

СПРАВКА ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА АВТОРСКОТО ПРАВО И СРОДНИТЕ МУ ПРАВА					
№	Организация/потребител (вкл. начина на получаване на предложението)	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви	
1.	Съюз на преводачите в България (Становището е публикувано в портала за обществени консултации)	1. Предложение чл. 42 да бъде допълнен с алинея 3, която да посочва, че чл. 42 е неприложим към литературните произведения. <u>Мотиви:</u> Справедливото и съразмерно заплащане е основният път за стимулиране на творческата дейност и обогатяване на културното многообразие, а за артистите изпълнители и преводачите в частност е единствената гаранция за поддържане на високи професионални стандарти. Съхранението на българския език и развитието на българската словесност са в пряка зависимост от качеството на превода, което пък на свой ред зависи от възможността преводачът да може да се издържа от труда си. Предложените в Законопроекта промени не са достатъчни за решаването на този проблем, тъй като не държат сметка за българската действителност. Допълнението в чл. 44: "В този случай чл. 42 не се прилага" и новият чл. 54а за договор с автор на превод са стъпки в правилната посока, но поради неравнопоставеността в отношенията между авторите и ползвателите на техните произведения не възпрепятстват масовото използване на чл. 42, който дава възможност за оцеляване на авторите. 2. Предложение към чл. 97 да се добави нова алинея, в която да е ясно посочена санкцията при неизпълнение на задължението по нововъведения чл. 39а. <u>Мотиви:</u> За да съобрази изискванията на Директивата за	1. Не се приема 2. Не се приема	1. Уреждането на частни хипотези на приложението на общи правила, касаещи конкретни правоносители (в случая – авторите на превод) се оценяват като неподходящи. Литературните произведения обхващат широк кръг произведения, в т.ч. на научната и техническата литература и публицистиката, като към техния режим са приравнени и компютърните програми, при които приложението на чл. 42 е широко разпространено. Съответно, широк кръг сектори биха били засегнати от предлаганата промяна, някои от които – неблагоприятно. Предлаганият законопроект и общото гражданско законодателство предлагат други механизми за разрешаване на визираните в становището проблеми. 2. Административната санкция е само една от всички възможни форми на защита, които законодателят би могъл да предвиди. В случая носителят на правото може да се възползва от	

	прозрачност, законопроектът въвежда задължение за предоставяне на актуална, разбираема, относима и изчерпателна информация на авторите и артистите изпълнители най-малко веднъж годишно за използването на произведенията или другите обекти на закрила, включително за начините на използване, всички приходи и дължимото възнаграждение. За съжаление обаче това задължение остава в сферата на пожеланията, тъй като не е предвидена санкция в случай на неизпълнение. 3. Предложение в Закона да се въведе задължение за издателите да поддържат досие – електронно или хартиено, в което да може да се установи спазването на задължението за предоставяне на информация, например под формата на допълнителна ал.10 към чл. 39: Издателите са длъжни да пазят на хартиен или електронен носител доказателства за съставените отчети и за уведомяването на авторите за тях. 4. Предложение за запазване на заложения в чл. 37, ал. 2 максимален десетгодишен срок на договора за използване на произведение в сферата на книгоиздаването. <u>Мотиви:</u> Съюзът на преводачите приветства предвидената в Законопроекта възможност авторът или артистът изпълнител да претендира за допълнително възнаграждение от страната, с която е сключил договор за използване или от нейни правоприемници, в случаите, когато първоначално договореното възнаграждение се окаже явно несъразмерно на приходите, получени от използването на произведението. Следва да се отбележи обаче, че текстовете, уреждащи	гражданскоправните способности за защита – да иска реално изпълнение на задължението, както и обезщетение за неизпълнението (в т.ч. чрез производство по обезпечаване на доказателствата). 3. Не се приема 3. Не се подкрепя уреждането на частни хипотези на приложението на общо правило, касаещи конкретни субекти (в случая – издателите). Освен това, за да докажат изпълнението на задълженията си по нововъведения чл. 39а, задължените лица следва да поддържат подобно досие и без това да им бъде вменявано с отделен законов текст. 4. Не се приема 4. Уреждането на изключения от общото правило, касаещи конкретен сектор, се оценява като неприемливо. Преобладават становищата, според които уреденият само в българския закон (в предложената за отпадане ал. 2 на чл. 37) максимален срок е пречка пред свободата на договаряне и инвестициите в културно-творческите индустрии в страната. Същевременно, ограничението влиза в противоречие с доктрината на сродните права, установена в редица международни норми (в т.ч. Международната конвенция
--	---	--

		процедурата за медиация или евентуален съдебен иск за допълнително възнаграждение, могат да останат мъртвородени, тъй като става дума за доста малки суми, неоправдаващи разходите и усилията от страна на автора. Поради тази причина Съюзът на преводачите в България се отнася с известни резерви към предложеното отпадане на заложения максимален десетгодишен срок на договора за използване на произведение. Навярно това ограничение наистина е бариера за развитие на пазара на някои индустрии, но в сферата на книгоиздаването, например, то е от малкото ефективни мерки, защитаващи правата на авторите, и в този смисъл би било добре да се потърси начин да остане.		за закрила на артистите изпълнители, продуцентите на звукозаписи и излъчващите организации) и защитата на други права на интелектуална собственост (напр. правото върху марка, която може да съдържа защитени обекти на авторското право и да се подновява без ограничение). Както и авторът на становището е отбелязал, законопроектът предвижда други възможности за автора или артиста изпълнител да претендира допълнително възнаграждение от ползвателя, когато първоначално определеното се окаже явно несъразмерно на получените приходи.
2.	Google (Становището е публикувано в портала за обществени консултации)	I. Предложения, свързани с чл. 2 от Директивата 1. Предложения във връзка с т. 23, пар. 2 от Допълнителните разпоредби „Определение за публикация в пресата“ Определението за „публикация в пресата“ трябва да остане близко до Директивата, за да се гарантира хармонизирането на единния цифров пазар, което е една от основните цели на Директивата. Предлагаме да разгледате следните промени с цел изясняване на смисъла. 1.1. Настоящата формулировка на Чл. 23 (а) „... съдържа предимно литературни произведения с журналистически характер, но и други обекти като фотографски произведения, аудио или видео материали“ би могла да отразява по-недвусмислено духа на Директивата, като се промени на „съдържа предимно литературни произведения с журналистически характер, но може също да включва и други обекти като фотографски произведения, аудио-визуални или видео материали“. <u>Мотиви:</u>	I.1. 1. Приемат се частично	I.1.1. Приема се предложението за включване в определението за публикация в пресата на думите „може да включва също“ преди думите „и други обекти“, доколкото с допълнението не се изменя, а се пояснява смисълът на разпоредбата. Не се приема предложението за замяна на думите „аудио- или видеоматериали“ с „аудио-визуални материали“ - предложеният в законопроекта текст

	Акцентът в самата директива е категорично върху „литературни произведения“. Това вече е отразено чрез думата „предимно“. За по-голяма съгласуваност и яснота в чл. 23, добавянето на думите „може също да включва“ в чл. 23 (а) би помогнало да се гарантира тълкуване на транспонирането, което е в пълно съответствие с Директивата и ясно показва, че включването на други видове произведения в публикации в пресата е по-скоро изключение, отколкото правило. Отбелязваме също, че в последния проектозакон сега са упоменати „аудио или видео материали“, а не „аудио-визуални материали“. Предполагаме, че това е просто редакционен пропуск и предлагаме да се възстанови предишната версия („аудио-визуални материали“) или изцяло да се премахнат тези термини. 1.2. Освен това актуалната обновена формулировка на параграф 23 (г) е поместена в периодично издание или каквато и да е медия, на хартиен носител или на новинарски сайт в интернет, като част от икономическа дейност на доставчик на услуги и под неговата редакционна отговорност и контрол“ ще бъде в по-голяма степен в съответствие с Директивата, ако тя бъде изменена по следния начин: „е поместена в периодично издание или каквато и да е медия, на хартиен носител или на новинарски сайт в интернет, като част от икономическа дейност на доставчик на услуги, по негова <i>инициатива</i> и под неговата редакционна отговорност и контрол“. <u>Мотиви:</u> Допълненията като „периодично издание“ и „хартиен носител“ не са необходими, тъй като разпоредбата вече обхваща „всякакви медии“. Важно е обаче да се включи в определението, че публикацията в пресата се публикува <i>по инициатива на доставчика</i>, тъй като това е съществен елемент в определението на Директивата.	I. 1. 2. Приемат се частично	отразява по-точно текста на чл. 2, пар. 4 от Директивата, който визира „други обекти“ без посоченото ограничение. Текстът посочва изрично и видеоматериали, тъй като на практика при публикации в пресата другият материал може да бъде снимка, звуков файл, видео файл (с или без звук) и т.н. I.1.2. Приема се предложението за отпадане на думите „в периодично издание“, доколкото периодичните издания следва да се обхващат от по-общото понятие „медия“. Не се приема предложението за отпадане на изрази „на хартиен носител или на новинарски сайт в интернет“, доколкото той пояснява възможните форми на публикациите, в съответствие със съображение 56 от Директивата и за да отграничи ясно новото сродно право на издателите на публикации в пресата от съществуващото сродно право на радио- и телевизионните организации, които също са медии, но техните права са по Глава 11, а не по Глава 10 б от Закона. За избягване на противоречиви тълкувания, се приема отпадането на думата „новинарски“. Приема се и предложението за включване
--	--	-------------------------------------	--

		1.3. По отношение на параграф 23 (а), (б), (в), (г). Последният проект за транспониране вече не включва думата „и“ след всеки от подпараграфите, което е промяна в сравнение с предишния законопроект. Предлагаме отново да се добави думата „и“ след подпараграфи, а именно след а), след букви б) и в), за да останем възможно най-близо до формулировката в чл. 2(4) от Директива. <u>Мотиви:</u> Всяко национално транспониране трябва да остане близо до Директивата, за да се гарантира хармонизирането на единния цифров пазар, което е една от основните цели на Директивата. Използването на думата „и“ в чл. 2(4) от Директивата допълнително показва, че целта на законодателството е съответните изисквания да са съчетателни и кумулативни. Придържането към текста на чл. 2(4) от Директивата също служи за правна сигурност и яснота. 2. Предложения за ограничение до 200 знака, а не само до 100 във дефиницията за „много кратки откъси“ (т. 24, пар. 2 от Допълнителните разпоредби) <u>Мотиви:</u> Приветстваме последните изменения и пояснения в параграф 24, по-специално въвеждането на ограничение на знаците, което ще осигури по-голяма правна сигурност както на доставчиците на онлайн услуги за споделяне на съдържание, така и на носителите на права. Трябва обаче да се има предвид, че – също като изключението за хипервръзки – изключението за много кратки откъси има за цел да гарантира, че новото право не възпрепятства достъпа до информация, като гарантира, че всеки може да продължи да използва кратки откъси (често наречени снопети) или малки изображения, стига да не заместват четенето на цялата статия.	I. 1. 3. Приема се частично I.2. Не се приема	на изрази „по негова инициатива“. I.1.3. Предложението не се приема, доколкото предложеното включване на съюза „и“ няма да промени смисъла на текста за едновременно наличие на посочените в отделните букви условия. За избягване на съмнение, предлага се след думите „<i>Публикация в пресата</i>“ е публикация, която:” да се добави думата „едновременно“. I.2. В повечето случаи посочването на откъси с обем до 100 знака е достатъчно, за да може потребителят да придобие представа какво е съдържанието на публикацията. Двукратното му разширяване би могло да доведе до нарушаване на права на създателите на публикации в пресата. Такъв обем е приет и от други държави членки.
--	--	---	---	--

	Снипетите помагат на потребителите да разберат какво съдържание стои зад съответната връзка. Тествахме това през 2019 г. и установихме, че намаляването на дължината на снипетите доведе до намаляване на трафика Според нашите констатации „във всички версии на експеримента констатирахме значителна загуба на трафик към европейските издатели на новини. Дори умерена версия на експеримента, в която показахме заглавието на сайта, URL адреса и миниатюри на изображение и видео, доведе до над 45% по-нисък трафик към тези издатели на новини. Колкото повече информация успяхме да покажем за съответната страница, толкова повече трафик получиха тези страници (...).“ Следователно ние вярваме, че ограничение до 200 знака, а не само до 100, по-добре би служило на целите на изключението. В този ред на мисли, литовското правителство включи ограничение от 200 знака в определението за „много кратки откъси“. 3. Предложение за допълване на дефиницията за „доставчик на онлайн услуга за споделяне на съдържание“ (т. 25, пар. 2 от Допълнителните разпоредби) с поясненията, представени в Съображения 62 и 63 от Директивата. <u>Мотиви:</u> Що се отнася до актуализираната формулировка в параграф 25 („доставчик на онлайн услуга за споделяне на съдържание“ е доставчик на услуга на информационното общество, основната цел или една от основните цели на когото е съхраняване и предлагане на електронен достъп до голям брой запаметени под цифрова форма произведения, качени от потребители на услугата на този доставчик, които произведения той организира и популяризира с цел реализиране на печалба.“): макар определението в актуализирания и преформулиран параграф 25 да остава по-			
		I.3. Не се приема	I.3. Дефиницията отговаря точно на заложения смисъл от европейския законодател. Приложното поле на въвежданите нови правила е уточнено в съответствие с Директивата и съображенията в ал.16 на новия член 22 б.	

		широко от това, предвидено в Директивата, ние приветстваме факта, че българският проектозакон вече не квалифицира цифровото съхранение като акт на възпроизвеждане – което би разширило обхвата на определението в Директивата – което, от своя страна, е важно средство за максимална хармонизация. В този дух, отново бихме искали да подчертаем, че определението за доставчик на онлайн услуга за споделяне на съдържание трябва да бъде допълнено с поясненията, представени в Съображения 62 и 63 от Директивата. Съображенията имат тълкувателна стойност и помагат да се изясни обхвата на основните разпоредби на даден правен инструмент. Ако те не бъдат транспонирани по някакъв начин в националното законодателство, неговата стойност като правен източник може да се загуби – което не е добре, като се има предвид, че Съображенията често съдържат нюансите на постигнатия политически компромис. Значението на Съображенията е подчертано от Комисията в Ръководството към чл. 17. В конкретния случай на член 17, за да се квалифицира като доставчик на онлайн услуга за споделяне на съдържание, услугата трябва да играе важна роля на онлайн пазара – не само на който и да е пазар – като се конкурира с други онлайн услуги, като онлайн доставчици на аудио и видео стрийминг, за същата аудитория. Тъй като елементът на конкуренция с други услуги е от съществено значение за дефиницията на доставчик на онлайн услуга за споделяне на съдържание, типът съдържание, който най-често се споделя в услугата, също е важно съображение. За да се илюстрира основната цел на елемента „конкуренция с други онлайн услуги“ в този контекст, не всички видове качено съдържание трябва да бъдат предмет на член 17. По-скоро трябва да бъде включено само това съдържание, което се конкурира със съдържание, предлагано от други онлайн услуги.		
--	--	---	--	--

	Например, за музикално съдържание, преобладаващо на платформа за споделяне на видео, може да се каже, че се състезава за същата аудитория като Spotify, тъй като предлага голямо количество съвпадащо музикално съдържание. В този случай музиката вероятно ще попада в обхвата за тази платформа за споделяне на видео, но снимки, картини или скулптури не биха попадали, защото качването на тези произведения в платформа за споделяне на видео не привлича публика от други конкурентни услуги. II. Предложения, свързани с Чл. 15 от Директивата 1. Предложение във връзка с дефиницията за „издател“ в чл. 90г. 1.1. Както споменахме в предишни изложения, следвайки Директивата, <u>инициативата на издателя на публикации в пресата</u> трябва да бъде изрично спомената в определението. 1.2. Освен това изречението <i>„По смисъла на предходното изречение издатели на публикации в пресата са издателите на периодични издания, на новини, новинарски агенции и други“</i> трябва да бъде заличено. <u>Мотиви:</u> Според Съображение 55, ключовият момент в понятието за „издател на публикации в пресата“ е актът на публикуване (т.е. предоставяне на достъп на широката общественост) на публикации в пресата по смисъла на Директивата. Изброяването на потенциални притежатели на права може да бъде подвеждащо, тъй като предоставянето на правото не зависи от квалификацията им като определен тип заинтересовани страни, а е по-скоро обусловено от факта, че те публикуват публикации в пресата. Следователно списъкът в проектозакона не изяснява собствеността върху конкретни публикации в пресата и дори може да породи фалшиви очаквания за притежаване на право, когато повече от един	II.1. Приемат се частично	II. 1. Текстът на нововъведения чл. 90г отчита всички елементи на въведеното с Директивата понятие за „издател на публикации в пресата“. Изразът „като част от икономическата си дейност“ практически означава, че е налице икономическа „инициатива“ на издателя. Изброяването във второто изречение на традиционни издатели на публикации в пресата следва съображение 57 от Директивата и цели постигане на яснота относно съдържанието на понятието. За избягване на противоречиви тълкувания, се предлага допълнение на второто изречение накрая с думите „...когато те публикуват публикации в пресата“, което е и в пълно съответствие с текста на съображение 55.
--	--	----------------------------------	--

	собственик на права (например издател на публикации и информационна агенция) се позовава на права върху едно и също съдържание. 2. Предложение във връзка с чл. 90д. Съдържание на правото, а именно частта от чл. 90д. (1), който гласи „Издателят на публикации в пресата има изключителното право да отстъпва ... срещу възнаграждение“ се замени с „Издателят на публикации в пресата има изключителното право да разрешава или забранява“, в съответствие с формулировката и духа от Директивата. <u>Мотиви:</u> Тази разпоредба следва да предава съдържанието на правото така, както е определено в Директивата. Правото на прес издателите представлява ексклузивно право за разрешаване или забраняване на определени онлайн използвания на техните публикации в пресата. Правото, така както е транспонирано в българския проектозакон, не включва правото на прес издателите да забраняват използвания, в нарушение на чл. 15 от Директивата. По същия начин правото за разрешаване на използвания не е свързано с изплащането на възнаграждение – затова Съображение 82 от Директивата изрично допуска безплатни лицензи.				
	III. Предложения, свързани с Чл. 17 от Директивата 1. Предложение за изменение на чл. 22б, ал. 1. Обхват на	II.2. Не се приема	II.2. В закона за авторското право и сродните му права понятията „отстъпва“ и „разрешава“ се използват като тъждествени, т.е. в един и същи смисъл. Законът не борави с понятието „забранява“ – в случай, че носителят на правото не е разрешил/отстъпил правото на съответно използване, то се предполага, че то е забранено. Предложената редакция дава едно право, а не задължение отстъпването на права да е винаги срещу възнаграждение. Такава е терминологията и стилистиката на Закона във всичките му останали разпоредби, в унисон с която е и така предложеният текст. Използването на различна формулировка само в този член ще означава, че навсякъде другаде в Закона носителите на права нямат право да разрешават безплатно и е изключен безплатен лиценз, а не такава е целта на законодателя. Нормата следва да се тълкува както всички останали подобни разпоредби в Закона, а именно: правоносителят винаги има право да разреши изрично ползването, дори и без да изисква възнаграждение за това.	III.1. Приема се частично	III.1. Текстът на чл. 22б, ал. 1 се отнася само до „произведения“. Разпоредбата

	притежателите на права. Мотиви: Отбелязваме, че настоящият проектозакон все още не отразява чл. 17(1) от Директивата, по отношение на това, че съдържащите се в него права не се предоставят на всички притежатели на права. По-скоро чл. 17(1) предоставя права само на притежателите на права, изброени в чл 3(1) и (2) от Директива 2001/29/СЕ, т.е. автори, изпълнители, продуценти на фонограми и филми и радио- и телевизионни оператори. По този начин производителите на бази данни (регламентирани от Директива 96/9/ЕО), създателите на софтуер (регламентирани от Директива 2009/24/ЕО) и прес издателите са изключени от обхвата на член 17. Член 226(1) от българския проектозакон следва да бъде изменен, съобразно с това, за да го отрази. 2. Предложение за изменение на чл. 226(5), а именно да се използва или „най-добрите усилия“ („best efforts“) или „разумни усилия“ („reasonable efforts“), а не съществуващия от по-рано местен стандарт „грижата на добрия търговец“ („care of good trader“) и да се изясни, че в България не се предвижда отклонение от стандарта, договорен на ниво ЕС и последователно прилаган в други държави членки. Мотиви: Макар законопроектът за транспониране правилно да избягва използването на неточните и непоследователни формулировки, използвани в българската версия на Директивата („всички възможни усилия“ и „максимални усилия“, на английски „all possible efforts“ и „maximum efforts“), той все пак залага на съществуващия от преди стандарт в Българския търговски закон „грижата на добрия търговец“ (на английски „care of good trader“), в пряко противоречие с Ръководството към чл. 17 от Директивата на Европейската комисия	III.2. Приема се частично	разпростира действието си спрямо други обекти по силата на изрични препращания. В главата относно особените права на производителите на бази данни и правата на издателите на публикации в пресата такова препращане липсва (виж глава 11а и чл. 90з). Във връзка с изложените аргументи относно компютърните програми ще се предложи нова ал. 20, която изрично да изключи компютърните програми от приложното поле на нормата. III.2. Предвид изложените съображения се приема, че най-подходящата формулировка е „всички възможни усилия“, доколкото именно тя е използвана в българския текст на Директивата.
--	---	----------------------------------	---

		Нещо повече, Ръководството, което има за цел да подпомогне правилното и съгласувано транспониране във всички държави членки, недвусмислено заявява, че стандартът „best efforts“ е автономно понятие в правото на ЕС и не се позовава на стандартите на местните законодателства. Като автономно понятие от правото на ЕС, е от основна важност изразът „best efforts“ да бъдат транспонирани Използването на националния стандарт „грижата на добрия търговец“ за транспониране на понятието „best efforts“ би нарушило това основно правило и би възпрепятствало правната несъмненост и хармонизация, тъй като може да се тълкува като погрешно предполагащо, че в България следва да се прилага различен стандарт. Както е посочено от академичните изследвания, това би довело до „един фрагментиран единен цифров пазар“ и, чрез създаване на различни очаквания от страните, „до ненужни спорове“. Всъщност формулировката „грижата на добрия търговец“ явно се различава от езика на преговорите – английски – както и от другите правилни езикови версии на Директивата, включително датски („bedte indsats“), фински („toteuttaneet toimia parhaansa“), френски („<u>meilleurs</u> efforts“), галски („sârdhicheall“), малтийски („l-ahjar sforzi“) и словенски („si po <u>najboljših</u> močeh prizadevali“). Тя също така не съответства на законопроектите за транспониране, така както бяха променени от правителства, които се сблъскаха с проблем с неправилния превод в своята езикова версия на Директивата, като белгийската, хърватската, чешката, холандската, естонската, немската и литовската, които правилно замениха неточните формулировки с буквални преводи на „best“ (съответно „beste“, „<u>najbolje</u>“, „<u>nejlepši</u>“, „beste“, „<u>parim</u>“, „bestmögliche“ и „<u>geriausias</u>“). Настоящата българска формулировка също явно се отклонява и от направеното наскоро транспониране в съседната Румъния, където подвеждащата фраза „all efforts“ („toate eforturile“) най-накрая бе заменена с по-верния израз „<u>reasonable efforts</u>“		
--	--	---	--	--

	(„eforturi rezonabile“). Транспонирането на стандарта <i>“best efforts”</i> във всички тези държави е в съответствие с изискванията на Директивата и тълкуването на този стандарт в търговската практика е в смисъла на разумно и пропорционално усилие по отношение на това какво би направил един усърден оператор. Те също така са в съответствие с препоръките, направени както от академичните изследвания, така и от органите на ЕС. 3. Предложение за изменение на чл. 226(11). Механизми за подаване на жалби и правна защита, а именно вземането на решение по същината на спора „трябва да бъде оставено на съда“. <u>Мотиви:</u> При предишни поводи сме обръщали внимание, че Директивата не налага включването на механизми за подаване на жалби и правна защита в общите условия на доставчика на онлайн услуги за споделяне на съдържание. Директивата също така не задължава доставчиците на онлайн услуги за споделяне на съдържание да разкриват адрес, имейл и информация на лице за контакт. Причината за това е, освен всичко останало, че подобни подробни процедури ще варират при различните платформи и е трудно да се установи универсално правило за всички и следователно да се постигне необходимата правна сигурност за всички участващи. При големи платформи даденото лице за контакт може да се променя често, което ще затруднява платформата да актуализира съответно своите условия. Освен това проектозаконът не предоставя достатъчни гаранции по отношение на защитата на личните данни на лицето за контакт. Във всеки случай е изключително важно всеки механизми за подаване на жалби и правна защита, използван от доставчика на онлайн услуги за споделяне на съдържание, да не цели разрешаване на спорове в смисъл на вземане на решение	III.3. Приема се частично	III.3. Предложеният текст на чл. 226, ал. 11 като цяло е в съответствие с предвиденото в Директивата задължение на доставчика на онлайн услуги за споделяне на съдържание да въведе „ефективен и експедитивен механизъм за подаване на жалби и за правна защита, който е на разположение на ползвателите на услугата в случай на спорове относно преустановяването на достъпа до или премахването на произведения или други обекти, качени от тях“. Разбира се, този текст не пречи спорът да бъде разрешен чрез медиация или отнесен до компетентния съд при наличие на основание за това, както е предвидено съответно в ал. 14 и 15 на чл. 226. Възприема се предложението да се премахнат думите „лице за контакт“, доколкото посочването на конкретно такова действително би могло да създаде голяма административна тежест за доставчика.
--	--	----------------------------------	--

	относно същината на спора. Механизми за подаване на жалби и правна защита трябва просто да доведе до решение дали да се запази или блокира достъпа до въпросното съдържание, без да има отговорност от страна на доставчика на онлайн услуги за споделяне на съдържание за взимането на такова решение. Отбелязваме това по-специално с оглед на факта, че в основата на член 17 е залегнало, че услугите, които отговарят на член 17(4), не носят отговорност за нарушаването на авторски права при качвания. Както сме изтъквали и преди, решаването по същината на спора е задача на независим орган за алтернативно разрешаване на спорове или в действителност на съд – а не на доставчика на онлайн услуги за споделяне на съдържание. В този контекст се позоваваме и на неотдавнашното становище на главния адвокат по дело C- 401/19 (Република Полша срещу Европейския парламент, Съвет на Европейския съюз), където главният адвокат подчерта, че определени „сложни въпроси по авторско право“, т.е. точният обхват на изключенията и ограниченията, не трябва да се оставят на доставчиците на онлайн услуги за споделяне на съдържание. С други думи, вземането на решение по същината на спора „трябва да бъде оставено на съда“ (в параграф 203). 4. Предложение за изменение в чл. 22б(13) - на притежателите на права трябва да бъде предоставена възможност да управляват защитеното от авторско право тяхно съдържание и да информират съответните органи по отношение на него, както намерят за добре <u>Мотиви:</u> Както вече изтъкнахме по отношение на член 22(б)(11), предложеният механизми за подаване на жалби и правна защита не следва да води до решение по същината на спора. Освен това Директивата предвижда елемент на преглед от страна на човек. Този преглед не трябва да се извършва от доставчика на онлайн услуги за споделяне на съдържание, а			
		III.4. Не се приема	III.4. Ал. 13 отразява точно смисъла на Директивата, както и не лишава носителите на права от възможността да информират съответните органи, както намерят за добре.	

		от притежателите на права, които са в по-добра позиция да преценят дали съответното качване е разрешено или дали дадено качване си заслужава да бъде преследвано.		
3.	Българска национална група на международната асоциация за закрила на интелектуалната собственост (БНГ на АІРРІ) (Становището е публикувано в портала за обществени консултации)	1. Предложение да се пристъпи към отмяна на съществуващия ЗАПСП и създаването на изцяло нов и модерен закон. <u>Мотиви:</u> С оглед натрупването на изменения в ЗАПСП и все по-трудното съвместяване на новите правила и съществуващите, някои от които са твърде архаични, препоръчваме да се обмисли цялостното пренаписване на ЗАПСП, което да хармонизира по ясен и ефективен начин материята, свързана с авторското и сродните му права. Подобен подход бе възприет наскоро по отношение на Закона за марките и географските означения (ЗМГО), (нов, обн. на 13.12.2019 г.), като БНГ на АІРРІ активно участва в дискусиите. 2. Предложение във връзка с чл. 21, ал. 1 Считаме, че новата редакция на чл. 21, ал. 1, наложена от Директива 2019/789, ще подобри значително правоприлагането в тази област, като се отразяват промените в използването на произведенията и обектите на сродни права, свързани с технологичния напредък, като пряко въвеждане, препредаване, различно от кабелно, спомагателни онлайн услуги и пр. По отношение на договарянето на възнаграждението за прякото въвеждане обаче, с оглед избягване на бъдещи спорове и водене на „безкрайни“ преговори между правоносители, медии и разпространители на сигнали, препоръчваме текстът да е още по-конкретен и да определи задълженото лице, което да заплати дължимото се общо възнаграждение, и диспозитивно, да определи съотношението, в което медията и разпространителя да разпределят задължението. Може да се приеме например, че ако не е уговорено друго, възнаграждението се заплаща	1. Не се приема 2. Не се приема	1. Цялостен преглед на материята и преустройството ѝ в нов законопроект принципно биха били полезни, но се счита, че това следва да бъде обект на отделна законодателна инициатива, включваща широко обществено обсъждане и оценка на въздействието на всички аспекти на такъв проект, което би било невъзможно в сроковете за транспониране на Директивите. 2. Текстът на ал. 3 предоставя достатъчно яснота за механизма на заплащане на възнаграждение в случай на предаване чрез пряко въвеждане: за участието си в общото действие радио- или телевизионната организация заплаща при получаване на разрешение за излъчване или предаване. Разпространителят на сигнали заплаща отделно при получаване на разрешение за своето участие в общото действие. Разрешение се получава чрез ОКУП или чрез съответната радио- или телевизионна организация, когато съответните права са ѝ надлежно отстъпени. Текстовете на предложения законопроект са в съответствие с изискванията на Директивата, а именно - че участниците в общото действие „пряко

		от радио- или телевизионната организация и се разпределя поравно между нея и разпространителя.		въвеждане” трябва да разполагат с разрешение, съобразно своя конкретен принос в това действие, без да се поражда солидарна отговорност (съображение 20). Тук следва да се отбележи, че задължителното уреждане на правата само от един от участниците в общото действие (било то радио- или телевизионния оператор или мрежовия оператор) би означавало на практика законодателят да уреди именно такава солидарност, защото само плащащият участник ще уреди (и ще дължи цялото възнаграждение) на правноносител, като за него ще остане рискът да събере съответната част от едното възнаграждение за общото действие от другия участник в него. С предложената в законопроекта уредба тази солидарност е избегната (в съответствие с предвиденото в Директивата), защото възнаграждението за общото действие е едно, но всеки от участниците отговаря несолидарно за своята част от него.
		3. Предложение за изменение на чл.24, ал. 1, т. 2а, като текстът придобие следната редакция: Чл. 24, т. 2а „използването за целите на карикатурата или пародията, както и за целите на подражаване на характера или стила на друго произведение“. <u>Мотиви:</u> Не подкрепяме редакцията на въведеното ново изключение за свободно използване в чл. 24, ал. 1, т. 2а, предвиждащо „използване за целите на имитацията“. Терминът „имитация“ се използва в Закона за марките и географските	3. Приема се	3. С предложеното изменение не се изменя смисълът на предвиденото с Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 г. изключение, което се въвежда с предложения ЗИД.

	означения/ЗМГО, за да определи кога използването на марка или географско означение е в нарушение на закона, т.е. „имитацията“ според ЗМГО е нарушение. В новата редакция на Проекта обаче използването на произведение чрез имитация не е нарушение, а пример за свободно използване. За да не се смесват двете понятия, което да доведе до объркване при прилагането на двата закона (и двата са в областта на интелектуалната собственост), както и за да не се допуснат превратни тълкувания и позоваване по аналогия коя имитация е нарушение, и коя не, предлагаме терминът „имитация“ в Проекта да бъде избегнат. 4. Предложение във връзка с чл. 36 за уеднаквяване на терминологията на „приходи“ по смисъла на този закон, както и да се даде дефиниция, аналогична на тази в счетоводните стандарти. <u>Мотиви:</u> В чл. 36 законодателят въвежда принципа на <i>„справедливо и съразмерно“</i> възнаграждение, дължимо на автора за всяко използване на произведението му (досега беше само „възнаграждение“). Добавеното уточнение ще е от полза при тълкуването на тази и други разпоредби, свързани с размера на възнаграждението. Този размер е обвързан в някои случаи с приходите, получени от използването му, като това са приходите на продуцента, издателя и пр. от които авторът получава отчисления. В ЗАПСП обаче на различни места се използват понятията и „приходи“ и „бруто приходи“, без да съществува дефиниция какво влага закона, което води до объркване и до спорове между правоносители и ползватели. Тълкуването на понятията според специалните закони (Закона за счетоводството, ЗДДС и пр.) също не дава ясен отговор, предвид спецификите на лицензионните сделки (според националните и международни счетоводни стандарти, при лицензионни сделки що е приход се определя в договора между страните). Ето защо е редно да се уеднакви	4. Не се приема	4. Не е подходящо в специален закон да се въвежда дефиниция на понятие с толкова широка употреба, като „приходи“. Поради поставения проблем, при следващи промени в закона, следва да се обмисли и оцени въздействието на отпадането на думата „бруто“ от текстовете, в които същата е използвана.
--	---	-----------------	---

	терминологията на „приходи“ по см. на този закон, както и да се даде дефиниция, аналогична на тази в счетоводните стандарти. Не е приемливо да останат съществуващите разнопосочни разпоредби, които дават възможност да се претендират части от приходи преди да са приспаднати данъци, такси, комисионни и други разходи, което е лишено от всякаква икономическа логика. 5. Предложение за изменение на чл. 90г във вр. с т. 24 от ДР, а именно отпадане от дефиницията за „много кратки откъси от публикации в пресата“ на времевото ограничение „с времетраене до три секунди“. Мотиви: При дефинирането на изключенията в текста относно това, кога използването на публикациите ще остане свободно, намираме за неправилно понятието „много кратки откъси от публикации в пресата“ да се обвързва с времетраене – „част от звуков файл или видеоклип с времетраене до три секунди“ (т. 24 от ДР на ЗАПСП). Подобно времево ограничение, каквото не съществува в Директивата, крие опасността да се тълкува по аналогия със свободното използване на цитати и части от други произведения извън публикациите в пресата и да се стигне до случаи на злоупотреби. Ето защо предлагаме текстът в тази му част да бъде коригиран и частта за времетраенето да отпадне. 6. Предложение във връзка с чл. 94ю за създаване на орган, подобен на арбитър, който да функционира успоредно с медиацията. Мотиви:	5. Не се приема 5. Текстът отчита всички елементи на въведеното с Директивата понятие за „издател на публикации в пресата“. Изразът „част от звуков файл или видеоклип с времетраене до три секунди“ следва възприетия в някои държави членки (в т.ч. Германия) подход на времево ограничение. Неговата цел е постигане на яснота относно съдържанието на понятието, чрез конкретни изисквания, на които да отговаря откъсът от публикацията, за да бъде дефиниран като „много кратък“. Ясните и измерими параметри подпомагат преценката дали откъсът е много кратък да се извършва и от автоматизирани системи, включително когато определят какво да се включва в резултатите от различни търсещи машини, агрегатори и т.н. В тази връзка не се възприема предложението частта за времетраенето да отпадне. 6. Не се приема 6. Текстовете в законопроекта са в унисон с изискванията на Директивата и с тенденцията в законодателните политики на ЕС за засилваща се роля на медиацията
--	--	--

		С промените се разширява обхватът на медиацията като средство за решаване на спорове по ЗАПСП. Такова е и изискването на двете Директиви. Практиката у нас обаче е показала, че споровете между правноносителите и ползватели трудно се решават с медиация, доколкото и двете страни са непримирими в позициите си, като всяка от тях разполага с аргументи в подкрепа на своята теза. Затова често се стига до патови ситуации, при които следва да се намеси арбитър с право да вземе решение и при липса на съгласие от някоя от страните, което разбира се да подлежи на съдебен контрол. Ето защо предлагаме да се обсъди създаването на подобен орган, който да функционира успоредно с медиацията.		като способ за разрешаване на спорове. Възможно е да се потърсят и други решения на проблема, очертан от вносителя на предложението – например в насока подобряване на качеството на медиацията. Не намира резон да се въвежда решаващ арбитър, подлежащ на съдебен контрол, защото и в настоящото предложение никоя от страните по спора не е ограничена да се обърне към съд. Въвеждането на още една стъпка (съдебно обжалваем арбитраж) би довело единствено до забавяне разрешаването на спора. Въвеждането на арбитър, завършващ процедурата с ясно решение, би могло да се окаже необходимо в процедурата по чл.94р, с оглед на установената до момента липса на ефективност на комисиите по ал. 4. Решение в тази посока може да се вземе след допълнителен анализ, оценка на въздействието и съгласуване със заинтересованите страни, което понастоящем е невъзможно, предвид сроковете за транспониране на Директивите по настоящия законопроект и риска от налагане на санкция за неспазването им.
4.	Международен Правен Център International Legal Advice Center (ILAC) (Становището е публикувано в портала за обществени консултации)	Предложение за създаване на проект за нов Закон за авторското право и сродните му права. <u>Мотиви:</u> Считат, че се налага преустройството на българското законодателство в тази област не само да се ускори, но и да се модернизира. Първият български закон за авторското право е действал в продължение на 30 години, вторият – 40, третият	Не се приема	Цялостен преглед и преустройство на уредбата в тази област биха били полезни, но предложението за създаване на проект за нов Закон за авторското право и сродните му права следва да бъде обект на отделна законодателна инициатива - основната цел на настоящия проектозакон

	действа вече почти тридесет години. Няма нищо ненормално и притестнително, ако се пристъпи към заменянето му с нов закон, напротив това е нормален процес и сегашният момент е най-подходящия за това. Министерство на културата обаче ни поднася не проект за нов закон, а проектозакон за изменение и допълнение на действащия, който, между впрочем, е претърпял вече 24 изменения и допълнения, резултат на две нови международни конвенции в тази област и единадесет европейски директиви. Правени през различно време, това неизбежно води до известно "разцентриране" на законодателството. И то не само като съдържание, но и като структура. В резултат нашият закон вече побира в първоначалната си рамка от 1 до 103 цели 205 члена. При това положение, е неизбежно да се появят необикновени номерации като например чл.26л, чл.90з, чл.94я, а чл.22б да има 19 алинеи. Създава се впечатление, че проекта за изменение на ЗАПСП умишлено цели да създаде условия, при които е много трудно да се установи какво точно е законно и позволено и какво не е, оставяйки огромно поле за субективно тълкуване на смисъла на разпоредбите. Тази тенденция особено личи в главите, в които се регламентират взаимоотношенията между телевизионната организации и организациите, които препредават техните програми, а също и в главата, съдържаща правила, допускащи в определени случаи свободно използване на чужди произведения в научно-изследователската дейност. Като се свърже тази тенденция със старателното наблягане на възможностите за решаване на споровете чрез медиация, от медиатори, овластени от министъра на културата, се стига неизбежно до извода, че така приет ЗИДЗАПСП ще създаде благоприятна среда за монополизиране на възможността за решаване на най-деликатните спорни случаи по субективни критерии, което е недопустимо.	е изменение и допълнение на действащия закон за въвеждане на Директива 2019/789 и Директива 2019/790 в националното законодателство. Предложеният проектозакон отразява в пълна степен изискванията, заложили в двете директиви, като транспонира всички императивни правила, обвързващи държавите членки, с цел постигане на максимална степен на закрила, която Директивите имат за цел. Следва да се отбележи, че нито една държава-членка не е предприела изготвяне на изцяло нов нормативен акт по повод въвеждането на тези две директиви, макар законите им, уреждащи тази материя да са приети в сходен исторически период като нашия (например през 1996 г. в Испания). Освен това подходът да се приеме изцяло нов закон ще изисква значително повече време и ще доведе до голямо отклонение от сроковете за транспониране на двете директиви. Цялостен преглед на материята и преустройството ѝ в нов законопроект принципно биха били полезни, но се счита, че това следва да бъде обект на отделна законодателна инициатива, включваща широко обществено обсъждане и оценка на въздействието на всички аспекти на такъв проект, което би било невъзможно в сроковете за транспониране на Директивите.
--	---	---

5.	Българска телекомуникационна компания” ЕАД (БТК) (Становището е публикувано в портала за обществени консултации)	1. Предложения във връзка с § 5 от Проекта 1.1. Предложение за изменение на чл. 21, ал. 1, както следва: <i>„(1) Разрешението за излъчване или предаване на произведението включва и разрешение за излъчването и за предаването му по всяка друга електронна съобщителна мрежа и за предоставянето на спомагателни онлайн услуги, когато тези действия се извършват от същата организация или под неин контрол и на нейна отговорност, едновременно с излъчването или предаването или за определен период от време след него, изцяло и в непроменен вид и не излизат извън територията, за която е отстъпено правото на излъчване или предаване.“</i> Мотиви: Понятията „излъчване“ и „предаване“ са сходни актове на линейно разпространение на програми като понятието предаване е по-широко и обхваща и излъчването. Няма правна пречка текстът на ал. 1 да съдържа в себе си и двете понятия. Също така, няма основания, които да налагат разделянето им в отделни разпоредби при положение, че текстът им е идентичен. Не следва да се отграничават двете понятия и спрямо това дали сигналът е кодиран или не кодиран. 1.2. Предложение чл. 21, ал. 2 да не се прилага в предложената редакция. Мотиви: Предложената в Проекта редакция по същество повтаря текста на ал. 1 на чл. 21, с единствената разлика, че се отнася до предаване. Няма правна пречка режимът, предвиден в ал. 1 да се прилага общо за излъчване и предаване. Както посочихме в горното предложение за редакцията на ал. 1 е без значение дали сигналът е кодиран или не кодиран. 1.3. Предложение чл. 21, ал. 3, 4 и 5 да се преномерират и	1.1, 1.2. Приемат се	1.1, 1.2 Приемат се предложенията, като текстът придобива следната редакция: <i>Чл. 21 (1) Разрешението за излъчване или предаване на произведението включва и разрешение за излъчването и за предаването му по всяка друга електронна съобщителна мрежа, както и за предоставянето на спомагателни онлайн услуги, когато тези действия се извършват от същата организация или под неин контрол и на нейна отговорност, едновременно с излъчването или предаването или за определен период от време след него, изцяло и в непроменен вид и не излизат извън територията, за която е отстъпено правото на излъчване или предаване.</i>
		1.3. Предложение чл. 21, ал. 3, 4 и 5 да се преномерират и	1.3. Не се	1.3. Текстове на предложения

	да се редактират така: „(2) Когато радио- или телевизионната организация предава своите програми чрез пряко въвеждане, без самата тя да предава едновременно сигналите – носители на програми, пряко на публиката, и разпространителят на сигнали предава на публиката тези сигнали, е налице еднократно действие по предаване. Разрешението по ал. 1 може да бъде получено от разпространителя на сигнали чрез организация за колективно управление на права или чрез радио- или телевизионната организация, когато такива права са й били надлежно отстъпени. (3) (Нова – ДВ, бр. от г., сила от г.) За разрешението по ал.1 се заплаща едно общо възнаграждение, което следва да е справедливо и съразмерно, като се отчитат видовете действия по използване, техният обем и аудитория. (4) (Нова – ДВ, бр. от, в сила от г.) Разрешение за препредаване на произведение едновременно с излъчването или предаването му, изцяло и в непроменен вид, се дава само чрез организация за колективно управление на права, освен в случаите, когато правата за препредаване на произведението са отстъпени от радио- или телевизионната организация в съответствие с чл. 91, ал. 5. <u>Мотиви:</u> Предложените в Проекта редакции на ал. 3, 4 и 5 от чл. 21 налагат наличието на повече от едно разрешение, съответно на повече от едно плащане, както от радио- или телевизионната организация, така и от разпространителя на сигнали, което противоречи на залегналата в Директива (ЕС) 2019/789 концепция за „пряко въвеждане“. Чрез процеса на „пряко въвеждане“ се осъществява предаване на програми, което представлява един акт на използване на обектите на авторскоправна закрила и затова се счита, че е налице само едно еднократно действие по публично разгласяване, което изисква едно разрешение. В това действие участват излъчващите организации и разпространителите на сигнали	приема	законопроект са в съответствие с изискванията на Директивата, а именно - че участниците в общото действие „пряко въвеждане“ трябва да разполагат с разрешение, съобразно своя конкретен принос в това действие, без да се поражда солидарна отговорност (съображение 20). Тук следва да се отбележи, че задължителното уреждане на правата само от един от участниците в общото действие (било то радио- или телевизионния оператор или мрежовия оператор) би означавало на практика законодателят да уреди именно такава солидарност, защото само плащащият участник ще уреди (и ще дължи цялото възнаграждение) на правноносителя, като за него ще остане риска да събере съответната част от едното възнаграждение за общото действие от другия участник в него. С предложената в законопроекта уредба тази солидарност е избегната (в съответствие с предвиденото в Директивата), защото възнаграждението за общото действие е едно, но всеки от участниците отговаря несолидарно за своята част от него. Текстовете предвиждат изрично възможност за разпространителя на сигнали да получи разрешение за своя конкретен принос чрез радио- или телевизионната организация, когато съответните права са й надлежно отстъпени. За излъчващата или предаваща организация, от друга страна, не е нужно отделно разрешение за нейния конкретен
--	--	---------------	---

	със своя съответен принос, но този отделен принос не предполага заплащане за ползването от всеки един от тях поотделно. Предлаганата от нас редакция има за цел ясно да посочи, че разрешението от правоносителите се дава за един акт на публично разгласяване (предаване на програмата) и възнаграждението за този акт трябва да е съобразено с еднократното използване на произведенията чрез предаването им до публиката. Разрешението е едно и получаването на разрешения (съответно плащане) от радио- или телевизионната организация и от разпространителя на сигнали за предаването на програма обезсмисля залегналата в Директива (ЕС) 2019/789 концепция за еднократно действие на публично разгласяване. Приемането на текстове, които противоречат на уредбата за „пряко въвеждане“ в директивата и имащи за резултат двойно плащане, ще увеличи икономическата тежест както върху излъчващите организации, така и върху операторите, излъчващи програмно съдържание. 1.4. Предложение чл. 21, ал. 8 да се преномерира на ал. 7 и се редактира така: <i>„(7) (Нова – ДВ, бр. от, в сила от г.) Разпоредбите на ал. 4, 5 и 6 не се прилагат относно сключването на споразумения за разрешаване препредаването на програми между радио- и телевизионните организации, осъществяващи първоначалното излъчване или предаване на собствени програми, и препредаващите предприятия. Когато правата за препредаване на произведения, включени в програмите на радио- или телевизионни организации, са им надлежно отстъпени, разрешението, дадено от организациите, включва и тези права.“</i> Мотиви: Предложеният текст премахва ненужно добавения текст, че		принос в общото действие по „пряко въвеждане“, ако чрез него се осъществява излъчването/ предаването на произведението за територията, за която е отстъпено правото на излъчване/ предаване. Текстът на предложената ал. 4 дава и гаранция, че икономическата тежест за участниците ще бъде пропорционална на видовете действия по използване, техният обем и аудитория, като изрично е изключено заплащането на двойно по размер възнаграждение. Текстът е формулиран след изслушване и продължително обсъждане на съображенията на членовете на работна група, формирана с участието на всички основни заинтересовани страни. 1.4. Изискването за изрично описание на прехвърлените права е в интерес на правната сигурност – както за препредаващите предприятия, така и за носителите на права върху препредаваните обекти на закрила.
--	--	--	--

	правата за препредаване, които са отстъпени от телевизионната организация на препредаващото предприятие са „изрично описани“. Правата трябва да са надлежно отстъпени, което се случва с изричното им отстъпване от правоносителите по предвидения в ЗАПСП ред за отстъпването на права за използване, общо. Изискването правата да са изрично описани ще доведе до трудности в прилагането, спорове дали правата са достатъчно „изрично описани“ и надлежно отстъпени и вероятно до противоречива съдебна практика. 1.5. Предложение чл. 21, ал. 9 да се преномерираща на ал. 8 и да се редактира така: <i>(8) (Нова – ДВ, бр. от г., сила от г.) При определянето на размера на дължимото възнаграждение за правата, за които се прилага правилото по чл. 101 б, се вземат предвид всички аспекти на спомагателната онлайн услуга, включително характеристиките на услугата, времето, през което програмата, предоставяна чрез тази услуга, е на разположение онлайн, аудиторията и предоставените езикови версии. Това правило не изключва определянето на размера на възнаграждението въз основа на съответните приходи на излъчващата организация.“</i> <u>Мотиви:</u> В чл. 3, параграф 2 и съображение 12 от Директива (ЕС) 2019/789 принципът на изчисляване на размера на възнаграждението въз основа на приходите се отнася само до излъчващата организация, а не алтернативно и до предаващата организация. 1.6. Предложение при приемане на предложенията, посочени в предходните точки да се преномерират алинеите на чл. 21 в съответствие с отпадналите алинеи, както и да се отразят в останалите алинеи и текстове на закона съответните препратки към алинеите на чл. 21.	1.5. Не се приема 1.6. Приема се	1.5. Въвежданата Директива на дава основание за различно третиране на радио- или телевизионните организации, базирано на техническия способ на разпространение на програмата. 1.6. Преномерирането е отразено.
--	--	--	--

		2. Предложения във връзка с § 51 от Проекта Предложение чл. 91, ал. 5 да се редактира така: <i>„(5) Когато радио- или телевизионна организация разрешава излъчване, предаване или препредаване на програмата си на друга организация, разрешението, дадено от радио- или телевизионната организация, включва и правата за излъчване и предаване или препредаване на произведенията, включени в програмата, които са собствени на радио- или телевизионната организация или са ѝ надлежно отстъпени.“</i> Мотиви: Предложеният текст води до по-ясна и опростена редакция и премахва ненужно добавения текст, че правата, които са отстъпени от телевизионната организация на препредаващото предприятие /разпространителя на сигнали/ са „изрично описани“. Правата трябва да са надлежно отстъпени, което се случва с изричното им отстъпване от правоносителите по предвидените в ЗАПСР разпоредби за отстъпването на права за използване, общо. Изискването правата да са изрично описани ще доведе до трудности в прилагането, спорове дали правата са достатъчно „изрично описани“ и надлежно отстъпени и вероятно до противоречива съдебна практика.	2. Не се приема	2. Изискването за изрично описание на прехвърлените права е в интерес на правната сигурност – както за препредаващите предприятия, така и за носителите на права върху препредаваните обекти на закрила. Включването на това изискване би спомогнало за по-лесното решаване на съществуващите в практиката спорове във връзка с прилагането на действащата разпоредба на чл. 91, ал. 5 – то би насочило вниманието на страните към по-внимателно описване на отстъпените права, именно с цел избягване на неяснота относно предмета на съглашението (какви точно права се отстъпват). Тази информация е налична у радио- или телевизионната организация и нейното посочване е в интерес както на другата страна по договора, така и на третите страни. Цел на текстовете е да направят достатъчно прозрачна информацията относно обема на отстъпваните права за „препредаване“, за да се защитят интересите на правоносителите, но и на ползвателите, при утвърждаването на тарифите и изплащането на съответните възнаграждения на авторите. Радио- или телевизионната организация не следва да е затруднена в описването на правата, които самата тя е придобила и предоставя. Това ще даде възможност ясно да се разграничи в кой случай кой от описаните
--	--	--	------------------------	--

		3. Предложения във връзка с § 70 от Проекта Предложение в § 2, т. 5г от Допълнителните разпоредби от дефиницията „предлагане на електронен достъп“ да отпадне последната дума от текста - “(лайфстриймिंग)”. Мотиви: Включването на понятието „лайфстриймिंग“ е излишно и ненужно. Добавянето му в текста не носи добавен смисъл към съдържанието на дефиницията и единствено може да доведе до объркването за въвеждане на отделен вид използване, различен от съществуващите. По своята същност лайфстриймिंगът е част от процеса на предаването и не е необходимо изричното му посочване.	3. Не се приема	и в съображение 18 от Директивата начини за предоставяне на права е избрал правноносителят, съответно - от кого е избрал да получи своя пряк дял от възнаграждението. Това гарантира публичност и актуалност на наличните договори и благоприятства засиленото правоприлагане. 3. Изводът, че по своята техническа същност лайфстриймिंगът е най-близо до процеса на предаване се оценява като правилен. Същевременно, изричното му посочване в обхвата на понятието „предлагане на електронен достъп“ е необходимо, поради обстоятелството, че едно произведение може да бъде обект на предоставяне чрез електронна съобщителна мрежа и без да е част от програмна схема (включително лайфстриймिंगът може да бъде качен от потребители на онлайн услуги за споделяне на съдържание). От своя страна, дефиницията на „предаване“ предполага включването на произведението в телевизионна- или радиопрограма.
		4. Предложения във връзка с § 70 от Проекта Предлагаме дефиницията за „препредаване“ в § 2, т. 5в от Допълнителните разпоредби да се редактира така: <i>„5в. (нова – ДВ, бр. от г. в сила от г.) „препредаване“ е всяко едновременно, изцяло и в непроменен вид последващо разпространение на първоначално излъчвана или предавана радио- или телевизионна програма и</i>	4. Приема се частично	4. Заложеният в законопроекта текст е съобразен изцяло с чл. 7 от Директивата, който дава възможност на държавите членки да предвидят, че правилата относно препредаването се прилагат и при т. нар. вътрешно препредаване. Следователно Директивата не поставя под

	включените в нея произведения, различно от първоначалното предаване от друга държава, предназначено за приемане от публиката, независимо от техническите способности, чрез които то се осъществява, ако първоначалното излъчване или предаване се извършва по кабел или по безжичен път, включително чрез спътник, но не и онлайн, при условие че: 1. препредаването се извършва от лице, различно от радио-или телевизионната организация, която е осъществила първоначалното излъчване или предаване или под чийто контрол и на чиято отговорност е било осъществено това първоначално излъчване или предаване, независимо от начина, по който лицето, което извършва препредаването, получава сигналите – носители на програмата и включените в нея произведения и 2. когато препредаването е чрез услуга за достъп до интернет, както е определена в чл.2, ал. 2, т. 2 от Регламент (ЕС) 2015/2120, тя се извършва в среда, в която организацията, осъществяваща препредаването, предоставя по сигурен начин препредаването на потребители, разполагащи с разрешение;“ <u>Мотиви:</u> Препредаването според двете директиви е трансгранично. В предложената от Проекта дефиниция липсва трансграничния характер на препредаването. Въвеждането на препредаване в рамките на България не е част от хармонизацията, която Директива (ЕС) 2019/789 предвижда и не е обосновано включването на подобен локален подход. В България сигналът на програмите се подава директно към мрежите на операторите - разпространители на сигнали (предаване чрез пряко въвеждане по смисъла на Директива (ЕС) 2019/789, които разпространяват програмите до своите абонати. Всички телевизионни програми, които подлежат на разпространение чрез кабелна или сателитна мрежа се създават въз основа на регистрация в Съвета за електронни медии за създаване на програма със способ на разпространение кабел и сателит и се	съмнение или на преценката на държавите-членки дали вътрешно препредаване съществува, а им предоставя да преценят дали да го уредят по същия (хармонизиран) или по друг специфичен за държавата-членка начин. Действащата понастоящем дефиниция на препредаване (в ЗРТ) също не поставя изискване за трансграничност. Налице е случаи на препредаване на програми в рамките на територията на България, които следва да бъдат съответно уредени. Това препредаване може да се осъществява и посредством т.нар. паралелно пряко въвеждане (по смисъла на съображение 21 от Директива 789). Текстът е формулиран след изслушване и продължително обсъждане на съображенията на членовете на работна група, формирана с участието на всички основни заинтересовани страни.
--	--	--

Formatted: Not Highlight

		подават пряко от студията за разпространение по електронните съобщителни мрежи на разпространителите на сигнали. Ето защо препредаване на български програми, по смисъла на Директивата не се осъществява. Въвеждането на понятието за територията на България ще доведе до объркване между предаването чрез способа на „пряко въвеждане“ и понятието „препредаване“. Въвеждането на препредаване в рамките на България и прилагането му съвместно с предложените от Министерство на културата текстове на чл. 21 от Проекта води до това да се прилагат повече от едно разрешения и плащания вместо едно плащане за едно еднократно действие по публично разгласяване по смисъла на Директива (ЕС) 2019/789. Погрешно е схващането, че е налице различен вид използване когато една програма се разпространява чрез пряко въвеждане в мрежата на оператор и операторът не предава, а препредава програмата. Подобно схващане води до налагане на двойно плащане при програмите, разпространявани чрез пряко въвеждане.			
6.	Българската асоциация на кабелните и комуникационните оператори /БАККО/ (Становището е публикувано в портала за обществени консултации)	Предложение за ревизиране на текстовете, свързани с въвеждането на Директива (ЕС) 2019/789 в ЗАПСП <u>Мотиви:</u> Настоящото становище адресира отправените предложения, свързани с въвеждането на Директива (ЕС) 2019/789 в ЗАПСП. Считаме, че разпоредбите са неясни, излишно усложнени, не изпълняват целите на Директивата и противоречат на хармонизираната уредба, която Директивата създава, както и на Решението на Съда на Европейския съюз (СЕС) от 19 ноември 2015 г., по делото № C-325/145. Считаме, че предложенията целят да посрещнат всички претенции на ОКУП за събиране на недължими плащания. Изразяваме съмнение, че ОКУП представляват правоносителите в работната група по Директивата, доколкото позициите им целяха ОКУП да опосредят всяко плащане директно от ползвателите към правоносителите и	Липсват конкретни предложения, които да бъдат разгледани	Липсват конкретни предложения, които да бъдат разгледани. Предложеният законопроект съответства на изискванията на Директивата и дава гаранции, че плащанията от страна на радио- и телевизионните организации и разпространителите на сигнали във връзка с използването на произведения и други обекти на закрила ще бъдат пропорционални на обема на използване и съответната аудитория. Заложеният в законопроекта текст относно т.нар. „локално“ препредаване е съобразен изцяло с чл. 7 от Директивата, който дава възможност на държавите членки да предвидят, че правилата относно	

		съответно всяко разрешение. Ако целта е била постигане на някаква форма на компромисен вариант, то това е довело до некачествен текст, който е неясен и ще затрудни тълкуването и прилагането на закона, ще доведе до съдебни спорове и противоречива практика. Предложенията са неточни, неясни и излишно усложнени. Предложенията противоречат на разпоредбите на Директивата относно предаването на обекти на авторски и сродни права чрез способа на прякото въвеждане на програмите и в резултат за един еднократен акт на използване ще се заплаща по два и повече пъти. Предложението въвежда неясната форма на локално „препращане“ на програмите, без ясни мотиви за това политическо решение. Последното може да създаде объркване между предаването чрез способа на пряко въвеждане и локалното препращане на програмите. Считаме, че предложението следва да бъде съществено ревизирано, за да се постигне ясен текст, който въвежда точно разпоредбите на Директивата и може да бъде прилаган в практиката.	препращането се прилагат и при т. нар. вътрешно препращане. Следователно Директивата не поставя под съмнение или на преценката на държавите-членки дали вътрешно препращане съществува, а им предоставя да преценят дали да го уредят по същия (хармонизиран) или по друг, специфичен за държавата-членка начин. Действащата понастоящем дефиниция на препращане (в ЗРТ) също не поставя изискване за трансграничност. Налице са случаи на препращане на програми в рамките на територията на България, които следва да бъдат съответно уредени. Това препращане може да се осъществява и посредством т.нар. паралелно пряко въвеждане (по смисъла на съображение 21 от Директива 789). Текстовете на предложения законопроект са в съответствие с изискванията на Директивата, а именно - че участниците в общото действие „пряко въвеждане“ трябва да разполагат с разрешение, съобразно своя конкретен принос в това действие, без да се поражда солидарна отговорност (съображение 20). Текстовете предвиждат изрично възможност за разпространителя на сигнали да получи разрешение за своя конкретен принос чрез радио- или телевизионната организация, когато съответните права са ѝ надлежно отстъпени. За излъчващата или предаваща организация, от друга страна, не е нужно отделно разрешение за нейния конкретен
--	--	---	---

				принос в общото действие по „пряко въвеждане”, ако чрез него се осъществява излъчването/ предаването на произведението за територията, за която е отстъпено правото на излъчване/ предаване. Текстът на предложената ал. 4 дава и гаранция, че икономическата тежест за участниците ще бъде пропорционална на видовете действия по използване, техният обем и аудитория, като изрично е изключено заплащането на двойно по размер възнаграждение. Няма как да се достигне до очертаното в становището трикратно плащане: 1. Едно действие може да бъде или само излъчване/предаване или само препредаване, няма как едновременно да бъде и предаване, и препредаване. 2. Ако е препредаване, възнаграждението е едно, което се заплаща от препредаващото предприятие било чрез ОКУП, било чрез радио- или телевизионната организация. И в двата варианта радио- или телевизионната организация не заплаща второ възнаграждение. 3. Ако действието е предаване чрез пряко въвеждане, тогава възнаграждението отново е едно, като всеки заплаща част от него, съобразно приноса си и без да е налице солидарна отговорност. Приносът на радио- или телевизионната организация се урежда като част от общото уреждане на правата за произведенията, включвани в създаваната от нея програма, за
--	--	--	--	--

				удобство и намаляване на административната тежест. Приносът на разпространителя на сигнали може да бъде уреден чрез ОКУП или чрез радио- или телевизионната организация без това да увеличава размера на възнаграждението за едното общо действие по предаване. Изискването за изрично описание на прехвърлените права е в интерес на правната сигурност – както за препредаващите предприятия, така и за носителите на права върху препредаваните обекти на закрила. Включването на това изискване би спомогнало за по-лесното решаване на съществуващите в практиката спорове във връзка с прилагането на действащата разпоредба на чл. 91, ал. 5 – то би насочило вниманието на страните към по-внимателно описване на отстъпените права, именно с цел избягване на неяснота относно предмета на съглашението (какви точно права се отстъпват). Тази информация е налична у радио- или телевизионната организация и нейното посочване е в интерес както на другата страна по договора, така и на третите страни. Цел на текстовете е да направят достатъчно прозрачна информацията относно обема на отстъпваните права за „препредаване“, за да се защитят интересите на правоносителите, но и на ползвателите, при утвърждаването на тарифите и изплащането на съответните
--	--	--	--	--

				възнаграждения на авторите. Радио- или телевизионната организация не следва да е затруднена в описването на правата, които самата тя е придобила и предоставя. Това ще даде възможност ясно да се разграничи в кой случай кой от описаните и в съображение 18 от Директивата начини за предоставяне на права е избрал правноносителят, съответно - от кого е избрал да получи своя пряк дял от възнаграждението. Това гарантира публичност и актуалност на наличните договори и благоприятства засиленото правоприлагане. Текстовете са формулирани след изслушване и продължително обсъждане на съображенията на членовете на работна група, формирана с участието на всички основни заинтересовани страни.
7.	Филмаутор (Становището е публикувано в портала за обществени консултации)	I. Основни бележки от съществено значение 1. Предложение в чл.19 от ЗАПСП, въвеждащ чл.19 от Директива 2019/790, да бъдат създадени следните нови алинеи: Чл. 19. (2) <i>Авторът има право на възнаграждение за всяко ползване съгласно чл.18. ал.1. т.4, 5 и 10 и то е отделно от всяко друго. Това право е неотменимо и непрехвърливо и всеки отказ от такова възнаграждение от страна на автора е недействителен.</i> <u>(3)</u> <i>Възнаграждението по ал.2 се дължи от съответния ползвател и може да бъде събирано само от организация за колективно управление на съответната категория авторски права. Размерът и начинът на плащането му се определят по споразумение между тази организация и съответните ползва тели съгласно правилата на Глава единадесета „ж“.</i> Мотиви:	I.1. Не се приема	I.1. Чл. 19 от закона, допълнен с предложението законопроект, регламентира именно принципа, че авторът има право на възнаграждение за всеки вид и за всяко поредно използване на произведението – справедливо и съразмерно. Ето защо, извеждането на отделна нова алинея по отношение на конкретни начини на използване, нито мотивирането му с интереса на една отделна група правноносителите са необходими. Предложението за въвеждане на нова ал. 3 не намира основания в текста на Директивата. Цялостната философия и на двете въвеждани директиви е

	Чл.18 от Директива 2019/790 изисква държавите да гарантират, че когато авторите и артистите- изпълнители прехвърлят своите изключителни права за използване на техните произведения, те имат право да получат подходящо и пропорционално възнаграждение. Ал.2 обаче оставя свободата националните законодатели да изберат как да приложат този принцип като използват различни механизми, отчитайки свободата на договаряне и справедливия баланс на права и интереси. В предложението от МК законопроект се прави опит за въвеждане на чл.18, като в досегашния текст на чл.19 от ЗАПСП, според който „авторът има право на възнаграждение за всеки вид използване на произведението и за всяко поредно използване на същия вид" се включва уточнението, че това възнаграждение следва да е „справедливо и съразмерно". Възникват въпросите това допълнение достатъчно ефективна гаранция ли е за творците да получават справедлив дял от приходите, които техните творби носят за ползвателите; как българският законодател прилага разпоредбата на чл.18, ал.2 от директивата? Чл. 19 съществува в ЗАПСП от приемане на закона през 1993г. Той предвижда доброволно договаряне на възнаграждението между творците и ползвателите, като по-назад, в чл.38 се дава възможност то да бъде определено като част от приходите, получени от използването на произведението, като еднократна сума или по друг начин. За да установим дали съществуващият текст предоставя на творците достатъчни гаранции да получават възнаграждения от последващо ползване на аудиовизуални произведения, през м. май 2021 ФИЛМАУТОР възложи на „Галъп Интернешънъл болкан" да проведе проучване сред авторите на филми и сериали, създадени в последните 5 години, от което стана недвусмислено ясно, че: - 53% от запитаните подписват договори, без да имат възможност да преговарят; - едва 12% се чувстват като равноправен участник в	правноносителите да имат избор, дали да търсят самостоятелно, или колективно уреждане на съответните права, защото може да им бъде по-изгодно индивидуалното (така например съображение 18 от Директива 789). Същевременно, възможен нежелан резултат от въвеждането на задължително колективно управление би бил „осредняване" на възнагражденията в областта на аудио-визията и ощетяване на правноносителите при по-популярните аудио-визуални произведения (защото за разлика от музиката, при която броят ротации нараства с популярността, при филмите най-скъпото съдържание често е с най-малко ротации). Именно и само когато права са предоставени на ползвател директно от правноносителя е възможно да се използва предвидената процедура за претендиране на подходящо, допълнително и справедливо възнаграждение в случаите, когато първоначално договореното възнаграждение се окаже несъразмерно ниско в сравнение с всички последващи съответни приходи от използването на произведенията или изпълненията. Авторите и артистите изпълнители нямат подобен механизъм, който да използват спрямо организации за колективно управление на права и той ги защитава именно в случаите на индивидуално договаряне. Нещо повече - чл. 38, ал. 4 от проекта предвижда, че увеличение на
--	---	---

	преговорите с продуцент; - 75% твърдят, че никога или понякога получават възнаграждение, различно от първоначално платеното им, като причините за това са, че договорите не допускат такова или че макар да е договорено с продуцентите, телевизиите отказват да го плащат. 89% от интервюираните имат произведения, достъпни на различни платформи в Интернет, но не получават възнаграждения за тях; - 51% упражняват и друга професия; 95% от респондентите заявяват, че колективното управление на права им дава по-добра защита. Посочените данни потвърждават, че досегашната схема на доброволно договаряне на последващо възнаграждение между авторите и продуценти не е успешен вариант за осигуряване на приходи на творците от ползването на техните филми и сериали. Очевидно е, че провъзгласяването на изключителни права, без едновременно с това да се предвиди ефективно функциониращ модел за получаване на възнаграждения за тях от авторите на аудиовизуални произведения, е равносилно на това да не им се предоставят права изобщо. Самата директива неслучайно подчертава, че авторите обикновено са в по-слаба договорна позиция, когато прехвърлят своите права и се нуждаят от защитата. Посочва се, че държавите членки следва да прилагат принципа на подходящо и пропорционално възнаграждение чрез различни механизми, които биха могли да включват колективно договаряне. Ал. 2 на чл.18 от директивата предоставя възможности на националните законодатели да изберат конкретен подход, който да осигури прилагане на този принцип. Във връзка с горното, категорично възражаваме срещу възпроизвеждането на текста на чл.18, ал. 1 в нашия закон, без да бъде предвидена схема за реализиране на правото. Необходим е механизъм, който да гарантира, че	възнаграждението не може да се търси, когато споразумението е сключено при колективно управление. Това е така, тъй като при колективното договаряне не може да се приеме, че правноносителят е по-слаба страна в преговорите и не разполага с възможности да договори справедливо възнаграждение. В допълнение, предложената нова ал. 2 на чл. 19 дублира съществуващия текст на чл. 21, ал. 3 ЗАПСП, възпроизведен в чл. 21, ал. 6 от проекта на закон. Не на последно място следва да се посочи, че правото да се разрешава използване срещу възнаграждение е изключително право на правноносителя, а не негово задължение. Световна практика (в САЩ, ЕС и др.) е съществуването на свободно използване с разрешение на правноносителя, но по негово изрично желание – без заплащане на възнаграждение (например при common license и др.) и много често то се практикува именно при начина на използване по цитираната т.10 на чл.18, ал.2. Това е върховен израз на творческата свобода и на изключителното право да се реши дали, как и срещу какво да се използва обективираният резултат на творческата дейност. По съображение от горното не може да се възприеме направеното предложение. То би противоречало и на Насоките във връзка с член 17 от Директива 2019/790 относно авторското право в цифровия
--	---	---

	авторите получават възнаграждения от всеки сегмент от експлоатационната верига на техните произведения. ФИЛМАУТОР настоява да бъде въведено за авторите на аудиовизуални произведения право на възнаграждение за всяко отделно ползване от категорията „communication to the public“ - излъчване, предаване, препредаване и предоставяне на достъп по време и място, избрани от публиката (електронен достъп). Това възнаграждение следва да бъде неотменимо и непрехвърлимо, да се управлява задължително по колективен път и да се дължи от съответния ползвател, независимо и в допълнение към изключителното право на автора да разрешава въпросното използване, което може да бъде отстъпено на продуцента. Правото на задължително справедливо възнаграждение ще осигури правна защита на икономическата връзка на творците с приходите, реализирани от техните произведения, каквато е справедливо да съществува. Допускането на възнаграждение като твърда сума, както и сама директива предвижда в рецитал 73, следва да е изключение, а не практика. "Buy-out" договарянето е несправедливо и не защитава по-слабата страна в преговорите, каквато са авторите. Директивата изисква то да бъде лимитирано до специфични случаи. Това възнаграждение няма да се отразява на възнаграждението на продуцентите. Директивата дава възможност държавите-членки да прилагат различни съществуващи или нововъведени механизми за гарантиране на принципа на подходящо и пропорционално възнаграждение, като на първо място предлага колективно управление. Мярка в тази посока е държавите-членки да въведат в своите закони неотменимото и непрехвърлимо право на възнаграждение, което да се администрира само чрез ОКУП. Много държави-членки, включително Белгия, Испания, Италия, Естония, Полша, Холандия и Германия	единен пазар, приети на 04.06.2021 г., където изрично се казва, че: „В определени случаи правоносителите могат например да разрешат използването на тяхното съдържание в рамките на определени услуги в замяна на данни или рекламни дейности. Разрешение може да бъде предоставено и <u>безплатно</u> съгласно лиценз Creative Commons или да бъде дадено, когато правоносителите качват или споделят своето собствено съдържание”. Въвеждането на допълнителни механизми за гарантиране на подходящи и справедливи възнаграждения за автори и артисти-изпълнители е допустимо съгласно чл. 18, ал. 2 от Директива 2019/790. С оглед постигане на по-висока степен на защита на авторите, държавите-членки могат да предвидят всякакви допустими от правото на ЕС механизми, като се отчита принципът на договорната свобода и балансът на интереси в съответната индустрия. Такива механизми биха могли да бъдат както например колективното договаряне, което да подобри преговорната позиция на отделния правоносител, така и разширяването на обхвата на т.нар „остатъчно право на възнаграждение“ (residual remuneration right) за авторите и артистите-изпълнители, каквото по отношение на препредаването е предвидено в чл. 21, ал. 6 от Проекта. Макар и да биха били в съответствие със
--	--	---

	признават такива права на възнаграждение, които авторите и изпълнителите (обикновено чрез техните организации за колективно управление) могат директно да изискват от икономически субекти, експлоатиращи техните произведения, дори когато последните са уредили правата с продуцентите, на които автори и изпълнители са отстъпили (или се считат за отстъпени) правата. Прилагайки такова решение, държавите-членки разделят лицензирането на изключителни права между икономическите субекти, като същевременно позволяват на авторите да участват в използването на създаденото от тях творческо съдържание и възнаграждението. Ефективността на тези системи е висока, именно защото се управляват от ОКУП. Правото на възнаграждение, което предлагаме е известно като „остатъчно право на възнаграждение“ (residual remuneration right), което се запазва дори при прехвърлянето на изключително право, и релевантно за целите на член 18 ДИРЕКТИВА 2019/790. То по природа не е свързано с ограничаване упражняването или дерогиране на изключителното право. Напротив - разчита на упражняването на изключителни права и е оправдано от общия принцип, че авторите и изпълнителите имат право да получават справедливо възнаграждение за експлоатацията на техните произведения и изпълнения. Правото на „остатъчно възнаграждение“ е законов механизъм, целящ да осигури справедливо възнаграждение в специфичен контекст. Необходимо е законодателят да се намеси, за да гарантира приходи за авторите и изпълнителите, които иначе не биха могли да получат от единственото упражняване на тяхното изключително право поради липса по принцип на добра преговорна позиция, особености на някои пазари, какъвто е и българският и страх да не бъдат включени в черния списък и др. Това право на възнаграждение „остава“ при автора, след като той е прехвърлил на продуцента изключителни права и то е право да получи възнаграждение	законодателството на Съюза, задълбочена оценка относно въздействието на такива механизми върху отношенията по веригата на създаване, разпространение и използване на творческия продукт не е извършвана. В тази връзка, не се предвиждат механизми отвъд указанието, че възнаграждението на автора следва да бъде справедливо и съразмерно и на този етап не може да се приеме предложеният от Сдружение Филмаутор механизъм по чл. 19. С оглед необходимостта от транспониране на двете Директиви в максимално кратки срокове и риска от налагане на санкция за неспазването им, това предложение може да се обсъди при следващо законодателно изменение след допълнителен анализ, оценка на въздействието и съгласуване със заинтересованите страни.
--	--	---

	на законоустановено основание - ползването на филма. Остатъчните права на възнаграждение не дублират никакви права: авторите получават възнаграждение за изключителните права, прехвърлени на продуцента и в последствие лицензирани от него. По същия начин остатъчният законов механизъм не превръща изключителните права в законни лицензи: авторите и изпълнителите решават дали да упражняват (прехвърлят) своите изключителни права. Така по дефиниция остатъчните права на възнаграждение нито заместват, нито дублират изключителни права, които са били прехвърлени; остатъчните права на възнаграждение действат само при прехвърляне на изключителни права, за да се осигури възнаграждение директно от ползвателя. 2. Предложения във връзка с чл. 21 от ЗАПСП 2.1. Чрез предложените изменения и допълнения в текста на чл.21 МК прави опит да въведе регламентацията относно начина на придобиване на разрешение и заплащане на дължимо възнаграждение при отделните хипотези на ползване на произведенията чрез излъчване, предаване, вкл. чрез пряко въвеждане и препредаване. ФИЛМАУТОР предлага някои редакции на предложените текстове, съобразно изискванията на Директивата 2019/789 и по-коректното им въвеждане в националното право, което освен точно транспониране, би довело и до преодоляване на проблеми и дефицити в съществуващата уредба, които са налични от години. <i>„Разрешено излъчване, предаване и препредаване на произведения и предоставяне на спомагателни онлайн услуги</i> <i>Чл. 21. (1) Разрешението за излъчване на произведението чрез не кодиран сигнал, включва и разрешение за излъчването му чрез кодиран сигнал, за предаването му по всяка друга електронна съобщителна мрежа и за предоставянето на спомагателни онлайн услуги, когато тези действия се извършват от същата организация или под неин контрол и</i>			
		I.2.1. Не се приема	I.2.1. Предложеното допълнение в ал. 3 утежнява формулировката, без да променя смисъла на разпоредбата. Освен това, коректната формулировка на такова уточнение би била „за което те трябва да получат разрешение” – това следва както текста на Директивата, така и дадената възможност това разрешение да се уреди изцяло от радио- или телевизионната организация. Предложените допълнения в ал. 5 не се приемат, доколкото уредбата на предаването чрез техническия способ на пряко въвеждане е дадена в ал. 3, като се оценява като достатъчна спрямо изискванията на Директивата. Неприемливи на този етап са и предложените допълнения в ал. 6, доколкото те биха могли да доведат до двойно плащане от разпространителя на сигнали за един и същи начин на ползване	

	на нейна отговорност, едновременно с излъчването или за определен период от време след него, изцяло и в непроменен вид и не излизат извън територията, за която е отстъпено правото на излъчване. (2) Разрешението за предаване на произведението включва и разрешение за излъчването му чрез кодиран сигнал, за предаването му по всяка друга електронна съобщителна мрежа и за предоставянето на спомагателни онлайн услуги, когато тези действия се извършват от същата организация или под неин контрол и на нейна отговорност, едновременно с предаването или за определен период от време след него, изцяло и в непроменен вид и не излизат извън територията, за която е отстъпено правото на предаване. (3) Когато радио- или телевизионната организация предава своите програми чрез пряко въвеждане, без самата тя да предава едновременно сигналите - носители на програми, пряко на публиката, и разпространителят на сигнали предава на публиката тези сигнали, е налице едно общо действие по предаване <u>на произведенията, за което всеки от тях следва да получи разрешение от авторите.</u> Разрешението по ал. 1 или ал. 2 обхваща и участието на радио- или телевизионната организация в общото действие по предаване. Разпространителят на сигнали следва да получи разрешение за своето участие в общото действие по предаване. Разрешението може да бъде получено чрез организация за колективно управление на права или чрез радио- или телевизионната организация, когато такива права са ѝ били надлежно отстъпени. (4) За разрешението по ал. 1 или ал. 2 се заплаща едно общо възнаграждение, което следва да е справедливо и съразмерно, като се отчитат видовете действия по използване, техният обем и аудитория. Когато в рамките на полученото разрешение по ал. 1 или ал. 2 някое от действията се осъществява чрез посредничеството на друга организация, отделно възнаграждение не се дължи, освен	на произведението. Правилото по ал. 6 въвежда т.нар. „остатъчно право на възнаграждение“ (residual remuneration right), което се отнася до дейностите по препредаване и действия независимо от сделката по прехвърляне от страна на автора на изключителното му право към „продуцента“ на звукозаписа или на аудио-визуалното произведение. Дори такова право да се придобива от радио- и телевизионна организация, същата действия в качеството ѝ на „продуцент“ (при производството на собствено съдържание). Разрешаването на използване, каквото е използването от радио- и телевизионната организация, е последващо по отношение на придобиването на права от страна на продуцента. При „препредаване“ ползвател е платформата за пренос, а не радио- и телевизионната организация. Плащане от страна на телевизионната организация като „ползвател“ ще е налице при евентуално разширяване на обхвата на „остатъчното право на възнаграждение“ по отношение на използването чрез излъчване или при „пряко въвеждане“, каквото също е направено в предложението на Филмаутор, но с оглед необходимостта от транспониране на двете Директиви в максимално кратки срокове и риска от налагане на санкция за неспазването им, това предложение може да се обсъди за следващо законодателно изменение след
--	---	--

	когато е изрично предвидено в този закон. (5)Разрешение за препредаване на произведение едновременно с излъчването или предаването му, изцяло и в непроменен вид, се дава само чрез организация за колективно управление на права, освен в случаите, когато правата за препредаване на произведението са отстъпени на радио- или телевизионната организация в съответствие с чл. 91, ал. 5. <u>Това правило се прилага и при предоставяне на разрешение за участието на разпространителя на сигнала в общото действие по предаване на програмите по ал.3.</u> (6)Когато автор е предоставил правото на препредаване на свое произведение на продуцент на звукозапис или на филм, или на друго аудио-визуално произведение <u>или на радио- или телевизионна организация, предприятието, предоставящо обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги,</u> което препредава това произведение, дължи на автора възнаграждение отделно от всяко друго. <u>Такова възнаграждение се дължи и от разпространителите на сигнали за тяхното участие в общото действие по предаване на програмите по ал.3.</u> Всеки отказ от такова възнаграждение от страна на автора е недействителен. Правото да събират това възнаграждение може да бъде предоставено от автора само на организации за колективно управление на съответната категория авторски права. (7) Възнагражденията по ал. 6 се събират само чрез организации за колективно управление на съответните категории авторски права. Размерът и начинът на плащането им се определят по споразумение между тези организации и задължените предприятия, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги. (8) Разпоредбите на ал. 5, 6 и 7 <u>не препятстват се прилагат относно</u> сключването на споразумения за разрешаване препредаването на програми между радио- и телевизионните организации, осъществяващи първоначалното излъчване или предаване на собствени	допълнителен анализ, оценка на въздействието и съгласуване със заинтересованите страни. Напълно съответстваща на смисъла на Директивата е и предложената редакция на ал. 8 (аргумент от съображения 17 и 18 от Директивата). Използваният досега израз „не препятства” се разминава с използвания в Директива 789 (член 5), а и в Директива 93/83 (член 10) израз „не се прилага”, поради което сега е коригиран чрез дословно придържане към текста на Директива 789. Що се отнася до понятийните бележки – действително законодателят е използвал различни понятия - „предприятие, предоставящо обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги”, „разпространител на сигнал”, „препредидаващо предприятие”, но техният смисъл е ясен, употребата им е логически обоснована и не се налага нарочното им дефиниране или унифициране.
--	--	---

		програми, и препредаващите предприятия. Когато правата за препредаване на произведения, включени в програмите на радио- или телевизионни организации, са им надлежно отстъпени, разрешението, дадено от организациите, включва и тези права, като изрично ги описва. Препредаващите предприятия могат да се позоват, че права за препредаване са придобити по тази алинея, само ако тези права са изрично описани в даденото разрешение. (9) При определянето на размера на дължимото възнаграждение за правата, за които се прилага правилото по чл. 101б, се вземат предвид всички аспекти на спомагателната онлайн услуга, включително характеристиките на услугата, времето, през което програмата, предоставяна чрез тази услуга, е на разположение онлайн, аудиторията и предоставените езикови версии. Това правило не изключва определянето на размера на възнаграждението въз основа на съответните приходи на излъчващата или предаващата организация. (10) Страните водят преговори относно даване на разрешения по този член добросъвестно. (11) В случаите, в които не се постигне споразумение относно даване на разрешение по този член, спорът между страните може да се разреши чрез медиация съгласно чл. 94ю и чл. 94я". <u>Мотиви:</u> Предвид практиката от последните години на разпространение на телевизионни сигнали между самите доставчици на програми и разпространителите на сигнали, с цел да преодолее противоречивите решения на CJEU и за досигури правна сигурност и високо равнище на закрила на правоносителите, Директива 2019/790 създава регламентация на правоотношенията при т.нар. Direct Injection (директно въвеждане на програми). Счита се, че е налице едно общо действие по публично разгласяване, в което излъчващите организации предават своите сигнали - носители на програми		
--	--	---	--	--

		чрез пряко въвеждане единствено на разпространители на сигнали, без да предават пряко на публиката своите програми, а разпространителите на сигнали изпращат тези сигнали - носители на програми на своите потребители. Излъчващите организации и разпространителите на сигнали следва да получат разрешение от правноносителите за своя конкретен принос към общото действие, без за тях да възниква солидарна отговорност. Директивата оставя свобода на държавите членки да изработят национално решение относно условията за получаване на разрешение за общото действие по публично разгласяване, включително за възнагражденията, дължими на правноносителите. Уточнявайки, че и телевизията, и разпространителят на сигнали участват в общия акт на съобщаване до публиката, Директивата и в т. 20 от преамбюла, в чл.8 изисква и двамата да получат възнаграждение и респективно да заплатят възнаграждения за своя дял от осъществяването на ползване. Доколкото уреждането на права с голям брой правноносителите (с изключение на правата, притежавани от излъчващите организации) представлява значително бреме за разпространителите на сигнали, директивата насочва към едно от възможните решения, а именно разпространителите на сигнали да се възползват от механизъм за задължително колективно управление на права. Според нас е необходимо разширяване на режима на задължителното колективно управление на права спрямо разпространителите на сигнали, включително чрез право на задължително неотменимо възнаграждение, управлявано от ОКУП, което да гарантира дял на правноносителите на база прихода, генериран от въпросните платформи чрез участието им в разпространението на произведенията до публиката, при спазване на всички гаранции, приложими за класическото препредаване. Така и операторите ще бъдат гарантирани, че ще разполагат с пълния обем права, необходим за легалното осъществяване на разпространението на съдържанието и ще			
--	--	--	--	--	--

	бъдат облекчени предвид „значителната тежест“, която биха изпитвали при индивидуално уреждане на права (съображение 20 от Директива 2019/789). Независимо как получава разрешението си разпространителят на сигнали обаче, той дължи възнаграждение, което предлагаме да се събира само от ОКУП. Такава опция е предвидена в Директивата, така се въвеждат правилата и в редица държави-членки. Всъщност няма разлика в потоците на приходите, генерирани от телевизията и от платформата при осъществяване на излъчване/предаване и респ. препредаване от една страна (parallel direct injection) и от общия им акт на предаването чрез direct injection (pure direct injection) от друга страна. И в двете хипотези телевизионната организация има приход от реклама и от сродни права върху програмата си, а операторът - от абонаментните такси, събирани за съответните пакети с програми. В този смисъл е оправдано аналогичното прилагане на правилата за уреждане и заплащане на права при класическо препредаване и към приноса на платформата към общия акт на разпространение на програмата. 2.2. Възразяваме срещу предложеното от МК изменение на действащата ал. 5 на чл.21 (в проекта ал.8). <u>Мотиви:</u> Предложената редакция ex lege изключва прилагането на задължителното колективно управление, което е в противоречие с чл. 9 от Директива 93/83. Възможност за индивидуално уреждане на права върху произведения в сферата на кабелното препредаване действително съществува и тя е в чл. 10 на Директива 93/83, в който изрично е предвидено, че излъчващите организации са свободни да не прилагат задължително колективно управление при кабелно препредаване, но само върху правата върху техните собствени предавания, без значение дали са ги придобили на договорно основание или са техни собствени права.			
		I.2.2. Не се приема	I.2.2. Предложеното допълнение касае единствено задължението правата, които се уреждат по въведеното с Директива 93/83 изключение да бъдат изрично описани. Изискването за изрично описание на прехвърлените права е в интерес на правната сигурност – както за препредаващите предприятия, така и за носителите на права върху препредаваните обекти на закрила. Включването на това изискване би спомогнало за по-лесното решаване на съществуващите в практиката спорове във връзка с прилагането на действащата	

		Независимо за коя от двете хипотези става дума, касае се за само за ограничена група случаи - по изключение. Предлаганото от МК изменение ще попречи да бъде приложено изискването на рецитал 18 от Директива 2019/789, според който правилата относно правата при препредаването, упражнявани от излъчващите организации следва да позволяват на правоносителите да получават пряк дял от възнаграждението от оператора на услуга за препредаване. В този смисъл, отново настояваме за задължително право на възнаграждение за правоносителите, управлявано по колективен път, с цел избягване на противорчиво тълкуване и изчистване на противоречията в настоящата редакция на текста. Предлаганото уточнение в чл.21, ал. 6 -нова не променя досегашната конструкция на правоотношенията, а само ги уточнява.		разпоредба на чл. 91, ал. 5 – то би насочило вниманието на страните към по-внимателно описване на отстъпените права, именно с цел избягване на неяснота относно предмета на съглашението (какви точно права се отстъпват). Тази информация е налична у радио- или телевизионната организация и нейното посочване е в интерес както на другата страна по договора, така и на третите страни. Цел на текстовете е да направят достатъчно прозрачна информацията относно обема на отстъпваните права за „препредаване“, за да се защитят интересите на правоносителите, но и на ползвателите, при утвърждаването на тарифите и изплащането на съответните възнаграждения на авторите. Радио- или телевизионната организация не следва да е затруднена в описването на правата, които самата тя е придобила и предоставя. Това ще даде възможност ясно да се разграничи в кой случай кой от описаните и в съображение 18 от Директивата начини за предоставяне на права е избрал правоносителят, съответно - от кого е избрал да получи своя пряк дял от възнаграждението. Това гарантира публичност и актуалност на наличните договори и благоприятства засиленото правоприлагане.
		2.3. Не на последно място, но от ключово значение е да се	I.2.3. Не се	I.2.3. Действително законодателят е

	унифицират понятията, които законът ще използва. Към момента се бори с „предприятия, предоставящо обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги“, „предприятие, което предоставя електронни съобщителни услуги“, „разпространител на сигнал“, „преподаващи предприятия“ и др. Коректната терминология е предпоставка за ефективно правоприменение и избягване на възможности за тълкувания и прехвърляне/избягване на отговорност. 3. Предложение за изменение в чл. 22б, ал. 19 от ЗАПСП, както следва: Чл. 22б <i>(19) Доставчик на онлайн услуга за споделяне на съдържание е положил грижата на добрия търговец за получаване на разрешение по този член, ако е започнал <u>добросъвестни</u> преговори с организациите за колективно управление на права по глава единадесет „и“ или с други правоносни, като се отчитат видът и обемът на съдържанието, което преобладава в услугата на съответния доставчик. Доставчик на онлайн услуга за споделяне на съдържание е положил грижата на добрия търговец и в случаите, когато надлежно е установил, че такова разрешение не е необходимо, включително защото правото за използване се притежава или е било предоставено на потребителя или на доставчика на онлайн услуга за споделяне на съдържание или е въз основа на законно право на свободно използване.</i> Мотиви: Предложената редакция на чл.22б, ал.19 от проекта крие в себе си възможност за превратно тълкуване и заобикаляне на задължения, доколкото освобождава платформата от отговорност едва при започване на преговори с ОКУП или конкретен правоносител. Директивата изисква да са	приема I.3. Не се приема	използвал различни понятия - „предприятие, предоставящо обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги“, „разпространител на сигнал“, „преподаващо предприятие“, но техният смисъл е ясен, употребата им е логически обоснована и не се налага нарочното им дефиниране или унифициране. I.3. Добавката не е необходима. Общ принцип в договорното право е, че страните следва да действат добросъвестно при провеждането на преговори (чл. 12 ЗЗД). В противен случай, те дължат обезщетение. Възприета е корекция на понятието „грижа на добрия търговец“, като е заменено с „всички възможни усилия“.
--	--	--	---

		положени „всички възможни усилия“. В рецитали 66 и 67 се предвижда, че когато се оценява дали даден доставчик на онлайн услуги за споделяне на съдържание е положил необходимата грижа, следва да се вземе предвид дали доставчикът на услуги е предприел всички стъпки, които добросъвестен оператор би предприел, за да постигне предотвратяване на наличието на неразрешени произведения или други обекти на своя уебсайт, като се вземат предвид най-добрите практики в отрасъла и ефективността на стъпките. Всички стъпки, предприемани от доставчици на услуги, следва да бъдат ефективни по отношение на преследваните цели, без да надхвърлят необходимото за постигане на целта за избягване и преустановяване на наличието на неразрешени произведения. В „Насоки във връзка с член 17 от Директива 2019/790 относно авторското право в цифровия единен пазар“ на ЕК се посочва, че доколкото за понятието „всички възможни усилия“ не е предоставено определение и за него не се прави препратка към националното законодателство, то представлява самостоятелно понятие от правото на Съюза и следва да се транспонира от държавите членки и да се тълкува в контекста на предназначението и целите на член 17 и целия му текст. Изисква се доставчиците като минимум да си взаимодействат активно с правноносителите, които могат да бъдат лесно идентифицирани и открити, по-специално с онези от тях, които представляват широк каталог от произведения или други обекти. „По-специално активното търсене на контакт с ОКУП, с цел получаване на разрешение следва да се счита за минимално изискване за всички доставчици на онлайн услуги за споделяне на съдържание“. В тази връзка, с цел доказване на максимални усилия изискванията към ползвателя следва да надхвърлят „започване“ на преговорите, особено в хипотеза на правноносителите, които могат да бъдат лесно идентифицирани с помощта на всички приемливи стандартни			
--	--	--	--	--	--

		практики. Съгласно принципа на пропорционалност, при преценката дали са били положени всички възможни усилия за получаването на разрешение следва да се вземат предвид количеството и видът на съдържанието, включително дали то е преобладаващо или не на уебсайта на доставчика на услуги. Правноносителите и доставчиците на онлайн услуги за споделяне на съдържание следва да се стремят да сключат споразумение възможно най-бързо. В съображение 61 също така се посочва, че правноносителите следва да получават подходящо възнаграждение за използването на техните защитени произведения или други обекти. „Когато доставчиците на услуги отказват да сключат предложено лицензионно споразумение, което осигурява справедливи условия и поддържа разумен баланс между страните, може да се счита, че те не са положили всички възможни усилия, за да получат разрешение“. От друга страна, доставчиците на услуги не следва да бъдат задължени да приемат оферти за сключването на договори, които не осигуряват справедливи условия и които не поддържат баланс между страните, което в българския закон е гарантирано с правилата за одобрение на тарифи, прилагани от ОКУП, определени въз основа на обективни и недискриминационни критерии, включително чрез преговори със съответните представителни организации на ползватели. 3. Предложения във връзка с чл. 37, ал. 2 от ЗАПСП ФИЛМАУТОР възразява срещу отпадането на чл.37, ал.2. Мотиви: Разглежданият законопроект предлага отпадане на чл.37, ал.2, предвиждащ ограничение в срока на договорите за използване на произведения, който не може да бъде по-дълъг от 10 години. По-долу ще изложим нашите аргументи срещу изтъкнатите от страна на Министерство на културата съображения, мотивиращи отпадането, а именно: 1. Предоставя се допълнителна закрила на			I. 3. Не се приемат I.3. В рамките на проведените обсъждания в работната група по изработването на законопроекта преобладават именно становищата, според които уреденият само в българския закон (в предложената за отпадане ал. 2 на чл. 37) максимален срок е пречка пред свободата на договаряне и инвестициите в културно-творческите индустрии в страната. Изложените съображения мотивират в
--	--	--	--	--	--

	правоносителите и възможност по всяко време да се търси корекция на възнаграждението, така че то да бъде справедливо и съразмерно. 2. Максималният десетгодишен срок на договора за използване на произведение е възприеман като бариера пред развитието на пазара на творческите индустрии и като пречка пред инвестициите в сектора. 3. Такъв срок почти никъде не е предвиден в останалите държави-членки. И досега действащия закон в чл. 38, ал.2 предоставяше възможност когато възнаграждението се окаже явно несъразмерно на приходите, получени от използването на произведението, авторът да може да иска увеличение на възнаграждението. Ако не се постигне съгласие между страните, спорът се решава от съда по справедливост. Също така, по силата на чл.66 продуцентът е длъжен по искане на авторите да им предоставя най-малко веднъж годишно сметка за приходите от всеки вид използване на произведението. В този смисъл разширяването на договорните правила в съответствие с чл. 19-22 от директивата не променя съществено позицията на творците, и не би следвало да се използва като аргумент. Още повече без да се извърши оценка в каква степен авторите биха били склонни да се възползват от предоставените им правомощия - широко се изтъква теоретичния характер на въвежданите правила, които биха поставили автора срещу неговия продуцент. Заплахата да попадне в „черен списък“ би служила като сериозна пречка пред всеки творец на свободна практика. ФИЛМАУТОР проведе вътрешна анкета сред своите членове и 70% от отговорилите посочват, че гледат на разпоредбата на чл.37, ал.2 като на гаранция, че не губят правата си завинаги и че след изтичане на първите 10 години ще имат следваща възможност да предоговорят условията с продуцента си. Въвеждането на членове 18-22 от Директива 2019/790	достатъчна степен отпадането на 10-годишния срок. Същевременно, ограничението влиза в противоречие с доктрината на сродните права, установена в редица международни норми (в т.ч. Международната конвенция за закрила на артистите изпълнители, продуцентите на звукозаписи и излъчващите организации) и защитата на други права на интелектуална собственост (напр. правото върху марка, която може да съдържа защитени обекти на авторското право и да се подновява без ограничение). Законопроектът предвижда други възможности за автора или артиста изпълнител да претендира допълнително възнаграждение от ползвателя, когато първоначално определеното се окаже явно несъразмерно на получените приходи. От своя страна, текстът на чл. 19 от закона, допълнен с предложения законопроект, регламентира именно принципа, че авторът има право на възнаграждение за всеки вид и за всяко поредно използване на произведението – справедливо и съразмерно. Следва да се отбележи също така, че правилото на досегашния чл.37, ал.2 е общо и неговото приложно поле включва дори и авторите на компютърни програми, които изрично са изключени от приложното поле на хармонизираната с Директива 790 уредба в защита на авторите и артистите-изпълнители. Поради гореизложеното, не се възприема направеното предложение.
--	---	--

	осигурява хармонизирана защита на авторите и когато те са прехвърлили правата си на продуцент или ползвател. Това е важна стъпка в достиженията на правото на ЕС в областта на авторското право за справяне с договорната защита на творците. Новите разпоредби имат за цел да се справят с „по-слабата договорна позиция, когато автори и артисти предоставят лиценз или прехвърлят правата си" (съображение 72). По-сериозната регулация на договорните отношения между авторите и продуцентите обаче не може да реши проблемите автоматично и са необходими механизми, които да гарантират адекватни възнаграждения. Членове 18-22 не предвиждат максимум на хармонизация, която трябва да се постигне. Това означава, че държавите-членки имат право да поддържат съществуващата защита и дори да въведат допълнителна такава за авторите и изпълнителите. Чл.18 и четирите права /договорни задължения/, предвидени от членове 19-22 от директивата представляват система: докато четирите договорни задължения са ex post мерки (които трябва да бъдат приложени след като договорът е сключен) и са насочени към решаване на специфични проблеми, с които авторите и изпълнителите могат да се сблъскат в отношенията си с договорните партньори, чл. 18 от ДИРЕКТИВА 2019/790 е главно предварителен механизъм с огромна дълбочина и потенциал. Принципът на справедливото възнаграждение има за цел да катализира и насочи преговорите и изготвянето на договори, прехвърлящи права за използване, както и последващото им тълкуване и изпълнение. Разпоредбите за справедливо възнаграждение трябва да се разглеждат като "скачени съдове": колкото по-широко националните законодатели използват пълния потенциал, разрешен съгласно член 18, въвеждайки „други механизми" (като задължителни законови права на възнаграждение), за да осигурят справедливо възнаграждение за авторите, толкова по-малко последните ще трябва да разчитат на другите последващи механизми свързани с	По отношение на предложението да се предвиди задължително управление по колективен път: то не намира основания в текстовете на транспонираните актове. Цялостната философия и на двете въвеждани директиви е правноносителите да имат избор дали да търсят самостоятелно, или колективно уреждане, защото може да им бъде по-изгодно индивидуалното (така например съображение 18 от Директива 789). По съображение от горното, не може да се възприеме направеното предложение.
--	--	---

	корекцията на договора и правата за отмяна. Необходимостта от мерки съгласно чл.19-22, прилагани от творците впоследствие, е още едно потвърждение за нашето настояване да се предвиди неотменимо право на възнаграждение, управлявано по колективен път, като мярка ex-ante, която би избегнала прибягването до преговаряне. И не на последно място - вярно е, че в много държави няма подобно ограничаване на срока на отстъпване на права, но там са предвидени гаранции за правата на авторите, в това число задължително по закон право на възнаграждение, посочено по-горе в настоящото становище. Примери в това отношение са Белгия, Италия, Испания и др. В предлагания законопроект подобни гаранции липсват. 4. Предложения във връзка с изменение на чл. 91 от ЗАПСП, както следва: <i>Чл. 91. (1) Радио- и телевизионната организация, която осъществява първоначалното излъчване или предаване на собствена програма, има изключително право да разрешава срещу заплащане:</i> <i>1 излъчването, предаването и препредаването на програмата;</i> <i>2. записването, възпроизвеждането и разпространението на записите от програмата;</i> <i>3. предлагането на електронен достъп до програмата или част от нея, до запис на програмата и част от нея, или до съдържанието на своя спомагателна онлайн услуга</i> <i>4. публичното изпълнение на програмата или на своя спомагателна онлайн услуга, ако това се извършва в места, достъпни за публика срещу заплащане на входна такса.</i> <i>(2) Разпоредбата на предходната алинея се прилага и когато програма, изпратена от радио- или телевизионна организация чрез сигнал до телекомуникационен спътник, се произлъчва или препредава, записва, възпроизвежда и</i>			
		I.4. Приема се частично	I.4. В съответствие с Директивата, в законопроекта като цяло, в т.ч. и в редакцията на предложените изменения на чл. 91, е заложен технологично неутрален подход, – независимо от начина на разпространение на програмата (излъчване чрез наземно радиоразпръскване в радиочестотния спектър, включване в непрекъсната съобщителна верига, водеща до спътник и оттам обратно до Земята, предаване чрез електронна съобщителна мрежа, независимо от използваната технология, включително чрез пряко въвеждане или онлайн). Основен елемент от съдържанието на сродното право на радио- и телевизионната организация по отношение на програмата, е да разреши всяко нейно „съобщаване на публиката/ публично разгласяване“, чрез всеки	

	разпространява от друго лице. (3) Когато радио- и телевизионната организация по ал. 1 или упълномощеното от нея лице ограничи кръга от лица, приемащи нейната програма, като кодира сигнала, който я съдържа, съгласието се счита за дадено само при условие, че декодиращото средство се осигурява от излъчващата организация или с нейно съгласие. (4) При всяко използване на програмата по смисъла на ал. 1 използващата организация е длъжна да съобщава по подходящ начин наименованието на организацията, която е осъществила първото излъчване или предаване на програмата. (5) Когато радио- или телевизионна организация разрешава излъчване, предаване или препредаване на програмата си на друга организация, разрешението, дадено от радио- или телевизионната организация, включва изрично и правата за излъчване, предаване или препредаване на произведенията, включени в програмата, които са собствени на радио- или телевизионната организация или са ѝ надлежно отстъпени, като тези права трябва да бъдат изрично описани. Организацията, получила разрешението, може да се позовава на права за препредаване, придобити по тази алинея, само ако те са изрично описани в разрешението." (6) (Нова) Радио- или телевизионната организация, която предава своя програма чрез пряко въвеждане, без самата тя да предава едновременно сигналите - носители на програмата, пояко на публиката, има право да разрешава срещу заплащане участието на разпространителя на сигнали в общото действие по предаване на програмата. <u>Мотиви:</u> Предлаганите промени в ал.1 и ал.5 са наложителни поради необходимостта да се изчисти терминологията във връзка с възможните видове ползване на една телевизионна програма от всички субекти по веригата. Смесването на различни видове използване в едни и същ текст, отнасящ се към по-		технически способ, независимо дали за това действие се ползва технически посредник, или не. С оглед на това и за осигуряване на пълноценна закрила на носителите на сродното право (а чрез нея – и на носителите на права върху включените в програмата други обекти на закрила), се предлага изменена редакция на ал. 1. Що се отнася до изясняването и унифицирането на употребата на понятията, предложени са нарочни определения, с помощта на които тази цел следва да бъде по-лесно постигната. Предложената редакция на нова ал.6 на практика преповтаря правило, съдържащо се в чл. 21.
--	---	--	--

		нататъшното използване на радио- или телевизионни програми и включването им в съдържанието на гарантираното за доставчиците право, доведе директно до ощетяване на авторите, чиито произведения са включени в такива програми години наред. Пример в това отношение е формираната съдебна практика по тълкуване на текста, която показва, че се смесват понятията „предаване“ и препредаване“, независимо, че те са различни способи на използване по смисъла на чл. 18, ал.2 от ЗАПСП, до степен такава, че „разрешението за препредаване на една програма, дава и права за препредаване на произведенията, включени в програмата, ако правата за предаване на същите са надлежно отстъпени на радио- или телевизионната организация¹“. Липсата на ясна законова регламентация неминуемо води и до неправилно формирано правоприлагане. Ето защо, транспонирането на Директива 2019/789 дава възможност за въвеждане на ред в съществуващия правен хаос, от който печеливши вероятно има, но това не са авторите, тъй като до тях възнаграждения не достигат. Радио- и телевизионна организация, която осъществява първоначалното излъчване или предаване на собствена програма, може да разреши нейното разпространение и от други субекти, но при всички случаи това ползване би било препредаване - именно такава е регламентацията, която дава директива 2019/789 като разширява дефиницията на понятието „препредаване“ отвъд кабелното препредаване и го превръща в технологично неутрален способ. Ето защо организация, която първоначално излъчва или предава собствена програма, може да разреши на друг субект само нейното препредаване. В случай, че телевизионната организация предоставя програмата си на оператор чрез пряко въвеждане, то тогава акта на предаване е един, той е общ и се осъществява и от			I.5. Предложението думата „излъчването“ да бъде заменена с думата „включването“
--	--	--	--	--	--

	горните редакции, разграничавайки видовете ползване, което всеки субект във веригата осъществява и преди всички с цел да се изяснят действията на организацията- посредник. 5в. „препредаване“ е всяко едновременно, изцяло и в непроменен вид последващо разпространение на първоначално излъчвана или предавана в България или друга държава радио- или телевизионна програма и включените в нея произведения, предназначено за приемане от публиката, независимо от техническите способности, чрез които то се осъществява, ако първоначалното излъчване или предаване се извършва по кабел или по безжичен път, включително чрез спътник, но не и онлайн, при условие че: 1. <i>препредаването се извършва от лице, различно от радио- или телевизионната организация, която е осъществила първоначалното излъчване или предаване или под чийто контрол и на чиято отговорност е било осъществено това първоначално излъчване или предаване, независимо от начина, по който лицето, което извършва предредаването, получава сигналите - носители на програмата и включените в нея произведения и</i> 2. <i>когато предредаването е чрез услуга за достъп до интернет, както е определена в чл.2, ал. 2, т. 2 от Регламент (ЕС) 2015/2120, тя се извършва в среда, в която организацията, осъществяваща предредаването, предоставя по сигурен начин предредаването на потребители, разполагащи с разрешение;</i> <u>Мотиви:</u> Считаме за важно „последващо“ да отпадне, доколкото то липсва като изискване в дефинициите на понятието	<i>пряко въвежда сигналите - носители на нейната програма и от разпространителя на тези сигнали, който ги доставя до публиката”</i> Не се възприема отпадането на думата „последващо“ от дефиницията на „предредаване“, доколкото именно тя отграничава предредаването от първоначалното разпространение на програмата. Директивите говорят в дефинициите си за „едновременно предредаване...на първоначално предаване“, което указва, че първоначалното предаване е първичното разпространение, а предредаването е вторично, последващо разпространение (макар и почти едновременно, но все пак с известно техническо забавяне, зависещо от използваната технология и осезаемо, например когато една радиопрограма се пусне едновременно през ефирен приемник и по кабел в нейното разминаване, закъснение). По тази причина Европейската конвенция за трансгранична телевизия (а и действащият ЗРТ) дефинират предредаването като „приемане и предаване“) поради неговия вторичен, последващ характер.
--	---	--

	„препредаване“, дадено както в Директива 1993/83, така и в Директива 2019/789. „Последващ“ се използва в целия закон със значението на „по-сетнешен“, отместен във времето. Включването му в дефиницията ражда противоречие с „едновременно“ и крие потенциал за превратни интерпретации и спорове. II. Предложения и бележки с редакционен характер 1. Във връзка с проекта на чл.39а, правим следното предложение: <i>Чл. 39а. (1) Ползвател, на когото автор е отстъпил право да използва създадено от него произведение, е длъжен най-малко веднъж годишно, в срока на използването, да предоставя на съответния автор актуална, разбираема, относима и изчерпателна информация за всяко използване на произведението, включително за начините на използване, всички реализирани приходи от използването, включително от продажбата на рекламни стоки и дължимото възнаграждение, имащи пряко отношение към използването. Информацията може да се предоставя по електронен път, освен ако в договора с ползвателя не е уговорено друго.</i> 2. Във връзка с чл.94р1, ал.3, предлагаме следното допълнение: <i>„Когато законът предвижда разрешението за използване да се предоставя само чрез организация за колективно управление на права <u>или правото на възнаграждение да събира само от такава организация</u>, както и в случаите по чл. 71и, ал.2, всяка организация, регистрирана за управлението на съответните права, съответно - представителната организация по чл. 71и, ал.2, действа и от името на носители на права, които не са нейни членове, или не се представляват от нея по договор за взаимно представителство или по споразумение за представителство. В тези случаи организацията за</i>	II. 1. Приема се II. 2. Приема се	II.1. Със замяната на думата „използването“ с думите „всяко използване“, доколкото с допълнението не се изменя, се пояснява смисълът на разпоредбата. С оглед уеднаквяване на подхода, по същия начин следва да се промени и текстът на чл.83а. II.2. Предложението се приема, като се прецизира, както следва: думите „правото на възнаграждение да се събира само от такава организация“ се заменя с „възнаграждението да се събира само от такава организация“. <i>„Когато законът предвижда разрешението за използване да се предоставя <u>или възнаграждението да се събира</u> само чрез организация за колективно управление на права, както и в случаите по чл. 71и, ал.2, всяка организация, регистрирана за управлението на съответните права, съответно – представителната организация по чл. 71и, ал.2, действа и от името на носители на права, които не са</i>
--	--	---	---

	колективно управление на права трябва да уреди отношенията си с всеки от носителите на права по същия начин, както със своите членове". 3. От съществено значение е да се унифицират понятията, които законът ще използва в сферата на разпространението на програми, а именно „предприятия, предоставящо обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги“, „ предприятие, което предоставя електронни съобщителни услуги“, „разпространител на сигнал“, „преподаващи предприятия“ и др. Липсата на точна терминология създава възможност за нежелателни противоречия и за избягване на отговорност. 4. Във връзка с разпоредбата „§.....За преходна и заключителна разпоредба на самия ЗИД на ЗАПСП“, предвиждаща действие на член 21, ал. 3, считано от 7 юни 2025 г., следва ясно да бъде разписано кои разпоредби остават да действат междувременно, особено отчитайки обстоятелството, че директното въвеждане е нов механизъм.	II. 3. Не се приема II. 4. Не се приема	нейни членове, или не се представляват от нея по договор за взаимно представителство или по споразумение за представителство.“ II.3. Мотиви са изложени по-горе. II.4. Прякото въвеждане не е нов механизъм, макар и изричната му уредба в ЗАПСП да е нова. Чрез пряко въвеждане се разпространяват преобладаващият брой телевизионни програми от много години насам. Всъщност, визираната разпоредба не отлага влизането в сила на чл.21, ал.3, а урежда действието му спрямо вече сключени споразумения – именно защото прякото въвеждане отдавна се практикува и има действащи споразумения за този способ. От тази гледна точка е ясно разписано кои разпоредби остават да действат междувременно – разпоредбите на сключените споразумения и само ако срокът има надхвърля тази дата, то чл.21, ал.3 ще се прилага по тези споразумения след тази дата. За случаите, в които такива действащи споразумения няма, чл.21, ал.3 започва да действа веднага с влизане в
--	--	---	---

		III. Необходими промени извън обхвата на двете директиви от всичко казано по-горе, смятаме, че в в ЗАПСП има оформили се сериозни текущи дефицити, които следва да бъдат решени при настоящото изменение на закона. Някои от тях са както следва: 1. Използване на различна терминология във връзка с кинематографични и аудиовизуални произведения, като например: Чл. 90а. (1) т. 2 Продуцентът на първоначалния запис на филм или друго аудио-визуално произведение има по отношение оригинала на филма и копията от него, получени в резултат на този запис, изключително право да разрешава срещу заплащане: „т.2. Публичното им прожектиране“; Този текст ясно онагледява използването на различна терминология, тъй като в чл. 18, ал.2 от ЗАПСП подобно правомощие не е предвидено. Публичната прожекция, в смислов аспект, попада в общата форма на „публично изпълнение“, което пък е използвано в чл.90а от ЗАПСП. Доколкото става дума за взаимосвързани права (авторски и сродни), то и използваните правни термини по тяхната експлоатация следва да са еднакви. Има още няколко места в закона, където се срещат понятията прожекция и прожектира. 2. По сходен начин, предложената в проекта редакция на чл.97, ал.1, т.3 предизвиква въпроси. Добяването на „записи на филми“ буди съмнение дали предвиденото наказание има предвид само нарушение на сродното право върху записа, но не и нарушаването на авторското право върху филма. Предвид факта, че нормата е административно- наказателна,	III. Приемат се частично	сила на изменението. III. Предложението по т. 1 се приема, доколкото същото няма да промени смисъла на засегнатите разпоредби, а само ще допринесе за изясняването им и за постигането на понятийно единство в закона. Що се отнася до останалите предложения, преди евентуалното им възприемане следва да се проведе обсъждане с всички заинтересовани лица, както и да се оцени внимателно тяхното въздействие, което понастоящем е невъзможно, предвид сроковете за транспониране на Директивите и риска от налагане на санкция за неспазването им. Не се приема предложението по т. 2 - нова редакция на чл. 97, ал. 1, т. 3 ЗАПСП, доколкото същата дублира чл. 97, ал. 1, т. 5 от закона. Съществуващият текст на чл. 97, ал. 1, т. 3 кореспондира със сегашния чл. 90а, ал. 1, т. 2 и изключителното право на продуцента на филм. В съответствие с възприетите аргументи, че понятието „публично прожектиране“ е част от изключителното право на „публично изпълнение“, по отношение на което промени не се предвиждат, се предлага заличаване на чл. 97, ал. 1, т. 3, като самостоятелен състав на нарушение. Съставът, установен с чл. 97, ал. 1, т. 5 ЗАПСП инкриминира неправомерното публично изпълнение на всички видове обекти, закриляни по ЗАПСП, в т.ч. филми и други аудиовизуални
--	--	---	---------------------------------	--

	тя не би могла да се тълкува разширително, а предложената редакция стеснява приложното ѝ поле. В този смисъл смятаме, че текстът следва да бъде: <i>т.3 „организира, независимо по какъв начин, публичното изпълнение на филми и други аудиовизуални произведения“</i> 3. На следващо място, сериозен дефицит съществува и в отношенията ползватели - правноносителите когато липсва тарифа на ОКУП, например поради появата на нов начин на използване, необхванат от досега действащи тарифи, а ОКУП и съответната представителна организация не постигнат съгласие, но междувременно използване на защитеното съдържание е налице и то продължава. Чл.94р от ЗАПСП не дава отговор на този въпрос. 4. Друг съществен проблем, който следва да бъде отстранен час по-скоро, е механизмът на формиране и работа на комисиите по чл.94р(4) и сл., а именно - подбор на експертите и гаранция за тяхната безпристрастност, финализиране на процедурата, когато комисията не стигне до решение и др. детайли, свързани с работата на комисиите. Липсата на решение на комисията слага край на процедурата по одобряване на тарифите, без възможност за следващи действия, включително пред съд, което създава препоставки за порочни практики. 5. Прилагането на измененията в ЗАПСП от 2018 г. въведе изискване за повече прозрачност в действията на ОКУП що се отнася до финансовата страна на тяхната дейност. В тази връзка, чл. 94у' поставя изискване ежегодно да бъде оповестяван годишен доклад за дейността със съдържание, посочено в Приложение 2 от закона. Част от него е Годишният финансов отчет, но съществува неяснота по въпроса кой е компетентният орган по приемането му-ОС или УС. Докато ЗАПСП предоставя това правомощие на ОС, то общото търговско и гражданско законодателство позволяват това да бъде и органът на оперативно ръководство - УС. В този смисъл, следва да се помисли и за редакция на чл.94у	произведения и техните записи. Що се отнася до останалите предложения, преди евентуалното им възприемане следва да се проведе обсъждане с всички заинтересовани лица, както и да се оцени внимателно тяхното въздействие, което понастоящем е невъзможно, предвид сроковете за транспониране на Директивите и риска от налагане на санкция за неспазването им.
--	---	---

		във връзка с чл. 94з от ЗАПСП, с оглед ясно формулиране и точно прилагане. 6. Не на последно място, всички организации за колективно управление не веднъж сме настоявали да бъдат въведени промени в чл.26 от ЗАПСП, с цел да стане практически приложим и системата за компенсране на правоносителите, която от десетилетия функционира във всички европейски страни, да заработи и у нас. Многократно сме правили и конкретни предложения за редакции на текста, и в този смисъл имаме готовност да обсъждаме варианти по него.			
8.	Българска асоциация на музикалните продуценти (БАМП) (Становището е публикувано в портала за обществени консултации)	А. Предложение по отношение на член 17 от Директива 790, транспониран в чл. 226 от проекта на ЗИД на ЗАПСП – разпоредбите на Директивата в тази ѝ част да бъдат транспонирани в ЗАПСП максимално буквално (verbatim). <u>Мотиви:</u> Както е известно, чл.17 от Директивата има важната цел да разреши един от най-сериозните проблеми на творческите индустрии в дигитална среда - наличието на сериозна „разлика в стойността“, изразяваща се в неприемливо несъответствие между нарастващото използване на обекти на закрила и размера на възнагражденията, които получават правоносителите за това. Предвид този факт, както и предвид обстоятелството, че приетият текст на Директивата беше обект на задълбочен анализ и дискусия между заинтересованите участници в хода на законодателния процес, БАМП и музикалната индустрия в лицето на IFPI продължават да подържат становището си, че разпоредбите на Директивата в тази ѝ част следва да бъдат транспонирани в ЗАПСП максимално буквално (verbatim). Вярваме, че в рамките на предстоящото обсъждане в Народното събрание, българският законодател ще се съобрази с позицията на цялата креативна общност в ЕС и ще уважи трудно постигнатия консенсус по отношение на чл. 17 и неговата финална редакция като подробен и ясно разписан			

	текст в Директивата, така че в хода на транспонирането да не се допускат трактовки и интерпретации, които да дописват или променят нормата,. В духа на гореизложеното и в стремежа на индустрията за стриктно придържане към текста на чл. 17 от Директивата, с настоящото изразяваме позицията на БАМП по някои от предложените разпоредби в проекта на ЗИД на ЗАПСП, въвеждащи изискванията на чл. 17 от Директива 790. 1. По отношение на дефиницията на „доставчик на онлайн услуга за споделяне на съдържание“. БАМП приветства подход за стриктно придържане към текста на член 2.6 от Директивата и за отчитане на предвиденото в Съображение 62 и Съображение 63. В този смисъл БАМП предлага в текста на предложената нова т.25 от §2 на ДР на ЗАПСП изразът <i>„запаметени под цифрова форма“</i> да бъде заличен, с което предложението за дефиниция на доставчик на онлайн услуга за споделяне на съдържание би изглеждало така: „25. „доставчик на онлайн услуга за споделяне на съдържание“ е доставчик на услуга на информационното общество, основната цел или една от основните цели на когото е съхраняване и предлагане на електронен достъп до голям брой запаметени под цифрова форма произведения, качени от потребители на услугата на този доставчик, които произведения той организира и популяризира с цел реализиране на печалба.“ <u>Мотиви:</u> Считаме, че дефиницията по чл. 2.6 от Директивата не следва да бъде разширявана с други правомощия или действия, непредвидени в Директивата, които биха дали повод за противоречиви тълкувания и затруднено правоприлагане. Действията по запамятаване под цифрова форма са част от действията по възпроизвеждане по смисъла на легалната дефиниция на „възпроизвеждане“ в сега действащия ЗАПСП	А.1. Приема се	А.1. С премахване на думите „запаметени под цифрова форма“ не се променя смисълът на разпоредбата, поради което предложената редакция се приема.
--	---	-----------------------	---

	(§2, т.3 от ДР от ЗАПСП). Тази форма на възпроизвеждане по смисъла на горецитираната легална дефиниция в ЗАПСП се отнася само до запаметяване под цифрова форма в електронен носител, което действие не кореспондира по никакъв начин с действията, осъществявани от доставчиците на онлайн услуги за споделяне на съдържание. Действията по възпроизвеждане, т.нар. качване на съдържание се осъществяват по-скоро от страна на потребителите на платформите, а не от самите платформи. На следващо място, действията по съхраняване и по възпроизвеждане са вече изведени от години в българския ЗАПСП като отделни форми на използване, например в чл.70 и в чл.97, ал.1, т.9 от ЗАПСП, така че тяхното смесване на този етап е напълно несъстоятелно, особено в контекста на извършваните действия от страна на доставчиците на онлайн услуги за споделяне на съдържание, които по общо правило съхраняват съдържание на платформите, което е качено/възпроизведено от потребителите им. При всички случаи българският законодател не следва да се отклонява от текста на Директивата, в това число като допуска допълнителни критерии, респективно правомощия, които да дописват или променят нормата. 2. По отношение на услугите, изключени от дефиницията по чл. 2.6 от Директивата. Предложение списъкът по чл. 226, ал. 16 от проекта на ЗИД на ЗАПСП да бъде включен в дефиницията по т.25 от §2 на ДР на ЗАПСП, така както е заложено и в текста на Директивата. <u>Мотиви:</u> Предложеният списък в Директивата следва да се тълкува като неизчерпателен и в този смисъл като предлагащ само примери за видовете услуги, които не отговарят на критериите, заложи в дефиницията за доставчик на онлайн услуга, а именно такива услуги, които не предоставят	А.2. Приема се частично	А.2. Избраната в законопроекта законодателна техника е подходяща, доколкото не е характерно за правната ни традиция в дефиниция да се определя кръг субекти, които изрично да се изключват от обхвата ѝ. Субектите в ал. 16 са определени неизчерпателно (употребено е „като”), като изключването им от приложното поле на чл. 226 не означава изключване от приложното поле на целия закон. Освен това Директивата посочва, че примерно изброените субекти не се считат
--	---	--------------------------------	---

		„публичен достъп“ до закриляно съдържание или „не организират или популяризират“ същото. Предложеният неизчерпателен списък не следва да бъде разширяван под каквото и да е форма на национално ниво. В този смисъл продължаваме да поддържаме досегашната си позиция да се следва подхода на европейския законодател и този примерен списък да бъде изваден от оперативните разпоредби на предлагания чл.22б, в частност ал. 1б, доколкото съдържа само ориентиловъчен списък на доставчици, за чиито услуги се презумира, че не отговарят на критериите, заложи в Директивата, и това следва да бъде преценявано на база на всеки конкретен случай. Предлагаме списъкът по чл. 22б, ал. 1б от проекта на ЗИД на ЗАПСП да бъде включен в дефиницията по т.25 от §2 на ДР на ЗАПСП, така както е заложено и в текста на Директивата. Нещо повече, по този начин ще се избегне възможността за неправилно тълкуване на разпоредбата на чл. 22б, ал. 1б от законопроекта, в смисъла че изброените в нея доставчици на услуги са изключени на общо основание от отговорност и от задължението да имат разрешение от правноносителите. Последното в никой случай не отговоря на нормите в Директивата и на приложимото законодателство. На изброените доставчици, дори и да не попадат в дефиницията на доставчик на онлайн услуга за споделяне на съдържание, би могло да им се наложи да получат разрешение от носителите на права въз основа на друга норма от съществуващото законодателство - в този смисъл чл. 3 от Директива 2001/29 и Съображение 64 от Директива 790. 3. По отношение на разпоредбите на чл. 22б, ал.2 и ал. 3 от проекта на ЗИД на ЗАПСП. Считаме, че същите следва да се прецизират в светлината на текста на Съображение 69 от Директива 790, в частта ѝ както следва: <i>„Когато носителите на права изрично са дали разрешение на</i>		за доставчици на онлайн услуги за споделяне на съдържание по смисъла на Директива 790 (тоест по смисъла на чл.22б, където тези норми са транспонирани), а не че тези субекти изобщо не са доставчици на онлайн услуги за споделяне на съдържание по смисъла на други актове, включително каквито могат да бъдат приети занапред. С оглед изложените в становището аргументи и с цел яснота и прецизност, се предлага следната редакция на ал. 1б: <i>(1б) „Не се считат за доставчици на онлайн услуги за споделяне на съдържание по смисъла на този член доставчици като...“.</i>
		3. По отношение на разпоредбите на чл. 22б, ал.2 и ал. 3 от проекта на ЗИД на ЗАПСП. Считаме, че същите следва да се прецизират в светлината на текста на Съображение 69 от Директива 790, в частта ѝ както следва: <i>„Когато носителите на права изрично са дали разрешение на</i>	А.3. Не се приема	А.3. Добавката не е необходима, доколкото с предложения текст не се създава презумпция в полза на доставчика на онлайн услуги за споделяне на съдържание, че неговите потребители са уредили всички съответни права. Текстът

		<i>потребителите да качват и предоставят на разположение произведения или други обекти в рамките на онлайн услуга за споделяне на съдържание, актът на публично разгласяване на доставчика на услугата е разрешен в рамките на обхвата на разрешението, предоставено от правоносителя. Въпреки това не следва да съществува презумпция в полза на доставчици на онлайн услуги за споделяне на съдържание, че техните ползватели са уредили всички съответни права.</i>“ <u>Мотиви:</u> Тази правна фикция, изведена в Съображение 69 от Директивата се прилага само при обстоятелства, при които потребителят е бил изрично оторизиран да предоставя електронен достъп до конкретно съдържание на конкретна услуга, а думите "не следва да съществува презумпция в полза на доставчици на онлайн услуги за споделяне на съдържание, че техните ползватели са уредили всички съответни права" са разписани в Директивата така, че еднозначно да преклудират възможността дадена услуга за споделяне на съдържание единствено да се позовава на своите общи условия за ползване на платформата като доказателство, че потребителите ѝ са лицензирани по отношение на съдържанието, което качват. Предвид горното считаме, че е от особена важност заложеното в Съображение 69 от Директивата да бъде включено в нормите на чл. 22б, ал. 3 от законопроекта, а именно: <i>„(3) Независимо от предвиденото в предходните алинеи, ако потребителят на онлайн услугата за споделяне на съдържание има право да предлага електронен достъп до качените от него произведения, то обхваща и попадащите в рамките му действия на доставчика на онлайн услугата за споделяне на съдържание, без с това да се създава презумпция в полза на доставчика на онлайн услуга за споделяне на съдържание, че неговите потребители са уредили всички съответни права.</i>“		ясно казва, че се прилага само за действия на доставчика в рамките на разрешението, с което потребителят разполага.
--	--	---	--	--

	4. По отношение на разпоредбата на чл. 226, ал.10 от проекта на ЗИД на ЗАПСП. Предложение в текста на чл.226, ал.10 от законопроекта изрично да бъде включено уточнението, че включването на информация в общите условия на доставчиците за възможностите за допустимо свободно използване на произведения съгласно действащото право не променя обстоятелството дали дадено действие попада или не попада в изключенията в закона. <u>Мотиви:</u> С аргументи, сходни на изложените по т.3 по-горе, а именно преклудиране на възможността даден доставчик на услуга за споделяне на съдържание единствено да се позовава на своите общи условия за ползване на платформата като доказателство, че потребителите ѝ или са лицензирани по отношение на съдържанието, което качват или могат да се ползват от възможността за допустимо свободно използване, бихме предложили в текста на чл.226, ал.10 от законопроекта изрично да бъде включено уточнението, че включването на информация в общите условия на доставчиците за възможностите за допустимо свободно използване на произведения съгласно действащото право не променя обстоятелството дали дадено действие попада или не попада в изключенията в закона, т.е. спазването на общите условия на доставчика относно изключенията не означава непременно, че дадено действие съгласно закона попада във валидно изключение. 5. Предложение за изменение на текста на чл. 226, ал.19 от законопроекта, както следва: <i>„(19) Доставчик на онлайн услуга за споделяне на съдържание е положил грижата на добрия търговец за получаване на разрешение по този член, ако е предприел всички необходими стъпки в съответствие с високите</i>	А.4. Не се приема А.5. Приема се частично	А.4. Добавката не е необходима. И без нея, включването или невключването в общите условия на доставчика на информация за възможностите за допустимо свободно използване няма да доведе до промяна в нормативно уредения режим на последното. Целта на предвиденото задължение за включване на информация в Общите условия е повишаване осведомеността на потребителите, то е в тежест на доставчика, а не в негова полза. А.5. Предвид изложените съображения се приема, че най-подходящата формулировка е „всички възможни усилия” вместо „грижата на добрия търговец”, доколкото именно тя е използвана в българския текст на
--	--	---	---

	секторни стандарти за дължима професионална грижа; започнал преговори с организациите за колективно управление на права по глава единадесет „и“ или с други правоносители, като се отчитат видът и обемът на съдържанието, което преобладава в услугата на съответния доставчик. Доставчик на онлайн услуга за споделяне на съдържание е тълкувал грижата на добрия търговец и е случил, когато надлежно е установил, че такова разрешение не е необходимо, включително защото правото за използване се притежава или е било предоставено на потребителя или на доставчика на онлайн услуга за споделяне на съдържание или е въз основа на законно право на свободно използване. <u>Мотиви:</u> В Директива 790 не се съдържа съображение, подпомагащо дефинирането или тълкуването на понятието "най-добри усилия". В предложението законопроект е заложено като заместител понятието „грижата на добър търговец“, с което борави действащото българско право, но за което също не съществува легална дефиниция. Би могло да се твърди обаче, че както съображенията в Директивата, така и съществуващата българска практика подкрепят тълкуване, че понятията "най- добри усилия"/ „грижата на добър търговец“ изискват доставчиците на онлайн услуги за споделяне на съдържание да предприемат всички стъпки, които биха били предприети от един добросъвестен оператор за постигане на описания резултат, който в случая на чл. 17.4 (а) от Директивата, респективно на чл. 226, ал.5, т.1 от законопроекта, би бил доставчикът да получи разрешение. Съображение 66 от Директивата обаче дава полезни насоки относно тълкуването на понятието "най- добри усилия" в контекста на второто условие по смисъла чл. 17.4 (б) от Директивата, респективно на чл. 226, ал.5, т.2 от законопроекта като определя един висок стандарт за дължима грижа, а именно: "Когато се оценява дали даден доставчик на онлайн услуги за споделяне на съдържание е положил всички	Директивата. Предложеният текст в останалата си част съответства на насоките, дадени в Ръководството по чл. 17 от Директивата на Европейската комисия; такъв е и заложеният смисъл в текста на ал. 6 на чл. 226, изрично въвеждащ принципа на пропорционалност при преценката. Освен в съображенията, думите „високите секторни стандарти за дължима професионална грижа“ са употребени единствено в пар. 4, буква „б“ на чл. 17 от Директивата, транспониран в т. 2 на ал.5. Макар и да не е предвидено изрично в Директивата, предложеното второ изречение на ал. 19 е в интерес на правната сигурност и следва изцяло заложените в Директивата принципи и правила. Следва да се има предвид, че чл.17, ал.4 говори за две различни ситуации относно полагането на „всички възможни усилия“. Цитираното в предложението съображение 66 касае усилията по т.б, но ал.19 от предложението текст касае усилията по т.а. При формулирането на текста на ал.19 са взети предвид Насоките във връзка с член 17 от Директива 2019/790 относно авторското право в цифровия единен пазар, приети на 04.06.2021 г.: - За да демонстрират, че са положили всички възможни усилия, доставчиците на услуги следва като минимум да си взаимодействат активно с
--	--	---

		възможни усилия в съответствие с високите секторни стандарти за дължима професионална грижа, следва да се вземе предвид дали доставчикът на услуги е предприел всички стъпки, които добросъвестен оператор би предприел, за да постигне предотвратяване на наличието на неразрешени произведения или други обекти на своя уебсайт, като се вземат предвид най-добрите практики в отрасъла и ефективността на стъпките, предприети с оглед на всички съответни фактори и развития, както и принципът на пропорционалност." Предвид горното, считаме, че предложеното в член чл.22б, ал. 19 от законопроекта започване на преговори с правоносители или с ОКУП, със сигурност не е достатъчно, така щото да се счете в светлината на Съображение 66 от Директивата и действащата българска практика, че доставчикът е изпълнил критерия за дължима професионална грижа, респективно е положил грижата на добрия търговец. На следващо място считаме, че предложеното изречение второ на текста на разпоредбата излиза извън обхвата на Директивата, като ненужно разширява приложното поле при дефиниране на понятието „грижата на добър търговец“.		правоносителите, които могат да бъдат лесно идентифицирани и открити, по-специално с онези от тях, които представляват широк каталог от произведения или други обекти. По-специално активното търсене на контакт с организациите за колективно управление на авторски права (ОКУ), които извършват дейност в съответствие с Директива 2014/26/ЕС, с цел получаване на разрешение следва да се счита за минимално изискване за всички доставчици на онлайн услуги за споделяне на съдържание. - Въпреки това, съгласно принципа на пропорционалност, при преценката дали са били положени всички възможни усилия за получаването на разрешение следва да се вземат предвид количеството и видът на съдържанието, включително дали то е преобладаващо или не на уебсайта на доставчика на услуги. В определени случаи правоносителите могат например да разрешат използването на тяхното съдържание в рамките на определени услуги в замяна на данни или рекламни дейности. Разрешение може да бъде предоставено и безплатно съгласно лиценз Creative Commons или да бъде дадено, когато правоносителите качват или споделят своето собствено съдържание в рамките на онлайн услуги за споделяне на съдържание. - Законното използване, което не нарушава авторското право или сродните
--	--	--	--	---

		му права, може да включва: а) използване в рамките на ограниченията и изключенията; б) използване от лица, които държат или са уредили правата, свързани със съдържанието, което качват, или използване, което е обхванато от разрешението по член 17, параграф 2; както и в) използване на съдържание, което не е предмет на авторско право или сродните му права, по-специално произведения, които са обществено достояние, или например съдържание, при което не е спазен прагът на оригиналност или което и да било друго изискване, свързано с прага на защита. - От друга страна, доставчиците на услуги не следва да бъдат задължени да приемат оферти за сключването на договори, които не осигуряват справедливи условия и които не поддържат баланс между страните. Въпросът какво представляват справедливите условия и разумният баланс между страните ще се определя според конкретния случай.	
		Б. По отношение на член 18-23 от Директива 790. 1. По отношение на чл. 19 от Директивата, респективно чл. 39а и чл.83а от проекта на ЗИД на ЗАПСП. По отношение на предложените нови текстове в законопроекта чл. 39а и чл. 83а, транспониращи чл. 19 от Директивата, предлагаме следните редакционни поправки, чрез които считаме, че разпоредбите ще се доближат в пълна степен до духа и замисъла на заложеното в Директивата:	

	1.1. В чл. 39а, ал.1 от законопроекта, респективно в чл. 83а, ал.1 от законопроекта, изразът „разбираема“ следва да бъде заличен. <u>Мотиви:</u> На първо място се касае за неправилен превод на чл.19.1. от Директивата, която във вида ѝ на английски език предвижда „<i>up to date, relevant and comprehensive information</i>“, което в превод на български език следва да бъде „<i>актуална, относима и изчерпателна информация</i>“. Такъв е и официалният превод на български език на текста на Директивата - „<i>актуална, релевантна и всеобхватна информация</i>“, Понятието „разбираема“ информация не се съдържа в Директивата и в този смисъл включването му в законопроекта ще доведе до ненужно разширяване на обхвата и приложното поле на подлежащата на имплементиране регулация. На следващо място, понятието „разбираема“ предполага субективизъм в оценката по този критерий - за едни автори/артисти една информация би била разбираема, за други - не, така че считаме, че това е напълно излишно и още повече, в противоречие с разпоредбите на Директивата за въвеждането на този критерий по отношение на предоставяната информация. 1.2. По отношение на информацията за реализирани приходи и дължими възнаграждения вследствие използването на произведения и изпълнения, считаме, че изразът „всички реализирани приходи“ в чл.19.1 от Директивата, респективно в текста на чл. 39а, ал.1 и чл. 83а, ал.1 от законопроекта, следва да се разбира в контекста на Съображение 75 от Директивата. Доколкото в практиката е напълно възможно да съществуват различни хипотези, касаещи различните сектори, обхванати от тази регулация, които да определят дали едни или други приходи имат или не пряко отношение към използването, считаме че националните разпоредби следва да се придържат към разписаното в Директивата в максимална	Б.1.1. Не се приема Б.1.2. Не се приема	Б. 1.1. Изразът „разбираем/а“ трябва да залегне в чл. 39а, ал. 1, респективно в чл. 83а, ал. 1 от законопроекта, тъй като използването му е предвидено в съображение 75 от Директивата. Б.1.2. Текстът на законопроекта „<i>включително от продажбата на рекламни стоки и дължимото възнаграждение, имащи пряко отношение към използването</i>“ отразява в достатъчна степен смисъла на предвиденото в съображение 75 от Директивата.
--	---	---	---

	<i>той не оказва съдействие или по друга причина това е обективно невъзможно“ да бъдат заличени като непредвидени в текста на Директивата, а оттам и като разписващи допълнителни критерии, разширяващи неоправдано духа и смисъла на заложеното в Директивата.</i> 2. По отношение на чл. 22 от Директивата, респективно чл. 39 от проекта на ЗИД на ЗАПСП. 2.1. Предлагаме срокът в чл. 39, ал.1 от законопроекта да бъде заменен от две на три години. Разпоредбата на чл. 39, ал. 5 от законопроекта да бъде допълнена с изрази „но не по-кратък от една година“, а именно: „(5) След изтичането на предвидения в ал. 1 срок, за да развали договора или да отмени изключителния характер на правото на използване, авторът е длъжен първо да уведоми ползвателя и да определи подходящ срок, но не по-кратък от една година, в рамките на който ползвателят е длъжен да започне използването на произведението. Ако използването не е започнало в указания срок, авторът може да развали договора или да отмени изключителния характер на правото на използване.“ 2.2. В чл. 39, ал.3, т.4 от законопроекта да бъдат добавени думите „за самостоятелно използване“ - „т.4 случаи, в които поради естеството на отстъпеното право, то няма		от законопроекта да бъде заличено „освен ако той не оказва съдействие или по друга причина това е обективно невъзможно“ не се приема, тъй като на практика е възможно първоначалният ползвател да е несъстоятелен, заличен или да са налице други многобройни хипотези, дори и умишлено да пречат на изпълнението на това задължение. В този си вид текстът не противоречи и на Директивата, тъй като касае въпрос, по който държавите-членки имат свобода на преценка при транспонирането. Б.2.1. Не се приема Б.2.1. Предложението на БАМП за ревизия в ал. 1 и ал. 5 на чл. 39 не се приема. Не е обосновано срокът по ал. 1 за разваляне на договора да бъде изменен от две на три години, считано от сключването му или от деня на предаването (сега – предоставянето) на произведението. Срокът от 2 години се съдържа и сега в действащия ЗАПСП. Срокът по ал. 5 не следва да бъде ограничаван с изрази „но не по-кратък от една година“, а да зависи от конкретното произведение, тъй като разпоредбата има общ характер и не касае конкретно и само музикалната индустрия. Б.2.2. Не се приема Б.2.2. Идеята на текста, а и на дадените в предложението аргументи е, че става въпрос за права, които няма как да бъдат
--	---	--	--

		как да бъде отстъпено <u>за самостоятелно използване на нов ползвател</u>“, със съображения, кореспондиращи на заложеното в чл. 22 (2) (б) от Директивата по отношение на „индивидуалния принос и законните интереси на всички автори и артисти изпълнители, засегнати от механизма...“ <u>Мотиви:</u> Музикалната индустрия поддържа в процеса по в имплементиране на чл. 22 от Директивата да бъдат заложили следните срокове, релевантни за механизма за разваляне на договорите: срок, не по- кратък от 3 години, преди да е възникнала възможността за упражняване на правото на разваляне (член 22.3 от Директивата); срок, не по-кратък от 1 година, за отстраняване на твърдяното неизпълнение - при започване на използването на прехвърлените или лицензирани права. Такъв срок съответства на особеностите на нашия сектор и е в унисон със съществуващия механизъм по Директива 2001/77/ЕС за удължаване на срока на закрила (1-годишно предизвестие за започване на използването), предвиден също така и чл. 77, ал.3 от ЗАПСП. В.По отношение на мотивите към законопроекта предлагаме в духа на обсъденото в рамките на Работната група към Министерството на културата, да залегнат следните принципни положения от Директивата: а именно изложеното в Съображение 62, че „механизмът за освобождаване от отговорност, предвиден в настоящия член, не следва да се прилага за доставчици на услуги, чиято основна цел е практикуването или улесняването на пиратството на авторското и сродните му права“, както и изложеното в Съображение 64, а именно че „доставчици на услуги, които попадат извън обсега на дефиницията по този закон за доставчик на онлайн услуга за споделяне на съдържание, продължават да носят отговорност в рамките на действащото право “.		самостоятелно отстъпени, а не самостоятелно ползвани, както е записано в предложението текст. При тези права, поради естеството им, липсва самостоятелност у правоносителя или у правото, а не у ползвателя. Поради това считаме, че предложението текст създава още по-голямо объркване. С оглед избягване на неясноти се разменят местата на предложените алинеи 3 и 4. В. Съображенията се считат за напълно резонни, поради което предложението се приема.
9.	Сдружение „АртистАутор“	С оглед хармонизирането на законодателството и постигането		

(Становището е публикувано в портала за обществени консултации)	на тези цели, предлагаме нашето становище по проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за авторското право и сродните му права: 1. Предложение за изменение на чл. 21 § 5. Член 21 се изменя така: „Разрешено излъчване, предаване и препредаване на произведения и предоставяне на спомагателни онлайн услуги“ <i>Чл. 21. (1) Разрешението за излъчване на произведението чрез сигнал, който не е кодиран, включва и разрешение за излъчването му чрез кодиран сигнал, за предаването му по всяка друга електронна съобщителна мрежа и за предоставянето на спомагателни онлайн услуги, когато тези действия се извършват от същата организация или под неин контрол и на нейна отговорност, едновременно е излъчването или за определен период от време след него, изцяло и в непроменен вид и не излизат извън територията, за която е отстъпено правото на излъчване.</i> <i>(2) Разрешението за предаване на произведението включва и разрешение за излъчването му чрез кодиран сигнал, за предаването му по всяка друга електронна съобщителна мрежа и за предоставянето на спомагателни онлайн услуги, когато тези действия се извършват от същата организация или под неин контрол и на нейна отговорност, едновременно с предаването или за определен период от време след него, изцяло и в непроменен вид и не излизат извън територията, за която е отстъпено правото на предаване.</i> <i>(3) Когато радио- или телевизионната организация предава своите програми чрез пряко въвеждане, без самата тя да предава едновременно сигналите - носители на програми, пряко на публиката, и разпространителят на сигнали предава на публиката тези сигнали, е налице едно общо действие по предаване. Разрешението по ал. 1 или ал. 2 обхваща и участието на радио- или телевизионната организация в общото действие по предаване. Разпространителят на сигнали следва да получи разрешение за своето участие в общото действие по предаване. Разрешението може да бъде получено чрез организация за колективно управление на права или чрез радио- или телевизионната организация, когато такива права са ѝ били надлежно отстъпени.</i>	1. Приема се частично	1. Приема се предложението относно разграничението между случаите на излъчване чрез „кодиран“ и „некодиран“ сигнал, като ал. 2 от проекта отпада, а текстът на ал. 1 придобива следната редакция: <i>Чл. 21 (1) „Разрешението за излъчване или предаване на произведението включва и разрешение за излъчването и за предаването му по всяка друга електронна съобщителна мрежа, както и за предоставянето на спомагателни онлайн услуги, когато тези действия се извършват от същата организация или под неин контрол и на нейна отговорност, едновременно с излъчването или предаването или за определен период от време след него, изцяло и в непроменен вид и не излизат извън територията, за която е отстъпено правото на излъчване или предаване.“</i> Няма основание за премахване на думата „обществени“ от израза „обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги“, доколкото исторически ЗАПСБ борави с него още от 2011 г., като същото е залегнало и в дефиницията на „ползвател“. Що се отнася до текста на ал.8, той следва препратките на досегашната ал. 5, която до голяма степен възпроизвежда. По
---	---	-----------------------	--

	(4) За разрешението по ал. 1 или ал. 2 се заплаща едно общо възнаграждение, което следва да е справедливо и съразмерно, като се отчитат видовете действия по използване, техният обем и аудитория. Когато в рамките на полученото разрешение по ал. 1 или ал. 2 някое от действията се осъществява чрез посредничеството на друга организация, отделно възнаграждение не се дължи, освен когато е изрично предвидено в този закон. (5) Разрешение за препредаване на произведение едновременно с излъчването или предаването му, изцяло и в непроменен вид, се дава само чрез организация за колективно управление на права, освен в случаите, когато правата за препредаване на произведението са отстъпени на радио- или телевизионната организация в съответствие с чл. 91, ал. 5. (6) Когато автор е предоставил правото на препредаване на свое произведение на продуцент на звукозапис или на филм, или на друго аудио-визуално произведение, предприятието, предоставящо обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, което препредава това произведение, дължи на автора възнаграждение отделно от всяко друго. Всеки отказ от такова възнаграждение от страна на автора е недействителен. Правото да събират това възнаграждение може да бъде предоставено от автора само на организации за колективно управление на съответната категория авторски права. (7) Възнагражденията по ал. 6 се събират само чрез организации за колективно управление на съответните категории авторски права. Размерът и начинът на плащането им се определят по споразумение между тези организации и задължените предприятия, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги. (8) Разпоредбите Разпоредбата на ал. 5, 6 и 7 не се прилагат относно сключването на споразумения за разрешаване препредаването на програми между радио- и телевизионните организации, осъществяващи първоначалното излъчване или предаване на собствени програми, и препредаващите предприятия. Когато правата за препредаване на произведения, включени в програмите на радио- или телевизионни организации, са им надлежно отстъпени, разрешението, дадено от организациите, включва и тези права, като изрично ги описва. Препредаващите предприятия могат да се позоват, че права за препредаване са	смисъла на пар. 1, т. 40 от ДР на Закона за електронните съобщения, „обществени електронни съобщителни услуги“ са електронни съобщителни услуги, достъпни за цялото общество. Общественият им характер, а не териториалният обхват, е в основата на тази категоризация, което към момента не е предизвиквало спорове.
--	---	--

		придобити по тази алинея, само ако тези права са изрично описани в даденото разрешение. (9) При определянето на размера на дължимото възнаграждение за правата, за които се прилага правилото по чл. 101б, се вземат предвид всички аспекти на спомагателната онлайн услуга, включително характеристиките на услугата, времето, през което програмата, предоставяна чрез тази услуга, е на разположение онлайн, аудиторията и предоставените езикови версии. Това правило не изключва определянето на размера на възнаграждението въз основа на съответните приходи на излъчващата или предаващата организация. (10) Страните водят преговори относно даване на разрешения по този член добросъвестно. (!1) В случаите, в които не се постигне споразумение относно даване на разрешение по този член, спорът между страните може да се разреши чрез медиация съгласно чл. 94ю и чл. 94я“. <u>Мотиви:</u> Въвеждането на разграниченията „кодиран“ и „некодиран“ сигнал в ал. 1 и 2 на чл. 21 внася неяснота в текста на разпоредбата. Подобно понятие не е дефинирано в действащия ЗАПСП, нито се използва от Директиви 789 и 790, поради което следва да не попада в окончателния текст на закона. На следващо място, няма основание обхватът на задължението да се заплаща възнаграждение по ал. 6 да бъде ограничаван само до доставчиците на обществени електронни съобщителни мрежи или услуги. Електронните съобщителни мрежи и услуги с регионален или по друг начин ограничен обхват, също би следвало да са задължени по този текст. Неоснователно е да се изключва приложението на ал. 6 и 7 при сключването на споразумения между радио- и телевизионни организации и препредаващи предприятия. Двете алинеи (6 и 7) уреждат хипотези, при които правоносителите отстъпват правата си на продуценти на звукозаписи или филми, които поначало не са страна в		
--	--	--	--	--

	отношенията между радио- и телевизионните организации и преподаващите предприятия. Освен, че е лишено от житейска логика, това изключване на приложението не намира основание в текста на Директива 789. 2. Предложение по чл.37, ал. 2: § 16. В чл. 37 алинея 2 се отменя. Мотиви: Сдружение „АртистАутор“ е категорично против отпадането на десетгодишния лимит по отношение периода на отстъпване на авторски и сродни права. На първо място, двете Директиви не говорят за неограничено във времето отстъпване, и в нито един от текстовете не се предвижда задължение за държавите-членки да приемат такова отстъпване. Второ, изложеното в мотивите твърдение, че времевото ограничение е непознато в други европейски държави, не е съвсем вярно. Така например, испанското законодателство предвижда лимит от 5 години при липса на уговорена продължителност на отстъпването (чл. 43, пар. 2 от Закона за интелектуалната собственост). Други държави пък въвеждат „мек“ времеви лимит - германският Закон за авторското право (чл. 31) и сродните му права предвижда, че при липса на конкретно посочени териториален, времеви обхват и изключителност на отстъпването, тези параметри се подразбират от целта, за която е отстъпено правото. Поради това, наличието на различна уредба в други страни от ЕС не е достатъчен аргумент за отпадане на десетгодишния лимит от закона. Предвиждането на механизми за предоговаряне на първоначално уговореното възнаграждение и за оттегляне на отстъпването (респективно - трансформирането му в неизключително) също не влиза в конфликт с десетгодишния лимит, предвиден в чл. 37, ал. 2. Запазването на лимита дори ще спести на ползвателите и правноносителите допълнителни	2. Не се приема	2. Както правилно е отбелязано в становището, правилото на досегашния чл.37, ал.2 е общо и неговото приложно поле включва и авторите на компютърни програми (които са изрично изключени от приложното поле на хармонизираната с Директива 790 уредба в защита на авторите и артистите-изпълнители). Няма основание правилото да бъде запазено и от приложението му да бъдат изключени само авторите на компютърни програми. В рамките на проведените обсъждания в работната група по изработването на законопроекта преобладават именно становищата, според които уреденият само в българския закон (в предложената за отпадане ал. 2 на чл. 37) максимален срок е пречка пред свободата на договаряне и инвестициите в културно-творческите индустрии в страната. Същевременно, ограничението влиза в противоречие с доктрината на сродните права, установена в редица международни норми (в т.ч. Международната конвенция за закрила на артистите изпълнители, продуцентите на звукозаписи и излъчващите организации) и защитата на други права на интелектуална собственост (напр. правото върху марка, която може да
--	--	------------------------	---

	разходи и несигурност, свързани с тези механизми, които могат да се развият пред съдебна инстанция. Не споделяме и разбирането, че това времево ограничение по някакъв начин възпрепятства творческия пазар в България. Десет години са повече от достатъчно време за икономическа реализация на произведенията в областта на музиката и аудиовизията, а и в масовите случаи реалното използване на произведенията приключва много преди да изтекат тези десет години. В допълнение, не сме съгласни и с наведените аргументи, че това ограничение повлиява негативно софтуерния бранш. Чл. 14 създава презумпция, че авторските права върху компютърни програми, създадени в изпълнение на трудово правоотношение възникват пряко за работодателя, което би следвало да внася достатъчно сигурност в сектора. В областта на компютърните програми в още по-голяма степен важи заключението, че десет години са повече от достатъчни - разработката на нов код и обновяване на програмните продукти се извършват в порядъка на месеци. Ако все пак чл. 37, ал. 2 е толкова голяма заплаха за софтуерната индустрия, в закона могат да се предвидят специални правила за този бранш, по подобие на „обръщането“ на общата норма на чл. 41, в специалната разпоредба на чл. 14. 3. Предложение за изменение в чл. 38, ал. 1, както следва: Чл. 38. (1) Възнаграждението на автора за всеки начин на използване на негово произведение може да бъде определено <u>се определя</u> като част от приходите, получени от използването на произведението, като еднократна сума или по друг начинт. По изключение възнаграждението може да	съдържа защитени обекти на авторското право и да се подновява без ограничение). Изложените съображения мотивират в достатъчна степен отпадането на 10-годишния срок. Законопроектът предвижда други възможности за автора или артиста изпълнител да претендира допълнително възнаграждение от ползвателя, когато първоначално определеното се окаже явно несъразмерно на получените приходи. От своя страна, текстът на чл. 19 от закона, допълнен с предложения законопроект, регламентира именно принципа, че авторът има право на възнаграждение за всеки вид и за всяко поредно използване на произведението – справедливо и съразмерно. Некоректни са дадените примери за 5 годишния срок в Испания и мекия срок в Германия, защото те касаят случаите, в които страните не са уговорили срок – техен аналог е 3 (5) годишният срок по действащия у нас текст на чл.36, ал.5, който се запазва. Предложената за отмяна разпоредба ограничава правото на страните свободно да договорят определен срок и именно поради това е без аналог в сравнителноправен план. 3. Предложението не се приема. Европейският законодател оставя изцяло в дискрецията на държавите членки дали да определят специфични случаи за прилагането на еднократни суми. Същевременно, с предложеното
--	--	---

		<u>бъде определено като еднократна сума когато поради особеностите на пазарния сектор или конкретното произведение не е възможно възнаграждението да се определи като част от приходите, получени от използването му.</u> <u>Мотиви:</u> Като съществен пропуск при транспонирането на Директива 2019/790 определяме запазването на възможността да се заплаща еднократна сума за отстъпване на правата (в същия смисъл и предложенията ни относно чл. 76). Параграф 73 от Преамбюла на Директива 790 недвусмислено посочва, че <i>„Еднократното плащане може също да представлява пропорционално възнаграждение, но то не следва да бъде правило. Държавите членки следва да имат свободата да определят специфични случаи за прилагането на еднократни суми, като вземат предвид особеностите на всеки сектор.“</i> Очевидно е, че европейският законодател се стреми да достигне хармонизация между държавите-членки в посока, в която възнаграждение, определено като част от приходите е правило, а не просто една възможност. Нещо повече - приложението на еднократни суми следва да бъде ограничено до специфични случаи на прилагане, отчитайки особеностите на всеки културен сектор. В случай, че чл. 38, ал. 1 запази сегашния си вид, Директива 790 няма да бъде напълно транспонирана, и има голяма вероятност от налагане на санкции спрямо България за този пропуск.		допълнение е възможно да се наруши принципът на пропорционалност, доколкото, според предложеното, еднократна сума следва да се определя само при невъзможност от обвързване с приходите – т.е. дори когато е неподходящо спрямо приноса на артиста изпълнител, например. Законопроектът предвижда други възможности за автора или артиста изпълнител да претендира допълнително възнаграждение от ползвателя, когато първоначално определеното се окаже явно несъразмерно на получените приходи. От своя страна, текстът на чл. 19 от закона, допълнен с предложения законопроект, регламентира именно принципа, че авторът има право на възнаграждение за всеки вид и за всяко поредно използване на произведението – справедливо и съразмерно. Предвидената процедура за допълнително възнаграждение в случаите, когато първоначално договореното възнаграждение се окаже явно несъразмерно на приходите, получени от използването на произведението, пък е приложима и при договорени еднократни суми, което дава най-добра защита на автора – от една страна ако реши може да не съучаства в предприемаческия риск, да получи твърда сума, независимо от успеха на продукта, а от друга – ако продуктът реализира по-голям успех – да поиска да съучаства в приходите от него. Изричното уреждане на задължение за страните да
--	--	--	--	---

				договарят възнаграждението като процент от приходите от използването е прекомерно и не изглежда правилно. Изключването на възможността възнаграждението да се фиксира като еднократно плащане, във връзка с твърдяната от представителите на правноносителите неприложимост на механизма за приспособяване на договорите, вероятно може да се компенсира с други механизми, като например колективното договаряне, което да подобри преговорната позиция на отделния правноносител, или разширяване на обхвата на т.нар „остатъчно право на възнаграждение“ (residual remuneration right) за авторите и артистите-изпълнители, каквото по отношение на препредаването е предвидено в чл. 21, ал. 6 от Проекта. В същото време, макар и да биха били в съответствие със законодателството на Съюза, задълбочена оценка относно въздействието на такива механизми върху отношенията по веригата на създаване, разпространение и използване на творческия продукт не е извършвана. Решение в тази посока може да се вземе след допълнителен анализ, оценка на въздействието и съгласуване със заинтересованите страни, което понастоящем е невъзможно, предвид сроковете за транспониране на Директивите по настоящия законопроект и риска от налагане на санкция за неспазването им. В тази връзка, не са
--	--	--	--	--

		4. Предложение за изменение в чл. 39, както следва: § 18. В чл. 39 се правят следните изменения и допълнения: 1. В ал. 1 думата „предаването“ се заменя с „предоставянето“; 2. Алинея 2 се изменя така: „(2) Авторът може да отмени изключителния характер на правото на използване, вместо да развали договора, съгласно предвиденото в ал. 1. В този случай договорът занапред продължава действието си като договор за неизключително право на използване, като запазва останалите си условия“; 3. Създават се алинеи 3-5: „(3) Алинеи 1 и 2 не се прилагат за: 1. договори за произведения на архитектурата и компютърни програми; 2. договори по чл. 41, чл. 42 и договори, в които ползвателят действа като краен потребител; 3. случаи, в които правата не се упражняват главно поради обстоятелства, за които е разумно да се очаква, че ще бъдат отстранени от автора; 4. случаи, в които поради естеството на отстъпеното право то няма как да бъде отстъпено на нов ползвател. (4) Когато произведението има повече от един автор, правото по ал. 1 се упражнява по реда на чл. 8, ал. 2. (5) След изтичането на предвидения в ал. 1 срок, за да развали договора или да отмени изключителния характер на правото на използване, авторът е длъжен първо да уведоми ползвателя и да определи подходящ срок, в рамките на който	4. Не се приема	предвидени механизми откъд указанието, че възнаграждението на автора следва да бъде справедливо и съразмерно и процедурата по приспособяване на договорите, основана на подобренията прозрачност на начините и приходите от използване. 4. Предложението чл. 39 да бъде приложим и спрямо договори по чл. 42 не се приема, доколкото възприемането му би могло да създаде несигурност и да се превърне в пречка пред инвестициите в културно-творческия сектор и софтуерната индустрия, които често се базират именно на договори по чл. 42. За разлика от общия случай, при създаване по поръчка цялата инициатива да се създаде нещо и евентуално да се експлоатира принадлежи на поръчващия. Тоест няма как да е налице нереализирано очакване за бъдеща експлоатация и полза от нея, която да следва да бъде защитена. Ако не е уговорено друго, поръчващият може да експлоатира произведението без разрешение, при каквито условия намери за добре или просто да не го използва, включително защото например го е поръчал само за себе си. Предложението за отпадане на думата „главно“ от чл. 39, ал. 3, т.3 не се приема. Доколкото същата допринася за изясняване на точния смисъл на разпоредбата, поради което следва да стане в окончателната редакция. На
--	--	--	------------------------	--

	ползвателят е длъжен да започне използването на произведението. Ако използването не е започнало в указания срок, авторът може да развали договора или да отмени изключителния характер на правото на използване.“ <u>Мотиви:</u> Чл. 39 следва да запази приложението си и спрямо договори по чл. 42. Презумпцията на чл. 42, ал. 1 е, че при произведение, създадено по поръчка правата възникват за изпълнителя, а възложителят има изключително право да използва произведението за целта, за която е било създадено. Естествено е, когато възложителят продължително време не използва произведението, изпълнителят да има възможност да потърси неговата икономическа реализация по друг начин. Не следва авторът да бъде ограничаван сам да използва своето произведение, когато то не се използва от възложителя. Думата „главно“, използвана в ал. 3, т. 4 внася неяснота, и не допринася за смисъла на разпоредбата, поради което следва да отпадне от окончателната редакция. 5. Предложение по отношение на чл. 726 § 37. Член 726 се изменя така: „Предположение за притежаване на сродни права Чл. 726. До доказване на противното за носител на право по чл. 72 се смята лицето, чието име, наименование или друг идентифициращ знак са посочени или упоменати по обичайния за това начин: 1. ————— върху съответния запис, копия или екземпляр от него и/или техните опаковки — за обектите по чл. 72, т. 1, т. 2 и т. 3; 2. ————— в хода на показване на програмата — за обектите по чл. 72, т. 4 3. ————— върху съответния хартиен носител или в новинарския сайт в интернет — за обектите по чл. 72, т. 5. <u>Мотиви:</u> Презумпцията за притежаване на сродни права в чл. 726	5. Приема се частично	практика наличието на думата „главно“ е в полза на авторите, защото пречатства възможността развалянето да бъде отказано заради някакви незначителни обстоятелства, които авторът трябва да отстрани – изисква се авторовото бездействие да е съществено, да има решаваща роля за неизползването и само тогава ще пречатства развалянето. 5. Изложените аргументи се възприемат, но се счита, че предложеният текст следва да бъде преработен, а не заличен. Към действащия текст ще бъде добавено „<i>върху съответния хартиен носител или в новинарския сайт в интернет</i>“.
--	---	------------------------------	---

		неоправдано се ограничава от предложената редакция. В досегашния си вид, тази разпоредба достатъчно изчерпателно обхваща видовете произведения и носители на сродни права. Конкретизирането на това кое означава кой носител може да идентифицира, е ненужно, необосновано, и неправилно. Така например, в хода на показване на програмата могат да се означат както телевизионната организация, чиято програма бива показвана, така и артистите- изпълнители, участващи в нея. На практика актьорите, участващи в аудиовизуални произведения, които се предават или излъчват в рамките на телевизионна програма, няма да могат да се ползват от презумпцията на чл. 726 - т. 1 обхваща само физическия запис или негови копия и екземпляри, но не и предаваното произведения. Тази промяна не кореспондира и със съответната разпоредба при авторските права - чл. 6, където липсва подобно разграничение по видове произведения. 6. Предложение по отношение на чл. 76 § 39. В чл. 76 се правят следните изменения: 1. В ал. 1: а) в т. 1 думите „излъчването на неговото изпълнение по безжичен път, предаването и препредаването му по кабел“ се заменят с „излъчването на неговото изпълнение, предаването и препредаването му, предлагането на електронен достъп до него“; б) В т. 2 думите „излъчването по безжичен път и предаването и препредаването по кабел“ се заменят с „излъчването, предаването и препредаването“. в) Точка 3 се изменя така: „3. предлагането на електронен достъп до неговото записано изпълнение или част от него“; 2. Алинея 2 се изменя така: „(2) Правата по ал. 1 се отстъпват от артиста-изпълнител срещу справедливо и съразмерно възнаграждение с отделен		6. Не се приема 6. Предложението за изменение в чл. 76, ал. 1, т. 1 не се приема. Включването на израза „предлагане на електронен достъп“ е обусловено от въведената дефиниция, която обхваща и „лайф стрийминга“ като форма на използване – същата е извън приложното поле на т. 2, но в същото време може да попадне и извън досегашната защита по т.1, защото лайфстрийминг може да има и без да е част от телевизионна програма и артистите-изпълнители следва да имат защита и в такава хипотеза. Чл. 76, ал. 1, т.1 обхваща не използване по „линеен“ начин, а използване на незаписани
--	--	---	--	---

	писмен договор. Възнаграждението се определя като част от приходите, получени от използването на изпълнението. По изключение възнаграждението може да бъде определено като еднократна сума когато поради особеностите на пазарния сектор или конкретното изпълнение не е възможно възнаграждението да се определи като част от приходите, получени от използването му може да се уговори като част от приходите, като еднократна сума или по друг начин.“; 3. Създават се ал. 5 - 8: „(5) Когато първоначално договореното възнаграждение се окаже явно несъразмерно на приходите, получени от използването на изпълнението, артистът-изпълнител може да иска увеличение на възнаграждението или да претендира допълнително възнаграждение от страната, с която е сключен договорът за използване или от нейни правоприменици. Ако не се постигне съгласие между страните, артистът-изпълнител може да започне процедура по медиация по чл.94ю и чл.94я, както и да предяви иск по съдебен ред, независимо дали е провеждана процедура по медиация. (6) При преценка дали възнаграждението е несъразмерно ниско се вземат предвид всички последващи и съответни приходи от използването на изпълнението, включително продажбата на рекламни стоки, когато е приложимо, както и специфичните обстоятелства във всеки конкретен случай, включително приносът на артиста-изпълнител, пазарните практики и особеностите на съответния сектор и действителното използване на изпълнението. (7) Разпоредбата на ал. 5 не се прилага по отношение на споразумения, сключени от организации за колективно управление на права и независими дружества за управление на права. (8) Всяка договореност, която възпрепятства или ограничава предвиденото в ал. 5, е недействителна по отношение на артиста-изпълнител.“.	изпълнения (изпълнения на живо). Предлагащото допълнение е в интерес на артистите изпълнители най-малко с оглед въведената дефиниция за лайфстрийминг в съответствие с казаното по-горе. Предложението във връзка с чл.76, ал.2 не се приема. Европейският законодател предвижда възможност, а не задължение, като оставя изцяло в дискрецията на държавите членки дали да определят специфични случаи за прилагането на еднократни суми. Правото на артиста изпълнител да уговори възнаграждение като еднократна сума не следва да бъде ограничавано. Същевременно, с предложеното допълнение е възможно да се наруши принципът на пропорционалност, доколкото, според предложеното, еднократна сума следва да се определя само при невъзможност от обвързване с приходите – т.е. дори когато е неподходящо спрямо приноса на артиста изпълнител, например. Законопроектът предвижда други възможности за артиста изпълнител да претендира допълнително възнаграждение от ползвателя, когато първоначално определеното се окаже явно несъразмерно на получените приходи. Предвидената процедура за допълнително възнаграждение в случаите, когато първоначално договореното възнаграждение се окаже явно несъразмерно на приходите, получени от използването на произведението, пък е приложима и при договорени еднократни
--	--	---

		<u>Мотиви:</u> Логиката на категоризацията на начините на използване в досегашната редакция на чл. 76, ал. 1 е разделението на линейно и нелинейно използване. Поради това, електронният достъп не следва да намира място в чл. 76, ал. 1, т. 1, а и същото е обхванато от т. 3, поради което това дублиране е излишно. По отношение на предложението ни по ал. 2 - мотивите са същите като тези относно чл. 38, ал. 1 - възнаграждение формулирано като част от приходите от използване следва да бъде правилото, а еднократна сума - специално регламентирано изключение. 7. Предложение по отношение на чл. 78 § 42. В чл. 78 се правят следните изменения и допълнения: 1. В ал. 1 думите „за излъчването му по безжичен път, предаването и препредаването му по кабел“ се заменят с „за излъчването, предаването и препредаването му, за предлагането на електронен достъп до него“; 2. Аlineя 6 се отменя. <u>Мотиви:</u> Ал. 1 на чл. 78 предвижда презумпция за отстъпване на правата за линейно използване по чл. 76, ал. 1, т. 1, поради което електронният достъп следва да отпадне.	7. Не се приема	суми, което дава най-добра защита на артиста-изпълнител – от една страна ако реши може да не съучаства в предприемаческия риск, да получи твърда сума, независимо от успеха на продукта, а от друга – ако продуктът реализира по-голям успех – да поиска да съучаства в приходите от него. 7. В интерес на правната сигурност е в обхвата на чл. 78, ал. 1, т. 1 да се включат и формите на използване, покрити от понятието „предлагане на електронен достъп“. С развитието на технологиите „възпроизвеждането върху видеоносители и тяхното разпространение“ почти напълно беше заменено от „предлагане на електронен достъп“ в различни платформи. Последователният подход изисква възможността продуцентът да реализира правата да бъде разпростряна и върху новия начин, напълно изместил като пазарно значение стария, който винаги е бил част от този текст. В същото време, текстът не ограничава изричното отстъпване на права за конкретно посочени начини на използване. Законопроектът предвижда други възможности за артиста изпълнител да претендира допълнително възнаграждение
--	--	--	------------------------	--

		8.Предложение за изменение в чл. 91 § 51. В чл. 91 се правят следните изменения и допълнения: 1. В ал. 1: а) в основния текст думите „която е осъществила“ се заменят с „която осъществява“; б) точка 1 се изменя така: „1. излъчването, предаването или препредаването на програмата“; в) точка 3 се изменя така: „3. предлагането на електронен достъп до запис от програмата или част от нея или до съдържанието на своя спомагателна онлайн услуга“; г) в т. 4 след думите „публичното изпълнение на програмата“ се добавя „или на своя спомагателна онлайн услуга“; 2. В ал. 2 думите „преизлъчва или“ се заличават; 3. Алинея 3 се изменя така: „Когато радио- и телевизионната организация по ал. 1 или упълномощеното от нея лице ограничи кръга от лица, приематели нейната програма или спомагателна онлайн услуга, като кодира сигнала, който я съдържа, съгласието се счита за дадено само при условие, че декодиращото средство се осигурява от излъчващата или предаващата организация или с нейно съгласие.“; 4. Алинея 5 се изменя така: „(5) Когато радио- или телевизионна организация разрешава <u>едновременно, изцяло и в непроменен вид</u> излъчване, предаване или препредаване на програмата си на друга организация, разрешението, дадено от радио- или телевизионната организация, включва изрично и правата за излъчване, предаване или препредаване на произведенията, включени в програмата, които са собствени на радио- или	8. Не се приема	от ползвателя, когато първоначално определеното се окаже явно несъразмерно на получените приходи. 8. Предложената добавка в ал. 5 е относима единствено до препредаването на програмата, в дефиницията на което понятие вече са включени елементите „едновременно, изцяло и в непроменен вид“ и не е нужно дублиране. Последното изречение касае само препредаването и се явява продължение на предвиденото в чл.21, ал.8, което също касае само препредаването. Това е така, защото препредаването е допълнително използване, извън първоначалното разпространение на програмата, при което получаването на разрешение от препредаващото предприятие от организация за колективно управление на права е правило, а уреждането от радио- или телевизионната организация е изключение и като такова следва да бъде изрично описано.
--	--	---	------------------------	--

	телевизионната организация или са ѝ надлежно отстъпени, като тези права трябва да бъдат изрично описани. Организацията, получила разрешението, може да се позовава на права, придобити по тази алинея, само ако те са изрично описани в разрешението. “. <u>Мотиви:</u> Приложението на чл. 91, ал. 5 следва да остане в рамките на едновременното и в непроменен вид използване (излъчване или пре/предаване). В случай, че не е едновременно или непроменено, ще са налице две отделни действия по разгласяване, които предполагат самостоятелно разрешение за използване. Словосъчетанието „за препредаване“ следва да отпадне от последното изречение, тъй като е видно, че става въпрос както за препредаване, така и за излъчване или предаване. 9.Предложение за изменение в чл. 101б § 69. В дял четвърти се създават членове 101б, 101в и 101 г: <i>„Държава по произход при спомагателни онлайн услуги на излъчващите и предаващите организации</i> <i>Чл. 101б. (1) Този закон се прилага за спомагателни онлайн услуги на излъчваща или предаваща организация, която има основно място на стопанска дейност в Република България за действията по ал. 2, извършени от организацията или под неин контрол и на нейна отговорност.</i> <i>(2) Считат се за извършени единствено на територията на Република България действията по:</i> 1. излъчване, предаване и предлагане на електронен достъп до произведения или други обекти на закрила като част от спомагателна онлайн услуга; 2. възпроизвеждане на произведения или други обекти на закрила, когато то е необходимо за предоставянето на спомагателната онлайн услуга, на достъпа до нея или на нейното използване.			
		9. Не се приема	9. Спомагателната онлайн услуга включва в себе си 3 типа услуги: simulcasting, catch-up и допълнително съдържание. Доколкото симулкастингът е едновременен с излъчването или предаването, предложеният текст е коректен. Освен това, той отговаря напълно на използването в чл. 3 на Директивата едновременно на „публично разгласяване“ и на „предоставяне на публично разположение“.	

	(3) <i>Алинеи 1 и 2 се прилагат само за:</i> 1. телевизионни програми или части от тях, представляващи новини, актуални предавания или собствени продукции на излъчващата или предаваща организация, които са изцяло финансирани от нея. с изключение на спортни събития и произведенията и другите обекти на закрила, включени в тези спортни събития; 2. радиопрограми или части от тях. (4) <i>Правилата по предходните алинеи не засягат свободата на носителите на права и на излъчващите или предаващи организации да се договарят, в съответствие е действащото право, за да се ограничи използването на такива права.</i> <u>Мотиви:</u> Предложената дефиниция на „спомогателна онлайн услуга“ не включва действия по излъчване или предаване като част от услугата, поради което не следва същите да попадат в приложното поле на териториалния принцип при спомогателните онлайн услуги. 10. Предложение за изменение в § 2, т. 3 от ДР: § 70. В допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения: 1- В § 2: а) в т. 3 накрая се поставя запетая и се добавя „качването му в цифрова форма и преобразуването му в машинно четим формат“; <u>Мотиви:</u> Предложена е тази редакция, поради липсата на дефиниция на понятието „качване“, както и следващата от това неяснота къде и при какви условия такова „качване“ представлява възпроизвеждане на произведението. Би следвало текстът де се преценира при последваща редакция. 11. Преходни и заключителни разпоредби		10. Не се приема	10. Счита се, че смисълът на разпоредбата е ясен и дефиниция не е нужна. При възприемане на предложението би възникнала празнота в правната уредба относно някои видове използване на произведения онлайн. Сходен термин е използван и в дефиницията по т.25 от същия параграф и така е постигната консистентност между двете дефиниции.
--	---	--	-------------------------	---

		Предвид предложеното от Сдружение АртистАвтор запазване на чл. 37, ал. 2, следва да отпадне текстът на § 72, ал. 7 от Преходните и заключителните разпоредби.	11. Не се приема	11. По аргументи изложени по-горе предвиденият 10-годишния срок в чл. 37, ал. 2 следва да отпадне. Поради гореизложеното направеното предложение за отпадане на текста на § 72, ал. 7 от Преходните и заключителните разпоредби не се възприема.
10.	Национално сдружение на кабелни оператори „Клуб 2000“ (Становището е публикувано в портала за обществени консултации)	Забележки и предложения: I. В § 5 на ЗИД на ЗАПСП се предлага изцяло нов по съдържание чл. 21 с 11 алинеи вместо досегашните 5, като предлагаме: <u>Предложение I. 1:</u> В чл. 21, ал. 1 да отпадне изразът „и не излизат извън територията, за която е отстъпено правото на излъчване” Предложеният текст добива вида: <i>Чл. 21. (1) Разрешението за излъчване на произведението чрез сигнал, който не е кодиран, включва и разрешение за излъчването му чрез кодиран сигнал, за предаването му по всяка друга електронна съобщителна мрежа и за предоставянето на спомагателни онлайн услуги, когато тези действия се извършват от същата организация или под неин контрол и на нейна отговорност, едновременно с излъчването или за определен период от време след него, изцяло и в непроменен вид и не излизат извън територията, за която е отстъпено правото на излъчване.</i> Мотиви: Съгласно определението, предложено в § 70, т.1, в) на ЗИД на ЗАПСП, /т. 5 от § 2 на ЗАПСП/, за „излъчване на произведение”, като част от радио- или телевизионна програма чрез наземно радиоразпръскване в радиочестотния спектър, както и включването му в непрекъсната съобщителна верига, водеща до спътник и оттам обратно до Земята предполага използването на радиовълни. Радиовълните, като част от физическия процес на разпространение на електромагнитни вълни с определена	I.1. Не се приема	I.1. Предложеният за отпадане текст съществува и в досегашната редакция на ЗАПСП, преди измененията, предложени във връзка с въвеждане на двете Директиви. Смисълът на разпоредбата е, че не е необходимо отделно разрешение само ако излъчването чрез кодиран сигнал, предаването и предоставянето на спомагателни онлайн услуги, извършвани едновременно с излъчването, не достигат до друга аудитория. В този смисъл, ирелевантно е какъв точно е физичният процес на излъчване на програмата, защото при включените в разрешението начини ясен контрол на аудиторията е възможен. Световната практика в лицензирането на права е винаги на териториален принцип. Същото впрочем важи и за разпределението на честотите от спектъра, който се управлява като ограничен ресурс от всяка държава, въпреки обективните физически свойства на вълните.

	радиочестота по никакъв начин не могат да бъдат ограничени по зададена територия, защото имат свой закон на затихване. Това прави цитирания текст технически неизпълним и нелогичен или с други думи въвеждащ нищожна правна норма. Затова съществуват международни планове за разпределение на радиочестотните канали за различните радиослужби. <u>Предложение I. 2:</u> В чл. 21, ал. 2 да отпадне изразът „и не излизат извън територията, за която е отстъпено правото на предаване.” Предложеният текст добива вида: Чл. 21, ал. 2. Разрешението за предаване на произведението включва и разрешение за излъчването му чрез кодиран сигнал, за предаването му по всяка друга електронна съобщителна мрежа и за предоставянето на спомагателни онлайн услуги, когато тези действия се извършват от същата организация или под неин контрол и на нейна отговорност, едновременно с предаването или за определен период от време след него, изцяло и в непроменен вид и не излизат извън територията, за която е отстъпено правото на предаване. <u>Мотиви:</u> В предлаганата алинея се допуска предоставянето на спомагателни онлайн услуги, които предполагат използване на „услуга за достъп до интернет”. Това понятие, цитирано в § 2 , т. 5в, /2/ на ДР на новопредложения ЗАПСП изисква прилагане на определение, дадено в чл. 2, ал. 2, т. 2 от Регламент (ЕС) 2015/2120 /със силата на закон/, което гласи „2) „услуга за достъп до интернет“ означава обществено достъпна електронна съобщителна услуга, която предоставя достъп до интернет и посредством него свързаност с практически всички крайни точки на интернет, независимо от използваната мрежова технология и крайни устройства. ”. Горното означава, че достъпът до интернет не	I.2. Не се приема	I.2. Предложението не се приема поради аргументите, изложени в I.1. Както бе посочено, световната практика в лицензирането на права е винаги на териториален принцип и това касае не само авторските и сродните права, но и правата за излъчване на спортни събития и т.н. Това ясно е отчетено и в текстовете на Директивата, където по отношение на спомагателните онлайн услуги дори е направена диференциация между отделните предавания, включени в една телевизионна програма – за едни принципът за държава на произход се прилага, а за други – не. При формулирането на този текст европейският законодател без съмнение е отчетел цитираните в становището текстове, както и самото естество на услугите. Законопроектът следва тази линия като предвижда правила за онлайн услугите – веднъж, когато са на същата територия (чл. 21), втори път – с въвеждането на принципа на държавата на произход по отношение на радиопрограми и на определени предавания в телевизионна програма (чл. 101б) и на трето място – по
--	---	-------------------	--

	може да се ограничава териториално, респективно и спомагателните онлайн услуги също не могат да се ограничават. Член 2 от Директива 2019/789 не прави териториални ограничения или ограничения касаещи крайни потребители. Услугата за достъп до Интернет може и да е трансгранична - от тази гледна точка така формулираната в п проекта за ЗИД па ЗАПСП правна норма не отговаря на смисъла на Директива 2019/789, дерогира го като правна норма и въвежда нищожни ограничения. <u>Предложение I.3: Чл. 21, ал. (6) да изглежда така:</u> <i>„(6) Когато автор е предоставил правото на препредаване по кабел на свое произведение на продуцент на звукозапис или на филм, или на друго аудиовизуално произведение, предприятието, предоставящо обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, което препредава това произведение, дължи на автора възнаграждение. Всеки отказ от такова възнаграждение от страна на автора е недействителен. Правото да събират това възнаграждение може да бъде предоставено от автора както на организации за колективно управление на съответната категория авторски права, така и на съответния продуцент.“</i> <u>Мотиви:</u> С предложения проект за ЗИД на ЗАПСП се създава недопустим от конституцията на Република България <u>законен монопол в частна полза</u> на регистрираните към настоящия момент организации за колективно управление на права (ОКУП-и, по един за всеки вид права), тъй като само те ще могат представляват авторите и да събират възнаграждения за тях. Формално ще могат да се създават нови ОКУП-и и независими управляващи права /НУП/ търговски дружества, но за да съществуват те ще трябва да сключат споразумение с регистрираните преди тях ОКУП-и, тъй като те самостоятелно нямат право да събират от ползвателите	I.3. Не се приема	отношение на останалите предавания в една телевизионна програма извън обхвата на споменатия принцип, трансграничното предоставяне не е забранено, но то ще следва да се подчинява на общите правила за разрешаване използването на произведения, доколкото е извън предвиденото в чл.1016. I.3. Предложението повдига сериозни въпроси, които следва да се поставят на обсъждане между всички заинтересовани лица, както и да се оцени въздействието им, преди да се формира решение. Доколкото предложението и поставените с него въпроси не следват пряко от Директивите и поради това не са обсъждани в рамките на работната група за изработване на законопроекта, то не може да бъде прието на този етап. Правилото по ал. 6 въвежда т.нар. „остатъчно право на възнаграждение“ (residual remuneration right), което се отнася до дейностите по препредаване и действия независимо от сделката по прехвърляне от страна на автора на изключителното му право към „продуцента“ на звукозаписа или на аудио-визуалното произведение. Дори такова право да се придобива от радио- и телевизионна организация, същата действа в качеството ѝ на „продуцент“ (при производството на собствено съдържание). Разрешаването на
--	--	--------------------------	---

	възнагражденията за членуващите в тях правоносители. ЗАПСП в този си вид не изпълнява главната си цел, а именно да имплементира в нашето законодателство Директива 2014/26/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно колективното управление на авторското право и сродните му права и многотериториалното лицензиране на правата върху музикални произведения за използване онлайн на вътрешния пазар. Нещо повече, създадени са предпоставки за следващи наказателни процедури срещу Република България. Налице е пряко противоречие с <u>чл. 101 и 102 от Договора за функциониране на ЕС</u>, касаещи правилата за конкуренция в ЕС. С една дума законово се бетонира монопол на вече регистрираните ОКУП. Чрез ЗАПСП възможността за нарушаване на ДФЕС се закрепват законодателно. <u>Предложение I. 4: В чл. 21, алинеи 6 и 7 да отпаднат.</u> <u>Мотиви:</u> С алинеи 6 и 7 се въвежда задължението на препредаващите предприятия да заплащат отделно възнаграждение само на авторите, ако те са отстъпили своите права на продуценти на звукозапис или филми. Съдържанието в ал. 6 се съдържаше досега съществуващия закон като чл. 21, ал. 3 и <u>не допринасяше за реалното получаване на авторите на отделно, справедливо авторско възнаграждение,</u> защото повечето права за препредаване, доколкото това понятие беше изяснено в досегашната практика, се уреждаха или от радиотелевизионните организации или чрез ОКУП. Освен това правата за препредаване се уреждат през алинея 5 в двата си варианта - чрез ОКУП или през радиотелевизионните организации. Има логика, когато правата са отстъпени чрез продуцент, да се дължи отделно възнаграждение, но тъй като това възнаграждение се събира от ОКУП, отделянето му в отделна хипотеза от настоящата по чл. 21, ал. 3 или чл. 25, ал. 5 от ЗАПСП, които и без това се	I.4. Не се приема	използване, каквото е използването от радио- и телевизионната организация, е последващо по отношение на придобиването на права от страна на продуцента. При „препредаване“ ползвател е платформата за пренос, а не радио- и телевизионната организация. I.4. Предложените за отпадане текстове съществуваха и в досегашната редакция на ЗАПСП, преди измененията, предложени във връзка с въвеждане на двете Директиви. Изложените съображения не обосновават необходимост от отпадане. В тази връзка следва да се имат предвид и аргументите по I.3.
--	---	--------------------------	---

	оказват неработеща фактически и житейски, е излишно. Предложение I. 5: В чл. 21, алинея 8 да отпадат текстовете „като изрично ги описва.” и „Препредаващите предприятия могат да се позоват, че права за препредаване са придобити по тази алинея, само ако тези права са изрично описани в даденото разрешение.”. Предложеният текст добива вида: Чл. 21 „(8) Разпоредбите на ал. 5, 6 и 7 не се прилагат относно сключването на споразумения за разрешаване препредаването на програми между радио- и телевизионните организации, осъществяващи първоначалното излъчване или предаване на собствени програми, и препредаващите предприятия. Когато правата за препредаване на произведения, включени в програмите на радио- или телевизионни организации, са им надлежно отстъпени, разрешението, дадено от организациите, включва и тези права, като изрично ги описва. Препредаващите предприятия могат да се позоват, че права за препредаване са придобити по тази алинея, само ако тези права са изрично описани в даденото разрешение.“ Мотиви: Изключително утежнен и неясен текст. Как практически телевизионната организация ще описва правата върху всяко едно произведение, включено в програмата ѝ с три годишен период напред? Трябва да се предвиди отговорността телевизионната организация да е придобила правата за препредаване върху всички произведения в програмата си и в този случай не е необходимо те да се описват, а е достатъчно в договора с оператора на ЕСМ това да се декларира. Тези мотиви са правилни и поради факта, че радиотелевизионните организации за длъжни да поддържат и специализиран софтуер, с който изрично и поименно да дават отчет на ОКУП-ите с какви авторски права оперират в програмите си, с цел прозрачност при отчисляване на възнаграждения за авторски и сродни на авторски права и одобряване на тарифи	I.5. Не се приема	I.5. Предложеният за отпадане израз следва да бъде запазен, доколкото допринася за правната сигурност – както на правоносителите, така и на ползвателите. Този текст е предложен като средство за решаване на конкретен проблем, очертан от заинтересованите лица в хода на обсъждане на предложения законопроект в рамките на работната група – а именно, че често в договорите за отстъпване на права липсва ясно посочване какви именно права се отстъпват – за предаване, препредаване и т.н. В чисто практически план няма пречка рамковият договор да предвижда описването да става посредством регулярни справки, включително и чрез софтуер. Така или иначе пълната, ясна и точна информация за правата върху всички включени обекти се притежава само от съответната радио- или телевизионна организация.
--	--	-------------------	---

	на ОКУП-ите от министъра на културата (аргумент от чл. 94р ЗАПСП) II. В § 51 на ЗИД па ЗАПСП се въвежда изменение на чл. 91, към което изменение предлагаме: <u>Предложение II. 1:</u> В чл. 91, алинея 5 да отпаднат текстовете: „като тези права трябва да бъдат изрично описани. Организацията, получила разрешението, може да се позовава на права за препредаване, придобити по тази алинея, само ако те са изрично описани в разрешението.“ Предложеният текст добива вида: чл. 91.,(5) <i>Когато радио- или телевизионна организация разрешава излъчване, предаване или препредаване на програмата си на друга организация, разрешението, дадено от радио- или телевизионната организация, включва изрично и правата за излъчване, предаване или препредаване на произведенията, включени в програмата, които са собствени на радио- или телевизионната организация или са ѝ надлежно отстъпени, като тези права трябва да бъдат изрично описани. Организацията, получила разрешението, може да се позовава на права за препредаване, придобити по тази алинея, само ако те са изрично описани в разрешението.</i>“ <u>Мотиви:</u> Подобно на текста в чл. 21, ал. 8 в предложение I. 4, въведен е изключително утежнен и неясен текст. Практически е невъзможно телевизионната организация да описва правата върху всяко едно произведение, включено в програмата ѝ с три годишен период напред. И тук трябва да се предвиди отговорността телевизионната организация да е придобила правата за препредаване върху всички произведения в програмата си и в този случай не е необходимо те да се описват, а е достатъчно в договора с оператора на ЕСМ това да се декларира. Тези мотиви са правилни и поради факта, че	II. Не се приема	II. Предложението не се приема, по аргументите, изложени в I.5.
--	--	------------------	---

	радио- телевизионните организации за длъжни да поддържат и специализиран софтуер, с който изрично и поименно да дават отчет на ОКУП-ите с какви авторски права оперират в програмите си, с цел прозрачност при отчисляване на възнаграждения за авторски и сродни на авторски права и одобряване на тарифи на ОКУП-ите от министъра на културата (аргумент от чл. 94р ЗАПСП). III. Използваме правото си да повторим нашите предложения, поставени по законопроект за изменение допълнение на ЗАПСП обявен за обществено обсъждане на 13.12.2018 г., а именно: Предложение III. 1: В чл. 91, алинея 1 в основния текст предлагаме в основния текст след „разрешава“ да се добави изрази „поотделно за всяка програма“ Предложеният текст добива вида: Чл. 91. „(1) Радио- и телевизионната организация, която осъществява първоначалното излъчване или предаване на собствена програма, има изключително право да разрешава <u>поотделно за всяка програма срещи заплащане:</u>” <u>Мотиви:</u> С това допълнение се избягва порочната практика на пакетиране на програмите, като се разрешава всяка програма поотделно. Предложение III. 2: В чл. 91, алинея 1, т. 1, след текста се поставя запетая и се добавя: „освен когато вече е разрешила или възложила разпространението на тази програма за същата територия при свободен достъп за потребителите, независимо от използваната технология.” Предложеният текст добива вида: чл. 91, (1), „т. 1.	III.1. Не се приема III.2. Не се приема	III.1. Предложението не се приема, доколкото същото не следва от Директивите, не е обсъждано с основните заинтересовани лица, не му е извършвана оценка, а и не съдържа аргументи в подкрепа на твърдението, че практиката за „пакетиране“ на програмите е „порочна”. Възможно е маркираният въпрос да има конкурентноправен, а не авторскоправен аспект, защото дори и да се приеме предложената редакция на ЗАПСП, това няма да е пречка да се сключат едновременно много на брой отделни договори за отделни програми – само излишно би нараснала административната тежест за страните по тези договори. III.2. Доколкото предложението и поставените с него въпроси не следват пряко от Директивите и поради това не са обсъждани в рамките на работната група за изработване на законопроекта, то не може да бъде прието на този етап.
--	---	---	---

	<i>излъчването, предаването или препредаването на програмата, освен когато вече е разрешила или възложила разпространението на тази програма за същата територия при свободен достъп за потребителите, независимо от използваната технология.</i> Мотиви: С тази редакция се цели спазване принципа на технологична неутралност, залегнал в директива 202/21/ЕО на ЕС относно обща регулаторна рамка за електронно съобщителни мрежи и услуги. Въвежда се принципът, да не се изисква разрешение за разпространение на произведения, радио или телевизионни програми, за които правноносителят е осигурил свободен достъп за потребителите. Предложение III. 3: В чл. 91, алинея 1 се създава нова точка 6. <i>Чл. 91. алинея (1) „т. 6. /нова/ Разрешението се счита за дадено и не се изисква заплащане, когато радио или телевизионната организация се финансира от реклами. ”</i> Мотиви: В ЗРТ доставчиците електронни медийни услуги, се разделят на обществени и търговски. Обществените радио- и телевизионните организации изпълняват обществена функция и се финансира до голяма степен с публични средства. На практика почти всички медийни организации търсят финансиране по всички възможни канали - освен реклами и заплащане срещу разрешаване разпространението им. Това води до изкривяване на пазара на медийни услуги, като се натоварва потребителя на медийни услуги с нетърсена и често пъти нежелана информация, наречена реклама. Необходимо е да се резграничат радио и телевизионната организация, които се финансира от реклами от тези организации, финансирани по друг начин.	III.3. Не се приема	Въвеждането му може да е предмет на отделна законодателна инициатива, след обсъждане с основните заинтересовани лица и оценка за потенциала му да засегне необосновано свободата при упражняване на сродното право на излъчващата/ предаваща организация. Подобна промяна би влязла в противоречие със самата концепция на сродните права и в частност – на радио- или телевизионната организация като носител на такова сродно право да разрешава всяко използване. Тя би противоречала и на действащи международни актове, по които Република България е страна. III.3. Не са налице основания за въвеждане на предложениия текст, доколкото същият не следва от Директивите, ограничава необосновано сродното право на излъчващата/ предаваща организация и свободата на договаряне при предоставяне на необходимото разрешение за нейното разпространение. Подобна промяна би влязла в противоречие със самата концепция на сродните права и в частност – на радио- или телевизионната организация като носител на такова сродно право да разрешава всяко използване. Тя би противоречала и на действащи международни актове, по които Република България е страна.
--	---	----------------------------	---

	Предложение III. 4: В чл. 91 се създава нова алинея б. <i>Чл. 91. „(б) /нова/ Радио- или телевизионните организации са длъжни публично на сайта си да оповестят цените, на които продават съдържание за всяка програма, еднакви за всички, без отстъпки, пакетиране или други условия. ”</i> Мотиви: Телевизионните организации договарят използването на тяхното съдържание индивидуално, с всяко предприятие, притежаващо електронно съобщителна мрежа и едностранно определят цени на телевизионната си програма. Тези цени обикновено са различни за всички, въпреки, че всеки потребител има равни права на информация. Нарушава се принципа на равнопоставеност в конкурентната среда, тъй като едни предприятия получават по-ниски цени, други по-високи, което пренесено върху крайният абонат означава различна цена за един и същи продукт. Еднаквата (плоска) цена за разрешаване срещу заплащане предаване или препредаването по електронни съобщителни мрежи на програмата, съгласно изискванията на чл.91, ал.1 от ЗАПСП ще позволи всички предприятия да бъдат равнопоставени на пазара и да няма нелоялна конкуренция. Предложение III. 5: Към чл. 91 се създава нова ал. 7 <i>„ (7) / нова/ Разрешението се счита за дадено и не се изисква заплащане, когато Законът за радио и телевизия предвижда задължително разпространение на радио- и/или телевизионна програма и Съветът за електронни медии е взел решение за това. “</i> Мотиви: При въвеждане на задължителния пренос във вътрешното законодателство е нарушен един от основните принципи на Директива 2002/21 (Рамкова директива), а именно „принципа на технологична неутралност“. Този принцип изисква всички оператори (кабелни, сателитни и наземни) да бъдат третиран	III.4. Не се приема III.5. Не се приема	III.4. Не са налице основания за въвеждане на предложения текст, доколкото същият не следва от Директивите, ограничава необосновано сродното право на излъчващата/предаваща организация и свободата на договаряне при предоставяне на необходимото разрешение за нейното разпространение. Както е посочено и в самото предложение, вероятно става въпрос за конкурентноправни проблеми, които не са предмет на регулиране от обсъждания проект. III.5. Предложението вече се съдържа в нормата на чл. 44, ал. 5 ЗРТ, поради което няма смисъл да се урежда и в ЗАПСП. Сключването на договор може да се използва за техническо обезпечаване на сигнала или по друг повод.
--	--	---	---

		равно (да им бъдат налагани еднакви задължения и да им бъдат давани еднакви права), независимо от технологичната платформа на разпространение, която използват (кабел, сателит, наземно). Във вътрешното законодателство определящо задължителния пренос този принцип е нарушен и задължителния пренос е наложен само на наземните оператори или т.нар. мултиплекси. При въвеждане на задължителното разпространение телевизионните програми, за които е решено, че са от значителен обществен интерес са разделени на 2 групи. Едната група включва БНТ 1 и БНТ 2, а другата група включва bTV, Nova TV, ТВ 7, bTV Action, Дарик радио и тв и Bulgaria On Air. В националното законодателство, първата група е задължителна за разпространение за всички платформени оператори (кабел, сателит, наземно), а втората група е задължителна за разпространение само от ефирните оператори т.нар. мултиплекси. Това разделяне на телевизионните програми в групи противоречи на принципа от Директива 2002/22 (Директивата за универсалната услуга), съображение 43 от преамбюла, където е записано <i>Налаганите от държавите-членки задължения за пренос следва да бъдат разумни, т.е. пропорционални и прозрачни с оглед на ясно определените цели от общ интерес и при необходимост могат да предполагат пропорционално възнаграждение...</i>“. Не са спазени изискванията, залегнали в чл. 31, пар. 1 от директивата, където се изисква от държавите-членки да налагат задължителен пренос (must carry), когато се защитава цели от общ интерес и те следва да се налагат върху предприятия, „които предоставят електронни съобщителни мрежи за разпространение на радио и телевизионен сигнал, когато значителен брой крайни потребители на такива мрежи ги използват като основно средство за получаване на радио и телевизионен сигнал!“ Предложение III. 6: В чл. 98, ал. 2, т. 5 и 6 да изглеждат така:	III.6. Не се	III.6. Възможно е предложението да е
--	--	---	--------------	--------------------------------------

	„5. използват технически средства за дистанционен мониторинг върху телевизионните програми; 6. резултатите от използваните технически средства могат да послужат за проверка по чл. 98, ал. 1“ <u>Мотиви:</u> С предложените от вносителя промени в ал. 2, т. 5 се вмъкна понятието „автоматизирани средства“, което нищо конкретно не означава. Автоматизирано средство е настолния калкулатор, компютърът, банкоматът, баннотобромята машина и много други, но не и специализиран сет-топ-бокс с вградени специфични функции за наблюдение. Освен това технически средства за дистанционен мониторинг не са достатъчно надежден източник на достоверна информация за да може да служи за доказателство за административно нарушение на този етап, поради което е достатъчно то да служи като основание за същинска проверка за нарушения. Още, не е ясно кой ще плати за тези технически средства които, за да се използват за налагане на административно-наказателни постановления от държавен орган би трябвало да бъдат тяхна собственост, т.е. Министерство на културата(МК) трябва да ги закупи и внедри. При внедряването не е ясно дали ще има абонати-доброволци в наблюдаваната мрежа и при какви условия или абонатите-доносници ще трябва да бъдат стимулирани от държавата със служебен абонамент за телевизия и интернет за сметка на данъкоплатците в частна полза - в полза на доставчиците на телевизионни програми. В предложената нова т. 6 се ситуира фигурата на специалист - технически помощник- какъв, откъде ще бъде взет, кой ще му плаща. Близко две години след приемането на поправките на ЗАПСП от 2019 г. не е ясно дали този т.н. наречен „специалист - технически помощник“ върши някаква работа, дали е назначен към министерството, плаща ли му се и за какво точно му се плаща. В тази връзка предлагаме ал. 6 да бъде променена по начина посочен по-горе.	приема	грешка, защото в него се говори за предложени в законопроекта промени в чл.98, ал.2, т.5 и 6, а проектът, предмет на общественото обсъждане, не съдържа никакви предложения в тези текстове на ЗАПСП. По същество, с измененията на текстовете ще се ограничат възможностите на длъжностните лица да използват автоматизирани средства и техническа експертиза по тяхна преценка при установяване на нарушения.
--	--	--------	--

		IV. Използваме правото си да повторим нашите предложения, внесени в Комисията по правни въпроси към НС на 11.01.2018 г. към Законопроект за изменение и допълнение на Закона на авторското право и сродните му права, внесен в НС от група депутати на 13.12.2017 г. а именно: Предложение IV. 1. В 94в, ал. 2 се внасят следните изменения: В края на изречение първо пред думата „представителство” се вмъква думата „взаимно”. Мотиви: Предложеният тук текст дава възможност на всички организации за колективно управление на права при желание да се оправомощават взаимно за управление на чужди права при взаимно уговорени условия. Ако законът продължи да съществува в този си вид, ще се създаде недопустим от конституцията на Република България <u>законен монопол в частна полза</u> на регистрираните "към настоящия момент организации за колективно управление на права (ОКУП-и, по един за всеки вид права), тъй като само те ще могат представляват авторите и да събират възнаграждения за тях. Формално ще могат да се създават нови ОКУП-и и независими управляващи права /НУП/ търговски дружества, но за да съществуват те ще трябва да сключат споразумение с регистрираните преди тях ОКУП-и, тъй като те самостоятелно нямат право да събират от ползвателите възнагражденията за членуващите в тях правонослители. ЗАПСП в този си вид не изпълнява главната си цел, а именно да имплементира в нашето законодателство Директива 2014/26/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно колективното управление на авторското право и сродните му права и многотериториалното лицензиране на правата върху музикални произведения за използване онлайн на вътрешния пазар. Нещо повече, създадени са предпоставки за следващи	IV.1. Не се приема	IV.1. В мотивите за предложението са повдигнати сериозни въпроси, които следва да се поставят на обсъждане между всички заинтересовани лица, както и да се оцени въздействието им, преди да се формира решение. Самото предложение не дава подходящо решение на тези въпроси. Поради това и доколкото предложението и поставените с него въпроси не следват пряко от Директивите и не са обсъждани със заинтересованите лица при изработване на законопроекта, то не може да бъде прието на този етап.
--	--	--	--------------------	--

	наказателни процедури срещу Република България. Налице е пряко противоречие с чл. 101 и 102 от Договора за функциониране на ЕС, касаещи правилата за конкуренция в ЕС. С една дума законово се бетонира монопол на вече регистрираните ОКУП. Чрез ЗАПСП възможността за нарушаване на ДФЕС се закрепват законодателно Предложение IV.2. Ако се приеме Предложение IV. 1., следва в редица текстове, пред израза „оправомощаване на регистрираните организации” да се добави „взаимното”, а пред израза „представителство” думата „взаимно”. Предложение IV.3. а/ В чл. 94г, ал. 3 се добавя нова т. ба. с текст: <i>„ба. носителите на права с актуализиран на 6 месеца списък на произведенията им, които носители с договор са оправомощили регистрираното лице да извършва дейност по колективно управление на права. ”</i> б/Респективно в чл. 94г, ал. 4, т. 8, след „носителите на права” се добавя „с актуализиран на 6 месеца списък на произведенията им, които носители...” <u>Мотиви към Предложения IV.2 и IV. 3</u> В чл. 94г се определя съдържанието на регистъра, който се поддържа от Министъра на културата и се състои от два раздела. В ал. 3 се определя съдържанието на регистъра за организации за колективно управление на права, а в ал. 4 - на независими дружества за управление на права. Въпреки, че е крайно необходима, в ал. 3 не е предвидено вписване на носителите на права и техните произведения, а в ал. 4 липсва актуализиран списък на заглавията на техните произведения, срока, територията и други условия за които са отстъпени правата. Практиката, която имаме показва, че много често ОКУП-ите не поддържат или negliжират задължението си да	IV.2. Не се приема IV.3. Не се приема	IV.2. Доколкото на този етап предложението по IV.1 не се приема, не може да бъде подкрепено и предложението по IV.2. IV.3. Предложеното изменение ще създаде допълнителна административна тежест, без същевременно да облекчи процеса на договаряне между ОКУП и ползвателите – необходимата информация следва да се предостави от ОКУП на съответния ползвател при сключване на договор, като тя следва да е актуална към конкретния момент на сключване на договора.
--	--	---	--

	актуализират списъка с авторите и произведенията, които представляват. При такава постановка е възможно да се окаже, че дадена организация (съзнателно или не) събира приходи от управление на права, които не са й отстъпени. Това уточнението е важно за да се елиминират евентуални злоупотреби с обема от представлявани права. Предложение IV.4 а/ В чл. 94г. се добавя нова ал. 6. <i>„(6) Всеки носител на права или ползвател има право на директен, публичен достъп, чрез поддържан от съответния ОКУП специализиран софтуер, с цел да се информира за обема предоставяни права или за размера и изплащането на възнагражденията към всеки един от правоносителите. ”</i> <u>Мотиви:</u> Горното е необходима за изсветляване на процеса на защита правата на авторите, както по размер, така и по обхват. Предложение IV.5. В част „Сключване на договори с ползвателите”, чл. 94п се добавя нова алинея 4: <i>„(4) Ползвателите - предприятия, които осъществяват обществени електронни съобщителни услуги чрез електронна съобщителна мрежа, формират самостоятелна част „авторски и сродни права” в цената и в документа,</i>	IV.4. Не се приема IV.5. Не се приема	IV.4. Прозрачността при колективното управление на права е необходима предпоставка за неговото нормално функциониране в интерес на правоносителите. Директива 2014/26 гарантира прозрачност чрез въведените и транспонирани в българското законодателство механизми, а предложеният не е сред тях. Същевременно, въвеждането на законово задължение за осигуряване на достъп до специализиран софтуер е мярка, която трябва да се прецени внимателно, за да се гарантира сигурността на данните и пропорционалността спрямо заложените цели. Поради това и доколкото предложението не следва пряко от Директивите, не му в извършвана оценка и не е обсъждано в рамките на работната група за изработване на законопроекта, то не може да бъде прието на този етап. IV.5. Предложеното изменение ще създаде допълнителна административна тежест, без да донесе съществени ползи за потребителите. Понастоящем законът не създава пречки пред ползвателите – доставчици на електронни съобщителни
--	---	---	--

	удостоверяващ съответно плащането на крайния потребител или абонат. ” Мотиви: Това е необходимо за изсветляване на задълженията за възнаграждение за носителите на права, които се отчисляват във взаимоотношенията <i>правоносител - ОКУП/НУП - ползвател - краен потребител</i>. Предложение IV.6. В чл. 94р, ал. 1. се вмъква ново изречение трето със следния текст: (1)<i>Тарифите трябва да бъдат пропорционални на приходите, еднакви за всички, без отстъпки и намаления, без гарантиран минимален гарантиран размер, (следва по текста)...</i>“ Мотиви: В част „Утвърждаване на тарифи”, в чл. 94р се определя процедура по изготвяне и приемане на тарифи за размерите на възнагражденията, които се събират от организация за колективно управление на права с участието на представителна организация на ползвателите за всеки вид използване. Въвежда се принципът допълнителната финансова тежест в полза на носителите на права и авторите на произведенията да бъде пропорционална на приходите от дейността (разпространена европейска практика). Тарифите на организациите за колективно управление на права освен да са съобразени в разумна степен с икономическата стойност на използване на правата в търговска дейност, трябва да бъдат пропорционални на приходите. В момента по отношение на тарифите за радио разпространение са въведени ставките процент от brutните приходи, но не по-малко от гарантирания минимален минимум, който се определя според брой на жителите в	IV.6. Не се приема	услуги, да предоставят посочената информация на потребителите. Заплащането за авторските и сродните права е разход, участващ във формирането на себестойността на преносната услуга. Не е ясно защо тази специфична информация е необходима на крайния потребител, който прави избора си въз основа на програмната и ценовата оферта на платформения оператор. IV.6. Действащият текст на чл. 94р, ал. 1 ЗАПСП отговаря на изложените притеснения: тарифите по договорите трябва да са съобразени с икономическата стойност на използването на правата в търговската дейност, като <u>отчитат характера и обхвата на използването на произведенията (което има пряка връзка с приходите във връзка с това използване) и другите обекти на закрила</u>, както и икономическата стойност на услугите, предоставяни от организацията за колективно управление на права, и да третираат равнопоставено ползвателите от една и съща категория. Обстоятелствата, дали приетите тарифи отговарят на посоченото изискване и дали са налице основания за тяхното изменение, не следва да се разрешава чрез намесата на законодателя.
--	---	---------------------------	---

		дадено населено място и процента на музика в радио програмата. Гарантираният минимален минимум трябва да отпадне, тъй като на всички е ясно, че няма как 100 000 души в определено населено място слушат само една радиостанция, постоянно, 24 часа в денонощието. Несправедливо е и нередно да има гарантиран минимум според броя на населението.			
11.	Сдружение ПРОФОН (Становището е публикувано в портала за обществени консултации)	Сдружение ПРОФОН подкрепя по принцип изготвения ЗИД на ЗАПСП. Като цяло, законопроектът отразява коректно изискванията на двете директиви и не допуска сериозни отклонения от заложеното в тях като нормативна уредба и като замисъл. Вzeti са предвид и някои конструктивни предложения на участниците в работните групи по законопроекта, организирани от Министерството на културата и включващи представители на правноносителите, на ползвателите и независими експерти. Тук е мястото да отбележим обаче, че през последните години се извършиха твърде много изменения в ЗАПСП, в т. ч. настоящите и тези от 2018 г., въвеждащи изискванията на Директивата за колективното управление на права, които в някои случаи променят смисъла и философията на съществуващия текст. Тези промени водят до все по-трудно хармонизиране на новите с настоящите разпоредби. Ето защо предлагаме във възможно най-скоро време да се започне работа по написването на изцяло нов ЗАПСП, който да кодифицира всички български и международни норми, свързани авторското право и сродните му права. По конкретните текстове: I. По отношение имплементирането на изискванията на Директива 2019/789 1. Предложения във връзка с чл. 21 1.1. Като положителни стъпки следва да се отбележи редакцията на съществуващия чл. 21, ал. 1, която към момента дава възможност с едно разрешение, съответно с	I.1.1. Не се приема	I.1.1. Текстове на предложения законопроект са в съответствие с изискванията на Директивата, а именно -	

	плащане на едно възнаграждение закрилият обект да се излъчва, предава и разпространява онлайн, независимо че в последния случай достига до нова аудитория, за която не е заплатено възнаграждение. С промяната се предвижда отново, че се дължи общо възнаграждение, но то трябва да е съразмерно на използването и справедливо да отразява всяка форма на използване, в т. ч. <i>симулкастинга</i> и останалите <i>спомагателни онлайн услуги</i>, до момента не регламентирани в нашия закон. Допълнителна регламентация получава и „<i>прякото въвеждане</i>“, което и сега съществува в закона. Предвидено е, че за този вид използване се дължи едно общо възнаграждение от радио- и телевизионната организация и разпространителя на сигнала, като всяко от задължените лица заплаща своята част поотделно, съгласно тарифата на ОКУП за съответния вид използване, но има и възможност при постигната договорка радио- и телевизионната организация да заплати цялото възнаграждение. Както изтъкнахме и при участието си на работната група обаче, с оглед избягване на бъдещи спорове и преговори, които не водят до нищо (както е в момента), препоръчваме текстът да е още по-конкретен и да определи задълженото лице, което да заплати дължимото се общо възнаграждение, и диспозитивно, да определи съотношението, в което медията и разпространителя да разпределят задължението. Може да се приеме, че ако не е уговорено друго, възнаграждението се заплаща от радио- или телевизионната организация и се разпределя поравно между нея и разпространителя	че участниците в общото действие „пряко въвеждане“ трябва да разполагат с разрешение, съобразно своя конкретен принос в това действие, без да се поражда солидарна отговорност (съображение 20). Тук следва да се отбележи, че задължителното уреждане на правата само от един от участниците в общото действие (било то радио- или телевизионния оператор или мрежовия оператор) би означавало на практика законодателят да уреди именно такава солидарност, защото само плащащият участник ще уреди (и ще дължи цялото възнаграждение) на правноносителя, като за него ще остане рискът да събере съответната част от едното възнаграждение за общото действие от другия участник в него. С предложената в законопроекта уредба тази солидарност е избегната (в съответствие с предвиденото в Директивата), защото възнаграждението за общото действие е едно, но всеки от участниците отговаря несолидарно за своята част от него. Текстовете предвиждат изрично възможност за разпространителя на сигнали да получи разрешение за своя конкретен принос чрез радио- или телевизионната организация, когато съответните права са ѝ надлежно отстъпени. Предложеното в законопроекта решение е подходящо, с оглед на своята гъвкавост – то дава възможност на правноносителите да уредят отношенията във връзка с
--	---	---

		1.2. По отношение на <i>препращането</i>, поддържа становището, че в ЗАПС следва да бъде регламентирано както трансграничното, така и „вътрешното“ препращане. <u>Мотиви:</u> Директивата предвижда въвеждане това „вътрешно“ препращане, което е действаща норма в ЗАПС и към момента. Няма основания същото да отпадне. И към момента в случаите на излъчване в ефир на радиопрограма или на телевизионна програма чрез НУРТС, когато програмата едновременно с това се въвежда в затворена мрежа от посредник, се извършва препращане. Съображение 21 от Директивата визира именно такива случаи, като сочи, че същите следва да се уреждат според правилата за препращане. Не приемаме твърдението, че няма препращане по отношение на телевизионните програми, които се въвеждали за излъчване пряко в мрежата на разпространителите на сигнали, и отделно от това се предават чрез пряко въвеждане. Разликата се състои в това, че в първия случай разпространителят на сигнал (НУРТС в примера), единствено предоставя „технически способ“ за да гарантира, че излъчването се приема, а не участва в действието по публично разгласяване, както изрично се посочва в Съображение 20 на Директивата. Такава е и практиката на Съда на ЕС по дело C- 325/2014 в мотиви 32 и 33. В този смисъл радио- телевизионната организация е тази, която осъществява първоначалното предаване пряко на публиката на своите сигнали с помощта на „технически“ посредник, а	I.1.2. Не се приема	предаването чрез пряко въвеждане с радио- и телевизионната организация, която да заплати съответното възнаграждение и да уреди отношенията си с разпространителя на сигнала чрез свободно договаряне. I.1.2. Законопроектът регламентира т.нар. „вътрешно“ препращане, поради което изменения в тази насока не са необходими.
--	--	---	----------------------------	---

		едновременно с това въвежда програмата в мрежата на кабелен или комуникационен оператор. Това обаче не е двойно предаване, както се твърди, а „вътрешно“ препредаване, което следва да остане регламентирано в ЗАПСП, съобразно Директивата. По отношение на радиопрограмите, които се излъчват в ефир от радиостанциите, и едновременно се въвеждат в програмите на кабелните оператори, това важи в още по-голяма степен 2. Предложение във връзка с чл. 94ю за назначаване на комисия или друг особен орган, който да взема решения по спорните въпроси, и чиито актове да подлежат на самостоятелен съдебен контрол, отделен от този върху актовете на министъра. <u>Мотиви:</u> Макар и предвиден в Директивата, способът за решаване на спорове чрез <i>медиация</i> не е действащ. Липсва процедура, която да гарантира бързото решаване на спорове между правноносителите и ползватели, като тези за тарифи или за общото възнаграждение, дължимо при пряко въвеждане. В този случай, независимо от това дали се е минало през медиация или не, следва да има назначена комисия или друг особен орган, който да взема решения по спорните въпроси, и чиито актове да подлежат на самостоятелен съдебен контрол, отделен от този върху актовете на министъра	I.2. Не се приема	I.2. Текстовете в законопроекта са в унисон с изискванията на Директивата и с тенденцията в законодателните политики на ЕС за засилваща се роля на медиацията като способ за разрешаване на спорове. Възможно е да се потърсят и други решения на проблема, очертан от вносителите на предложението – например в насока подобряване на качеството на медиацията. Същевременно, според настоящото предложение никоя от страните по спора не е ограничена да се обърне към съд. Въвеждането на още една стъпка (съдебно обжалваем арбитраж) би довело единствено до забавяне разрешаването на спора. Въвеждането на арбитър, завършващ процедурата с ясно решение, би могло да се окаже необходимо в процедурата по чл.94р, с оглед на установената до момента липса на ефективност на комисиите по ал. 4. Решение в тази посока може да се вземе след допълнителен анализ, оценка на въздействието и съгласуване със заинтересованите страни, което понастоящем е невъзможно предвид
--	--	--	--------------------------	--

		3. Предложения във връзка с новите дефиниции в ДР на ЗАПСП, свързани с чл. 21 Введените в Допълнителните разпоредби на ЗАПСП <i>дефиниции</i> на понятия като „предаване“, „препредаване“, „пряко въвеждане“, „спомогателни онлайн услуги“ и пр. са важни с оглед правилното тълкуване и прилагане на закона. Същевременно обаче някои от дефинициите трябва да се коригират и уточнят. Така например дефиницията на „препредаване“ взаимно изключващи се понятия, доколкото предвижда, че „препредаване“ е всяко едновременно, изцяло и в непроменен вид последващо разпространение на телевизионни програми, т.к. действието не може да е и едновременно и последващо. II. По отношение имплементирането на изискванията на Директива 2019/790 1. Становище във връзка с чл. 226 По отношение въвеждането на регламентацията на разрешителния режим при <i>използване на защитени обекти от доставчици на онлайн услуги за споделяне на съдържание</i> в новосъздадения чл. 226 от ЗАПСП подкрепяме възприетия балансиран подход, максимално близък до изискванията на директивата, целящ да гарантира правата и интересите както на правоносителите, така и на	I.3. Не се приема	сроковете за транспониране на Директивите по настоящия законопроект и риска от налагане на санкция за неспазването им. I.3. Думата „последващо“ не следва да отпада от дефиницията на „препредаване“, доколкото именно тя разграничава препредаването от първоначалното разпространение. Директивите говорят в дефинициите си за „едновременно препредаване...на първоначално предаване“, което указва, че първоначалното предаване е първичното разпространение, а препредаването е вторично, последващо разпространение, в което участва и втори субект (макар и почти едновременно, но все пак с известно техническо забавяне, зависещо от използваната технология и осезаемо например когато една радиопрограма се пусне едновременно през ефирен приемник и по кабел в нейното разминаване, закъснение).
--	--	---	--------------------------	---

	доставчиците на онлайн услуги. 2. Предложение за премахване или заменяне на термина „имитация“ в чл. 24, ал. 1, т. 2а, като текстът придобие следната редакция: <i>„Чл. 24 (1) Без съгласието на носителя на авторското право и без заплащане на възнаграждение е допустимо: 2а. използването за целите на карикатурата или пародията, както и за целите на подражаване на характера или стила на друго произведение“.</i> Мотиви: Предвиденото ново изключение за свободно използване в чл. 24, ал. 1, т. 2а, „използване за целите на имитацията“, съдържа опасност от смесване на понятието „имитация чрез подражаване на друго произведение“, което ЗИД на ЗАПСП предвижда, и термина „имитация на търговска марка“ по см. на ЗМГО, което е нарушение. Ето защо е препоръчително терминът „имитация“ да се премахне или замени в ЗАПСП. 3. Предложение за отпадане на новия текст на чл. 24, ал. 1, т. 2б Мотиви: Не приемаме предложеният нов текст на чл. 24, ал. 1, т. 2б и предлагаме същият да отпадне. Действително, изключението за „случайното включване“ е предвидено като възможност в Директива 2001/29, но същото неслучайно не бе въведено в ЗАПСП до момента. Това е така, защото чрез него се въвежда правна несигурност поради възможността свободно да се използва произведение или друг закрилян обект, като това се обоснове като „случайно“. Така „случайно“ може да се стигне до синхронизиране на музикален звукозапис в аудиовизуално произведение без съгласието на правоносителите и без заплащане на възнаграждение, и същото да може да бъде използвано свободно. Доколкото „случайността“ в случая е субективна и трябва да бъде установявана във всеки отделен	II. 2. Приема се II.3. Не се приема	II.2. Предложението се приема, доколкото същото води до прецизиране на текста, който запазва смисъла си. II.3. Въведеното изключение е предвидено още с Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 г., като текстът на предвиденото ново изключение за свободно използване в чл. 24, ал. 1, т. 2б <i>„случайното включване на произведение в друг материал“</i> следва да се запази и в окончателната редакция на законопроекта. Регламентирането на изключението е наложително, предвид развитието на медиите и технологиите и в интерес на достъпа до актуална и вярна информация. Позоваването на изключението е ограничено от текста на чл. 23, който изисква да не се пречи на нормалното
--	---	---	--

	случай, това би довело до възможност за злоупотреби, което не трябва да се допуска. 4. Становище във връзка с чл. 71и Един от новите текстове в ЗИД на ЗАПСП, който пряко касае дейността на ОКУП, е свързан с използването на „произведения и други закриляни обекти, които са извън търговско обръщение“. Намираме, че след проведените дискусии в работната група по обсъждане на предложените текстове, бе възприет правилния подход да не се дефинира кои обекти са извън търговско обръщение, предвид необходимостта от индивидуален подход за всеки конкретен случай. Така например ще е много трудно да се установи дали едно музикално произведение и неговия звукозапис/видеозапис са били в търговско обръщение, дори да приемем, че проучването ще се прави добросъвестно. Понятието „търговско обръщение" предполага, че такова ще е налице при всяко използване на закриляния обект, при което е генериран приход, в т.ч. от възпроизвеждане, излъчване, предаване, препредаване, публично изпълнение и онлайн използване, при това освен в страната, така и по света, за определен период от време. Същото би следвало да се отнася и до хипотезата, когато даден звукозапис е „качен" в платформата YouTube или друга подобна платформа, като при стриймването му същият ще е в търговско обръщение, доколкото неговите правонослители биха могли да монетизират онлайн достъпа. Ето защо подкрепяме предвиденото в законопроекта министърът на културата след консултации с ОКУП и ползвателите да определя със заповед допълнителни критерии за преценка за наличието на обект извън търговско обръщение за отделни видове обекти на закрила. Подкрепяме и балансирания подход при въвеждането на изискванията на Директивата за подходящо и		използване на произведението и да не се увреждат законните интереси на носителя на авторското право.
--	---	--	---

		пропорционално възнаграждение в случаите, в които авторите и артистите-изпълнители отстъпват изключителните си права. Понятието „справедливо и съразмерно възнаграждение“, заложен в законопроекта, отговоря на духа и смисъла на Директивата и кореспондира и с досега съществуващите в ЗАПСП разпоредби в тази област. 5. Предложение за отпадане на времевото ограничение „част от звуков файл или видеоклип с времетраене до три секунди“ в новата дефиниция за „много кратки откъси от публикации в пресата“ в ДР на ЗАПСП, свързани с чл. 90д <u>Мотиви:</u> Както и по време на работната група и тук бихме искали да изразим несъгласието си с предвидената дефиниция на изключенията относно това, кога използването на публикациите в пресата по см. на новия чл. 90д ще остане свободно. Възражаваме понятието „много кратки откъси от публикации в пресата“ да се обвързва с времетраене - „част от звуков файл или видеоклип с времетраене до три секунди“ (т. 24 от ДР на ЗАПСП). Въвеждането на подобно времево ограничение дава възможност текстът да се тълкува по аналогия със свободното използване на цитати и части от други произведения извън публикациите в пресата и да се стигне до случаи на злоупотреби от страна на лица, които ще приемат, че могат свободно да използват до 3 секунди от всякакви произведения и закриляни обекти, в т. ч. от звукозаписи. Отново обръщаме внимание, че подобно изискване няма в Директивата. Ето защо предлагаме текстът в тази му част да бъде коригиран и частта за времетраенето да отпадне.	II.5. Не се приема	II.5. Текстът на законопроекта отчита всички елементи на въведеното с Директивата понятие за „издател на публикации в пресата“. Изразът „част от звуков файл или видеоклип с времетраене до три секунди“ следва възприетия в някои държави членки (в т.ч. Германия) подход на времево ограничение. Неговата цел е постигане на яснота относно съдържанието на понятието, чрез конкретни изисквания, на които да отговаря откъсът от публикацията, за да бъде дефиниран като „много кратък“. Ясните и измерими параметри подпомагат преценката дали откъсът е много кратък да се извършва и от автоматизирани системи, включително когато определят какво да се включва в резултатите от различни търсещи машини, агрегатори и т.н. В тази връзка не се възприема предложението частта за времетраенето да отпадне.
12.	Сдружение за електронни комуникации (СЕК) (Становището е публикувано в портала за обществени	Предложение Проектът на ЗИДЗАПСП да бъде основно преразгледан и коригиран. <u>Мотиви:</u> Във връзка с предложения Проект на Закон за изменение и	Липсват конкретни предложения, които да бъдат	Липсват конкретни предложения, които да бъдат разгледани. Предложеният проектозакон в настоящата му редакция отразява в пълна степен изискванията,

	консултации)	допълнение на Закона за авторското право и сродните му права (Проект), представен за обществено обсъждане, бихме искали да изразим отрицателното си становище. Като цяло предложените текстове в Проекта не съответстват на духа и волята на Директива 2019/789 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 година за установяване на правила във връзка с упражняването на авторското право и сродните му права, приложими за определени онлайн предавания на излъчващите организации и за препредаването на телевизионни и радиопрограми (Директивата). Не зависимо от изричното въвеждане на термина „пряко въвеждане“ в предложения проект има дописани текстове, правила и изключения органичаващи и изкривяващи прилагането му. В проекта има въведени множество определения или корекции на съществуващи, които вместо да изяснят ситуацията, напротив се опитват да я изкривят. Не ясно защо определенията от директивата не са директно въведени в Проекта, а са дописани. В частта за промяна в текстовете, касаещи „Медиация“, е предвиден текст, задължаващ заплащане по Тарифа, еднолично определена от ОКУП, без да е минала процедура по съгласуване с представителна организация и одобрена от Министър, което е крайно неприемливо. Като цяло предложения Проект, според нас, ще доведе до изкривяване на пазарните отношения в сектора, до усложнени процедури и до неблагоприятни последици за крайните потребители. Всяко вдигане на цените за заплащане на авторски и сродни права се отразява директно върху цените за крайните потребители. Сега в период на пандемия, където държавата се опитва да подпомогне бизнеси и потребители в оцеляването им, е крайно неприемливо необосновано да бъдат увеличени в пъти цените за предоставяне на радио и телевизионни програми. Надяваме се този Проект да бъде основно преразгледан и коригиран. Изразяваме готовност за среща с Вас за	разгледани	заложи в двете Директиви, като транспонира всички императивни правила, обвързващи държавите членки, с цел постигане на максимална степен на закрила, която Директивите имат за цел.
--	--------------	---	------------	--

		изясняване на проблемите, както и за участие в работни експертни групи за разработване на Проект съответстващ на Директивата.			
13.	Сдружение „Цифрова република“ (Становището е публикувано в портала за обществени консултации)	1. §1 и §2 от проекта за ЗИД - защитата на общественото достояние 1.1. Предложения във връзка с §1 – чл.3, ал.2, т.2 Считае добавката “включително на произведения с изтекъл срок на времетраене на авторското право” за излишна и потенциално объркваща. Произведенията с изтекъл срок на закрила продължават да бъдат произведения и се включват в обхвата на предходната формулировка “преводи и преработки на съществуващи произведения и фолклорни творби”. В случая смятаме, че акцентът трябва да падне на преводите и преработките като производни произведения. 1.2. Предложение за изменение на §2 – препращане, както следва: <i>Предлагаме следната редакция:</i> 5. (нова – ДВ, бр. от г. в сила от г.) материали, получени чрез възпроизвеждане на произведения по чл. 3, ал. 1, т. 5 - т. 10 с изтекъл срок на времетраене на авторското право. <u>Мотиви:</u> Считае, че като визуално произведение в текста на т.5 следва да се включат и кадастралните карти и държавни топографски карти. По своята същност те са визуални произведения и не виждаме причина да се изключат от разпоредбата на чл.4, независимо от списъци, съдържащи се в подзаконовите нормативни актове. 1.3. По отношение на §2 - сродни права – предложение за редакция на чл. 90з, както следва: <i>Предлагаме следната редакция:</i> <i>Прилагане по аналогия</i>	1.1. Не се приема 1.2. Приема се 1.3. Приема се частично	1.1. Изразът в чл. 3, ал. 2, т.2 „включително на произведения с изтекъл срок на времетраене на авторското право” пояснява разпоредбата, поради което не следва да отпада. 1.2. Съображенията се считат за резонни, поради което предложението се приема. 1.3. Предложението следва да бъде прието частично, като предложеното препращане бъде ограничено до т. 5 на чл. 4 (транспозиращата разпоредба). Във връзка	

	<i>Чл. 90з. Разпоредбите на чл. 4, чл. 24, ал. 1, т. 1, 2, 2а, 2б, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 13 и 14, чл. 25, чл. 25а, чл. 26, чл. 26е, 26ж, 26з, 26и, 26к и 26л – по отношение на произведенията, чл. 32, чл. 33, чл. 34, чл. 36, чл. 71и-71о се прилагат съответно и за издателите на публикации в пресата.</i> <u>Мотиви:</u> Моля да обърнете внимание на обстоятелството, че съгласно чл.14 от Директива 2019/790, закрилата на общественото достояние се въвежда както по отношение на авторските, така и по отношение на сродните права. В случая на нашия закон, с оглед използваната законодателната техника, това налага реферирането към чл.4 в препращащите разпоредби за съответните сродни права. Ако българското право предвижда сродно право, което рискува да се разпростре върху произведения – обществено достояние, то това е новото сродно право на издателите на новини, но позоваването на чл.4 е пропуснато в сегашното предложение за редакция на чл.90з. Считаме, че в чл.90з следва да се добави препращане към чл. 4 в неговата цялост. Това ще отговори и на притесненията, че новото право може да доведе до монополизиране на информация, която не съдържа никакъв творчески елемент. 2. Предложение във връзка с §3 от проекта за ЗИД – “предоставяне на публично разположение” вместо “електронен достъп”. <u>Мотиви:</u> Приветстваме опростяването на термина, съответстващ на правомощието “making available to the public” съгласно Директива 2001/29/ЕО, но с оглед запазване на терминологична последователност, предлагаме вместо термина “електронен достъп” да се използва терминът от служебния превод на Директивата на български език – “предоставяне на публично разположение”. Понятието за	с обектите по т. 1-4 не биха могли да възникнат сродни права.
	2. Не се приема	2. Предложението понятието „предлагане на електронен достъп” да бъде заменено с „предоставяне на публично разположение” е неподходящо, доколкото последното не е легално понятие в ЗАПСП. В предложената дефиниция на понятието „предлагане на електронен достъп” се съдържат основните елементи, които характеризират този начин на използване – в това число предоставянето му на разположение на неограничен брой

	публика е фундаментално както в законодателните актове на съюза, така и в практиката на Съда на ЕС. Един от най-актуалните и най-често засягани проблеми при тълкуването от СЕС на основните понятия “разгласяване на публиката” и “предоставяне на публично разположение” е именно значението на термините “публика” и “публично”¹. Понятието електронен достъп не съдържа в себе си изискването за “публичност” на такъв достъп, и въпреки легалната дефиниция в предложението за т.5г в допълнителните разпоредби на закона, може да бъде подвеждащо при последващо правоприлагане. Електронен достъп е израз, активно използван в контекста на материята, свързана с електронния документ и електронните удостоверителни услуги, достъпа до обществена информация и дори организацията на съдебната власт и достъпа до услуги от съдилищата. Сходно звучаща терминология “достъп”, “достъп до електронни съобщителни услуги”, “виртуален достъп” се съдържа в Закона за електронните съобщения. Във всички тези случаи електронният достъп се свързва с индивидуален достъп до определена информация или услуга и липсва конотацията за разпространение сред публика. 3. §7 от проекта за ЗИД - отговорност на доставчиците на онлайн услуги за споделяне на съдържание 3.1. Становище във връзка с член 226, ал.5 – “грижата на добрия търговец” По време на работата на Работната група към Министерство на културата за транспозицията на Директива 2019/790, ключовият в уредбата на отговорността на посредниците термин “<i>всички възможни усилия</i>” бе заменен от традиционния в българското право термин “<i>грижа на добрия търговец</i>”. Считаме тази замяна за неудачна. Грижата на добрия търговец е понятие, развивано от десетилетия в националната съдебна практика и има определено съдържание и установена интерпретация в български		лица (публика).	
		3.1. Приема се	3.1. Въвежда се терминът „всички възможни усилия”.	

		контекст. Напротив, „<i>всички възможни усилия</i>“ съгласно Директива 2019/790 е нов механизъм на европейското право, чието съдържание е много специфично очертано в директивата. Съдържанието на термина е подробно разяснено в издадените от Европейската комисия Насоките за прилагане на член 17 от Директива 2019/7902 и то определено не се припокрива с общ стардарт за дължима грижа в българското право, какъвто е „<i>грижа на добрия търговец</i>“, по същия начин, по който нормите, развиващи отговорността на онлайн посредниците за нарушение на авторските и сродни права съгласно член 17 от Директивата представляват <i>lex specialis</i> по отношение на общите правила за отговорност, съдържащи се в Директивата за електронната търговия от 2000 г., съответно в Закона за електронната търговия, към който изрично препраща чл.22б, ал.4 от предложението за ЗИД. Дори да приемем, че Комисията няма правомощия да тълкува понятия от директивата, следва да имаме предвид, че тази позиция се поддържа и от Парламента и Съвета в рамките на висящото дело C-401/19 на Съда на ЕС. И ако волята на европейските съ-законодатели, провеждащи автентично тълкуване на член 17 също може да бъде пренебрегната, то в най-скоро време понятието „<i>всички възможни усилия</i>“ съгласно Директива 2019/790 ще бъде обект на официално тълкуване от Съда на ЕС по въпросното дело C-401/19 и се очаква да бъде обявено за автономно понятие на правото на ЕС. В публикуваното през юли Заключение на Генералния адвокат по делото 3 , ГА Saugmandsgaard Ое заявява, че „[н]есъмнено определението за „доставчик на онлайн услуга за споделяне на съдържание“, предвидено в член 2, точка 6 от Директива 2019/790, и обжалваните разпоредби съдържат няколко отворени понятия — „голям брой защитени от авторското право произведения или други защитени обекти“, „<i>всички възможни усилия</i>“, „високи [...] секторни		
--	--	---	--	--

	стандарт за дължима професионална грижа“ и т.н. — създаващи известна степен на несигурност по отношение на съответните икономически оператори и на наложените им задължения във всяко положение. [...] дадените в настоящото заключение пояснения и тези, които Съдът ще даде в предстоящото си решение и в други бъдещи решения, ще допринесат за уточняването на тези понятия и за премахване на съмненията около тях — а с това също се изпълнява изискването за „предвидимост“.” От горното, считаме, е безспорно, че държавите членки нямат дискрецията да пълнят понятието „всички възможни усилия“ с различно съдържание на национално ниво, което да отразява особеностите на съответното национално право. Терминът не трябва да бъде заменян от термин с различно значение, независимо от уточненията, с които този термин се допълва в алинея 19 на член 226 от предложението за ЗИД. 3.2. Предложение за изменение на член 226, ал.10 - ex ante гаранции за закрилата на правата на потребителите, както следва: <i>Предлагаме следната редакция:</i> <i>(10) Разпоредбите на този член не засягат и не ограничават прилагането на глава пета от този закон, както и на други основания за използване без разрешение, предвидени в действащото право. Прилагането на този член не води до предотвратяване на наличието на произведения, качвани от потребители, които не нарушават авторското право и сродните му права, включително в случаите, в които е допустимо свободно използване. Доставчикът на онлайн услуги за споделяне на съдържание няма право да блокира или премахва съдържание, което представлява законно използване на произведения или други защитени обекти, като е длъжен да включва в общите си условия информация за възможностите за допустимо свободно използване на</i>		
		3.2. Приема се частично	3.2. Аргументите в предложението се възприемат, но, с предложената формулировка се изменя смисълът на разпоредбата в насока, която не е предвидена от Директивата. Ето защо, се възприема следната изменена редакция: „Разпоредбите на този член не засягат и не ограничават прилагането на глава пета от този закон, както и на други основания за използване без разрешение, предвидени в действащото право. Прилагането на този член не води до предотвратяване на наличието на произведения, качвани от потребители, които не нарушават авторското право и сродните му права, включително в случаите, в които е допустимо свободно използване, и

	произведения, съгласно действащото право. ... (15) Независимо от механизмите за защита по ал. 10 и 11 и процедурата по медиация по ал. 14, когато във връзка със спорове по този член потребителите се позовават на разрешение или на допустимо свободно използване, те могат да отнесат спора до компетентния съд. <u>Мотиви:</u> На следващо място, от текста на ал.10 на член 226 от проекта за ЗИД следва да става недвусмислено ясно, че както онлайн посредниците, така и правноносителите, нямат право да блокират съдържание, което се използва законосъобразно от потребителите на съответната платформа. Съгласно достъпното до момента тълкуване на разпоредбата на член 17, параграф 7 от Директива 2019/790, споделено както от Комисията в Насоките за прилагане на член 17 от Директива 2019/790, така и от Парламента и Съвета в хода на дело C-401/19 на Съда на ЕС, Директивата утвърждава субективното право в полза на потребителите на услуги да споделят и използват закриляни обекти законно, и това право трябва да се вземе предвид <i>ex ante</i> от доставчиците на тези услуги в самия процес на филтриране. Генералният адвокат Saugmandsgaard Øe заявява в заключението си, че „всички възможни усилия“, които доставчиците трябва да положат в съответствие с [разпоредбите на директивата], за да предотвратят публикуването онлайн на закриляните произведения и обекти, идентифицирани от правноносителите, не могат на практика да доведат до превантивно и системно блокиране на това законно използване. Механизмът за подаване на жалби и за правна защита, предвиден в член 17, параграф 9, представлява допълнителна и крайна гаранция за случаите, в които въпреки задължението, съдържащо се в същия параграф 7, посочените доставчици поради грешка все пак са блокирали такова законно съдържание. Тезата,		доставчикът на онлайн услуги за споделяне на съдържание няма право да блокира или премахва такова съдържание на основание на този член. Доставчикът на онлайн услуги за споделяне на съдържание включва в общите си условия информация за възможностите за допустимо свободно използване на произведения, съгласно действащото право.
--	---	--	--

		поддържана от испанското и френското правителство, че единственият механизъм, гарантиращ на практика, че мерките за филтриране и блокиране, взети от доставчиците на услуги за споделяне въз основа на обжалваните разпоредби, не възпрепятстват предоставянето на разположение чрез техните услуги на законно използване на произведения и други закриляни обекти, бил „механизмът за подаване на жалби и за правна защита“, който съгласно параграф 9 от Директива 2019/790 тези доставчици трябвало да осигурят на ползвателите на техните услуги „в случай на спорове относно преустановяването на достъпа до или премахването на произведения или други обекти, качени от тях“ не се подкрепя от нито една от Европейските институции, нито от Генералния адвокат, като най-вероятно няма да бъде подкрепена и от Съда на ЕС. Генералният адвокат директно заявява, че с параграф 7 на член 17 европейският законодател “предвижда ясно и точно ограничение на мерките за филтриране и блокиране, които доставчиците на тези услуги трябва да приложат на основание параграф 4”, както и че “доставчиците на услуги за споделяне нямат законово право да блокират или премахват съдържание, което представлява законно използване на произведения или други защитени обекти, с мотива че това съдържание нарушава авторското право. По-специално, те вече не могат в общите си условия за използване или в рамките на договорни споразумения с правоносителите да изключат прилагането на изключенията и ограниченията, като предвидят например че самото твърдение на правоносителите за нарушение на авторското право ще е достатъчно, за да обоснове подобна мярка за блокиране или за премахване. Напротив, тези доставчици трябва в същите общи условия да информират потребителите си, че могат да използват произведения и други закриляни обекти в рамките на посочените изключения и ограничения.” По-нататък, генералният адвокат, позовавайки се на съображение 66, първа алинея от		
--	--	--	--	--

	Директива 2019/790, казва че „сътрудничеството между доставчиците на онлайн услуги за споделяне на съдържание и правоносителите” трябва да се разбира в смисъл на “мерките за филтриране и блокиране, които тези доставчици трябва да вземат въз основа на обжалваните разпоредби.” Второ, освен при прилагане на изключенията и ограниченията от авторското право, тази разпоредба се отнася и до използването на произведения и други закриляни обекти, обхванати от лицензионни споразумения, сключени от потребителите, и използването на произведенията, които са обществено достояние. 3.3. Право на иск На последно място, считаме, че законодателят трябва с този ЗИД да разпише в дял трети от закона ред за упражняване на субективното право на потребителите съгласно ал.10 на член 226. Без такова допълнение ще е налице неяснота и за съда, и за самия потребител, как точно последният може да упражни правото си по общ съдебен ред. 4. Предложение във връзка §8 и сл. от проекта за ЗИД - изключения и ограничения 4.1. Приложимост на изключенията по отношение на сродните права Предлагаме следната редакция: <i>Прилагане по аналогия</i> Чл. 84. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 28 от 2000 г., в сила от 06.05.2000 г.; изм., бр. 77 от 2002 г., в сила от 01.01.2003 г., бр. 99 от 2005 г., в сила от 11.01.2006 г.; доп., бр. 21 от 2014 г., изм. – ДВ, бр..... от г., в сила от г.) Разпоредбите на чл. 18, ал. 3, чл. 18а, 19, 21, 22, 22а, 22б, 23, чл. 24, чл. 25, чл. 25а, 26, чл. 26е, 26ж, 26з, 26и, 26к и 26л – по отношение на произведенията, чл. 32, 33, 34, 36, 37, 39, 42, чл. 58, ал. 1, чл. 71и - чл.71о се прилагат съответно и относно правата на артистите-изпълнители.	3.3. Не се приема 4.1. Приема се	3.3. Въвеждането на специални правила за прилагането на ал. 10 на чл. 22б не е необходимо, доколкото приложим следва да бъде общият исков ред, детайлно регламентиран в съответния процесуален закон. 4.1. Доводите за неутрален подход се възприемат, поради което предложението се приема, доколкото препращащите разпоредби предвиждат съответно прилагане на изключенията - ерго, изключенията, предвидени в чл. 24, ал. 1 само за конкретен тип обекти (например - архитектурен план на сграда по т.15), на практика няма да намерят приложение за съответните други обекти (например – програма на телевизионна организация). По отношение на препращането към чл. 4 в чл. 90з, становище е изразено по-горе.
--	---	--	---

		<i>Прилагане по аналогия</i> Чл. 90. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 28 от 2000 г., в сила от 06.05.2000 г.; изм., бр. 77 от 2002 г., в сила от 01.01.2003 г., бр. 99 от 2005 г., в сила от 11.01.2006 г., изм. – ДВ, бр..... от г.) Разпоредбите на чл. 8 , чл. 18, ал. 3, чл. 18а , 19, 21, 22, 22а, 22б, 23, чл. 24, чл. 25, ал. 1, т. 2, чл. 25а, 26, чл.26е, 26ж, 26з, 26и, 26к и 26л – по отношение на произведенията, чл. 32, 33, 34, 36 и 71и-71о се прилагат съответно и относно продуцентите на звукозаписи. <i>Прилагане по аналогия</i> Чл. 90в. (Нов - ДВ, бр. 28 от 2000 г., в сила от 06.05.2000 г.; изм., бр. 77 от 2002 г., в сила от 01.01.2003 г., бр. 99 от 2005 г., в сила от 11.01.2006 г., изм., бр. от г., в сила от г.) Разпоредбите на чл. 8 , чл. 18, ал. 3, чл. 18а , 19, 21, 22, 22а, 22б, 23 , чл. 24, чл. 25, ал. 1, т. 2 , чл. 25а, 26, чл. 26е, 26ж, 26з, 26и, 26к и 26л – по отношение на произведенията, чл. 32, 33, 34, 36, 34в, 71и-71о се прилагат съответно и за филмовите продуценти. <i>Прилагане по аналогия</i> Чл. 93. (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2002 г., в сила от 01.01.2003 г., бр. 99 от 2005 г., в сила от 11.01.2006 г., изм., бр. от г., в сила от г.) Разпоредбите на чл. 8 , чл. 18, ал. 3, чл. 18а , 19, чл. 21, ал. 1, чл. 22, 22б, 23, чл. 24, чл. 25а, чл. 26е, 26ж, 26з, 26и, 26к и 26л – по отношение на произведенията, чл. 36 и чл. 71и-71о се прилагат съответно и за радио- и телевизионните организации. <i>Прилагане по аналогия</i> Чл. 90з. Разпоредбите на чл. 4, чл. 24, чл. 25, чл. 25а, чл. 26, чл. 26е, 26ж, 26з, 26и, 26к и 26л – по отношение на произведенията, чл. 32, чл. 33, чл. 34, чл. 36, чл.71и-71о се прилагат съответно и за издателите на публикации в		
--	--	--	--	--

		<i>пресата.</i> <u>Мотиви:</u> Апелираме за възможно най-неутрална уредба на прилагането на изключенията и ограниченията към сродните права. България е единствената държава членка с толкова разпокъсана уредба в това отношение. Към момента отнасянето на изключенията към сродните права се извършва индивидуално за всяка отделна разпоредба с изрични препращащи норми – относно правата на артисти изпълнители (чл.84 ЗАПСП), правата на продуцентите на звукозаписи (чл.90 ЗАПСП), на филмовите продуценти (чл.90в ЗАПСП) и на радио и телевизионните организации (чл.93 ЗАПСП). С новите изменения това трябва да се случи и за новото сродно право за издателите на преса и в определени случаи – за производителите на бази данни. В европейски мащаб съществуват три основни подхода по този въпрос: • директно разписване на изключенията като отнасящи се към всички авторски и сродни права (това е подходът и в Директива 2001/29/ЕО). • наличие на обща разпоредба, която отнася изключенията на авторското право към всички сродни права <i>mutatis mutandis</i> (това е подходът в повечето държави членки) • отделно уреждане на изключения за авторски права и за всички сродни права (това е подходът напр. във Франция и Холандия). В българския закон заварените препратки са твърде казуистично уредени, като често само част препращат към определени изключения без да може да се проследи определена закономерност в заварените законодателни решения. Считаме, че би било израз на добра законодателна техника уредбата да се уеднакви за всички изключения, като поне в препращащите норми чл.24 и 25 се посочат в цялост, а не с		
--	--	--	--	--

		изброяване на конкретни точки. Независимо от горното, и с оглед Насоките на комисията за по имплементирането на чл.17, считаме, че е недопустимо да останат ограничения по отношение предмета на цитата! 4.2. Приложение на технически средства за защита съгласно чл.7, параграф 2 на Директива 2019/790 Предлагаме следната редакция: <i>Чл. 25а. (1) Използването на произведения по чл. 24, ал. 1 и чл. 25, ал. 1 не може да се извършва по начин, който е съпроводен с премахване, повреда, унищожаване или разстройване на технически средства за защита, без съгласието на носителя на авторското право.</i> <i>(2) Ползватели, които искат да се възползват от разпоредбите на чл. 24, ал. 1, т. 3, 9, 10, 12 и 13, чл. 25, ал. 1, т. 1, чл. 26а, 26б, 26е, 26ж, 26з и 26и за произведения, които имат законно право да използват, но са възпрепятствани от технически средства за защита, могат да поискат от носителя на правото да им осигури съответния достъп в оправдана от целта степен. Тази разпоредба не се прилага в случаите, когато произведения или други обекти на закрила са станали по договорен път достъпни за неограничен брой лица по начин, позволяващ този достъп да бъде осъществен от място и по време, индивидуално избрани от всеки от тях.</i> <u>Мотиви:</u> Според нас от текста на чл.26к от проекта за ЗИД не става достатъчно ясно какъв е статута на нововъведените в членове 26е, 26ж, 26з и 26и изключения по отношение на приложението на техническите средства за защита. Съгласно разпоредбата на член 7, параграф 2 от Директива 2019/790, новите изключения имат предимство пред и не могат да бъдат преодоляни от технически средства за защита. С оглед това предлагаме редакция на член 25а, ал.2. 4.3. Образователно изключение съгласно новия член 26з	4.2. Не се приема	4.2. Чл. 25а се прилага за всички новоуредени хипотези на свободно използване (чл. 26е-чл.26и) по силата на изрична разпоредба – чл. 26к, ал. 1. С оглед на това, предложената редакция не е необходима.
		4.3. Образователно изключение съгласно новия член 26з	4.3. Не се	4.3. С оглед изричното правило на

	4.3.1. дублиране на режима на образователното изключение - Предложение да не се разделя уредбата на образователното изключение в две отделни разпоредби с частично припокриващо се, но все пак различно съдържание. Мотиви: Завареното образователно изключение в чл. 24, ал.1, т.3 от ЗАПСП е технологично неутрално и НЕ изключва нито цифровото, нито трансграничното използване. Въпреки това за образователните институции с новия член 26з се въвежда паралелен режим, специално за цифрово използване. Считаме, че това ще доведе до проблеми с правоприлагането. 4.3.2. подходящи лицензи Предложение да не се въвежда специален режим за дерогиране на изключението за образователни цели, какъвто е въведен с алинея 7 от предложението за нов член 26з в ЗАПСП. В България не е налице развита и работеща система за лицензиране на образователни материали. До момента действащото изключение няма подобно ограничение. Подобно <i>ad hoc</i> решение е в състояние да затрудни работата на учебните заведения и да наложи допълнителни непланирани задачи и разходи за ресорното министерство. Считаме, че алинея 7 на член 26з трябва да отпадне изцяло. Мотиви: Възможността за ограничаване на предмета в чл.5, параграф 2 от Директивата е допълнителна опция, която може да бъде въведена от държавите членки. Тя не е задължителна. Допълнителната дискреция, дадена на държавите членки в чл.5, параграф 2, подпараграф 1 от директивата да дерогира приложението на образователното изключение в определени	приема	нововъведения чл. 26л колизия между посочените разпоредби не е възможна - на разположение на ползвателя са и двете регламентирани хипотези на изключения (свободно използване), едната от които отнасяща се единствено до използване по цифров път. Не намира основание и предложението за отпадане на ал. 7 от чл. 26з. Що се отнася до музикалните партитури и нотните материали, изключението е съобразено с характера на посочените обекти на закрила, както и с подхода на законодателя при уредбата на свободното използване в чл. 25. Допълнителни аргументи в подкрепа на такова решение дава и съображение 23 от Директивата. Справедливият баланс на интересите на правоносителите, от една страна, и ползвателите, от друга, изисква в обхвата на изключението да останат и обектите, предназначени предимно за използване при обучение. Аргументи за това дава съображение 21 от Директивата: „В повечето случаи концепцията за илюстриране би означавала използването само на части или откъси от произведения, което не следва да замества закупуването на материали, предназначени основно за образователния пазар.” По отношение на изложените в становището аргументи във връзка с осигуряването на възможности за публично финансиране, се отчита, че в българското законодателство такива са предвидени – така например, според чл.
--	---	---------------	---

		случаи не трябва да бъде използвана. Към настоящия момент ограничение на предмета на изключението, подобно на това в проекта за ЗИД – а именно, изключването на материалите, предназначени предимно за образователния пазар – съществува в едва 3 от всички държави членки на ЕС, като в широкия обем, в който е въведено в предложението за текст на чл. 26з, ал.3 - музикални партитури и материали, предназначени предимно за образователния пазар – ограничението съществува единствено във Франция. Безспорно включването на тази опция в текста на директивата на сравнително късен етап от законодателния процес е плод именно на желанието на Франция да запази вече действащият си модел. Във Франция, обаче, изключените от приложението на изключението употреби са обект на лицензионен режим, централно организиран от френското Министерство на образованието, което и плаща лицензите за цифровото и трансгранично използване на учебници в системата на образованието. В останалите държави, в които такова ограничение съществува в момента, също е налице разработена система за организиране на публично финансиране на използването на образователни материали. Същото важи и за изключването на музикалните партитури и нотните листа. Те никога не са били изключени от съществуващото образователно изключение в България. Нотните материали са изначално изключени – и все още са – от предмета на друго изключение – това за репрография съгласно чл.25, ал.1, т.1 от ЗАПСП. Става дума за две съвсем различни хипотези, които не бива да се смесват. Ако нотните материали отпаднат от обхвата на образователното изключение, възниква въпросът как изобщо ще се провежда онлайн обучението в музикалните училища? Ако в българското право се въведе ограничение на предмета на образователното изключение, трябва да се предвиди механизъм за уреждане и публично финансиране за използването на образователни материали и музикални		164, ал.1 ЗПУО „В системата на предучилищното и училищното образование се осигуряват за безвъзмездно ползване познавателни книжки, учебници и учебни комплекти при условия и по ред, определени от Министерския съвет.” Що се отнася до кръга бенефициери, той е определен при стриктно следване на изискванията на Директивата.
--	--	--	--	---

		партитури при илюстриране за целите на обучението в контекста на онлайн преподаването. Такова е и изричното изискване на Директивата (чл.5, параграф 2, подпараграф 2): <i>“Държавите членки, които решат да се възползват от първа алинея от настоящия параграф, предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че лицензиите за действията, посочени в параграф 1, от настоящия член са на разположение по подходящ начин и са видими по подходящ начин за образователните институции.”</i> Тази гаранция не е част от настоящия проект за ЗИД на ЗАПСП. Считаме, че механизмът, предвиждащ лицензиране, не е релевантен за българските реалности, както и че всякакво въвеждане на допълнителни лицензионни режими в сферата на образованието следва да бъде сериозно съгласувано със структурите в системата на образованието, а не механично преписани от практиките на други държави членки, където подобни механизми съществуват в напълно различен културен и икономически контекст. В допълнение - всяко едно отклонение от базовата норма на член 5 в законодателството на държавите членки компрометира целта на Директивата да хармонизира трансграничното използване за целите на образованието. 4.3.3. бенефициери Считаме за важно кръгът на бенефициерите да не се стеснява по повод транспозицията на новото образователно изключение, съответно да не се създава паралелен, частично припокриващ се режим за различни бенефициери, доколкото това би изключило необосновано неформалното образование от кръга на дейностите, за които съществува еднакъв авторскоправен режим. <u>Мотиви:</u> Само миналата година Министерският съвет на Република България е одобрил 21 национални програми за развитие на образованието. В Националната програма „Осигуряване на		
--	--	--	--	--

	съвременна образователна среда" се изпълняват редица модули в подкрепа на неформалното образование, сред които „Библиотеките като образователна среда" и „Културните институции като образователна среда". Подход, свързан със запазване на действието на изключението за всички, би бил в унисон и с приоритетите за финансиране на неформалното образование както на европейско, така и на национално ниво. 4.4. Изключение за съхраняване на културно наследство по чл. 26и – предложение изключението съгласно чл.24, т.9 от ЗАПСП да бъде разширено до клаузата модел на чл. 5(3)(н) от Директива 2001/29, за да обхване задължителните елементи на член 6 от Директива (ЕС) 2019/790 <u>Мотиви:</u> С новата разпоредба на чр.26и в полза на институциите за културно наследство също се създава режим, паралелен на този съгласно вече съществуващото изключение на чл.24, т.9. Отново подчертаваме, че завареното изключение за възпроизвеждане в полза на библиотеките е технологично неутрално и НЕ изключва цифровото възпроизвеждане, така че отново има риск от неяснота при правоприлагането на двете частично застъпващите се изключения. Считаме, че изключението съгласно чл.24, т.9 от ЗАПСП трябва да бъде разширено до клаузата модел на чл. 5(3)(н) от Директива 2001/29, за да обхване задължителните елементи на член 6 от Директива (ЕС) 2019/790, избягвайки диференциране без ясни критерии на режима на копиране и цифровизация от страна на библиотеките, архивите и музеите. 5. §35 от проекта за ЗИД – използване на творби извън търговско обращение 5.1. Режим на “достатъчно представителни организации за колективно управление на права”	4.4. Не се приема 5. Не се приема	4.4. С оглед изричното правило на нововъведения чл. 26л колизия между цитираните разпоредби не е възможна, т.е. на разположение на ползвателя са и двете регламентирани хипотези на изключения (свободно използване), едната от които отнасяща се единствено до използване по цифров път. 5. Възприемането на предлагания подход ще доведе до усложнения в правоприлагането. Много държави членки са се насочили към подход, аналогичен на възприетия в предложения законопроект,
--	--	---	---

		Според нас уредбата на използването на творбите извън търговско обращение, развита в новия Раздел IX “Особени правила при използването на произведения и други обекти на закрила извън търговско обращение” в предложението за ЗИД не отразява в достатъчна степен изискването на Директива 2019/790 ОКУП, ангажирани в този механизъм, да са <i>“достатъчно представителни”</i>. Доколкото в случая става дума за разширено колективно лицензиране, представителният характер на ОКУП обуславя легитимност спрямо нечленуващите и правна сигурност спрямо ползвателите. Достатъчно представителна ОКУП ще преговаря от името на достатъчно голям брой правоносители, за да легитимира прилагането на споразумението на всички правоносители, включително нечленуващи, и ще може да предостави лиценз с широко покритие на репертоара, което повишава правната сигурност за ползвателите. Напротив, ОКУП с ниска степен на представителност не може да се опита да договори легитимно споразумение с ползвателите от името на всички правоносители, нито може да даде увереност на ползвателите, че обхванатият репертоар е достатъчно съществен, за да намали броя на правоносителите, които се възползват от наличната Opt-Out опция. Доколкото обект на новия механизъм са творби, които се определят като „културно наследство“ и се съдържат в колекциите на институциите за културно наследство (ИКН), представителният характер на ОКУП би следвало да се определи спрямо правоносителите, чиито произведения съставляват основната част от „културното наследство“. В този смисъл представителността следва да се определя спрямо цифровизираните колекции на ИКН. Критерият за представителност, който е предложен в текста на ЗИД, е повторно вписване на ОКУП в регистъра, поддържан от Министерство на културата. Това е формална процедура, при която ОКУП “ще се считат за		а именно – преценка за представителност за определени категории и видове права/обекти, а не на база конкретен репертоар.
--	--	--	--	---

		представителни” и която няма нищо общо с реалната представителност, изисквана от директивата. Не ни е известно да е правен задълбочен икономически и правен (включително сравнително-правен) анализ на потенциалните критерии, за да може да се осигури истинска представителност за целите на задължителното лицензиране. От своя страна, изискване в директивата не е случайно, а е резултат от практиката на Съда на ЕС, който вече е обявявал национални схеми за разширено колективно лицензиране на права за противоречащи на правото на ЕС именно заради липса на реална представителност.⁵ Считаме, че представителността следва да се определя спрямо съответната колекция, която ИКН оценява и обявява като такава извън търговско обращение. Така би се избегнала ситуация, в която ОКУП лицензира колекция, в която няма произведения от нейния репертоар, само защото въпросната ОКУП е вписана в регистъра за съответните видове произведения и начин на използване. Такъв подход компрометира легитимността на колективното лицензиране и възпрепятства ИКН да популяризира своята колекция по силата на субсидиарното изключение, уредено в член 71л от проекта за ЗИД.			
14.	Сдружение „Музикаутор“ (Становището е публикувано в портала за обществени консултации)	Музикаутор подкрепя преобладаващата част от предлаганите със законопроекта текстове за изменение и допълнение на ЗАПСП. Независимо от това обаче са налице терминологични противоречия, липса на правна регламентация или променена такава по отношение на базови за интересите на авторите въпроси. Необходимо е да бъдат направени редакции на базисни законови дефиниции и разпоредби, свързани с пътя на отстъпването права, които да гарантират прозрачност на всички пазарни участници - радио- и телевизионни организации, от една страна, предприятията, които предоставят електронни съобщителни услуги (които са и разпространители на сигнали по отношение на пряко въвежданите програми), от друга, и не на последно място -			

		правоносителите, чиито произведения и други обекти на закрила, се използват в радио- и телевизионните програми. Трябва да се въведат текстове, които са юридически издържани и не позволяват злоупотреби и накръняване на ничии интереси, особено тези на правоносителите и техните организации за колективно управление на права (нар. по-долу за краткост „ОКУП“) като по-слаба договаряща страна. Действащият режим в ЗАПСП за утвърждаване на тарифи на ОКУП е изцяло неефективен. Проекти за нови тарифи на сдруженията за ключови за тях сектори остават неодобрени поради липса на адекватен законов механизъм, който да гарантира тяхното утвърждаване в случаите на недобросъвестно преговорно поведение от страна на представителната организации на ползвателите. I. Предложение за прецизиране на текстове, касаещи препредаване и пряко въвеждане на програми <u>Мотиви:</u> За нуждите на адекватното и пълноценно аргументиране на всички предлагани от Музикаутор редакции е изключително важно да се посочат отделните пазарни участници, които имат отношение към създаването и разпространението на радио- и телевизионните програми, както и правата, което те използват и следва да уредят Съгласно чл. 4, ал. 2 от <i>Закон за радиото и телевизията</i> (ЗРТ) радио- и телевизионните организации (нар. по-долу за краткост „РТО“) са доставчици на линейни медийни услуги, които носят редакционна отговорност за избора на съдържанието на програмите, които създават. Разпоредбата на чл. 9, ал. 1 ЗРТ предвижда, че доставчиците на медийни услуги трябва да разпространяват програми само с предварително уредени авторски и сродни на тях права. Разпространението, което те осъществяват, са първоначално излъчване или предаване. Именно на тази база биват лицензирани, съответно регистрирани в Публичния регистър на СЕМ. РТО предоставят своите програми за		
--	--	---	--	--

	разпространение на предприятията, които предоставят електронни съобщителни услуги (нар. по-долу за краткост „Оператори“). Конкретната услуга, която операторите предоставят, е обозначена в <i>Закон за електронните съобщения</i> (ЗЕС) като „услуга за разпространение на радио- и телевизионни програми“, а в ЗРТ и ЗАПСП като „препращане“ на линейни радио- и телевизионни програми и включените в тях произведения и други обекти на закрила. По отношение на програмите, които достигат до публиката посредством техническия процес на пряко въвеждане, Операторите са „разпространител на сигнала“ по смисъла на Директива 2019/789, което е отразено и в съответната дефиниция по т. 5е от пар. 2 на ДР на проекта на ЗИД на ЗАПСП. Горното означава, че по отношение на определени радио- и телевизионни програми операторите извършват „препращане“, а по отношение на други - участват заедно с РТО в общия акт по предаване на пряко въвеждане на програмата. <u>Права по ЗАПСП</u> Правата, които РТО следва да уредят за осъществяването от тях ползване са за излъчване по безжичен път по чл. 18, ал. 2, т. 4 от Закон за авторското право и сродните му права (ЗАПСП), съответно за предаване по кабел по чл. 18, ал. 2, т. 5, предложение първо ЗАПСП на включените в техните програми произведения и други обекти на закрила. Съгласно чл. 18, ал. 3 ЗАПСП, за да е налице използване по смисъла на посочените законови текстове, излъчването и предаването трябва да се осъществят по начин, даващ възможност произведението да бъде възприето от неограничен брой лица, т.е. да стига директно до публиката. Правата, които Операторите трябва да уредят за осъществяването от тях ползване са за препращане на съответните радио- и телевизионни програми, както и за препращане на включените в тези програми произведения и други обекти на закрила. По отношение на пряко въвежданите програми е		I.1. Предложението за промяна в дефиницията на „излъчване на произведение“, чрез заместване на думата „излъчването“ с думата „включването“ се възприема. Другите предложени промени в определението не се приемат, доколкото изключват техническото посредничество на друга организация, каквото всъщност излъчващите организации използват на практика (например НУРТС). Това изречение е налично и в действащия закон и с изменението се прецизира понятиено. Приема се и прецизирана дефиниция на „предаване“: <i>5б. (нова – ДВ, бр. от г., в сила от г.) „предаване на произведение“ е включването му като част от радио- или телевизионна програма при първоначалното ѝ разпространение по електронна съобщителна мрежа, независимо от използваната технология, включително чрез пряко въвеждане или онлайн (вебкастинг), под контрола и на отговорността на предаващата организация, с оглед да бъде то прието, било пряко и индивидуално от публиката, било чрез посредничеството на друга организация, различна от радио- или</i>
--	---	--	---

	налице едно използване чрез съобщаване на публиката, в което участват РТО и Операторите, като всеки от тях следва да получи разрешение за своя принос в този общ акт на използване. Основната разлика на пряко въвежданите програми спрямо останалите „препредавани“ програми е липсата на „публика“ в акта на изпращане на сигнала с програмата от доставчика на медийна услуга към препредаващото предприятие (оператора). „Публика“ няма, защото операторите не са "неограничен брой лица" по смисъла на ЗАПСП. Те са ограничен брой контрагенти на РТО, но не и публика съгласно разбирането на закона. Директива 2019/789 предвижда, че в случаите, в които РТО предават сигнала директно до аудиторията и едновременно с това го разпространяват чрез „пряко въвеждане“ до други организации, т.е. до операторите, са налице две отделни действия по съобщаване на публиката. В тези случаи приложението намират правилата за препредаване. Директива 2019/789 също така предоставя възможност държавите-членки да предвидят, че разпространителите на сигнала се ползват от предвидените в нея и в Директива 93/83/ЕО правила за задължително колективно управление, тъй като те срещат същите проблеми при уреждането на правата както, когато препредават програми. 1) Предложение за редакция на дефинициите за „излъчване“ и „предаване“ в пар. 2 на ДР на ЗАПСП „Излъчване на произведение“ е излъчването включването му като част от радио- или телевизионна програма чрез наземно радиоразпръскване в радиочестотния спектър, както и включването му в непрекъсната съобщителна верига, водеща до спътник и оттам обратно до Земята чрез сигнали, носещи програми, под контрола и на отговорност на излъчващата радио- или телевизионна организация с оглед да бъде то прието, било пряко и индивидуално от публиката; било чрез посредничеството на друга организация, различна	телевизионната организация, както и общото действие, извършвано от радио- или телевизионна организация, която пряко въвежда сигналите - носители на нейната програма и от разпространителя на тези сигнали, който ги доставя до публиката”
--	--	---

I.1. Приемат се частично

	от радио или телевизионната организация." „Предаване на произведение" е включването му като част от радио- или телевизионна програма при първоначалното ѝ разпространение по електронна съобщителна мрежа, независимо от използваната технология, включително чрез пряко въвеждане или онлайн (уебкастинг), под контрола и на отговорността на предаващата организация, с оглед да бъде то прието - бъло пряко и индивидуално от публиката, бъл чрез посредничеството на друга организация, различна от радио или телевизионната организация, както и общото действие, извършвано от радио- или телевизионна организация, която пряко въвежда сигналите - носители на нейната програма и действието на разпространителя на тези сигнали, който ги доставя до публиката." <u>Цел и аргументи в подкрепа на предлаганите редакции:</u> • Уеднаквяване на използваната терминология за дефиниране на „излъчването" и „предаването" като линейни видове използване на произведението, като по отношение на „излъчването" се въвежда терминологията за „включване" (вместо „излъчване") на произведението като част от радио-или телевизионната програма. • Премахването на текстовете в края на двете дефиниции, които реферират към разпространение на програмата чрез посредничеството на друга организация, за да се избегне смесване на отделни видове ползване и некоректни тълкувания относно това кои са лицата, които носят отговорност за уреждане на правата на „излъчване" и „предаване" на произведенията, използвани в радио- и телевизионните програми - РТО или посредника. Наличието на „публика" е задължителна предпоставка, за да е налице „използване" по смисъла на ЗАПСП, с оглед на което за коректното дефиниране на понятията „излъчване" и „предаване" е абсолютно достатъчно да бъде посоченото, че тези видове ползване са налице, когато произведенията се излъчват, съответно предават като част от програми, за да		I.2. Отпадането на съюза „и" от второто изречение е уместно и се възприема, но се счита, че допълнението по изречение първо не е необходимо – то не променя смисъла на разпоредбата, а води до тавтология с изречение трето.
--	--	--	---

		бъдат те приети пряко и индивидуално от публиката. Видно от самите дефиниции за „излъчване“ и „предаване“ и кореспондиращите им разпоредби на чл. 21, ал. 1 и ал. 2 ЗАПСП правата на „излъчване“ и „предаване“ следва да се уредят от РТО, винаги когато те осъществяват първоначално разпространение посредством излъчване, съответно предаване на създадените от тях програми директно до публиката. В случаите на разпространение посредством техническия процес на пряко въвеждане, наред с РТО, отговорност за уреждане на правата, носят и Операторите в качеството им на разпространител на сигнала, както изрично е разписано в чл. 21, ал. 3 ЗАПСП. Разпространението на програмите чрез пряко въвеждане трябва да се изведе терминологично в края на дефиницията за „предаване“ като самостоятелна форма, тъй като по отношение на него не е налице „първоначално разпространение“ на програмата от РТО, а едно общо действие по предаване, осъществявано от РТО и оператора- разпространител на сигнала. 2) Предложение за редакция на чл. 21, ал. 3 ЗАПСП „Когато радио- или телевизионната организация предава своите програми чрез пряко въвеждане, без самата тя да предава едновременно сигналите - носители на програми, пряко на публиката, и разпространителят на сигнали предава на публиката тези сигнали, е налице едно общо действие по предаване, <u>за което и двамата трябва да получат разрешение.</u> Разрешението по ал. 1 или ал. 2 обхваща ж участието на радио- или телевизионната организация в общото действие по предаване. Разпространителят на сигнали следва да получи разрешение за своето участие в общото действие по предаване. Разрешението може да бъде получено чрез организация за колективно управление на права или чрез радио- или телевизионната организация, когато такива права са й били надлежно отстъпени.“ <u>Цел и аргументи в подкрепа на предлаганите редакции:</u>		I.2. Приема се частично I.3. В ал. 3 са уредени условията за получаване на разрешение за участието на радио- и телевизионната организация и разпространителя на сигнали в общото действие по пряко въвеждане. Изрично е предвидено, че „Разрешението (за <i>участието на разпространителя на сигнали</i>) може да бъде получено чрез организация за колективно управление на права или чрез радио- или телевизионната организация, когато такива права са й били надлежно отстъпени“. Неприемливи на този етап са и предложените допълнения в ал. 6, доколкото те биха могли да доведат до двойно плащане от разпространителя на сигнали за един и същи начин на ползване на произведението. Правилото по ал. 6 въвежда т.нар. „остатъчно право на възнаграждение“ (residual remuneration right), което се отнася до дейностите по препредаване и действа независимо от сделката по прехвърляне от страна на автора на изключителното му право към „продуцента“ на звукозаписа или на аудио-визуалното произведение. Дори такова право да се придобива от радио- и телевизионна организация, същата действа в качеството й на „продуцент“ (при производството на собствено съдържание). Разрешаването на използване, каквото е използването от радио- и телевизионната организация, е
--	--	--	--	--

	- С цел да се избегнат некоректни тълкувания и прехвърляне на отговорност за уреждане на правата по отношение на пряко въвежданите програми, трябва изрично да се посочи, че и двата участника - РТО, от една страна, и оператора, в качеството му на разпространител на сигналите, носещи програмите, от друга - трябва да получат разрешение за общото действие по предаване на програмите; - В връзка с горното следва също така да отпадне съюзът „и“ пред „участието на радио- или телевизионната организация в общото действие по предаване“, доколкото разпоредбите на чл. 21, ал. 1 и ал. 2 ЗАПСП за предоставяне на разрешение за излъчване и предаване са насочени към РТО като ползвател, осъществяващ тези видове ползване съгласно дефинициите за „излъчване“ и „предаване“ в пар. 2 на ДР на ЗАПСП, както и с оглед на факта, че РТО е задължителен участник в разпространението на създаваните от него програми, включително в хипотезата на тяхното довеждане до публиката посредством пряко въвеждане. 3) Предложение за редакции на чл. 21, ал. 5 и ал. 6 <i>„(5) Разрешение за препредаване на произведение едновременно с излъчването или предаването му, изцяло и в непроменен вид, се дава само чрез организация за колективно управление на права, освен в случаите, когато правата за препредаване на произведението са отстъпени на радио- или телевизионната организация в съответствие с чл. 91, ал. 5. Това правило се прилага и при предоставяне на разрешение за участието на разпространителя на сигнала в общото действие по предаване на програмите по ал. 3.</i> <i>(6) Когато автор е предоставил правото на препредаване на свое произведение на продуцент на звукозапис или на филм, или на друго аудиовизуално произведение, предприятието, предоставящо обществени електронни съобщителни мрежи услуги, което препредава това произведение, дължи на автора възнаграждение отделно от всяко друго. Такова</i>	I.3. Не се приема последващо по отношение на придобиването на права от страна на продуцента. При „препредаване“ ползвател е платформата за пренос, а не радио- и телевизионната организация. Плащане от страна на телевизионната организация като „ползвател“ ще е налице при евентуално разширяване на обхвата на „остатъчното право на възнаграждение“ по отношение на използването чрез излъчване или при „пряко въвеждане“, каквото също е направено в предложението на Филмаутор, но с оглед необходимостта от транспониране на двете Директиви в максимално кратки срокове и риска от налагане на санкция за неспазването им, това предложение може да се обсъди за следващо законодателно изменение след допълнителен анализ, оценка на въздействието и съгласуване със заинтересованите страни. I.4. В съответствие с Директивата, в законопроекта като цяло, в т.ч. и в редакцията на предложените изменения на чл. 91, е заложен технологично неутрален подход, – независимо от начина на разпространение на програмата (излъчване чрез наземно радиоразпръскване в радиочестотния спектър, включване в непрекъснатата съобщителна верига, водеща до спътник и оттам обратно до Земята, предаване чрез
--	--	---

	<u>възнаграждение се дължи и от разпространителите на сигнали за тяхното участие в общото действие по предаване на програмите по ал. 3. Всеки отказ от такова възнаграждение от страна на автора е недействителен. Правото да събират това възнаграждение може да бъде предоставено от автора само на организации за колективно управление на съответната категория авторски права.</u> <u>Цел и аргументи в подкрепа на предлаганите редакции:</u> • Да се въведе задължително колективно управление на права по отношение приноса на разпространителите в пряко въвежданите програми. Получаване на разрешение от всички правонослители, чиито произведения и други обекти на закрила са инкорпорирани в дадена програма, представлява значително бреме за разпространителите на сигнали на програмата по подобен начин, както когато той извършва препредаване на програми. Тази възможност е изрично предвидена в Директива 2019/789, съгласно която механизъм за задължително колективно управление на авторски права може да се прилага и по отношение участието на разпространителите на сигнала в пряко въвежданите програми по същия начин и в същата степен, както е за операторите на услуги за препредаване. Разпоредбите за задължително колективно управление на права са изцяло в интерес на ползватели и правонослители. Те предоставят законова гаранция на операторите, че ще получат разрешение по отношение на абсолютно всички правонослители, чиито произведения и други обекти на закрила са инкорпорирани в разпространяваните от тях програми, независимо дали членуват в ОКУП или не. От друга страна, задължително колективно управление на права гарантира на онези правонослители, които не членуват в ОКУП, че ще бъдат третирани по същия начин като членовете на ОКУП, както и че ще имат на разположение определен период от време, в рамките на който ще могат да предявят правата си за техните обекти на закрила, които са били	електронна съобщителна мрежа, независимо от използваната технология, включително чрез пряко въвеждане или онлайн). Основен елемент от съдържанието на сродното право на радио- и телевизионната организация по отношение на програмата, е да разреши всяко нейно „съобщаване на публиката“, чрез всеки технически способ, независимо дали за това действие се ползва технически посредник, или не. С оглед на това и за осигуряване на пълноценна закрила на носителите на сродното право (а чрез нея – и на носителите на права върху включените в програмата други обекти на закрила), се предлага изменена редакция на ал. 1. Що се отнася до изясняването и унифицирането на употребата на понятията, са предложени нарочни определения, с помощта на които тази цел следва да бъде по-лесно постигната. Не следва да отпада и хипотезата, в която правата не са отстъпени на радио- или телевизионната организация, тъй като са нейни собствени – например правата ѝ като продуцент на определено аудиовизуално произведение, които са различни от правата ѝ на осъществила първоначално разпространение радио- или телевизионна организация, но също могат да се упражняват като собствени, без да е налице някакво отстъпване. Предложената редакция на нова ал.6 на практика преповтаря правило, съдържащо
--	---	---

	предмет на разпространение посредством пряко въвеждане. 4) Предложение за редакция на чл. 91, ал. 3, ал. 5 и въвеждане на нова ал. 6 <i>„(1) Радио- и телевизионната организация, която осъществява първоначалното излъчване или предаване на собствена програма, има изключително право да разрешава срещу заплащане:</i> 1. излъчването, продаването или препредаването на програмата; 2. записването, възпроизвеждането и разпространението на записите от програмата; 3. предлагането на електронен достъп до програмата или част от нея, до запис на програмата или част от нея или до съдържанието на своя спомагателна онлайн услуга; 4. публичното изпълнение на програмата или на своя спомагателна онлайн услуга ако това се извършва в места, достъпни за публика срещу заплащане на входна такса. (...) (5) Когато радио- или телевизионна организация разрешава излъчване, продаване или препредаване на програмата си на друга организация, разрешението, дадено от радио- или телевизионната организация, включва изрично и правата за излъчване и предаване или препредаване на произведенията, включени в програмата, които са собственост на радио- или телевизионната организация или са ако тези права са и надлежно отстъпени, като тези права трябва да бъдат изрично описани. Организацията, получила разрешението, може да се позовава на права за препредаване, придобити по тази алинея, само ако те са	I.4. Приема се частично	се в чл. 21.
--	---	--------------------------------	---------------------

		изрично описани в разрешението. (6) <i>(нова) Радио- или телевизионната организация, която предава своя програма чрез пряко въвеждане, без самата тя да предава едновременно сигналите - носители на програмата, пряко на публиката, има право да разрешава срещу заплащане участието на разпространителя на сигнали в общото действие по предаване на програмата.</i>" <u>Цел и аргументи в подкрепа на предлаганите редакции:</u> Разпоредбата на чл. 91 ЗАПСП урежда отношенията между РТО, чиято програма се използва по-нататък от различни видове ползватели. Основаният проблем, който възниква, се отнася до прилагането на чл. 91, ал. 5 и по-нататъшното използване на включените в програмата произведения. В тази връзка текстът на чл. 91, ал. 5 по ясен и безспорен начин следва да се отнася до препредаването на програми, без в него да бъдат включвани и други форми на използване като излъчване и предаване. Начинът на използване на произведенията и другите обекти на закрила, включени в програмата, следва да съответства на начина на използване на самата програма, т.е. правният режим на авторските права върху произведенията и други обекти на закрила следва да кореспондира на правния режим на сродното право върху самата програма, от която те са част. Именно затова чл.91, ал. 1, т. 1 следва да се отнася единствено до препредаването като форма на използване на закриляни обекти. По същите съображения „излъчване" и предаване" следва да отпаднат от първото изречение на ал. 5, който текст, в съществуващият си вид, а и в предложения проект, е ясен пример за съществуващия дисбаланс и смесването на понятията „предаване" и „препредаване", независимо, че това са различни способи на използване по смисъла на чл. 18, ал.2 ЗАПСП и всеки един от тях изисква отделно разрешение. Липсата на ясна законово регламентация и разграничаване на тези понятия неминуемо води и до неправилно правоприлагане, което е в пряк ущърб на носителите на	I.5. Действително законодателят е използвал различни понятия - „предприятие, предоставящо обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги", „разпространител на сигнал", „препредаващо предприятие", но доколкото техният смисъл е ясен, употребата им е логически обоснована, не се налага нарочното им дефиниране или унифициране. I.6. Прякото въвеждане не е нов механизъм, макар и изричната му уредба в ЗАПСП да е нова. Чрез пряко въвеждане се разпространява преобладаващият брой телевизионни програми от много години насам. §72, ал.3 от законопроекта не отлага влизането в сила на чл.21, ал.3, а урежда действието му спрямо вече сключени споразумения – именно защото прякото въвеждане отдавна се практикува и има действащи споразумения за този способ, включително с организации за колективно управление на права. От тази гледна точка е ясно разписано кои
--	--	---	---

	права, тъй като в общия случай този процес остава извън техния контрол. Силен пример в това отношение са следните мотиви в решението, постановено по т.д. № 457/2018 г. на САС: „Разпоредбата на чл.91, ал. 5 от ЗАПСП предвижда, че другата организация може да предава /т.е. препредава/ произведенията, включени в същата програма, без необходимост от друго специално разрешение. Смисълът на чл.91, ал.5 от ЗАПСП (в съществуващата му редакция - бел. м.) е следният: даденото от радио- или телевизионната организация разрешение за едновременно препредаване на програмата ѝ от друга организация дава и права за препредаване на произведенията, включени в програмата, ако правата за предаване на същите са надлежно отстъпени на радио- или телевизионната организация". Горният пример е показателен как изкривяването на правната рамка чрез приравняване на различните форми на използване се мултиплицира в неправилно правоприлагане, което ощетява носителите на права върху произведенията и други обекти на закрила, инкорпорирани в програмите, изправени пред опасността с едно разрешение да бъдат отстъпвани две категории права. 5) Предложение за прецизиране и унифициране на законовите дефиниции, касаещи Операторите • На всички места в ЗАПСП, където се използва термина „предприятие, което предоставя обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги" трябва да се изтрие „мрежи и/или" и да остане само „предприятие, което предоставя обществени електронни съобщителни услуги". Това терминологично уточнение е важно с оглед на факта, че по отношение на радио- и телевизионните програми, посочените предприятия предоставят само услуга (не и мрежа), дефинирана в ЗЕС като „разпространение на радио- и телевизионни програми";		разпоредби остават да действат междувременно – разпоредбите на сключените споразумения и само ако срокът им надхвърля тази дата, то чл.21, ал.3 ще се прилага по тези споразумения след тази дата. За случаите, в които такива действащи споразумения няма, чл.21, ал.3 започва да действа веднага с влизане в сила на изменението. Това отговаря точно и на изискването на Директивата по отношение влизането в сила на промените и действието им по отношение на заварените правоотношения. II.1. Изложените мотиви не се възприемат. В рамките на проведените обсъждания в работната група по изработването на законопроекта преобладават именно становищата, според които уреденият само в българския закон (в предложената за отпадане ал. 2 на чл. 37) максимален срок е пречка пред свободата на договаряне и инвестициите в културно-творческите индустрии в страната. Изложените съображения мотивират в достатъчна степен отпадането на 10-годишния срок. Същевременно, ограничението влиза в противоречие с доктрината на сродните права, установена в редица международни норми (в т.ч. Международната конвенция за закрила на артистите изпълнители, продуцентите на звукозаписи и излъчващите организации)
--	---	--	--

	- Разпространителят на сигнали е предприятие, което предоставя обществени електронни съобщителни услуги. За да бъде пределно ясно и безспорно, че става въпрос за един и същ пазарен участник, предлагаме използвания в законопроекта термин „разпространител на сигнал“ да бъде заменен с по-широкото понятие „предприятие, което предоставя обществени електронни съобщителни услуги“. 6) Предложение за създаване на нова ал. 8 в §72 на Преходните и заключителни разпоредби <i>„(8) В периода от 7 юни 2021 г. до датата на влизане в сила на правила за определяне размера на възнагражденията, които се дължат за пряко въвежданите програми, но не по-късно от 7 юни 2025 г., се прилагат действащите правила на организациите за колективно управление на права за възнагражденията, които се дължат от излъчваща или предаваща организация, от една страна, и разпространител на сигнали - от друга.“</i> <u>Цел и аргументи в подкрепа на предлагането допълнение:</u> - Действащата в ЗАПСП процедура за утвърждаване на тарифите на ОКУП е бавна и неефективна. С оглед на това и предвид факта, че тарифите на ОКУП са базирана на сега действащия режим на уреждане на права за пряко въвежданите програми, е нужно технологично време за договаряне на нови тарифи със съответните организации на РТО и Операторите. Докато същите станат факт и доколкото разпоредбите на ал. 3 от §72 на Преходните и заключителни разпоредби не дава решение на този въпрос, е изключително важно да се предвиди текст, който да гарантира безпрепятственото отстъпване на разрешения от страна на ОКУП в рамките на максималния срок, посочен в Директивата.	I.6. Не се приема	и защитата на други права на интелектуална собственост (напр. правото върху марка, която може да съдържа защитени обекти на авторското право и да се подновява без ограничение). Както и авторът на становището е отбелязал, авторите са икономически по-слабата страна в преговорите с ползвателите, затова и законопроектът предвижда други възможности за автора или артиста изпълнител да претендира допълнително възнаграждение от ползвателя, когато първоначално определеното се окаже явно несъразмерно на получените приходи. От своя страна, текстът на чл. 19 от закона, допълнен с предложението законопроект, регламентира именно принципа, че авторът има право на възнаграждение за всеки вид и за всяко поредно използване на произведението – справедливо и съразмерно. Следва да се отбележи също така, че правилото на досегашния чл.37, ал.2 е общо и неговото приложно поле включва дори и авторите на компютърни програми, които изрично са изключени от приложното поле на хармонизираната с Директива 790 уредба в защита на авторите и артистите-изпълнители.
--	--	--------------------------	---

		II. Запазване на законов текстове и въвеждане на нови такива, които да гарантират правата и интересите на авторите 1) Предложение за запазване на чл. 37, ал. 2 ЗАПС <u>Мотиви:</u> Музикаутор е организация, която защитава интересите на авторите, като многократно е изразявало позиция, че отпадането на разпоредбата на чл. 37, ал 2 от ЗАПС не е в техен интерес. Този извод се базира на дългогодишния опит на сдружението. Една от основаните функции на Музикаутор е да регистрира музикални и свързани с тях литературни произведения и аранжimenti с цел последващо разпределение към съответните правонослители на заплатените от ползвателите авторски възнаграждения. Музикаутор регистрира произведения на всички правонослители без значение дали са членове на сдружението или не. С оглед на това, юристите на сдружението на ежедневен принцип работят с разнообразни като съдържание и формат договори за отстъпване на права. Опитът на сдружението е показал следното: • Масово се сключват договори за отстъпване на изключителни права за всички видове ползване за територията на цял свят срещу заплащане на еднократна сума за срок от 10 години с автоматично револвиращо действие за последващи 10 години; • Заплатените еднократни суми са в пъти по-ниски от тези, които правонослители биха получили от Музикаутор и свързаните с него сродни ОКУП от чужбина за периода, за който са отстъпили правата си; • В договорите няма каквото и да задължение за отчетност, на база на което правонослители да могат да преценят дали първоначално заплатеното им възнаграждение е несъразмерно ниско с приходите от последващо използване;	II. 1. Не се приема	
--	--	--	----------------------------	--

		• Текстовете на договорите са написани изцяло в интерес на ползвателя с множество задължения за авторите; • След изтичането на 10-годишния срок на такива договори все повече автори ги прекратяват, ако не успеят да се споразумеят за по-балансиран и изгоден за тях условия. Предвиденият в ЗАПСП максимален срок дава гаранция на авторите, че биха могли да прекратят или предоговорят неизгоден за тях договор за отстъпване на права, с изтичането на десетгодишния срок от подписването му. Авторите са икономически по-слабата страна в преговорите с ползвателите, като в голям брой от случаите не познават добре правната регламентация на своите права и не разполагат с достатъчен финансов ресурс, за да ангажират професионалисти, които да договорят от тяхно име или да завеждат искове по чл. 38, ал. 2 ЗАПСП. Разпоредбата на чл. 37, ал. 2 ЗАПСП по никакъв начин не ограничава страните да сключат нов договор за нов десетгодишен срок или да продължат действието на съществуващ договор, включително и като предвидят неговото автоматично продължаване след десетата година при липса на възражения на някоя от страните. Предвиденото ограничение дава възможност на страните да преосмислят своето поведение и в зависимост от това да продължат или не договорните си отношения. С още по-голямо основание това важи, в случаите в които ползвател е продуцент - авторът има интерес и е зависим от това записите да продължат да се използват, в противен случай би се лишил от ключов за него приход. Не сме съгласни, че отпадането на срока е оправдано с въвеждането на механизмите, които Директива 2019/790 предвижда. И сега ЗАПСП дава възможност на автора да иска от ползвателя увеличаване на възнаграждение, уговорено като еднократна сума, но това не се случва на практика по ред причини. Както Директива 2019/790 посочва в своите съображения, авторите са по-слабата договаряща страна,		
--	--	--	--	--

		особено по отношение на ползвател, чиято дейност по занятие е свързана с търговски преговори и генериране на приходи. Авторът е изцяло зависим от ползвателя, особено когато той е продуцент, като всяко действие за предоговаряне на възнагражденията, носи риск той да остане без творчески ангажименти и приход за дълъг период от време. Отделно и както бе посочено по-горе, в такива договори обичайно липсва каквото и да е задължение на ползвателя да отчита реализираните приходи, което лишава автора от възможност да прецени доколко договореното еднократно възнаграждение е несъразмерно на реално генерирани приходи от използване на произведението. Не може да се съгласим с твърдението, че 10-годишният срок пречатства дигитализацията на българска музика, каквото становище бе споделено в рамките на работната група по транспониране на Директива 2019/790. Дигитализирането на музикални записи е действие, което няма отношение към отстъпваните права и е в интерес на всички правоносители, включително и на авторите, доколкото разширява приложно поле на използването, а оттам и приходите, които се генерират, вкл. в онлайн среда. От друга страна, трябва да се отчете, че договорите, които право носителите сключват с ползватели за отстъпване на права, стандартно са максимален срок от 1 до 3 години с опция за револвиращо действие за последващи периоди от 1 година в най-често срещания случай. Това с особено сила важи за продуцентите, тъй като подобни схеми позволяват да управляват своите права по най-изгоден за тях начин, включително прилагайки клаузи за ексклузивно отстъпване на права за определен период от време. Не на последно място, все по-често срещана практика е наследници на автори, които са създали едни от най-популярните хитове на редица български изпълнители, да отстъпват изключителни права на лица, които след това забраняват на Музикаутор да управлява и събира		II.2. Чл. 19 от закона, допълнен с предложения законопроект, регламентира именно принципа, че авторът има право на възнаграждение за всеки вид и за всяко поредно използване на произведението – справедливо и съразмерно. Ето защо, не е необходимо извеждането на отделна нова алинея по отношение на конкретни начини на използване. Предложението не намира основания в текста на Директивата, а цялостната философия и на двете въвеждани директиви е правоносителите да имат избор, дали да търсят самостоятелно или колективно уреждане, защото може да им бъде по-изгодно индивидуалното (така например съображение 18 от Директива 789). Същевременно, възможен нежелан резултат от прилагането на подобно решение би бил „осредняване” на възнагражденията в областта на аудиовизията и ощетяване на правоносителите при по-популярните аудио-визуални произведения (защото за разлика от музиката, при която броят ротации нараства с популярността, при филмите най-скъпото съдържание е с най-малко
--	--	---	--	---

	възнаграждения за съответните произведения с цел да ги отстъпи директно на телевизии, големи търговски обекти и други ползватели, които са били добросъвестни и са сключили договор за отстъпване на права на бланкетна основа, по отношение на който се прилага законовата гаранция по чл. 94р1, ал. 5 ЗАПСП. Ползвателите нямат правна сигурност, че сключването на договор с ОКУП ще им гарантира безпрепятствено ползване на съответния репертоар. Същевременно, не искат да договарят директно с лицето, получило изключителни права, особено предвид размерите на претендираните от него суми. За тях най-целесъобразно е да не използват въпросните произведения, което ощетява редици други правоносители, пряко или непряко свързани с произведенията на автора, отстъпил изключителни права: автор на композиция, текст или аранжирмент или съавтор, участвал в създаването на произведението, изпълнител, който е популярен с изпълнението на тези произведения и продуцент, който ги е записал. Резултатът от подобни схеми е изцяло във вреда на ползватели и автори. Отпадането на максималния срок за отстъпване на права по чл. 37, ал. 2 ще е поредна пречка за тяхното преодоляване. Примерите в България за злоупотреба с права на по-силния са много. Нашият пазар е слабо развит, информираността е ниска, а това създава условия за кумулиране на множество негативни практики, които ощетяват авторите. С оглед на това, лишено от всякаква логика е да отпада работещ механизъм, който допринася за баланс между страни, стига те да действат добросъвестно. 2) Предложение за създаване на нови алинеи в чл. 19 с цел да бъде въведено право на справедливо възнаграждение по отношение на видовете ползване от категорията „communication to the public“ <i>„(2) Авторът има право на възнаграждение за всяко</i>	ротации). Именно и само когато права са предоставени на ползвател директно от правоносителя е възможно да се използва предвидената процедура за претендиране на подходящо, допълнително и справедливо възнаграждение в случаите, когато първоначално договореното възнаграждение се окаже несъразмерно ниско в сравнение с всички последващи съответни приходи от използването на произведенията или изпълненията. Авторите и артистите изпълнители нямат подобен механизъм, който да използват спрямо организации за колективно управление на права и той ги защитава именно в случаите на индивидуално договаряне. Нещо повече - чл. 38, ал. 4 от проекта предвижда, че увеличение на възнаграждението не може да се търси, когато споразумението е сключено при колективно управление. Това е така, тъй като при колективното договаряне не може да се приеме, че правоносителят е по-слаба страна в преговорите и не разполага с възможности да договори справедливо възнаграждение. В допълнение, предложената нова ал. 2 на чл. 19 дублира съществуващия текст на чл. 21, ал. 3 ЗАПСП, възпроизведен в чл. 21, ал. 6 от проекта на закон. Не на последно място следва да се посочи, че правото да се разрешава използване срещу възнаграждение е изключително право на правоносителя, а не негово задължение. Световна практика (в САЩ,
--	---	--

		ползване съгласно чл. 18, ал.1. т. 4, 5 и 10 и то е отделно от всяко друго. Това право е неотменимо и непрехвърлимо и всеки отказ от такова възнаграждение от страна на автора е недействителен. (3) Възнаграждението по ал. 2 се дължи от съответния ползвател и може да бъде събирано само от организация за колективно управление на съответната категория авторски права. Размерът и начинът на плащането му се определят по споразумение между тази организация и съответните ползватели съгласно правилата на Глава единадесета „ж“, <u>Аргументи в подкрепа на предлаганите редакции:</u> • Необходимо е да се създаде механизъм, който да гарантира, че авторите получават възнаграждения от всяко използване на техните произведения. Това възнаграждения следва да е неотменимо и непрехвърлимо, да се събира задължително по колективен път и да се дължи от съответния ползвател, независимо и в допълнение към изключителното право на автора да разрешава съответно използване, което може да бъде отстъпено на продуцента.	ЕС и др.) е съществуването на свободно използване с разрешение на правоносителя, но по негово изрично желание – без заплащане на възнаграждение (например при common license и др.) и много често то се практикува именно при начина на използване по цитираната т.10 на чл.18, ал.2. Това е върховен израз на творческата свобода и на изключителното право да се реши дали, как и срещу какво да се използва обективираният резултат на творческата дейност. По съображение от горното не може да се възприеме направеното предложение. То би противоречало и на Насоките във връзка с член 17 от Директива 2019/790 относно авторското право в цифровия единен пазар, приети на 04.06.2021 г., където изрично се казва, че: „В определени случаи правоносителите могат например да разрешат използването на тяхното съдържание в рамките на определени услуги в замяна на данни или рекламни дейности. Разрешение може да бъде предоставено и <u>безплатно</u> ,съгласно лиценз Creative Commons или да бъде дадено, когато правоносителите качват или споделят своето собствено съдържание”. Въвеждането на допълнителни механизми за гарантиране на подходящи и справедливи възнаграждения за автори и артисти-изпълнители, е допустимо съгласно чл. 18, ал. 2 от Директива
--	--	--	--

				2019/790. С оглед постигане на по-високата степен на защита на авторите, държавите-членки могат да предвидят всякакви допустими от правото на ЕС механизми, като се отчита принципа на договорната свобода и баланса на интереси в съответната индустрия. Такива механизми биха могли да бъдат както например колективното договаряне, което да подобри преговорната позиция на отделния правоносител, така и разширяването на обхвата на т.нар „остатъчно право на възнаграждение“ (residual remuneration right) за авторите и артистите-изпълнители, каквото по отношение на препредаването е предвидено в чл. 21, ал. 6 от Проекта. Макар и да биха били в съответствие със законодателството на Съюза, задълбочена оценка относно въздействието на такива механизми върху отношенията по веригата на създаване, разпространение и използване на творческия продукт не е извършвана. В тази връзка, не се предвиждат механизми отвъд указанието, че възнаграждението на автора следва да бъде справедливо и съразмерно и на този етап не може да приеме предложения от Сдружение Музикаутор механизъм по чл. 19. С оглед необходимостта от транспониране на двете Директиви в максимално кратки срокове и риска от налагане на санкция за неспазването им, това предложение може да се обсъди за следващо законодателно
--	--	--	--	--

				изменение след допълнителен анализ, оценка на въздействието и съгласуване със заинтересованите страни.
15.	Адв. Калоян Светославов Будинов и адв. Илиян Стефанов Ангелов	Във връзка с публикуван за обществено обсъждане проект за Закон за изменение и допълнение на Закона за авторското право и сродните му права („ЗАПСП“) бихме желали да изразим становището си по следните принципни положения и конкретни разпоредби в закона, които считаме, че се нуждаят от конкретизация и ревизиране съгласно мотивите, които сме изложили подробно по-долу: 1. Предложение за допълване на разпоредбата на чл. 65, ал. 1 от ЗАПСП - С оглед правната сигурност предлагаме следното допълнение в „болд“ и „курсив“, а именно думите: „от бруто приходите на продуцента от използването на произведението“. <i>Чл. 65. (1) Режисьорът, сценаристът, операторът и композиторът, а при анимационните филми - и художник-постановчикът имат право на справедливо <u>възнаграждение от бруто приходите на продуцента от използването на произведението</u>, отделно от това по чл. 63, ал. 2 и за всеки вид използване на филма или аудио-визуалното произведение, а останалите автори, посочени в чл. 62 - ако такова възнаграждение е било уговорено. Възнагражденията за различните видове използване на произведението, предоставени от авторите на продуцента по чл. 63, ал. 1, както и начинът, по който авторът иска да ги получи в съответствие с ал. 2, трябва да бъдат определяни поотделно за всеки вид използване.</i> <u>Мотиви:</u> На първо място, от съществено значение е да бъде отбелязано, че към настоящия момент в съдебната практика не е налице нито едно съдебно решение на компетентен съд, включително такова влязло в сила, което да разглежда и разрешава въпроса при спор относно правата на авторите	1. Не се приема	1. Следва да се отбележи, че текстът, цитиран в становището, е от действащия ЗАПСП, а не от обсъждания проект за промени. При всички случаи предложената добавка (възнаграждението да е „от бруто приходите“) не рефлектира подробно изложените в становището мотиви, доколкото възнаграждението така или иначе е винаги част от бруто приходите – защото се явява разход и като такъв следва да се покрие от бруто приходите дори когато е определено като еднократна сума. Вероятно становището е целяло да предложи да е процент от бруто приходите на продуцента. Това, обаче, би противоречало както на възприетата в законопроекта свобода на договаряне по какъв начин да се определя възнаграждението (тъй като по какъвто и начин да се определи то, има механизъм за промяната му така че да е справедливо и съразмерно, като се отчитат „всички последващи и съответни приходи от използването на произведението,

	съгласно цитираната разпоредба с оглед използването на произведението, в което участие са имали те и разпределянето на възнаграждение към тях от продуцента, договорил това използване. Ето защо и с оглед правната сигурност и за превенция на възможността за разнородно тълкуване е необходимо да бъде изяснено от законодателя във визираната разпоредба - на каква база се изчислява „справедливото възнаграждение“ на авторите. Тази хипотеза изрично е уговорена за притежателите на сродни права в разпоредбата на чл. 78, ал. 3 от ЗАПСП, където с конкретика е посочено, че при реализиран приход от продуцент с оглед отстъпване права по използването на произведението, се дължи на артистите, изпълняващи главни роли допълнително възнаграждение в процент от всеки бруто приход. В разпоредбата на чл. 65, ал. 1 от ЗАПСП следва да се приложи „<i>analogia legis</i>“ съобразно текста на разпоредбата на чл. 78, ал. 3 от ЗАПСП. Безспорно законодателят е разделил правата от подобни произведения в цитирания закон, разграничавайки носителите им на (1) автори и на (2) притежатели на сродни права. С конкретика към момента е налице хипотеза, при която за два подобни случая единият е уреден от законодателя детайлно, посочвайки думата „<i>бруто</i>“ (цитат: „от всеки бруто приход на продуцента“, арг. от чл. 78, ал. 3 ЗАПСП), а другият категорично не е. Разпоредбата на чл. 65, ал. 1 ЗАПСП гласи единствено думите „<i>справедливо възнаграждение</i>“. Тази празнота дава и би продължило да дава широка възможност на тълкуване, включително незаконосъобразно и неоснователно такова с оглед на дължимото възнаграждение на авторите, а именно съобразно какъв генезис следва да бъде извършвано то: на база брутните приходи на продуцента или на такива, намалени с разходи като данъци и такси, или в още по-ощетяващ авторите хипотезис, при който продуцентът би намалил драстично този приход, включително и с други,	включително продажбата на рекламни стоки, когато е приложимо” – съобразно новите разпоредби на чл.38, транспониращи Директива 790), така и на втората алинея от същия чл.65 (в редакцията действаща и в момента), която предвижда според желанието на автора освен чрез продуцента това възнаграждение да може да бъде заплатено чрез организация за колективно управление на права, в която хипотеза приходите на продуцента биха били ирелевантни. Не на последно място следва да се отбележи, че чл.65 касае възнаграждение от последващите ползватели заради експлоатацията на правата, която правят те и от която те генерират приходи, различни от приходите на продуцента (както при експлоатирането им по чл.64, който от своя страна също препраща към уредбата на чл.65). Въпросът защо само за определена категория правоносители ЗАПСП и досега предвижда определен процент от приходите при определени използвания следва да се анализира с оглед на евентуално уеднаквяване при следващи промени в Закона. Поради необходимостта от транспониране на двете Директиви в максимално кратки срокове и риска от налагане на санкция за неспазването им, това предложение може да се обсъди за следващо законодателно изменение след допълнителен анализ, оценка на въздействието и съгласуване
--	--	---

	различни по пера, такива. Без съмнение в разпоредбата на чл. 65, ал. 1 ЗАПСП е налице празнота, която с изменение и допълнение на ЗАПСП би се преодоляла и което преодоляване ще внесе необходимата правна сигурност и защита за авторите, които категорично са в положение на икономическа по-слаба страна в подобно правоотношение. Несъмнено правата на притежателите на сродни права по дефиниция и по сравнение не кореспондират с тези на авторите, от което логично и следва наименуването им като „сродни“ такива. Включително и на база аргумент от по-силното основание - при хипотеза, при която възниква право на авторите да получат това допълнително възнаграждение, то следва да бъде формирано отново на база бруто прихода на продуцента по аналогия и съгласно уговореното с конкретика за притежателите на сродни права в разпоредбата на чл. 78, ал. 3 от ЗАПСП. С цел превантивиране риска при евентуален спор по отношение изплащане и изчисление на тези възнаграждения да не се приложи законосъобразно разпоредбата на Чл. 46. (2) от Закона за нормативните актове, която гласи: <i>„Когато нормативният акт е непълен, за неуредените от него случаи се прилагат разпоредбите, които се отнасят до подобни случаи, ако това отговаря на целта на акта. Ако такива разпоредби липсват, отношенията се уреждат съобразно основните начала на правото на Република България.“</i>, то е необходимо чл. 65, ал. 1 да бъде допълнен и изяснен в частта за възнаграждението, където изрично да бъде приложено аналогично правилото за притежателите на сродни права, а именно възнаграждението да се формира на база бруто приходите на продуцента. В случай че тази празнота не бъде уредена и остане тенденциозно нарушаването на правната сигурност, то съществуването на разнопосочни разпоредби (уреждащи правата на автори и притежатели на сродни права в подобни случаи), би дало възможност на продуцентите да намаляват неограничено възнаграждението на		със заинтересованите страни. Предложеното в становището установяване на размера на ДДС, което да става на база получения от използването приход, но след разпределянето на допълнителни възнаграждения за авторски и сродни права, като ДДС се установи на база на „останалата сума“, издава неразбиране на същността и механизмите за начисляване и внасяне на косвения данък, изчисляван и записван на отделен ред във фактурата за продажба.
--	--	--	---

		правоносителите не само с данъци и такси, но включително и с други разходи, което би противоречало на разрешението от законодателя, представено в разпоредбата на чл. 78, ал. 3 ЗАПСП, включително и в положенията от Директива (ЕС) 2019/790 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 година относно авторското право и сродните му права в цифровия единен пазар и за изменение на директиви 96/9/ЕО и 2001/29/ЕО (Занапред „Директива 790“). По този начин продуцентите или в съвкупност всички лица, които са ангажирани с изплащане възнаграждения на авторите за използване на създадените от тях произведения (оператори, сценаристи, режисьори) биха могли еднолично да намаляват приходите си без съответния контрол и възможност за проследяване на това от авторите, а оттам и дължимото възнаграждение към последните, със примерно изброените по-горе други разходи. Това категорично дава възможност, включително и към настоящия момент, реалният приход на дължащите възнаграждения лица да бъде манипулиран чрез нерегламентирано „увеличение“ на техни „други разходи“, които се явяват едно конкретно тяхно търговско решение. Противоречи на морала, включително справедливостта една подобна възможност, която действа към този момент и при която авторите получават ефективно намаление във възнаграждението си, при положение, че притежателите на сродни права са защитени в цялост съгласно изяснението, че тези възнаграждения се определят съгласно бруто приходите. Включително, едно подобно изяснение във визираната норма би ангажирало до най-висока степен продуценти и като цяло всички лица, изплащащи възнаграждения на авторите за използване на произведенията, за вземане на добре планирани търговски решения; за избягване възможността от прекомерни и ненужни нужни търговски разходи, които биха ошетили еднакво и двете страни на правоотношението – автори и продуцент/лице, изплащащо визираното възнаграждение.		
--	--	---	--	--

		Нашето становище е в светлината на това, че възнаграждението за авторите съгласно текста на чл. 65, ал. 1 ЗАПСП следва да формирано на база brutния приход на продуцента, абсолютно аналогично на текста, уреждащ идентична хипотеза с правата на притежателите на сродни права при подобно реализиран приход. Продуцентът/лицето, изплащащо възнаграждение следва дисциплинирано да планира своите разходи с оглед професионализма, който трябва да прилага като търговец и да договори коректни и справедливи параметри в своите правоотношения с контрагенти, така че да не ошети авторите, какъвто е и генезисът на нормата на чл. 65, ал. 1 ЗАПСП. Следва да се имат предвид и Съображения 75 и 78 от преамбюла на Директива 790, а именно: <i>„(75) Тъй като авторите и артистите изпълнители обикновено са в по-слаба договорна позиция, когато издават лицензи или прехвърлят правата си, те се нуждаят от информация, за да определят оставащата икономическа стойност на техните права в сравнение с полученото възнаграждение за лицензирането или прехвърлянето, но често се сблъскват с липса на прозрачност. Поради това споделянето на подходяща и точна информация от техните договорни партньори или техните правоприемници е важно за прозрачността и равновесието в системата, която се прилага във връзка с възнаграждението на авторите и артистите изпълнители. Тази информация следва да бъде актуална, за да се осигури достъп до актуални данни, от значение за използването на произведението или изпълнението, и изчерпателна, по такъв начин че да се обхващат всички източници на приходи, свързани със случая, включително, където е приложимо, приходите от търговия с рекламни стоки. Докато използването е в ход, договорните партньори на авторите и артистите изпълнители следва да предоставят информацията, с която разполагат, за всички начини на</i>			
--	--	--	--	--	--

		използване и за всички съответни приходи в световен мащаб, като това се извършва на периоди, които са подходящи за съответния сектор, но поне веднъж годишно. Информацията следва да се предоставя по начин, разбираем за автора или артиста изпълнител, и следва да позволява ефективна оценка на икономическата стойност на въпросните права. Независимо от това задължението за прозрачност следва да се прилага само в случаите на права, които са от значение за авторското право. Обработването на лични данни, като например данни за връзка и информация относно възнагражденията, които са необходими за информиране на авторите и артистите изпълнители във връзка с използването на техните произведения и изпълнения, следва да се извършва в съответствие с член 6, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) 2016/679 (78) Някои договори за упражняване на права, хармонизирани на равнището на Съюза, са дългосрочни и не предлагат почти никакви възможности на авторите и артистите изпълнители да ги предоговорят с договорните си партньори или техните правоприменници, в случай че икономическата стойност на правата се окаже значително по-висока от първоначално оценената. С оглед на това, без да се засяга приложимото право спрямо договорите в държавите членки, следва да се предвиди механизъм за коригиране на възнагражденията в случаите, когато първоначално договореното възнаграждение във връзка с лицензия или прехвърляне на права явно е станало несъразмерно ниско в сравнение със съответните приходи от последващото използване на произведението или фиксиране на изпълнението, получени от договорния партньор на автора или артиста изпълнител. Всички приходи, имащи отношение към случая, включително, където е приложимо, приходите от продажбата на рекламни стоки, следва да се вземат предвид при оценката дали възнаграждението е несъразмерно ниско. Оценката на			
--	--	--	--	--	--

		положението следва да вземе предвид специфичните обстоятелства във всеки отделен случай, включително приноса на автора или артиста изпълнител, както и особеностите и свързаните с възнагражденията практики на секторите с различно съдържание, и това дали договорът се основава на споразумение за колективно договаряне. Представителите на авторите и артистите изпълнители, които са надлежно оправомощени в съответствие с националното право, в съответствие с правото на Съюза, следва да могат да предоставят помощ на един или повече автори или артисти изпълнители във връзка с искания за приспособяване на договорите, като също така се вземат предвид интересите на други автори или артисти изпълнители, когато е уместно.“ Видно от текстовете на Директивата, наследени от всички предходни директиви за авторското право без смислова промяна, правоносителят следва да бъде уведомен за всички приходи от продажбите на продукта, в който е взел участие. Тоест, касае се за брутния поток на приходите, без оглед на каквито и да било разходи, данъци или други подобни. Тази информация се предава разбираемо за самия правоносител, като задължението информацията да се представи разбираемо тежи над предоставящата организация. Тази информация се предава съгласно принципа „Необходимо да се знае“, т.е. за проверка на правата на правоносителя от самия правоносител. Ако той следваше да получи отчисление от нетната сума (в смисъла на брутен поток, намален с определени разходи), получена от продуцента, то директивата и ЗАПСП нямаше да излизат извън обхвата на „необходимата да се знае информация“ и щяха да създадат задължение продуцентът да предостави на правоносителя единствено информация за постъпили при него суми. Българският законодател правилно е възприел, че основата на справедливото възнаграждение за авторите е приходът, реализиран от използване на произведението, но			
--	--	--	--	--	--

		понастоящем е налице пропуск, доколкото тази основа на първо място е брутният приход от използване (крайната сума, заплатена от съответния ползвател), ведно с реализирания приход от рекламна дейност, мърчъндайзинг и др. под., доколкото този приход е свързан със създадения обект на авторско право от съответния автор. Необходимо е разпоредбата да бъде допълнена изрично с понятието за бруто приход, което понятие също да се изясни, доколкото съгласно Директива 790 обхватът на бруто прихода е разширен извън този на Закона за счетоводството, като към него са добавени и приходите от реализирана продажба на мърчъндайз и от рекламна дейност, и са изключени всякакъв вид разходи. За целите на по-ясно разбиране защо разходите са изключени българският законодател следва да има предвид оригиналния, английски текст на Директива 790, който в цитираните по-горе съображения борови с термина “REVENUE”, а не „NET INCOME”. Приход (на английски: Revenue, https://en.wikipedia.org/wiki/Revenue) е термин в областта на икономиката, описващ брутният доход на дадена компания, който тя реализира в резултат на нормална стопанска дейност за определен период, обикновено измерващ се в години, тримесечия или месеци, без приспадане на разходите, необходими за създаването на този доход. Съгласно Теория на счетоводството: Основни проблеми в политическата и икономическата среда, том 2, на Уолк, Хари, Дод, Джеймс, Розики и Джон, 2008 г. (<i>Wolk, Harry I.; Dodd, James L.; Rozycki, John J. (2008). Wolk, Harry I. (ed.). Accounting Theory: Conceptual Issues in a Political and Economic Environment, Volume 2. Sage library in accounting and finance (7 ed.). Los Angeles: Sage. p. 383</i>) и съгласно Финансово и управленско счетоводство, 2008 г. на Джозеф Карсело (<i>Joseph V. Carcello (2008). Financial & Managerial Accounting. McGraw-Hill Irwin. p. 199</i>), използвани като		
--	--	--	--	--

		източници за определението на REVENUE в научната страница на Wikipedia по темата (https://en.wikipedia.org/wiki/Revenue) в счетоводството, бруто приходът (revenue) е приход или увеличаване на нетните активи, които организация реализира от нормалната си дейност (в случай на бизнес обичайно от продажба на стоки и услуги на клиенти). Търговският брутен приход може да се нарече още продажби или годишен приход. Някои компании получават приход от лихви, роялти или други суми. „Брутен приход“ може да се определи като целия приход като цяло или може да се отнася до сумата, в монетарно изражение, получена по време на даден период, например „миналата година дружеството X имаше приход от 42 млн. долара“. Печалба или нетен приход обичайно се определя като brutния приход минус разходите за даден период. (цитат: „In accounting, revenue is the income or increase in net assets[1] that an entity has from its normal activities (in the case of a business, usually from the sale of goods and services to customers). Commercial revenue may also be referred to as sales or as turnover. Some companies receive revenue from interest, royalties, or other fees.[2] "Revenue" may refer to income in general, or it may refer to the amount, in a monetary unit, earned during a period of time, as in "Last year, Company X had revenue of \$42 million". Profits or net income generally imply total revenue minus total expenses in a given period.“). Както вече бе изложено, възможността за възприемането на понятието „приход“ в разпоредбата на чл. 65, ал. 1 по начин, различен от описания по-горе, създава опасност за колизия с текстовете на чл. 78 от самия ЗАПСП, където изрично е възприето понятието „брутоприход“. По аргумент от по-силното основание, след като за правата, произходни от авторските права на авторите (а именно сродните права), следва да се отчисляват допълнителни възнаграждения на база бруто прихода, то несъмнено това е валидно за		
--	--	--	--	--

		отчисленията на самите автори. Възприемане на различно становище по горния въпрос несъмнено създава колизия на правата на носителите на сродни права, с тези на авторите, която колизия е забранена по силата на императивна разпоредба на ЗАПСП, а именно чл. 72а: <i>„Колизия с авторски права</i> <i>Чл. 72а. (Нов - ДВ, бр. 28 от 2000 г., в сила от 05.05.2000 г.)</i> <i>Сродните права не могат да бъдат упражнявани по начин, който би могъл да доведе до накърняване или ограничаване на авторските права.“</i> Съгласно чл. 65, ал. 2 <i>„Възнагражденията за различните видове използване на произведението се дължат от съответните ползватели“</i>. Видно е, че съответният ползвател като последен получател на всеки авторски труд, не би имал достъп до информацията за разходите на продуцентите, разпространителите и подразпространителите, ако има такива, във връзка с използването на дадено произведение. Ползвателят има непосредствена информация единствено за цената, която той заплаща, и съответно от която следва да отчисли съответен процент в посока правоносителите. Гореизложеното отново е аргумент, който подкрепя разбирането, че всеки правоносител следва да получи отчисление на база заплатеното за сделката, брутният приход, а не такъв приход, намален с определени вземания, които свободно могат да се договарят от независещи от автора страни (например продуцент и разпространител свободно могат да уговорят комисиона за разпространение без горна граница, могат да включат нетипични разходи за продажба и т.н. Възможностите им не са ограничени от законови разпоредби, поради което за защита на авторите ЗАПСП не следва да допуска независещи от тях страни да ограничават отчисленията към тях. Продуцентските организации и разпространителите са професионалисти и като такива имат		
--	--	---	--	--

		предвид отчисленията за правоносители още преди встъпването в преговори за използване на произведения.) Чл. 65, ал. 2 допуска и плащанията от ползвателите да преминат и през продуцента по пътя си към правоносителите, ако това е изрично договорено с всеки отделен правоносител. Основата за плащане и сумата, която всеки правоносител ще следва да получи като отчисление обаче няма как да бъде различна за двата варианта на изплащане, уредени в чл. 65, ал. 2. И когато отчислението се изплаща от ползвателя, и когато то ще се заплати като част от цената на продуцента, а той от своя страна ще предаде към правоносителите, в крайна сметка до всеки правоносител ще следва да достигне една и съща сума. И тъй като ползвателят няма как да получи търговските тайни и информация за осъществените разходи от поредицата посредници между ползвателя и всеки правоносител, то за единствена база за изплащане на отчисление в полза на правоносителите следва да се възприеме brutния приход, за който може да се получи информация и трябва да се получи информация съгласно съображения 75 и 78 от Директивата. От всичко изложено по-горе може да се заключи единствено, че отстъпването на произведение за вторично използване от продуцент би било надлежно когато: 1. Продуцентът уреди предварително правата на авторите и носителите на сродни права; 2. Продуцентът уведоми писмено авторите за осъществено вторично използване (съгл. чл. 64 ЗАПСП); 3. Продуцентът получи от ползвателите прихода от използването на произведението (бруто приход); 4. Продуцентът разпредели допълнителните възнаграждения към носителите на авторски и сродни права (в противен случай биха били отстъпени произведения с неуредени права); 5. Продуцентът заплати от останалата сума дължимите към държавата данъци (ДДС, данък печалба);		
--	--	--	--	--

		6. Продуцентът заплати от останалата сума отчисления към използвани дистрибутори и за погасяване други разходи, в случай че има такива. 2. Предложение за допълване на разпоредбата на чл. 65, ал. 4 от ЗАПСП Чл. 65. (4) (Доп. - ДВ, бр. 77 от 2002 г., в сила от 01.01.2003 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2005 г., в сила от 10.01.2006 г.) Независимо от възнаграждението по ал. 2 авторите по ал. 1 имат право на процент от всеки брuto приход на продуцента, реализиран от използването на произведението. С оглед правната сигурност предлагаме следното допълнение в „бoлд“ и „курсив“ по-горе, а именно думата: „брuto“. Мотиви: Съгласно изложеното в мотивите по т. 1 по-горе.	2. Не се приема	2. Принципно наблюденията, че в някои разпоредби в закона възнаграждението е определено като част от „<i>брuto</i> приход“ от използване на произведението (в т.ч. чл. 78, ал. 3 от ЗАПСП, чл. 56, т.4 от ЗАПСП), а на други места възнаграждението, което следва да се получи от носителите на авторски или сродни на авторските права е посочено единствено като част от „<i>прихода</i>“ (в. т.ч. чл. 65, ал. 4 от ЗАПСП) се споделят. Подкрепят се аргументите, изложени в становището, че правната уредба в тази насока следва да се унифицира, като чрез изменение и допълнение на ЗАПСП ще се внесе необходимата правна сигурност и защита за авторите, които са в положение на икономическа по-слаба страна в подобно правоотношение. Въпреки гореизложеното такива промени следва да са обект на отделна законодателна инициатива, като заложеният в законопроекта текст на чл. 65, ал.1 е съобразен изцяло с чл. 18 от Директивата. Поради необходимостта от транспониране на двете Директиви в максимално кратки срокове и риска от налагане на санкция за неспазването им, това предложение може да се обсъди за следващо законодателно изменение след допълнителен анализ, оценка на въздействието и съгласуване
--	--	--	------------------------	--

		3. Предложение за допълване на разпоредбата на чл. 66 от ЗАПСП Чл. 66. (1) <i>Продуцентът е длъжен по искане на лицата по чл. 62 да им предоставя най-малко веднъж годишно сметка за приходите от всеки вид използване на произведението.</i> <i>(2) Предоставената сметка по ал. 1 да бъде актуална, за да се осигури достъп до актуални данни, от значение за използването на произведението или изпълнението, и изчерпателна, по такъв начин че да се обхващат всички източници на приходи, свързани със случая, включително, където е приложимо, приходите от търговия с рекламни стоки. Информацията следва да се предоставя по начин, разбираем за автора или артиста изпълнител, и следва да позволява ефективна оценка на икономическата стойност на въпросните права, както и да включва приходите от използване в световен мащаб.</i> <u>Мотиви:</u> Разпоредбата на чл. 66 относно информирането на авторите, приложима по силата на чл. 84 и относно носителите на сродни права, въвежда в ЗАПСП важното правомощие на правоносителите да могат да проверят дали достигнали до тях отчисления са били правилно изчислени и заплатени от съответните ползватели, или алтернативно, от продуцентите. Директива 790 изисква информацията да бъде актуална, за да се осигури достъп до актуални данни, от значение за използването на произведението или изпълнението, и изчерпателна, по такъв начин че да се обхващат всички източници на приходи, свързани със случая, включително, където е приложимо, приходите от търговия с рекламни	3. Не се приема	със заинтересованите страни. До момента на евентуално уеднаквяване в терминологията винаги следва да се държи сметка, че така или иначе начисленият ДДС не е същински приход. 3. Следва да се отбележи, че в проекта няма предложен текст на чл.66, напротив – в проекта е предложено чл.66 да бъде отменен, тъй като при транспониране на Директивата се въвежда нова обща уредба относно всички автори и артисти изпълнители (нов член 39а), поради което разпоредбата на чл.66 уреждаща предоставянето на информация на конкретни видове автори става излишна. Новият чл.39а отговаря на съдържащите се в становището съображения.
--	--	--	------------------------	---

		стоки. Докато използването е в ход, договорните партньори на авторите и артистите изпълнители следва да предоставят информацията, с която разполагат, за всички начини на използване и за всички съответни приходи в световен мащаб, като това се извършва на периоди, които са подходящи за съответния сектор, но поне веднъж годишно. Информацията следва да се предоставя по начин, разбираем за автора или артиста изпълнител, и следва да позволява ефективна оценка на икономическата стойност на въпросните права. Описаното по-горе уточнение не присъства в ЗАПСП, а то е важно с оглед защитата на правата на всеки автор и носител на сродно право. Поради това в чл. 66 следва да се създаде ал. 2, която да задължава продуцентите да предоставят достатъчно данни и достатъчно разбираемо за всеки, възползвал се от правото да поиска такива. В допълнение и тъй като правоносителите нямат способ за принуда върху продуцентите за изпълнение на задължението им, то това задължение следва да е скрепено със съответна санкция за продуцента при неизпълнение. В практиката продуцентите рядко изпълняват своето задължение за предоставяне на сметка за приходите от всеки вид използване на произведението. Рядко в практиката с това се ангажират и организациите за колективно управление на права, включително и при спазване на разпоредбата на чл. 66 от ЗАПСП от страна на лицата по чл. 62 от ЗАПСП, които формулират изрично такова искане. Причината за това се крие в обстоятелството, че правилото на чл. 66 ЗАПСП не е скрепено с отговорност, нито с каквато и да е било санкция за продуцента. Това обезпредметява базиса на разпоредбата на чл. 66 ЗАПСП и концептуалната идея, за която е въведено това задължение. Невъзможно е срещу едно задължение да не фигурира кореспондираща отговорност при неговото неизпълнение. Това противоречи на логиката, за която то е създадено и го лишава от смисъл въобще да съществува. Ето защо нашето предложение е в светлината на това		
--	--	---	--	--

	законодателят да предвиди изрична отговорност и санкция за продуцента при неизпълнение на законовото му задължение по чл. 66 от ЗАПСП за предоставяне най-малко веднъж годишно на сметка за приходите от всеки вид използване на производението. Визираната разпоредба е от съществено значение за правоносителите, тъй като на база отчет/сметка/справка, която те следва да получат, ще се снабдят с необходимата им информация за това дали тяхното произведение е използвано, разбира се в какви стойности са приходите от това използване, респективно на какво възнаграждение биха имали право те. Включително, изплатено ли е им до момента в цялост, частично и т.н. Нещо повече, подобна информация би ангажирала и правилата за погасителната давност, с оглед узнаване за тези параметри при евентуално сключени сделки от страна на продуцентите с въпросното произведение и правата по него. 4. Предложение за допълване на разпоредбата на чл. 97 от ЗАПСП с ал. 18 <i>Чл. 97. (18) На лице, което не изпълни задължение по чл. 66, се налага глоба или имуществена санкция в размер от две хиляди до двадесет хиляди лева. При повторно и всяко следващо нарушение в едногодишен срок от налагане на предишното наказание глобата или имуществената санкция е от три хиляди до тридесет хиляди лева.</i> Мотиви: Съгласно аргументите в т. 3. 5. Предложение за създаване на нова точка 22 в параграф 2 от Допълнителните разпоредби на ЗАПСП	4. Не се приема 5. Не се приема	4.Предвид отмяната на чл.66 няма как да се включи административно-наказателна разпоредба по него. Същевременно, административно-наказващият орган не разполага с механизми да проверява качествените показатели на предоставената информация – дали тя е актуална, достатъчна и т.н. – на административно наказание би могло да подлежи единствено бездействието, изразяващо се в непредоставяне на информация. 5. Предложението не може да се възприеме, доколкото не е подходящо в
--	--	---	--

		Предложение за допълване: 22. „Бруто приход“ е всяка сума, заплатена за използване на произведение от съответен ползвател, ведно с приходите от продажбата на рекламни стоки. <u>Мотиви:</u> В българското законодателство понастоящем липсва изрична разпоредба за това какво следва да се разбира под понятието „брутоприход“, „брутен приход“ или „бруто приход“. По аргумент от противното разбиране за термина придобиваме от т. 11 на пар. 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството: <i>„11. (изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) "Нетни приходи от продажби" са сумите от продажба на продукция, стоки и услуги, намалени с търговските отстъпки, данъка върху добавената стойност и други данъци, пряко свързани с приходите“.</i> Т.е. за брутоприход следва да се възприеме всяка сума от продажба, която не е намалена с търговските отстъпки, данъка върху добавената стойност и други данъци, или това по отношение на авторските и сродни права ще е коричната цена или цената, заплатена от всеки последен ползвател, получил право да използва произведение. Директива 790 обаче излиза извън обхвата на горепосоченото разбиране, като в съображенията и текстовете си изисква относно отчисленията към правноносителите да се имат предвид освен брутните потоци конкретно платени за дадено произведение, то и където е приложимо, приходите от продажбата на рекламни стоки, следва да се вземат предвид. Това налага възприемане на легална дефиниция за понятието „брутоприход“ по смисъла на ЗАПСП.		специален закон да се въвежда дефиниция на понятие като „бруто приход“. Пълният обем на приходите, включително когато е приложимо – тези от продажбите на рекламни стоки е изрично включен както в разпоредбите, касаещи определяне на съразмерността на възнаграждението (чл. 38 и 76), така и в разпоредбите, касаещи предоставяне на информация (чл.39а и 83а). Поради поставения проблем, при следващи промени в закона, следва да се обмисли и оцени въздействието на отпадането на думата „бруто“ от текстовете, в които същата е използвана.
16.	Асоциация на българските радио- и телевизионни оператори – АБРО (Становището е публикувано	1. Разпоредби от ЗИД ЗАПСП за въвеждането на Директива (ЕС) 2019/789 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. С § 5 от Законопроекта се изменя чл. 21 от ЗАПСП.	1. Приема се частично	1. Приема се предложението за обединяване на алинеи 1 и 2, като текстът придобива следната редакция: <i>Чл. 21 (1) „Разрешението за излъчване</i>

	в портала за обществени консултации)	Предложеният чл. 21 от Законопроекта е изключително усложнен и неясен. Разпоредбата противоречи на целите на Директивата за хармонизиране на трансграничното препредаване и на уреждането на предаването чрез пряко въвеждане като „едно еднократно действие по публично разгласяване“. Разпоредбата ще създаде трудности в прилагането и ще доведе до спорове между ползвателите и организациите за колективно управление на права. Не намираме нито практически, нито правен смисъл от разделянето на сегашната ал. 1 на чл. 21 в две самостоятелни алинеи – ал. 1 и 2. В допълнение настоящата разпоредба ясно указва, че при излъчване/предаване на програма при пряко въвеждане на сигнала, когато първоначалното предаване се осъществява от друга организация и това е единственият начин, по който предаването (сигналът) достига до крайния потребител (публиката), не се дължи отделно възнаграждение. Уредбата съответства на правилото по чл. 8 от Директивата 789, според което при предаването на програмата чрез пряко въвеждане на сигнала и разпространение на сигнала от разпространителя до публиката, се осъществява едно еднократно действие по публично разгласяване. Втората част на ал. 1 е отпаднала и сега е заменена с ал. 3 и 4 от Законопроекта. За разлика от чл. 8 от Директивата, в ал. 3 от Законопроекта изразът „едно еднократно действие по публично разгласяване“ от директивата е заменен с „едно общо действие по предаване“. Алинеи 1 и 2 на чл. 21 създават предпоставка нормите да се тълкуват неправилно в смисъл, че за ползвателя – излъчваща организация – е задължително да придобие заедно с разрешението за излъчване/ предаване на произведението като част от програмата си, и право за излъчване и предаване по всяка друга електронна съобщителна мрежа и за предоставянето на спомагателни онлайн услуги. Според ал. 4 излъчващата организация заплаща възнаграждения по ал. 1 и	или предаване на произведението включва и разрешение за излъчването и за предаването му по всяка друга електронна съобщителна мрежа, както и и за предоставянето на спомагателни онлайн услуги, когато тези действия се извършват от същата организация или под неин контрол и на нейна отговорност, едновременно с излъчването или предаването или за определен период от време след него, изцяло и в непроменен вид и не излизат извън територията, за която е отстъпено правото на излъчване или предаване.“ Предложеният законопроект дава гаранции, че плащанията от страна на радио- и телевизионните организации и разпространителите на сигнали във връзка с използването на произведения и други обекти на закрила ще бъдат пропорционални на обема на използване и съответната аудитория. Заложеният в законопроекта текст относно т.нар. „локално“ препредаване е съобразен изцяло с чл. 7 от Директивата, който дава възможност на държавите членки да предвидят, че правилата относно препредаването се прилагат и при т. нар. вътрешно препредаване. Следователно Директивата не поставя под съмнение или на преценката на държавите-членки дали вътрешно препредаване съществува, а им предоставя да преценят дали да го уредят по същия (хармонизиран) или по друг
--	--------------------------------------	---	--

	2 като се отчитат действията по използването, обема и аудиторията. В случая обаче на пряко въвеждане на сигнала, на този етап на разпространение на програмата от телевизионната организация до разпространителя на сигнал аудитория липсва. Второто изречение на ал. 4 сочи, че когато в рамките на полученото разрешение по ал. 1 или ал. 2 някое от действията се осъществява чрез посредничеството на друга организация (както е при прякото въвеждане на радио – или телевизионния сигнал в мрежата на разпространителя на сигнала), отделно възнаграждение не се дължи, освен когато е изрично предвидено в този закон. Кога не се дължи и кога се дължи обаче не е ясно. Предходната алинея 3 изрично посочва, че и излъчващата организация, и разпространителят на сигнала трябва да получат разрешение от правноносителите за предаване на програмата чрез пряко въвеждане на сигнала. <i>„Разпространителят на сигнали следва да получи разрешение за своето участие в общото действие по предаване. Разрешението може да бъде получено чрез организация за колективно управление на права или чрез радио- или телевизионната организация, когато такива права са ѝ били надлежно отстъпени.“</i> Въпреки, че текстът на директивата предвижда едно разрешение за това еднонократно действие по публично разгласяване, текстът на Законопроекта изисква две разрешения и две плащания. Така излъчващата организация плаща веднъж на база всички електронни съобщителни мрежи и за цялата аудитория, до която достига сигнала, и допълнително разпространителят на сигнала плаща втори път за предаване на сигнала до същата аудитория. Нещо повече, ЗИД ЗАПСП в ал. 3 създава възможност излъчващата организация да плати два пъти за един акт за публично разгласяване до една публика, веднъж за себе си и веднъж за разпространителя на сигнал. Законопроектът не отчита текста на директивата и дори не предвижда възнаграждението за всяка от страните да бъде намалено на половина поради факта, че двете страни участват	специфичен за държавата-членка начин. Действащата понастоящем дефиниция на препредаване (в ЗРТ) също не поставя изискване за трансграничност. Налице са случаи на препредаване на програми в рамките на територията на България, които следва да бъдат съответно уредени. Това препредаване може да се осъществява и посредством т.нар. паралелно пряко въвеждане (по смисъла на съображение 21 от Директива 789). Текстовете на предложения законопроект са в съответствие с изискванията на Директивата, а именно - че участниците в общото действие „пряко въвеждане“ трябва да разполагат с разрешение, съобразно своя конкретен принос в това действие, без да се поражда солидарна отговорност (съображение 20). Текстовете предвиждат изрично възможност за разпространителя на сигнали да получи разрешение за своя конкретен принос чрез радио- или телевизионната организация, когато съответните права са ѝ надлежно отстъпени. За излъчващата или предаваща организация, от друга страна, не е нужно отделно разрешение за нейния конкретен принос в общото действие по „пряко въвеждане“, ако чрез него се осъществява излъчването/ предаването на произведението за територията, за която е отстъпено правото на излъчване/ предаване. Текстът на предложената ал. 4 дава и гаранция, че икономическата
--	--	--

	в едно еднократно действие по използване на произведения. И в действащата и непроменена разпоредба на чл. 18, ал. 3 използване по ал. 2, т. 3 до т. 8 включително (което включва и излъчването, и предаването, и препредаването) е налице, когато посочените действия се извършват по начин, даващ възможност произведението да бъде възприето от неограничен брой лица (публика). Според текста на Законопроекта за един акт на предаване до публиката се дължи двойно плащане. Трябва да подчертаем, че целта на хармонизацията не е такава. Директивата ясно посочва, че излъчващата организация и разпространителят на сигнали участват в едно еднократно действие по публично разгласяване, за което те трябва да получат едно разрешение от правноносителите и съответно за това използване следва да се дължи едно плащане. Чл. 8, параграф 2 дава възможност по отношение на предаването чрез пряко въвеждане, да се приложат правилата за препредаването, т.е. на разпространителят на сигнали да се даде възможност да уреди правата за предаване на произведението до публиката чрез организация за колективно управление на права или да получи разрешението от излъчващата организация, която вече е уредила тези права индивидуално и директно с правноносителите – автори, изпълнители, продуценти, или ОКУП. По отношение на препредаването, § 70 от Законопроекта предлага дефиниция в т. 5в, § 2 на ДР на ЗАПСП, която обхваща, както последващото трансграничното разпространение на първоначалното излъчваната или предавана до публиката на програма, така и последващото разпространение на първоначално излъчвана/предавана до публиката програма от България. Въвеждането на „локално“ препредаване - в рамките на територията на България не е изискване, което Директивата налага. Не намира и ясно и обосновано обяснено в мотивите на законопроекта. В мотивите е посочено, че „Този подход	тежест за участниците ще бъде пропорционална на видовете действия по използване, техният обем и аудитория, като изрично е изключено заплащането на двойно по размер възнаграждение. Няма как да се достигне до очертаното в становището двойно или дори тройно плащане: 1. Едно действие може да бъде или само излъчване/предаване или само препредаване, няма как едновременно да бъде и предаване, и препредаване. 2. Ако е препредаване, възнаграждението е едно, което се заплаща от препредаващото предприятие било чрез ОКУП, било от радио- или телевизионната организация. И в двата варианта радио- или телевизионната организация не заплаща второ възнаграждение. 3. Ако действието е предаване чрез пряко въвеждане, тогава възнаграждението отново е едно, като всеки заплаща част от него, съобразно приноса си и без да е налице солидарна отговорност. Приносът на радио- или телевизионната организация се урежда като част от общото уреждане на правата за произведенията, включвани в създаваната от нея програма, за удобство и намаляване на административната тежест. Приносът на разпространителя на сигнали може да бъде уреден чрез ОКУП или чрез радио- или телевизионната организация без това
--	--	---

	съответства на българската правна традиция, доколкото законът никога не е предвиждал различен режим според това, дали препредаването е трансгранично, или не.“ Дефиниция за препредаване се въвежда за първи път с настоящия законопроект. До момента, поради липсата на легално определение, в практиката по прилагане е било спорно дали понятието следва да се тълкува като трансграничен акт, както е дефинирано според Директива 93/83/ЕИО. По отношение на „препредаването“ на програмите са направени предложения за промени в ал. 8 на чл. 21 и чл. 91, ал. 5. Предложеният текст повтаря 4 пъти излишно, че правата, които са отстъпени от телевизионната организация на препредаващото предприятие / разпространителя на сигнали са „изрично описани“. Следва да обърнем внимание, че според текста правата трябва да са също „надлежно“ отстъпени. Предложението не е необходимо, тъй като според чл. 35 от ЗАПСП произведение се използва само след предварителното съгласие на автора. В тежест на ползвателя е да установи, че такова съгласие е дадено. Права по правило се отстъпват изрично от правоносителите, за да е налице „надлежно“ отстъпването на права. Текстът е излишно усложнен и неясен и ще създаде практически затруднения в установяване на „волята на законодателя“ при прилагането, до спорове и вероятно до противоречива съдебна практика.	да увеличава размера на възнаграждението за едното общо действие по предаване. Изискването за изрично описание на прехвърлените права е в интерес на правната сигурност – както за препредаващите предприятия, така и за носителите на права върху препредаваните обекти на закрила. Включването на това изискване би спомогнало за по-лесното решаване на съществуващите в практиката спорове във връзка с прилагането на действащата разпоредба на чл. 91, ал. 5 – то би насочило вниманието на страните към по-внимателно описване на отстъпените права, именно с цел избягване на неяснота относно предмета на съглашението (какви точно права се отстъпват). Тази информация е налична у радио- или телевизионната организация и нейното посочване е в интерес както на другата страна по договора, така и на третите страни. Цел на текстовете е да направят достатъчно прозрачна информацията относно обема на отстъпваните права за „препредаване“, за да се защитят интересите на правоносителите, но и на ползвателите, при утвърждаването на тарифите и изплащането на съответните възнаграждения на авторите. Радио- или телевизионната организация не следва да е затруднена в описването на правата, които самата тя е придобила и предоставя. Това ще даде възможност ясно да се
--	--	---

				разграничи в кой случай кой от описаните и в съображение 18 от Директивата начини за предоставяне на права е избрал правноносител, съответно - от кого е избрал да получи своя пряк дял от възнаграждението. Това гарантира публичност и актуалност на наличните договори и благоприятства засиленото правоприлагане. Текстовете са формулирани след изслушване и продължително обсъждане на съображенията на членовете на работна група, формирана с участието на всички основни заинтересовани страни 2.1. Разпоредбите на пар. 3 от допълнителните разпоредби на закона и на препращащите разпоредби към чл. 226 осигуряват необходимата уредба относно другите обекти на закрила (чл. 84, чл. 90, чл. 90в, чл. 93). За избягване на съмнение, дефиницията на „доставчик на онлайн услуга за споделяне на съдържание” се прецизира, като след думата „произведения” се добавя изразът „и други обекти на закрила”.
--	--	--	--	--

	2. По отношение на въвеждането на Директива (ЕС) 2019/790 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. 2.1. Онлайн услуги за споделяне на съдържание Законопроектът въвежда легалното определение на понятието „<i>доставчик на онлайн услуга за споделяне на съдържание</i>“ в т. 25 на § 2 от ДР на ЗАПСП. Определението е възпроизведено почти буквално от чл. 2, т. 6 от Директива 790 като с малък пропуск, който може да бъде отстранен. Липсват другите защитени обекти в допълнение на произведенията. Такива са например обектите на сродни права: звукозаписи и записи на аудиовизуални произведения, телевизионните и радио програми. Обектите на сродни права липсват и в чл. 22б от Законопроекта, докато те са включени във въвежданата разпоредба на чл. 17 от Директива 790. Не считаме, че този проблем би бил правилно и ясно решен само с препратките за приложение на разпоредбата по аналогия. Според Насоките на Европейската комисия във връзка с член 17 от Директива 2019/790 относно авторското право в цифровия единен пазар („Насоките“), „<i>За да се осигури правна сигурност, държавите членки следва да включат изрично в своето законодателство за въвеждане във вътрешното право определението за „доставчик на онлайн услуга за споделяне на съдържание“ по член 2, точка 6, първа алинея в неговата цялост...</i>“. Предложението за ал. 16 на чл. 22б може да доведе до променя на смисъла на чл. 2, т. „6“, втори параграф от директивата. Смисълът на директивата е, че доставчиците на тези групи услуги <u>не се считат</u> за доставчици на онлайн услуги за споделяне на съдържание по смисъла на директивата. Текстът е с по-различно значение – че разпоредбите не се прилагат за тези групи доставчици на услуги. Няма пречка, обаче един доставчик на електронни	2.1. Приема се частично	Приема се предложението за изменение на ал. 16 на чл. 22б, който придобива следната редакция: <i>(16) „Не се считат за доставчици на онлайн услуги за споделяне на съдържание по смисъла на този член доставчици като...”</i> Съображението е добавено в мотивите към законопроекта. Добавката относно добросъвестност при започване и водене на преговори не е необходима. Общ принцип в договорното право е, че страните следва да действат добросъвестно при провеждането на преговори (чл. 12 ЗЗД). В противен
--	---	--------------------------------	--

	съобщителни услуги да е и доставчик на онлайн услуги за споделяне на съдържание и за него разпоредбите на чл. 22б да се прилагат. В съображение 62 се посочва, че доставчиците на услуги, чиято основна цел е практикуването или улесняването на пиратството, не следва да се ползват от механизма за освобождаване от отговорност, предвиден в член 17 от Директива 790 Законопроектът предвижда доставчикът на онлайн услуги за споделяне на съдържание да полага <i>„грижата на добрия търговец“</i> за получаване на разрешение от носителите на права върху обектите на закрила, качени от потребителите на услугата. Възприетото понятие следва да е еквивалент на предвиденото в Директива 790 полагане на <i>„всички възможни усилия за получаване на разрешение“</i>. Според ал. 19 на чл. 22б от ЗИД ЗАПСП, тази грижа ще е положена, <i>„ако е започнал преговори“</i> с ОКУП или с друг правноносител. Насоките в раздел V, т. 1 <i>Полагане на всички възможни усилия за получаване на разрешение (Член 17, параграф 4, буква „А“)</i>, дават указания за тълкуването <i>„всички възможни усилия за получаване на разрешение“</i> – което в Законопроекта съответства на <i>„грижата на добрия търговец“</i>. Насоките сочат като необходимо не само започването на преговори, но по-скоро добросъвестното провеждане на преговори. Така например според Насоките: <i>„Понятието за всички възможни усилия следователно трябва да включва и усилията, положени от доставчиците на онлайн услуги за споделяне на съдържание в сътрудничество с правноносителите, за добросъвестното провеждане на преговори и сключването на справедливи лицензионни споразумения.“</i> Също и: <i>„Когато доставчиците на услуги отказват да сключат предложено лицензионно споразумение, което осигурява справедливи условия и поддържа разумен баланс между</i>	случай, те дължат обезщетение. Понятието „грижата на добри търговец“ се заменя с „всички възможни усилия“. 2.2.1 Законопроектът съдържа отделни текстове, с които се дава нова, по-прецизна редакция на разпоредбите, свързани с размера на възнаграждението, като се въвежда като общ принцип възнаграждението да бъде <i>„справедливо и съразмерно“</i> спрямо икономическата стойност на лицензираните или прехвърлените права. Част от съществуващите текстове на закона се
--	---	---

	страните, може да се счита, че те не са положили всички възможни усилия, за да получат разрешение.“ Считаме за по-правилно и точно ал. 19 на чл. 226 да включи добросъвестното започване и провеждане на преговори с правоносителите. 2.2. Въвеждане на Глава 3 Справедливо възнаграждение по договорите за използване с автори и артисти изпълнители от Директива 790 2.2.1. чл. 18 от Директива 790 цели въвеждане на „<i>принципа на подходящо и пропорционално възнаграждение</i>“ за авторите и артистите изпълнители при отстъпване на изключителни права за използване на произведенията. Предложеното изменение на чл. 36 от ЗАПСП се отнася до договори за отстъпване на изключителни и неизключителни права като добавеното изискване не е за „подходящо и пропорционално“ възнаграждение, а за „<i>справедливо и съразмерно възнаграждение</i>“. Понятията подходящо и пропорционално възнаграждение следва да се тълкуват във връзка със Съображение 73 от Директива 2019/ 790. Възможно е разликата в понятията да доведе до различно тълкуване на принципа. Би следвало също така, съгласно изискването на Директивата, този принцип да се прилага само за договорите за отстъпване на изключителни права за използване.	2.2.1. Не се приема адаптират с цел въвеждането на този принцип. Изискването на чл. 18 от Директивата предвижда принципът да се прилага за договори за отстъпване на изключителни права за използване, но никъде не ограничава правото на държавата членка да уреди в националното си законодателство същият да се прилага и при договори за отстъпване на неизключителни права за използване. На следващо място, при разписване на новите текстове, имплементиращи чл. 18-23 от Директивата, е възприет подходът за максимално следване на буквата и духа на наличните разпоредби в ЗАПСП, където възнаграждението е определено не като „<i>подходящо</i>“, а като „<i>справедливо</i>“. Доколкото използваните термини „<i>пропорционално</i>“ и „<i>съразмерно</i>“ са синоними и имат едно и също правно значение и за да е налице последователност в законодателната мисъл при въвеждане на терминологията, принципът на „<i>справедливо и съразмерно възнаграждение</i>“ следва да остане в окончателната редакция на проектозакона. 2.2.2. Предложените текстове на чл. 39 са в интерес на правната сигурност – както за правоносителя, така и за ползвателя. Страните винаги могат да договорят различни условия, но съгласието по тях не следва да бъде задължително условие за правото на правоносителя да отмени
--	---	---

		2.2.2. Чл. 22 е въведен с изменение в чл. 39 от ЗАПСП. По отношение на чл. 39, ал. 2, изр. 2 считаме, че директивата не изисква при преобразуването на правото от изключително в неизключително, всички останали условия на договора да се запазват. Този въпрос следва да бъде уговорен между страните за всеки конкретен случай и текстът „като запазва останалите си условия“ да отпадне. За автора съществува винаги възможността за едностранно прекратяване на договора, ако не се постигне съгласие по отношение на останалите уговорки, свързани с неизключителните права за използване. Прилагането на ал. 4 на чл. 39 ЗИД ЗАПСП може да създаде практически и правни затруднения: <i>„Когато произведението има повече от един автор, правото по ал. 1 се упражнява по реда на чл. 8, ал. 2.“</i> – т.е. при съгласието на всички съавтори, а при липса на съгласие между съавторите - решаване на въпроса от съда. За случай на съавторство е по-разумно да се прилага ал. 3, т. 4, тъй като поради естеството на отстъпеното право то няма как да бъде отстъпено на нов ползвател самостоятелно от правноносителя. Възможно е, ако ал. 4 се	2.2.2. Приема се частично	изключителния характер на лицензията. Изначалното предвиждане на необходимостта авторът да връща пари, защото е изменил договора поради обстоятелства, за които ползвателят отговаря, не само не би съответствало на справедливостта, но и би лишило от смисъл и практическо приложение въвежданата с Директивата защита. С цел избягване на възможности за противоречиво тълкуване в случаите, когато произведението е създадено от повече от едно лице и едновременно с това поради естеството на отстъпеното право то няма как да бъде отстъпено на нов ползвател, редакцията на § 18, т. 3 от ЗИД относно новите ал. 3 – 5 в чл. 39 от ЗАПСП се коригира, като предлаганите ал. 3 и 4 разменят местата си. В останалите случаи, когато естеството на отстъпеното право допуска договаряне с нов ползвател, няма причина съавторите да бъдат изначално поставени в по-неблагоприятна позиция спрямо индивидуалните автори – дори когато има единодушие между тях. Така например, независимо дали дадено литературно произведение има един или петима автори, естеството на правото позволява да се отстъпи на нов ползвател – просто във втория случай ще е нужно единодушие на петимата или преценка от съда.
--	--	---	----------------------------------	--

		запази в този вид, да се породи спор в кои случаи е приложима ал. 4 и в кои случаи сме в хипотезата на ал. 3, т. 4. Така например ако един от авторите на аудио-визуално произведение реши да упражни право на прекратяване на договора за използване на аудиовизуалното произведение или преобразуването му в договор за неизключителни права, следва ли тогава да търси съгласие на всички автори и да стига до съд с останалите съавтори или ще се приеме, че поради естеството на отстъпеното право то няма как да бъде отстъпено от автора на нов ползвател самостоятелно и ал. 1 и 2 на чл. 39 не се прилагат. За този случай, Директивата е предвидила възможност за изключение: „Държавите членки могат да изключат произведения или други обекти от прилагането на механизма за оттегляне, ако тези произведения или други обекти обикновено включват приноса на множество автори или артисти изпълнители.“ (чл. 22) Не е ясно и как ще се приложат тези разпоредби във връзка с чл. 63, ал. 1 и чл. 64, тъй като, както ЗАПСП предвижда, продуцентът е по презумпция носител на изключителното право за използване на аудио-визуалното произведение и правото да го отстъпва за използване на трети лица. В този случай как автор индивидуално ще прекрати използването или ще ограничи правата до неизключителни по ал. 4 на чл. 39. Директивата логично предвижда в този случай Държавите членки да могат да изключат произведението от прилагането на механизма за оттегляне (както би било според чл. 39, ал. 3, т. 4 от Законопроекта). Считаме, че Законопроектът следва да включи обекти като аудио-визуалните произведения в изключението по ал. 3, т. 4 или да предвиди специално изключение в Дял Първи, Глава Седма, Раздел V от ЗАПСП и Дял втори, Глава девета. Чл. 19 Задължение за прозрачност от Директива 790 е въведен с новия чл. 39а от Законопроекта. Целта на разпоредбата е авторите и артистите изпълнители да		
--	--	--	--	--

		получават редовно, не по-малко от веднъж годишно и с оглед на особеностите на всеки сектор актуална, релевантна и всеобхватна информация за използването на техните произведения и изпълнения от ползвателите и най-вече по отношение на начините на използване, всички реализирани приходи във връзка с използването и дължимото им се възнаграждение. Според Съображение 75 целта на задължението за прозрачност е авторите и артистите изпълнители да могат да получават информация, за да определят икономическа стойност на техните права в сравнение с полученото възнаграждение по договора за отстъпване на правата. Според съображението задължението за прозрачност следва да се прилага само в случаите на права, които са от значение за авторското право. Според Съображение 76 авторите и артистите изпълнители и техните договорни партньори следва да могат да се споразумеят да запазят поверителността на споделената информация, но авторите и артистите изпълнители следва да могат да използват споделената информация за целите на упражняване на своите права съгласно по директивата. Съображение 77 насочва към това да се вземат предвид особеностите на секторите, като например тези на музикалния сектор, аудиовизуалния сектор и издателския сектор, и всички съответни заинтересовани страни да участват във вземането на решение относно специфичните за всеки сектор задължения. Отчита се и значимостта на приноса на авторите и артистите изпълнители към цялостното произведение/изпълнение. Колективното договаряне е вариант за съответните заинтересовани страни (ползватели и правонослители) за постигане на споразумение по отношение на прозрачността. Според Съображение 77 следва да се предвиди преходен период, за да могат да се приспособят съществуващите практики на отчетност към задълженията за прозрачност.		Препратката към чл. 94с¹ създава яснота, като изрично уточнява, че новият въведен режим във връзка със задължението за прозрачност не се прилага по отношение на споразумения, сключени от ОКУП и независими дружества за управление на права, за които се прилагат правилата за отчетност и прозрачност съгласно чл. 94с¹. Текстът на ал. 6 на чл. 39а съответства на предвиденото в чл. 19, параграф 5 от Директивата. Чл.19, ал.6 от Директива 790 препраща към хипотезата, когато е приложим член 18 от Директива 2014/26/ЕС. Член 18 от Директива 2014/26/ЕС е транспониран в член 94с1.
--	--	---	--	--

	2.2.3. Чл. 39а въвежда задължението за прозрачност според директивата. Изискваната по директивата информация се предоставя веднъж годишно по електронен път или по друг начин, уговорен с авторите/ артистите-изпълнители. За правоносителите е създаден облекчен режим за търсене на информация от първоначалния ползвател, с който са сключили договор за използване – по отношение на данните на последващи сублицензианти. Предстои да се намери практическото решение за прилагане на чл. 39а и особено на случаите по ал. 4 и 5. От текста на ал. 6 трябва да отпадне препратката към чл. 94с1, която създава неяснота. Чл. 39 не е приложим по отношение на споразумения, сключвани от ОКУП по правило. Ползвателите предоставят на ОКУП информация по реда на чл. 94п1 ЗАПСП, което съответства и на чл. 19, параграф 5 от Директивата. Горните коментари се отнасят аналогично и за текста на новия чл. 83а от Законопроекта. 2.2.4. Член 27 от Директивата предвижда, че задължението за прозрачност по член 19 се прилага, считано от 7 юни 2022 г. Последното е предвидено в § 76 от Законопроекта. Считаме, че следните разпоредби трябва да отпаднат във връзка с въведените изменения: чл. 65, ал. 4, чл. 78, ал. 3 и 5 от ЗАПСП или алтернативно да се предвиди, че приложението на посочените разпоредби изключва приложението на чл. 38 и чл. 76, ал. 5-8 от ЗИД на ЗАПСП. § 73 от Законопроекта въвежда изменения в Закона за радиото и телевизията, които не са обсъждани със заинтересованите лица в рамките на работните групи. Промените не са обсъдени и със Съвета за електронни медии. Считаме за задължително такова обсъждане на бъде проведено, както със СЕМ, така и с представителните	2.2.3. Не се приема 2.2.4. Не се приема 2.2.5. Не се приема	2.2.4. Предложената промяна не следва от Директивата, като не е налице и колизия между цитираните текстове – те се прилагат съответно, като при преценката за съразмерност на възнаграждението по чл. 38/ 76 се отчитат и получените допълнителни възнаграждения на цитираните основания (ал. 65, ал. 4, чл. 78, ал. 3 ЗАПСП). 2.2.5. По повод на коментара относно §73 от законопроекта следва да се отбележи, че текстът е изпратен до членовете на работната група, включително до подписалата становището: - т.2 и т.3 от §73 на проекта – още на 20.01.2021 г. в първоначалния проект, представен на вниманието на работната група (там под §37, т.1 и т.2); - т.1 от §73 на проекта – на 04.03.2021 г.. По отношение на ал.7, както е посочено и в мотивите на законопроекта, промяната е предложена в съответствие с Концепцията за регистрова реформа като част от Актуализираната Стратегия за развитие на електронното управление в Република България 2019 – 2025 г. (със стратегията и концепцията можете да се запознаете <u>тук</u>)
--	--	--	---

		браншови организации АБРО и Българската асоциация на кабелните и комуникационните Оператори /БАККО/. Трябва да отбележим, че редакцията показва пълно непознаване на функционирането на индустрията и най-вече на развитието на отношенията по отстъпване на права за разпространение на програмите от страна на радио- и телевизионните организации. Обичайна практика е предприятията, които разпространяват програмите да сключват едногодишни или други срочни договори за отстъпване на права за разпространение. Всяко разпространение на програмата по смисъла на чл. 91, ал. 1 от ЗАПСП е „първоначално“. Списъкът на разпространителите на сигнала на дадена програма периодично се променя често в зависимост от договорните отношения на страните. Министерството на културата създава огромна административна тежест за телевизионните организации и за СЕМ, без да бъде потърсена позиция и експертно становище. Не разбираме какви частни цели се преследват с въвеждането на ал. 7 на чл.125л, защото обществен интерес тук липсва.			
17.	Съвет за електронни медии – СЕМ (Становището е публикувано в портала за обществени консултации)	Освен промени в ЗАПСП, в Законопроекта се предвиждат и изменения на Закона за радиото и телевизията (ЗРТ), свързани пряко с работата на СЕМ, относно които Съветът изразява следното становище: 1. Предложение за синхронизиране на дефиницията за „доставчик на онлайн услуга за споделяне на съдържание“ в § 70, т. 25 от ЗИД на ЗАПСП с дефиницията за „услуга на платформа за споделяне на видеоклипове“, включена в Закона за радиото и телевизията или за създаване на препратка в ЗАПСП. <u>Мотиви:</u> С § 70, т. 25 от ЗИД на ЗАПСП се създава легално определение за „доставчик на онлайн услуга за споделяне на съдържание“ - <i>доставчик на услуга на информационното общество, основната цел ти една от основните цели на когото е съхраняване и предлагане на електронен достъп до</i>	1. Не се приема	1. Двете дефиниции се съотнасят, като предвидената в ЗАПСП е по-широка и включва всички услуги, включени в дефиницията на ЗРТ, но не се изчерпва с тях (например, включва и аудиовизуални произведения, които нито са част от предаване, нито са генерирани от потребители, може да включва и други произведения извън аудиовизуалните и т.н.). Освен това следва да се има предвид, че едната дефинира субект, а другата – услуга. Вероятно това е причината в	

	голям брой запаметени под цифрова форма произведения, качени от потребители на услугата на този доставчик, които произведения той организира и популяризира с цел реализиране на печалба. Така предложената дефиниция съвпада в голяма степен с дефиницията за услуга на платформа за споделяне на видеоклипове, включена в Закона за радиото и телевизията след измененията (ДВ, бр. 109/ 22.12.2020 г.): съгласно чл. 2, ал. 6 „услуга на платформа за споделяне на видеоклипове е услуга по смисъла на чл. 56 и 57 от Договора за функционирането на Европейския съюз, като основната цел на услугата или на обособима част от нея или съществена функционалност на услугата е посветена на предоставянето на предавания, на генерирани от потребители видеоклипове и на двете за широката общественост, за които доставчикът на платформата за споделяне на видеоклипове не носи редакционна отговорност, с цел информиране, забавление и образование, чрез електронни съобщителни мрежи по смисъла на Закона за електронните съобщения, и чието организиране се определя от доставчика на платформата за споделяне на видеоклипове, включително чрез автоматични средства и алгоритми, по-специално чрез показване, маркиране и подреждане в определен ред (секвенциране)." Съветът намира, че ако законодателят има предвид едни и същи субекти, двете определения в двата закона би следвало да бъдат синхронизирани, или най-малкото да има препратка в ЗАПСП, в която да е пояснено, че в тази дефиниция са включени доставчиците на платформи за споделяне на видеоклипове по смисъла на ЗРТ. 2. Становище по отношение на измененията в чл. 125а на ЗРТ с които се предвиждат нови изисквания при регистрацията на медийни доставчици. С ПЗР на ЗИД на ЗАПСП също така са предложени	2. Не се приема	Директивите, от които произтичат двете дефиниции, да не е налице препратка. 2. Отпадането на предложените изменения в ЗРТ не се приема, доколкото те нито възлагат на СЕМ нови и неприсъщи функции, нито уреждат неприсъщи на ЗРТ
--	---	------------------------	---

	изменения в чл. 125а на Закона за радиото и телевизията, с които се предвиждат нови изисквания при регистрацията на медийни доставчици. Според § 73 от Проекта, предлаганите изменения са свързани с допълнителни изисквания към желаещите да се регистрират лица, които при подаване на документи за регистрация да прилагат задължително и идентификационни данни за предприятията, предоставящи електронни съобщителни услуги, към които при първоначалното разпространение на програмата се осъществява пряко въвеждане към разпространител на сигнал по смисъла на Закона за авторското право и сродните му права. В тази връзка са предложени и изменения в реквизитите на издаваното от СЕМ удостоверение за регистрация, в което да се вписва наименованието (фирмата) и седалището на предприятията, предоставящи електронни съобщителни услуги, към които при първоначалното разпространение на програмата се осъществява пряко въвеждане по смисъла на Закона за авторското право и сродните му права. Добавено е и задължение към регистрираните доставчици за уведомление в 14-дневен срок на СЕМ при промяна на тези предприятия. Съветът категорично възразява срещу предложените изменения, доколкото те на първо място не кореспондират с обществените отношения, предмет на регулация от ЗРТ, а на следващо - по никакъв начин не гарантират изпълнението и на охраняваните от ЗАПСП такива. Разпространението на радио- и телевизионни програми по смисъла на ЗРТ е свързано с договорни отношения между съответното предприятие, което ще предоставя за разпространение програмата, и доставчика на медийни услуги. Предприятието дължи на доставчика възнаграждение, доколкото радио- и/или телевизионната организация притежава сродни на авторското право върху цялостната си програма. Тези отношения са извън обхвата на Закона за радиото и телевизията и по тази причина не следва	обществени отношения. Както доставчиците на медийни услуги са задължени да предоставят пред СЕМ доказателства за отстъпени авторски права (чл.9), така те могат без особени затруднения да подават и идентификационни данни на разпространителите на сигнали, към които осъществяват пряко въвеждане. Целта на двете задължения е обща – подобряване на контрола по спазването на ЗАПСП, който се осъществява основно от Министъра на културата, но също и от СЕМ (арг. от чл. 126, ал. 2 ЗРТ). В регистъра на СЕМ за предприятия, предоставящи линейни услуги, същите изрично посочват начина на разпространение (кабел, сателит). Доколкото преобладаващата част от тях не притежават собствени електронни съобщителни мрежи, това разпространение се извършва на практика чрез пряко въвеждане в мрежи на други предприятия, като именно предоставящото линейни услуги предприятие има пълната информация в кои мрежи ще осъществява пряко въвеждане. Това създава яснота и прозрачност и ще спомогне за превенцията на пиратството от страна на мрежи, неотризирани от предоставящото линейни услуги предприятие. От друга страна, и понастоящем в СЕМ се поддържа регистър, в който предприятията, разпространяващи
--	--	---

		да бъде заложено задължение, като условие за регистрация, кои предприятия ще разпространяват съответната програма, както и задължителен реквизит на Удостоверението вписването на списък от предприятия, които имат право да разпространяват конкретната програма. От предложените изменения не става ясно, при хипотеза на заявена по-късна начална дата за започване на дейността, дали липсата на първоначално договорени отношения за разпространение на програмата ще бъде основание за отказ за регистрация на доставчика.		програми чрез свои мрежи, декларират: - договори за авторски права с организации за колективно управление на права; - списък на разпространяваните програми; - договори за разпространение на програми, включително техни реквизити (дата, срок, автоматично продължаване, териториален обхват). Посочването на мрежите, в които се осъществява прякото въвеждане от страна на радио- и телевизионните програми именно в регистъра на СЕМ ще създаде констистентност цялата тази информация да бъде в регистрите и на сайта на един и същи орган, а освен това ще създаде прозрачност и проследимост дали е налице съответствие между обявеното от предприятията, разпространяващи програми чрез свои мрежи, от една страна, а от друга – от предприятията, предоставящи линейни услуги чрез пряко въвеждане, тъй като при добросъвестно обявяване данните посочени от едните и от другите следва да съвпадат.
18.	Камара на архитектите в България (Становището е публикувано в портала за обществени консултации)	1. Предложение към § 1 - да бъдат направени следните изменения в чл. 3, ал. 1, т. 6 и т. 8: 1.1. Редакция на чл. 3, ал. 1, т. 6 от ЗАПСП - от текста да отпадат думите „реализирани“ и „приложени“ и разпоредбата да се измени така: <i>„6. произведения на архитектурата и устройствени планове“.</i> <u>Мотиви:</u> Произведенията на архитектурата са предвидени като обекти на авторското право с Бернска конвенция за защита на	1.1. Приема се частично	1.1. Аргументите за предложенията се споделят и същите могат да бъдат възприети, макар и да не са пряко следствие от Директивите. Аргумент за несъстоятелността на изискването устройственият план да бъде „приложен“ дава и пар. 22 от ДР на ЗУТ, съгласно който подробният устройствен план се

	литературните и художествени произведения, която е реципирана в националните законодателства на държавите ратифицирали конвенцията. Това е причината, поради която както в континенталното право, така и в англо-саксонската правна система, уредбата на авторските права да е сходна. Въпреки това в българския закон е направено едно излишно уточнение, че архитектурни произведения следва "да са реализирани". Подобно изискване е незаконосъобразно и следва да бъде ревизирано. Защо? Произведенията на архитектурата следва да са обективирани публично, в противен случай липсва обект, по отношение, на който да възникнат авторски права, но това не означава априори, че те следва задължително да бъдат реализирани в конкретен обект на архитектурата. В чл. 3, ал. 1 от ЗАПСП е предвидено, че за да е обект на авторското право, произведението следва да е „изразено по какъвто и да е начин и в каквато и да е обективна форма“. Ето защо няма как архитектурното произведение да бъде обективирано, ако не е пресъздадено фактически. Терминът "реализирано" произведение е неточен и ненужен. В нито едно чуждо законодателство не се среща терминът „реализиран“. Самоналагащ се в този контекст е изводът, че чуждестранните законодатели не използват термина "реализирано произведение" в смисъл на построената сграда, съоръжение, мост, площад и т.н като триизмерен обект, който реално съществува в действителността, тъй като това се презумира, че произведението представлява фактически обективиран архитектурен проект. Следва да бъде коригирана и втората част от текста на чл. 3, ал. 1, т. 6 от ЗАПСП "...приложени устройствени планове". На първо място, чисто систематично, по-правилно би било уредбата на устройствените планове да се осъществява от чл.3, ал.1, т.8 от ЗАПСП, тъй като тази норма винаги е уреждала коментираните обекти на авторското право. В цитираната разпоредба се говори обобщено за „планове",		счита за приложен по отношение на регулацията едва след като бъдат уредени (чрез прехвърляне на собственост или изплащане на обезщетение) отношенията по повод собствеността на засегнатите имоти. Не са прецедент случаите, при които ПУП-ПРЗ остават неприложени по отношение на регулацията с години, поради незапочването на отчуждителни производства от общините, като същевременно биват приложени по отношение на застрояването. В подобни случаи е възможно да възникнат дискусии относно това, дали въпросният план е обект на авторско право, или не. Същевременно, с оглед на действащата редакция на т. 8, която дава уредба на устройствените планове като обекти на закрила, както и с оглед на определението на „произведение на архитектурата“, което обхваща и устройствените планове, не е необходимо т. 3 да урежда още веднъж последните. С оглед на това, се предлага отпадане на думите „и приложени устройствени планове“ от т. 3.
--	--	--	---

	което означава, че законодателят е искал в нея да попаднат всички видове планове, без да внася ограничение. С последната редакция на чл. 3, ал. 1, т. 6 от ЗАПСП се внася тавтология, тъй като едни и същи обекти се закрилят от две различни норми. Използването на обобщеното понятие в чл. 3, ал. 1, т. 8 от ЗАПСП от своя страна налага извода, че устройствените планове са защитени авторски произведения, поради което отпада нуждата същите да се защитават и в отделна точка. На следващо място считаме за неточен използваният термин „приложени“. Какво се случва, ако един устройствен план е бил възложен, изработен и представен например във връзка с даден конкурс по градоустройствен проект, но не е приложен? Според логика на настоящия текст, той не би следвало да е обект на авторското право, което от своя страна е в разрез с телеологическото тълкуване на ЗАПСП. 1.2. Предложение за редакция на чл. 3, ал. 1, т. 8 от ЗАПСП Навсякъде в текста да отпаднат думите „одобрени“ и разпоредбата да придобие следната редакция: <i>„8. проекти, карти, схеми, планове и други, отнасящи се до архитектурата, териториалното устройство, географията, топографията, музейното дело и която и да е област на науката и техниката“.</i> <u>Мотиви:</u> Считаме че действащата норма, която приема, че обекти на авторското право са и „одобрени архитектурни проекти...“, противоречи на целта на ЗАПСП и поради това следва да бъде коригирана. Тук отново попадаме на понятия, заимствани от ЗУТ, които нямат авторскопраеен смисъл, за разлика от практиката в международен план, включително и в Бернската конвенция, според която е достатъчно да бъде създаден архитектурен проект, чертеж или скица, независимо дали те са одобрени или не. В доктрината правилно се	1.2. Приема се	1.2. Съображенията се считат за основателни, поради което предложението се приема.	
--	--	----------------	--	--

	приема, че добавянето в ЗАПСП на изискването за одобрение на проекта, противоречи на чл. 2 от ЗАПСП. Не може авторът, на един архитектурен проект, който е плод на неговата творческа дейност, да бъде "санкциониран", като за него не възникнат авторски права, защото проектът му не е „одобрен“ технически. Недопустимо е обвързването на авторските права на архитектите-проектанти, с успешното завършване на административната процедурата по одобрение на проекта, която е нужна за издаване на разрешение за строеж. Изправени сме пред един юридически нонсенс, в който процедура, предвидена в Закона за устройство на територията, да е “обулавяща” за възникването на авторски права по специалния закон в областта на интелектуалната собственост - ЗАПСП, където единственото изискване е обектът на авторското право да е създаден посредством творческа дейност. 2. Предложение в чл. 15, ал. 2 от ЗАПСП да отпадне второто изречение и разпоредбата да се измени по следния начин: <i>„(2) Собственикът на произведението на архитектурата може да го разруши, преустрои, надстрои или пристрои, ако това се извършва в съответствие с действащите разпоредби и при съгласуване с автора. Когато произведението на архитектурата е обявено за недвижима културна ценност, собственикът е длъжен да поиска писмено съгласието на носителя на авторското право, както и съгласуване от Националният институт за недвижимо културно наследство“.</i> Мотиви: Едни от най-спорните въпроси в нашето законодателство са неимуществените права на архитектите и по-конкретно - правото авторът да иска запазването на целостта на своето произведение. Всички законодателства, реципирали Бернската конвенция, както и съдебна практика в	2. Не се приема	2. Съгласуването на инвестиционни проекти за недвижими културни ценности е уредено от Закона за устройство на територията и се извършва по реда на Закона за културното наследство. Не се подкрепя въвеждане на съгласието на автора като условие за допускане на разрушаване, преустройство, надстрояване или пристрояване на произведението на архитектурата, доколкото то би създавало значителна тежест пред инвестиционния процес. Поради изложеното, предложението не се приема. Изискването за уточняване на начина на извършване на необходимите промени с ОКУП не следва да бъде премахвано преди обсъждането ѝ със заинтересованите лица и оценка на
--	---	-----------------	---

	континенталната и англосаксонската система, се опитват да намерят баланс между правата на архитекта и правата на собственика на сградата/ инвеститора. Въпреки търсеното равновесие между цитираните противоречиви интереси почти навсякъде се приема, че получаването на съгласието на автора на произведението е задължителен елемент при предстоящи промени или при унищожаването на произведението на архитектурата, като отклонение от това задължение може да се допусне само в малък брой случаи. Дори в тези хипотези на извършване на промени или унищожаването на произведението, се предвижда задължение за уведомяване на автора, като се гарантира липсата на нарушения на авторските му права. Интерес представлява решението, прието в Италия, където има регистрационен режим на архитектурните произведения, имащи голяма художествена и културна стойност. В България може да се приеме аналогичен подход по отношение на обектите, които са вписани като недвижима културна ценност в регистъра към Националния институт за недвижимо културно наследство (НИНКН). 3. Предложение във връзка с § 8 от Законопроекта - чл. 24, ал. 1, т. 15 от ЗАПСП да се редактира по следния начин: <i>„15. използването на сграда, която е произведение на архитектурата, или на план на такава сграда с цел реконструкцията ѝ, ако това се извършва в съответствие с действащите разпоредби и при съгласуване с автора. Когато сградата е обявена за недвижима културна ценност, собственикът е длъжен да поиска съгласуване от Националният институт за недвижимо културно наследство“.</i> Мотиви: Предвид изложеното в т. 2 от настоящото становище, следва да се приеме аналогична законодателната промяна в чл. 24, ал. 1, т. 15 от ЗАПСП. При реконструкция на сграда	въздействието на действащата норма, приета през 2018 г.
	3. Не се приема	3. Съгласуването на инвестиционни проекти за недвижими културни ценности е уредено от Закона за устройство на територията и се извършва по реда на Закона за културното наследство. Що се отнася за това с кого да се извърши съгласуването за останалите обекти, изложените в тази насока съображения в становището са разумни. Същевременно, евентуално изменение на разпоредбата следва да се предприеме след оценка на въздействието на действащата норма на т.15.

		собственикът ще трябва да извърши конкретно съгласуване с компетентния държавен орган (ако сградата е недвижима културна ценност - НИНКН), както и в лично качество - писмено с автора. От тази гледна точка няма логика, след като сградата ще бъде реконструирана, т.е произведението на автора ще бъде възпроизведено и съхранено в неговите реални параметри, да се извършва съгласуване с трето лице (организация за колективно управление на авторски права), което не притежава и няма как да му бъдат делегирани права, възникнали за автора архитект <i>intuito personae</i> ("с оглед личността"). Ето защо, собственикът на архитектурното произведение следва да съгласува писмено всяка реконструкция директно с автора (или с неговите наследници). По този начин имуществените и неимуществените права на автора ще бъдат надлежно защитени. 4. Към § 70 от Законопроекта - редакция на легалните дефиниции в т. 9, 9а и 9б от § 2 на Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗАПСН. 4.1. Легалната дефиниция в т. 9 да се измени така: <i>„9. „произведения на архитектурата“ са проекти на сгради и съоръжения, устройствени планове и схеми, сгради и други съоръжения и елементи от тях, трайните обекти на синтеза на архитектурата с другите изкуства, както и оформленията на интериори с траен характер“.</i>	4.1. Не се приема	4.1. Аргументите относно отпадане на думите „утвърдени по реда на действащото законодателство“ не могат да бъдат възприети, с оглед на действащата редакция на чл. 3, т.6 и въведеното с нея изискване произведенията на архитектурата да бъдат реализирани, за да получат защита – тяхната реализация изисква одобрение от компетентен орган. Не се приема отпадане на думите „регистрирани от съответната организация за колективно управление на права“, по аргументите, изложени в предходната точка.
--	--	--	--------------------------	--

		4.2. Легалната дефиниция в т. 9а да се отмени.	4.2. Не се приема	4.2. Изложените притеснения не могат да бъдат споделени, поради обстоятелството, че ЗАПСП е регламентирал изключителното право на автора да разрешава преработката на създаденото от него произведение (чл. 18, ал. 2, т. 8).
		4.3. Легалната дефиниция в т. 9б да се редактира така: <i>"9б. „преработка на произведение на архитектурата" е неговото пристрояване, надстрояване, преустройство и промяна на предназначението му, без нарушаване правата на основния автор и с негово писмено съгласие".</i> <u>Мотиви:</u> На първо място, в § 2, т. 9 от ДР на ЗАПСП се съдържа легалната дефиниция на понятието "произведения на архитектурата", като законодателят е закрепил правилото, че това са "проекти на сгради и съоръжения, устройствени планове и схеми, утвърдени по реда на действащото законодателство, сгради и други съоръжения и елементи от тях, трайните обекти на синтеза на архитектурата с другите изкуства, както и оформленията на интериори с траен характер, регистрирани от съответната организация за колективно управление на права". В цитираната дефиниция правят впечатление следните изрази „утвърдени по реда на действащото законодателство“ и „регистрирани от съответната организация за колективно управление на права“. По отношение на първото понятие препращаме към изложените мотиви за одобрените архитектурни проекти, тъй като те са напълно относими и в настоящата хипотеза. Що се отнася до регистрацията, считаме че това изискване е в противоречие на императивните норми на чл. 2 от ЗАПСП и на Бернската конвенция. Неправилно е да се въвежда изискване, че за да имаме произведение на архитектурата, то трябва "да е регистрирано от организация за колективно	4.3. Не се приема	4.3. В становището се повдигат сериозни въпроси, като изложените съображения във връзка с колективното управление на права върху посочените обекти намират принципна подкрепа. Същевременно, евентуално изменение на разпоредбата следва да се предприеме след изслушване на заинтересованите страни и оценка на въздействието на действащите норми, уреждащи правния режим на произведенията на архитектурата.

		управление на авторски права". Оттук следва и логичният въпрос: Щали ако липсва регистрация, няма да е налице и архитектурно произведение?" Регистрационният режим противоречи пряко на Бернската конвенция. Освен това в ХХIв. подобен режим няма аналог в световен мащаб. Регистрация на авторските права съществува единствено в САЩ(като вид архаичен, в днешния си контекст по-скоро традиционен режим, действал преди присъединяването на Съединените американски щати към Бернската конвенция през 1897г.). Днес, регистрацията на произведенията в САЩ се извършва единствено по желание на автора, но не е задължителна. Също така тази регистрация се извършва в най-висшето държавно учреждение, а не както предвижда ЗАПСП, в частно юридическо лице с нестопанска цел. Аналог в световен мащаб, в който процеса по отстъпване на архитектурни авторски права, съответно по събиране на авторски възнаграждения да се осъществява чрез организация за колективно управление на авторски права-няма. Следва да се прави ясна разлика между професионална организация, обслужваща интересите на определена професионална гилдия (каквато се явява КАБ по отношение на архитектите проектанти) и организация по чл.94 от ЗАПСП. Практически неприложимо и неясно е как авторското възнаграждение на един архитект например, във връзка с възлагането и извършването на неговия авторски труд по определен договор, ще бъде обвързано с института „колективно управление на права". По този повод се появява въпросът: от кои точно ползватели ще се събират възнаграждения? От тези, които са си платили по договор предварително за изработката на един архитектурен проект или реализирането на сградата като архитектурно произведение „от-до" (например инвеститорите), или от тези които ползват сградата - наемателите? Текстът на § 2, т. 9 от ДР на ЗАПСП е силно критикуван в доктрината и очевидно е неработещ практически. Поради		
--	--	--	--	--

		изложените мотиви спомената норма следва да бъде ревизирана и прецизирана. Другите два проблемни текста в преходните и заключителните разпоредби на ЗАПСП са § 2, т. 9а и § 2, т. 9б. Първият от тях застъпва противоречивото законодателно виждане, че "преработка на архитектурен проект" е приспособяването или използването му за създаване на нов проект и внасянето в него на всякакъв вид промени. Следва да се отбележи - тази норма тотално игнорира смисъла на чл. 9 от ЗАПСП и направо говори за наличие на „нов проект” и „внасянето на всякакъв вид промени” в базисния такъв. С една дума, съществуващият вече архитектурен проект (като обект на авторското право), изработен и съобразен със всички технически изисквания, може да бъде преработен от „автора на преработката", като така възниква „нов проект” и в него се внасят „всякакъв вид промени" (очевидно без съгласието на основния автор). Така на базата на преработеният проект се “реализира новото” архитектурното произведение и авторът му е “безспорен" поради презумпцията на чл.12, ал.2 от ЗАПСП. Дали тези преработки и “нови проекти" нарушават чужди авторски права очевидно „няма значение", а дали това не е в противоречие и с чл.9 ЗАПСП - също. Това е причината да смятаме, че този текст (на §2, т.9а ЗАПСП) следва да се премахване от закона. Тук не може да се говори за ревизиране, тъй като така формулиран, цитираният текст противоречи на основни принципи на авторското право, води до тежка колизия с базисни, материалноправни права на авторите на архитектурни проекти и произведения. Въпреки че въпросите, които засягаме в настоящото становище не са пряко свързани с транспонирането на Директивите, те са съществени и тяхното нормативно поправяне е наложително.			
19.	Сдружение „Браншова Асоциация на Българските телекомуникационни	Поради обема на предложените промени в ЗИД на ЗАПСП определеният в минимума по чл. 26 от Закона за нормативните актове 30-дневен срок за обществени			

	Оператори - БАБТО	консултации е изключително недостатъчен и не осигурява реална възможност за изразяване на становище в пълнота по предложените текстове. Считаме, че законопроектът не следва да бъде внесен в Народното събрание в този му вид, той не постига поставените от двете директиви цели, което е смисълът на хармонизацията в рамките на ЕС. Това нарушение би могло да доведе до налагането на санкции за Република България надвишаващи потенциалните рискове от такива поради забавата в транспонирането им след 07.06.2021 г. При всички случаи считаме, че срокът за общественото му обсъждане следва да бъде удължен, а проектът изменен. Изразяваме становище, че ЗИД на ЗАПСП се нуждае от преразглеждане, изменение и допълнение, така че правилно и законосъобразно да транспонира посочените директиви, отчитайки както заложените в директивите цели, така и локалните, български особености. Законопроектът предвижда ненужно утежнени текстове, на места е непоследователен и има систематични неточности, считаме че въвежда разпоредби в нарушение на директивите, които ще обслужват интересите единствено на ОКУП без да зачетат тези на останалите участници на българския пазар, включително малките и средни телекомуникационни оператори, чиито интереси защитава БАБТО. БАБТО счита, че предложеният ЗИД на ЗАПСП трябва да се измени така, че да отразява следното: 1. ясни правила за уреждането на правата в случаите на „пряко въвеждане“ В България чрез прякото въвеждане се разпространяват повече от 95% от програмите, поради което този въпрос е от изключителна важност, а реално в законопроекта е запазено предходната уредба - събиране на такси към ОКУП от всички възможни участници в разпространението на програмите. По смисъла на Директива 2019/789 при прякото въвеждане се отчита едно единствено използване, за което се дължи едно	1-3. Приема се частично	1-3. Предложеният законопроект съответства на изискванията на Директивата и дава гаранции, че плащанията от страна на радио- и телевизионните организации и разпространителите на сигнали във връзка с използването на произведения и други обекти на закрила ще бъдат пропорционални на обема на използване и
--	---------------------------------	--	--------------------------------	---

	единствено възнаграждение. За това използване считаме, че отговорност трябва да се носи от доставчиците на медийни услуги, респ. българският ЗАПСП да регламентира отношенията между тях и ОКУП, което в законопроекта не е така. Възможността за уреждане на правата между ОКУП и операторите трябва да е свързана само с препредаването, а по отношение на директното въвеждане да е предвидена като допълнителна алтернатива за операторите, а не като правило. Съображенията ни за този подход са, че доставчиците на медийни услуги са създатели и/или носят отговорност за съдържанието на програмите, за които предоставят разрешение за разпространение на операторите. Тези доставчици на медийни услуги са основен участник в процеса на съобщаване на произведенията на публиката. По отношение на пряко въвежданите програми няма препредаване. Има само един акт на съобщаване на произведенията на публиката, който се осъществява от доставчика на медийна услуга посредством операторите. Доставчиците на медийни услуги са лицата, отговорни за уреждане на правата върху пряко въвежданите програми защото те ги създават и имат контрол върху включеното в тях съдържание, за което получават и лиценз, респ. се регистрират в СЕМ. Веднъж получено от тях разрешението / респ. плащането следва да гарантира, че следващите по веригата на разпространение до крайния ползвател не дължат възнаграждение за същото използване и без да са предоставени допълнителни условия за признаване на това от гл.т. на съдържанието на договорите между доставчика на медийна услуга и операторите. От гл.т. на изискването за поемане на част от дължимото плащане от оператора в съответствие с приноса му при <i>прякото въвеждане</i>, считаме че този „съответен принос“ в единният акт на съобщаване на публиката вече е отчетен при определяне на дължимото възнаграждение към телевизионната или радио-организация и друго разрешение /	съответната аудитория. Заложеният в законопроекта текст относно т.нар. „локално“ препредаване е съобразен изцяло с чл. 7 от Директивата, който дава възможност на държавите членки да предвидят, че правилата относно препредаването се прилагат и при т. нар. вътрешно препредаване. Следователно Директивата не поставя под съмнение или на преценката на държавите-членки дали вътрешно препредаване съществува, а им предоставя да преценят дали да го уредят по същия (хармонизиран) или по друг специфичен за държавата-членка начин. Действащата понастоящем дефиниция на препредаване (в ЗРТ) също не поставя изискване за трансграничност. Налице са случаи на препредаване на програми в рамките на територията на България, които следва да бъдат съответно уредени. Това препредаване може да се осъществява и посредством т.нар. паралелно пряко въвеждане (по смисъла на съображение 21 от Директива 789). Текстовете на предложения законопроект са в съответствие с изискванията на Директивата, а именно - че участниците в общото действие „пряко въвеждане“ трябва да разполагат с разрешение, съобразно своя конкретен принос в това действие, без да се поражда солидарна отговорност (съображение 20). Тук следва да се отбележи, че задължителното уреждане на правата само от един от
--	--	--

	плащане към ОКУП не се дължи. Както посочихме, считаме че предвиденото в законопроекта задължение за задължително уреждане на правата единствено през ОКУП следва да остане само като възможност за операторите, а вместо това да се въведе правилото, че даденото на телевизионната или радио организация разрешение обхваща и по-нататъшното използване на програмите в случаите на пряко въвеждане без да се поставят допълнителни условия, като например, че уредените от телевизионната или радио-организация права изрично трябва да са описани в договора с оператора, какъвто е подхода сега в предложените текстове за изменение на чл. 21 и чл. 91 според ЗИД на ЗАПСП. Това ни разбираме произтича от това, че заложената цел и смисъл на Директива 2019/789 е да се въведат облекчения за операторите при <i>директното въвеждане</i> и те да не трябва да уреждат / заплащат за права отделно на ОКУП, когато телевизионните организации вече са ги уредили / заплатили поради това, че именно последните носят отговорност и задължение за контрол на съдържанието на програмите си. В противен случай ще се плаща два и повече пъти за един единствен акт на използване, което противоречи на смисъла на директивата. На следващо място считаме, че ЗИД на ЗАПСП трябва да се измени с цел да включи: 2. ясно разграничение между прякото въвеждане и препредаването от гл.т. на задълженията към ОКУП на отделните участници при всяка хипотеза - в момента това е изключително неясно и ще доведе до бъдещи спорове; 3. мотивирана и с оценка за въздействие позиция на вносителя на законопроекта по чл. 7, параграф 2 от Директива 2019/789 - считаме, че неоснователно в определението за „препредаване“ по ЗИД на ЗАПСП е включено и препредаването на първоначално предаване с	участниците в общото действие (било то радио- или телевизионния оператор или мрежовия оператор) би означавало на практика законодателят да уреди именно такава солидарност, защото само плащащия участник ще уреди (и ще дължи цялото възнаграждение) на правноносителя, като за него ще остане риска да събере съответната част от едното възнаграждение за общото действие от другия участник в него. С предложената в законопроекта уредба тази солидарност е избегната (в съответствие с предвиденото в Директивата), защото възнаграждението за общото действие е едно, но всеки от участниците отговаря не солидарно за своята част от него. Текстовете предвиждат изрично възможност за разпространителя на сигнали да получи разрешение за своя конкретен принос чрез радио- или телевизионната организация, когато съответните права са й надлежно отстъпени. За излъчващата или предаваща организация, от друга страна, не е нужно отделно разрешение за нейния конкретен принос в общото действие по „пряко въвеждане“, ако чрез него се осъществява излъчването/ предаването на произведението за територията, за която е отстъпено правото на излъчване/ предаване. Текстът на предложената ал. 3 дава и гаранция, че икономическата тежест за участниците ще бъде пропорционална на видовете действия по
--	--	---

		произход от Република България, т.е. което няма трансграничен характер.		използване, техният обем и аудитория, като изрично е изключено заплащането на двойно по размер възнаграждение. Няма как да се достигне до двойно плащане: а. Едно действие може да бъде или само излъчване/предаване или само препредаване, няма как едновременно да бъде и предаване, и препредаване. б. Ако е препредаване, възнаграждението е едно, което се заплаща от препредаващото предприятие било чрез ОКУП, било чрез радио- или телевизионната организация. И в двата варианта радио- или телевизионната организация не заплаща второ възнаграждение. в. Ако действието е предаване чрез пряко въвеждане, тогава възнаграждението отново е едно, като всеки заплаща част от него (съобразно действащата тарифа), съобразно приноса си и без да е налице солидарна отговорност. Приносът на радио- или телевизионната организация се урежда като част от общото уреждане на правата за произведенията, включвани в създаваната от нея програма, за удобство и намаляване на административната тежест. Приносът на разпространителя на сигнали може да бъде уреден чрез ОКУП или чрез радио- или телевизионната организация без това да увеличава размера на възнаграждението за едното общо действие по предаване. Изискването за изрично описание на прехвърлените права е в интерес на
--	--	--	--	---

				правната сигурност – както за препредаващите предприятия, така и за носителите на права върху препредаваните обекти на закрила. Включването на това изискване би спомогнало за по-лесното решаване на съществуващите в практиката спорове във връзка с прилагането на действащата разпоредба на чл. 91, ал. 5 – то би насочило вниманието на страните към по-внимателно описване на отстъпените права, именно с цел избягване на неяснота относно предмета на съглашението (какви точно права се отстъпват). Тази информация е налична у радио- или телевизионната организация и нейното посочване е в интерес както на другата страна по договора, така и на третите страни. Цел на текстовете е да направят достатъчно прозрачна информацията относно обема на отстъпваните права за „препредаване“, за да се защитят интересите на правоносителите, но и на ползвателите, при утвърждаването на тарифите и изплащането на съответните възнаграждения на авторите. Радио- или телевизионната организация не следва да е затруднена в описването на правата, които самата тя е придобила и предоставя. Това ще даде възможност ясно да се разграничи в кой случай кой от описаните и в съображение 18 от Директивата начини за предоставяне на права е избрал правоносителят, съответно - от кого е избрал да получи своя пряк дял от
--	--	--	--	---

				възнаграждението. Това гарантира публичност и актуалност на наличните договори и благоприятства засиленото правоприлагане. Текстовете са формулирани след изслушване и продължително обсъждане на съображенията на членовете на работна група, формирана с участието на всички основни заинтересовани страни, изразили становищата още в рамките на предварителни публични консултации, въз основа на публикувани на сайта на ВК консултационни документи още до края на юли 2020 г. От тази гледна точка всички заинтересовани страни в рамките на повече от едногодишен процес да заявят своите становища по консултационните документи, идентифицирайки интереса си към темите, да ги защитят в рамките на работните групи, където са представени всички изразили становища лица и в рамките на настоящата процедура – да изразят становища и по конкретния законопроект. 5-6. По точки 5 и 6 от изложението не се идентифицират предложения, които да бъдат възприети или отхвърлени.
--	--	--	--	--

		4. процедурата по медиация в чл. 94я от законопроекта трябва да се съобрази и свърже с тази по утвърждаване на тарифите на ОКУП по чл. 94р от ЗАПСП, тъй като в ЗИД на ЗАПСП в настоящата редакция на чл. 94я (нов) процедурата по утвърждаване на тарифа изцяло се обезсмисля. 5. С § 73 от ЗИД на ЗАПСП са предложени промени в дефиниции по Закона за радиото и телевизията - „разпространение на програми“ и „препращане“, като за препращането формално се препраща към дефиницията по ЗАПСП, но без да се държи сметка, че в ЗРТ препращането е използвано в съвсем друг смисъл и такава бланкетна препратка ще доведе по-скоро до объркване и неясно тълкуване и прилагане на разпоредбите на ЗРТ и ЗАПСП от гл.т. на препращането. 6. § 7 от ЗИД на ЗАПСП предлага новият чл. 226 от ЗАПСП, чиято редакция следва да се преразгледа. Текстът на новият чл. 226 цели да транспонира чл. 17 от Директива № 2019/790 по отношение уредбата на отговорността на доставчиците на онлайн услуги за споделяне на съдържание, когато потребителите на тези услуги качват онлайн защитено от авторското право или сродните му права съдържание. В случая следва да се държи сметка за една важна особеност на процеса на хармонизиране в ЕС - транспонирането не е просто преписване на разпоредбите на директивите, то изисква да се преценят и съобразят редица факти и обстоятелства, характерни за всяка отделна държава членка и като се държи сметка за целта на	4. Не се приема	
--	--	---	-----------------	--

		директивата, да се приемат такива вътрешно-държавни мерки (нормативни или организационни), които да я изпълнят, отчитайки в максимална степен локалните особености. По същество чл. 17 от директивата въвежда изискването за предварително филтриране на съдържанието, качвано от потребителите на онлайн платформите. Преписвайки текста обаче законопроекът не отчита, че изпълнението на задължението по чл. 226 (нов) изисква операторите на такива платформи да въведат <u>системи за изкуствен интелект за целите на предварителното филтриране</u>, което е изключително скъпа инвестиция и на практика би било непосилно за по-малките оператори в Република България. Считаме, че текстовете следва да бъдат прецизирани отчитайки тези особености в Република България и зачитайки правата и законните интереси на малките и средни оператори в страната. Също така трябва да се има предвид, че разпоредбата е изключително дискуссионна в европейските страни. Така например по жалба на Република Полша в Съда на ЕС е образувано дело C-401/19 с искане Съдът на ЕС да отмени член 17, параграф 4, буква б) и буква в) от Директива (ЕС) 2019/790, а при условията на евентуалност — да отмени член 17 изцяло. Делото предстои да се разглежда, а решението по него ще е приложимо във всички държави-членки. По отношение на разпоредбите, които транспонират Директива № 2019/789: 1. Становище във връзка с чл. 21 от ЗАПСП Считаме, че § 5 от ЗИД на ЗАПСП за изменение на чл. 21 трябва съществено да се ревизира, тъй като не отговаря смисъла на Директива 2019/789 <u>Мотиви:</u> ЗИД на ЗАПСП нарушава залегналите в Директива 2019/789 принципи за облекчаване на режима за уреждане на правата при <i>прякото въвеждане</i> на сигнала за разпространителите на сигнали, както за операторите на услуги за препредаване, тъй		
--	--	---	--	--

		като именно за тях уреждането на тези права представлява (освен ако не се извършва чрез излъчващите организации) значително бреме <i>(предложение (20) от Директива 2019/789)</i>. В предложението (17) и чл. 5, параграф 2 от Директива 2019/789 е предвидено правата да се уреждат с излъчващата организация чрез добросъвестни преговори за разрешение за препредаване. Посочено е също, че правата на ОКУП не са предмет на уреждане в тази директива, т.е. Директива 2019/789, която е предмет на транспониране, не разглежда отношенията между операторите на услуги за препредаване и ОКУП, а само с излъчващите организации - това следва от предложението (17) изречение последно: „Директива 2014/26/ЕС предвижда подобни правила, приложими за организациите за колективно управление на авторски права“ Пак там предложението (17) „операторите на услуги за препредаване и излъчващите организации в общия случай поддържат трайни търговски връзки, и поради това идентичността на излъчващите организации е известна на операторите на услуги за препредаване. Съответно за тези оператори е сравнително лесно да уредят правата с излъчващите организации“. В чл. 4 и чл. 5 от Директивата са уредени двете възможности за уреждане на правата за препредаване върху обектите на закрила, включени в програмите на излъчващите организации - чрез организации за колективно управление на права (ОКУП) и чрез излъчващите организации (радио- и телевизионни организации). <i>Прякото въвеждане</i> Според чл. 2, т. 4 от Директивата, понятието „, , пряко въвеждане “ означава технически процес, чрез който излъчващата организация предава своите сигнали - носители на програми, на организация, различна от излъчващата организация, по такъв начин, че сигналите - носители на програми, не са достъпни за публиката по време на предаването.“ Според Съображение 20 от Директивата, когато излъчващите			
--	--	--	--	--	--

		радио- или телевизионни организации предават своите сигнали (програми) чрез пряко въвеждане на разпространители на сигнали (платформените кабелни, DTH, IPTV оператори), без да предават пряко на публиката своите програми, а разпространителите на сигнали изпращат тези сигнали (програми) на своите абонати, които да гледат / слушат програмите, се счита, че е налице само едно еднократно действие по публично разгласяване. Според чл. 8 глава IV „<i>Предаване на програми чрез пряко въвеждане</i>“ от Директивата, при предаването на програмите чрез способа на пряко въвеждане излъчващата организация и разпространителят на сигнали участват в едно еднократно действие по публично разгласяване, за което те трябва да получат разрешение от правноносителите. Според параграф 2 от чл. 8 на Директивата, Държавите членки могат да предвидят по отношение на организациите разпространители на сигнали (платформените кабелни, DTH, IPTV оператори), че се прилага механизмът за уреждане на права чрез ОКУП или чрез излъчващата радио- или телевизионна организация, който е приложим при препредаване. Следователно разрешение за предаване на обектите на закрила по ЗАПСР, включени в телевизионна или радиопрограма, за този еднократен акт на публично разгласяване, може да бъде получено от ОКУП или от излъчващата организация, а не задължително чрез ОКУП. Предложеният текст на ал. 1 и 2 на чл. 21 е ненужно усложнен. Не е ясно защо в две отделни алинеи с почти идентичен текст се уреждат излъчването и предаването на програмите и сигналът е разделен на кодиран и не кодиран сигнал. Сега действащият текст на чл. 21, ал. 1 на практика включва хипотезата на <i>прякото въвеждане</i>, а отразява и задължителната практика на СЕС в тази връзка Според текста разпространяването на телевизионните програми чрез електронната съобщителна мрежа на платформените			
--	--	---	--	--	--

		оператори - разпространители на сигнали - до крайните абонати (разпространение чрез пряко въвеждане на сигнала), представлява един акт на публично разгласяване (communication to the public) и съответно за този акт се дължи едно възнаграждение. Бихме искали още веднъж да обърнем внимание на факта, че в България над 95% от телевизионните програми се разпространяват чрез електронните съобщителни мрежи на платформените оператори - разпространители на сигнали, чрез метода на прякото въвеждане. Телевизионните организации по правило не разполагат със собствени електронни съобщителни мрежи. Смисълът на действащата ал. 1 е да отрази този факт, както и да посочи ясно, че след като веднъж е заплатено възнаграждение за публичното разгласяване на програмите на определена територия до крайните абонати, не следва да се дължи втори път възнаграждение за този един акт на публично разпространение. Предложеният нов текст на чл. 21 от ЗИД на ЗАПСП не съответства на директивата, създава объркване и ще има следния незаконосъобразен резултат: С придобиването на права за ефирно излъчване от доставчика на медийни услуги, той автоматично ще придобива права за излъчване/ предаването по всяка друга електронна съобщителна мрежа и за предоставяне на спомагателни онлайн услуги; С придобиването на права за предаване по електронна съобщителна мрежа от доставчика на медийни услуги, той автоматично придобива и права за излъчване/ предаване по всяка друга електронна съобщителна мрежа и за предоставяне на спомагателни онлайн услуги; • Излъчващата организация следва да заплати при всички случаи едно общо възнаграждение, а всички тези придобити способности; и • Втори път още веднъж за същия акт на използване разпространителят на сигнала следва да „получи разрешение“		
--	--	--	--	--

		- т.е. да плати или чрез излъчващата организация, или чрез ОКУП. (ал. 3 на чл. 21). Ето защо считаме, че в противоречие с целите на Директива 2019/789 ЗИД на чл. 21 от ЗАПСП предвижда множество плащания за един акт на използване при прякото въвеждане, за което се дължи едно възнаграждение - от една страна излъчващата организация веднъж плаща за всички видове мрежи и спомагателни онлайн услуги на ОКУП за разпространение на обектите на права до публиката, втори път разпространителят на сигнал ще плати на ОКУП за същото това предаване до крайният ползвател; допълнително излъчващата организация може да се окаже длъжна да плати още веднъж за този един акт на публично разпространение на програмата до краен абонат и да отстъпи правата на разпространителя на сигнал. Освен тези множество плащания новият чл. 21 предвижда и допълнителни възможности за такива - „<i>Когато в рамките на полученото разрешение по ал.1 или ал.2 някое от действията се осъществява чрез посредничеството на друга организация, отделно възнаграждение не се дължи, освен когато е изрично предвидено в този закон.</i> което е изцяло незаконосъобразно и създава предпоставки за неправилно приложение, объркване и неоснователно обогатяване на ОКУП с недължими възнаграждения. 2. Препредаването В тази връзка в ЗИД на ЗАПСП са предложени например изменения в чл. 21, ал. 8 и чл. 91, ал. 5 от ЗИД на ЗАПСП в тази връзка. По отношение на препредаването, ЗИД на ЗАПСП предлага нова дефиниция в т. 5в от § 2 на ДР на ЗАПСП, която обхваща, както последващото трансграничното разпространение на първоначалното излъчваната или предавана до публиката програма и включените в нея произведения, така и последващото разпространението на			
--	--	---	--	--	--

		първоначално излъчвана/предавана до публиката програма от България. Въвеждането на правилата за трансгранично препредаване и като действащи в рамките на България не е част от задължителното транспониране на Директивата, напротив - чл. 8, параграф 2 от нея предвижда това да е индивидуално решение на всяка държава - членка. Същевременно обаче не са изложени мотиви за този подход, нито е направена съответна оценка на въздействието му. Както посочихме по-горе, у нас сигналът на програмите в над 95% от случаите се подава директно към мрежите на операторите - разпространители на сигнали (предаване чрез пряко въвеждане по смисъла на Директива (ЕС) 2019/789). Операторите разпространяват програмите до своите абонати / публиката. Всички телевизионни програми, които подлежат на разпространение чрез кабелна или сателитна мрежа се създават въз основа на отделна регистрация в Съвета за електронни медии (СЕМ) за създаване на програма със способ на разпространение кабел и сателит и се подават пряко от студията за разпространение по електронните съобщителни мрежи на разпространителите на сигнали. Препредаване на български програми, по смисъла на Директивата не се осъществява. Поради това считаме, че въвеждането на понятието за територията на България в ЗИД на ЗАПСП ще доведе до объркване между предаването чрез способа на „пряко въвеждане“ и понятието „препредаване“. 3. § 51 от ЗИД на ЗАПСП за изменение на чл. 91, ал. 5 от закона, не отговаря на смисъла на Директива 2019/789 и неправомерно въвежда допълнителни критерии - считаме, че задрасканият текст следва да отпадне: <i>Цитат от чл. 91, ал. 5 от ЗИД на ЗАПСП: Когато радио- или телевизионна организация разрешава излъчване, предаване или препредаване на програмата си на друга организация,</i>		
--	--	---	--	--

		<i>разрешението, дадено от радио- или телевизионната организация, включва изрично и правата за излъчване, предаване или препредаване на произведенията, включени в програмата, които са собствени на радио или телевизионната организация или сай належащо отстъпени, като тези права трябва да бъдат изрично описани. Организацията, получила разрешението, може да се позовава на права за препредаване, придобити по този начин, само ако те са изрично описани в разрешението.</i> <u>Мотиви:</u> Изискването правата да са изрично описани е ненужно, тъй като достатъчно е те да са изрично отстъпени, което следва да се урежда между радио- или телевизионната организация и правоносителите или ОКУП и операторът да не носи отговорност за тези отношения. Така както е предложен текстът ще доведе до бъдещи спорове както с телевизиите, така и с ОКУП дали правата са <i>надлежащо описани и т.н.</i> и като резултат отново ще бъде повод за неоснователно събиране на такси от всички страни за едно и също използване. В противоречие с предложение (20) от Директива 2019/789 в законопроекта не е предвидено задължителното изключение за случаите когато разпространителят на сигнала предоставя само технически способ, в който случай той не следва да получава разрешение за използването, нито да заплаща за такова. Този пропуск ще създаде противоречиви тълкувания и може да бъде използван от ОКУП да претендират заплащане на възнаграждение от посредници в процеса на разпространение на телевизионните и радио-програми, които не предоставят услуги директно на крайните потребители, какъвто не е смисълът на директивата. Цитат от предложение (20) от Директива 2019/789: „<i>...Когато разпространителите на сигнали единствено предоставят на излъчващите организации „технически способности“ по смисъла на съдебната практика на Съда на Европейския съюз, за да гарантират, че излъчването се</i>		
--	--	--	--	--

		приема, или за да подобрят получаването му, не следва да се счита, че разпространителите на сигнали участват в действието по публично разгласяване. “ 4. Относно въведената със законопроекта медиация при спорове с ОКУП - разпоредбата на чл. 94я следва да се прецизира и да се отнесе към действащата процедура по утвърждаване на тарифите на ОКУП по чл. 94р от ЗАПСП, тъй като настоящата ѝ редакция изцяло обезсмисля процедурата за утвърждаване на тарифи на ОКУП и считаме, че ще мотивира ОКУП едностранно да определят тарифи, неотговарящи на законовите изисквания и да не участват добросъвестно в преговорните процеси. Според чл. 94я, ал. 3 от ЗИД на ЗАПСП „(3) Започването на процедура по медиация не отменя задължението на ползвателя да заплати възнаграждение за отстъпените права за съответния начин на използване, съгласно последното договорено възнаграждение, или ако няма такова - съгласно тарифата на организацията за колективно управление на права. “ Този текст следва да се тълкува във връзка с чл. 94р, ал. 16 от ЗАПСП, според който тарифата на ОКУП следва да е утвърдена в резултат на тази процедура. Предлагаме текстът да се прецизира във връзка с чл. 94р. Предложение за допълнение на чл. 94я, ал. 3 от ЗИД на ЗАПСП: Чл. 94я, ал. 3 (допълненият текст е подчертан) Започването на процедура по медиация не отменя задължението на ползвателя да заплати възнаграждение за отстъпените права за съответния начин на използване, съгласно последното договорено възнаграждение, или ако няма такова - съгласно <u>действащата</u> тарифата на организацията за колективно управление на права, <u>утвърдена в резултат на процедурата по чл. 94р.</u>			
20.	Facebook Ireland Limited	Становище относно транспонирането на член 15 и член 17 от			

	Директивата на ЕС за авторското право. I. Предложения във връзка с член 15 от Директивата 1. Предложение за изменение на чл. 90д и 90з от Законопроекта „ГЛАВА ДЕСЕТА "Б" [...] Чл. 90д. (1) Издателят на публикации в пресата има изключителното право да отстъпва на доставчиците на услуги на информационното общество срещу възнаграждение: [...] Чл. 90з. Разпоредбите на [...] чл. 36 [...] се прилагат съответно и за издателите на публикации в пресата“. <u>Мотиви:</u> Членове 90д и 90з от Законопроекта трябва да бъдат изменени, за да отразяват основните принципи за свобода на договарянето и за да дават възможност на страните да постигнат споразумение по взаимно изгодни условия. Важно е законите разпоредби за прилагане на член 15 от Директивата да отразяват целта на Директивата и да транспонират новото право на издателите на публикации в пресата по начин, който безспорно запазва свободата на договаряне. Свободата на договаряне е основен принцип както в българското, така и в европейското право - както е отразено в съображение 61 от Директивата, което изрично потвърждава, че "свободата на договаряне не следва бъде засегната от" прилагането на Директивата. Спазването на този принцип е от решаващо значение както от правна, така и от практическа гледна точка. Издателите и платформите трябва да разполагат със свобода на договаряне, за да определят условия, които са взаимно изгодни и отразяват техните променящи се нужди и бизнес взаимодействия. Поради богатия медиен пейзаж в рамките на Съюза просто не е възможно един и същ подход да бъде използван навсякъде. Например много издателите на публикации в пресата виждат стойност в използването на платформите на социални медии	I.1. Не се приемат	I.1. Предложената редакция на чл. 90д дава едно право, а не задължение отстъпването на права да е винаги срещу възнаграждение. Такава е терминологията и стилистиката на Закона във всичките му останали разпоредби, в унисон с която е и така предложеният текст. Нормата следва да се тълкува както всички останали подобни разпоредби в Закона, а именно: правноносителят винаги има право да разреши изрично ползването, дори и без да изисква възнаграждение за това. Предложената редакция на чл. 90д е в унисон с целта и текста на Директивата като отразява основните принципи на свободата на договаряне, доколкото същата дава възможност, а не задължение на издателите да разрешат безплатен лиценз като уговорят взаимно угодни условия за страните. Не може да се възприеме и второто предложение, доколкото предвиденото в чл. 90з от Законопроекта отразява в пълнота целта на Директивата. Доколкото Директивата не предвижда ограничение на приложното поле на разпоредбата на чл. 36 от ЗАПСП, не е налице пречка същата да се прилага и спрямо разпоредбите за издателите на публикации в пресата. Предвиденото в
--	--	---------------------------	--

	за разпространение на съдържание и за свързване с и изграждане на тяхната аудитория. От съществено значение е, че Facebook и другите платформи на социални медии имат много различна функция от услугите за агрегиране на новини и търсене. В платформите на социални медии като Facebook публикациите в пресата се появяват предимно под ръководството и контрола на самите издатели. Те предимно качват или разрешават техните публикации да се появяват в платформата заради стойността, която извличат от връзката с тяхната аудитория. За улеснение на този процес издателите също така предоставят изрични разрешения на Facebook за показване на съдържанието, което те качват и споделят. Ето защо е важно Законопроектът да продължи да урежда този вид договорености и да отразява ползата и облагата, които издателите извличат от използването на платформите на социалните медии, и разрешенията, които те предоставят. Актуализираните разпоредби на чл. 90д от Законопроекта понастоящем включват следното: издателите на публикации в пресата имат „изключителното право да [отстъпват] на доставчиците на услуги на информационното общество <u>срещу възнаграждение</u>". Изразяваме загриженост, че тази последна поправка ще създаде липса на яснота и може да повлияе на начина, по който издателите могат да използват платформите на социалните медии. Ето защо препоръчваме член 90д да бъде изменен така, че да бъдат премахнати последните изменения, тъй като това по-добре отразява целта и текста на Директивата и позволява на платформите и издателите да продължат да намират взаимноизгодни споразумения за използването на публикации в пресата. Алтернативно, важно е формулировката на член 90д да отразява свободата на договаряне на страните и следователно да бъде пояснена, за да се гарантира запазването на такива взаимноизгодни договорености и да се изясни, че стойността/ползата, която	Директивата цели държавите членки да уговорят правна уредба, касаеща закрилата на публикациите в пресата и справедливото обезщетяване на авторите, които прехвърлят или отстъпват правата си на издатели на такива публикации, което изрично се потвърждава от съображение 59 „авторите, чийто произведения са включени в публикация в пресата, следва да имат право на подходящ дял от приходите, които издателите на публикации в пресата получават за използване на своите публикации в пресата от страна на доставчиците на услуги на информационното общество.“ Освен това, както беше посочено и по-горе, нормата следва да се тълкува както всички останали подобни разпоредби в Закона, а именно: правноносителят винаги има право да разреши изрично ползването, дори и без да изисква възнаграждение за това.
--	---	--

	издателите извличат от използването на платформите на социалните медии, е отразена във възнаграждението, което получават. В същия смисъл не считаме, че разпоредбите на чл. 36 от Закона за авторското право и сродните му права (ЗАПСП) следва да се прилагат спрямо издателите. Член 36 от ЗАПСП е насочен и специално изготвен по отношение на договореностите между авторите на произведения и лицата, които използват тези произведения, чиито права и обстоятелства са много различни от тези на издателите и платформите, които искат да сключат взаимноизгодни споразумения, както е описано по-горе. Прилагането на член 36 от ЗАПСП спрямо издателите също така не отразява текста или целта на Директивата. Препоръка: Поради това препоръчваме членове 90д и 90з от Законопроекта да бъдат изменени по указания по-долу начин и във всички други отношения българското правителство да се стреми към точно транспониране на член 15, което да съответства на основните принципи на свободата на договаряне и да позволява на платформите и издателите да сключват споразумения, които отразяват техните нужди. <i>„ГЛАВА ДЕСЕТА "Б" [...]</i> <i>Чл. 90д. (1) Издателят на публикации в пресата има изключителното право да отстъпва на доставчиците на услуги на информационното общество срещу възнаграждение: [...]</i> <i>Чл. 90з. Разпоредбите на [...] чл. 36 [...] се прилагат съответно и за издателите на публикации в пресата“.</i> 2.1. Предложение във връзка с чл. 90г и дефинициите на понятията „публикация в пресата“ и „издател на публикации в пресата.“ Предвидените в Законопроекта дефиниции на понятията „публикация в пресата“ и „издател на публикации в			
		I.2. Приемат се частично	I. 2.1. Предложението за редакция на чл. 90г от Законопроекта чрез включване на израза „по своя инициатива“ в дефиницията за „издател на публикации в пресата и на израза „по негова инициатива“ в дефиницията на	

	пресата“ трябва да бъдат изменени, за да съответстват на Директивата и да посочват конкретни издатели. <u>Мотиви:</u> Важно е определението на понятието "публикация в пресата" в транспониращия закон да съответства на посоченото в член 15 от Директивата. Както се признава в мотивите към Законопроекта, целта на Директивата е да се постигне хармонизирана правна закрила на публикациите в пресата. С уважение считаме, че привеждането на предвидените в Законопроекта определения на понятията "публикация в пресата" и "издател на публикации в пресата" в съответствие с член 15 от Директивата е от решаващо значение за постигането на тази цел. По-специално, в член 15 от Директивата ясно се посочва, че "публикация в пресата", която е обект на новото сродно право, трябва, <i>inter alia</i>, да "се публикува в която и да е медия по инициатива на доставчик на услуги и под неговата редакционна отговорност и контрол" (член 2, точка 4, буква в) - подчертаването е добавено). Въпреки това в Законопроекта се използва алтернативната формулировка "<u>като част от икономическа дейност</u> на доставчик на услуги и под неговата редакционна отговорност и контрол" (параграф 2, точка 23, буква г) от Допълнителните разпоредби на ЗАПСП съгласно Законопроекта - подчертаването е добавено). По подобен начин Законопроектът дефинира и "издател на публикации в пресата" като доставчик на услуги, който, <i>inter alia</i>, помещава публикации "<u>като част от икономическата си дейност</u> и под своя редакционна отговорност и контрол" (глава 10б, член 90г - подчертаването е добавено). <u>Препоръка:</u> В интерес на хармонизацията и за да се избегне всякакво объркване, което различните формулировки могат да създадат, препоръчваме Законопроектът да бъде пояснен по следния начин: <i>"ГЛАВА ДЕСЕТА "Б" [...]</i> <i>Чл. 90г. Издател на публикации в пресата е</i>		„публикация в пресата“, доколкото същото отразява по-точно заложения смисъл на Директивата, се приема.
--	--	--	---

		доставчик на услуги, който помещава като част от икономическата си дейност и <u>по своя инициатива и</u> под своя редакционна отговорност и контрол публикации в пресата. По смисъла на предходното изречение издатели на публикации в пресата са издателите на периодични издания, на новини, новинарски агенции и други. [...] ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ [...] § 2. По смисъла на този закон: [...] 23. "публикация в пресата" е публикация, която: [...] г) е поместена в периодично издание или каквато и да е медия, на хартиен носител или на новинарски сайт в интернет, като част от икономическа дейност на доставчик на услуги и <u>по негова инициатива и</u> под неговата редакционна отговорност и контрол“. 2.2. Освен това, за да изпълнят тези нови разпоредби, платформите трябва да могат точно и изчерпателно да определят кой е издател и дали е носител на сродното право. Това е изключително тежко и сложно начинание за доставчик от мащаба на Facebook - дори и да има такъв списък като горепосочения. От регулаторна гледна точка също има нужда от яснота и последователност. Това, което една платформа може да счита за новинарски уебсайт, който може да се възползва от сродното право, друга може да счита за нежурналистически блог, който е извън обхвата му. Препоръка: Ето защо с уважение повтаряме искането от предишното ни становище Законопроектът изрично да посочи издатели, отговарящи на изискванията за целите на член 15 от Директивата, например чрез посочване на списък с конкретни местни новинарски издатели и/или публикации. Поради горепосочените причини считаме, че това е от решаващо значение за осигуряване на предвидимост за издателите, платформите и потребителите.		I.2.2. Текстът отчита всички елементи на въведеното с Директивата понятие за „издател на публикации в пресата” и посочва точно и изчерпателно изискванията, на които трябва да отговаря той съгласно предвиденото в член 15 от Директивата. Предложението Законопроектът изрично да посочи издатели, отговарящи на изискванията, например чрез въвеждане на списък с конкретни местни новинарски издатели и/или публикации, не може да бъде възприето: то би поставило под съмнение стабилността на законовия акт, който следва да претърпи изменение при всяка съответна промяна в бизнес модела на дадена организация или при появата на нова такава. От друга страна, Директивата не предвижда въвеждане на
--	--	---	--	---

		3. Предложение във връзка с дефиницията на понятието „много кратки откъси от публикации в пресата“ за премахване от § 2, точка 24 от Допълнителните разпоредби на Проектозакона ограничението от 100 знака от текста в определението за "много кратки откъси от публикации в пресата", както и изискванията всякакви придружаващи изображения за предварителен преглед да са с резолюция до 128 на 128 пиксела и придружаващите части от звуков файл или видеоклип да са с продължителност до само три секунди. <u>Мотиви:</u> Предвидената в Законопроекта дефиниция на понятието „много кратки откъси от публикации в пресата“ трябва да е в съответствие с Директивата Както бе посочено в предишното ни становище, важно е всяко предложение за транспониране на член 15 от Директивата да е в съответствие с разпоредбите на Директивата. По-специално, изключението за "много кратки откъси от публикации в пресата" следва да бъде гъвкаво и да позволява на потребителите да продължат да имат достъп до откъси от публикации в пресата и да ги ползват, като тези откъси не заместват пълното произведение. Ние продължаваме да считаме, че е важно потребителите да могат да разберат контекста на всеки откъс, така че да могат да определят за какво се отнася дадена връзка (линк) и да са в състояние по-добре да избягват потенциално вредно съдържание. Потребителите трябва също така да имат достъп до фактическа информация (както самата Директива предвижда), за да могат отново да разберат съдържанието на всяка връзка (линк).	I.3. Не се приема	регистрационен или уведомителен режим за доставчиците на публикации в пресата. I.3. Текстът отчита всички елементи на въведеното с Директивата понятие за „много кратки откъси от публикации в пресата“. Посочването на откъси с обем до 100 знака, предвиденото изискване за всякакви придружаващи изображения за предварителен преглед и изразът „част от звуков файл или видеоклип с времетраене до три секунди“ следват възприетия в някои държави членки (в т.ч. Германия) подход за поставяне на лимит от знаци и времево ограничение. Целта им е постигане на яснота относно съдържанието на понятието, чрез конкретни изисквания, на които да отговаря откъсът от публикацията, за да бъде дефиниран като „много кратък“. Ясните и измерими параметри подпомагат преценката дали откъсът е много кратък да се извършва и от автоматизирани системи, включително когато определят какво да се включва в резултатите от различни търсещи машини, агрегатори и т.н. Приема се, че в много от случаите публикуването на по-голяма част от текста (откъси) помага на читателя да се информира в достатъчна степен, т.е. удовлетворява информационните потребности на читателя. Допълнително, вкарването на точен числов измерител ще
--	--	--	--------------------------	---

	Предписването на конкретен лимит от знаци крие риск това да попречи на потребителите да разберат съдържанието или контекста на дадена връзка (линк) и може да доведе например до това платформите да могат да показват само част от заглавието или под-заглавието на дадена статия. Създаването на изкуствени ограничения въз основа на определен брой знаци от текста, резолюция на изображението и продължителност на файла крие рискове от причиняване на непреднамерено увреждане на интересите на потребителите, както и на уредените отношения между издателите и платформите. II. Предложения във връзка с член 17 от Директивата 1. Предложение във връзка с дефиницията за „доставчик на онлайн услуга за споделяне на съдържание“ Дефиницията за доставчик на онлайн услуга за споделяне на съдържание трябва да бъде включена в Проектозакона и да бъде в съответствие с Директивата Член 17 от Директивата се прилага за "доставчици на онлайн услуги за споделяне на съдържание" (наричани по-нататък "ДОУСС"). В член 2, точка 6 от Директивата се дава определение за ДОУСС, за който Директивата се прилага, и се посочват неизчерпателни примери за услуги, които не се считат за ДОУСС - и следователно не попадат в обхвата на член 17 от Директивата - включително "доставчици на електронни съобщителни услуги съгласно Директива (ЕС) 2018/1972" и "онлайн пазари". Параграф 2, точка 25 от Допълнителните разпоредби и член 226, алинея 16 от Проектозакона транспонират член 2, точка 6 от Директивата. 2. Предложение за добавяне в Законопроекта на елементите в съображения 62 и 63, които са ключови фактори за правилното определяне на това кои услуги са	улесни ползвателите с автоматични средства да се предпазят от нарушение. В тази връзка, не се възприема предложението ограниченията да отпаднат. II.1. Не се приема II.1. Дефиницията за доставчик на онлайн услуга за споделяне на съдържание е предвидена в § 2, т. 25 от проектозакона. Дефиницията отговаря точно на заложения смисъл от европейския законодател. Приложното поле на въвежданите нови правила е уточнено в съответствие с Директивата и съображенията в ал.16 на новия член 22 б. II.2. Не се приема II.2. Предложението не се приема, доколкото с дефиницията на „доставчик на онлайн услуга за споделяне на
--	---	--

	включени във или изключени от приложното поле на Директивата. <u>Мотиви:</u> За да се осигури последователно прилагане на член 17 от Директивата в целия Европейски съюз, молим правителството да транспонира допълнителните ключови елементи на Директивата, които са необходими за разбиране на смисъла на член 2, точка 6 от нея, включително: (а) прилагане на съображение 63 от Директивата, в което се подчертава, че е необходимо да се извършва преценка "за всеки отделен случай", за да се определи дали дадена услуга попада в обхвата на определението за ДОУСС; и (б) прилагане на съображение 62 от Директивата, в което се посочва, че "Определението за доставчик на онлайн услуга за споделяне на съдържание, установено в настоящата директива, следва да бъде насочено единствено към онлайн услуги, които играят важна роля на пазара на онлайн съдържание, като се конкурират с други онлайн услуги за съдържание, като например онлайн услуги за излъчване на аудио и видео съдържание за същата публика". Както Европейската комисия неотдавна отбеляза в своите Насоки във връзка с член 17 (наричани по-нататък "Насоките"), "[препоръчва се] държавите членки да транспонират и да приложат различните елементи от определението в контекста на съображения 61, 62 и 63" (Насоки във връзка с член 17 от Директива 2019/790 относно авторското право в цифровия единен пазар от 4 юни 2021 г., https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/guidance-article-17-directive-2019790-copyright-digital-single-market („Насоките“).) 3. Предвиденият в Директивата стандарт за „всички възможни усилия“ („best efforts“) следва да се прилага за изискванията по член 22б, алинея 5, вместо понятието		съдържание“ и с възприетата корекция в чл. 22б, ал. 16 се осигурява стриктно придържане към текста на член 2.6 от Директивата, отчитайки предвиденото в Съображение 62.
	3. Предвиденият в Директивата стандарт за „всички възможни усилия“ („best efforts“) следва да се прилага за изискванията по член 22б, алинея 5, вместо понятието	II.3. Приема се	II.3. Възприета е корекция на понятието „грижа на добрия търговец“, като е заменено с „всички възможни усилия“.

		„грижата на добрия търговец“. <u>Мотиви:</u> В член 226, алинея 5 се посочва, че ДОУСС трябва да прилагат стандарта "грижата на добрия търговец": (1) за получаване на разрешение (т.е. съгласие) за използване на защитено с авторско или сродно право съдържание на своята платформа; (2) за да гарантират, че са недостъпни определени произведения и други обекти, за които носителите на права са предоставили съответната и необходима информация на платформата; и (3) за предотвратяване на бъдещото им качване в съответствие с точка 2. Използването на понятието "грижата на добрия търговец" има потенциал да се тълкува по различен начин от стандарта за "всички възможни усилия"/"best efforts" (особено както този стандарт се тълкува според английските правни традиции). За да се гарантира, че правилният стандарт се прилага последователно, и за да се избегне погрешно тълкуване на задълженията на платформите, препоръчваме в член 226, алинея 5 от Законопроекта да се използва понятието "всички възможни усилия" вместо понятието "грижата на добрия търговец", за да се запази съответствието с Директивата. Различните тълкувания на стандарта за "всички възможни усилия" ("best efforts") могат да доведат до различни разбирания и задължения спрямо предвидените в Директивата. Опитвайки се да дефинира стандарта за "всички възможни усилия", Законопроектът рискува да раздоби пазара на авторски права, създавайки рамка на дефиниции в България, която може да се различава от тълкуването на същия този стандарт за "всички възможни усилия" в други държави членки. Точно това е резултатът, който единният цифров пазар цели да избегне. Препоръка: В резултат на гореизложеното молим в чл. 226, ал. 5, т. 1-3 от Законопроекта да бъде въведен стандартът за "всички възможни усилия" ("best efforts"),		
--	--	---	--	--

	както е предвидено в Директивата. Законопроектът трябва да запази свободата на договаряне и да насърчи пазара на авторски права, като стимулира взаимноизгодните споразумения В член 22б, алинея 5 от Законопроекта се посочва, че ДОУСС трябва да полагат грижата на добрия търговец за получаване на разрешение за защитено с авторско или сродно право съдържание. Освен това в член 22б, алинея 19 от Законопроекта се посочва, че ДОУСС е приложил тази грижа, ако <i>"е започнал преговори с организациите за колективно управление на права по глава единадесет „и“ или с други правоносители"</i>. Тези разпоредби могат да се възприемат в смисъл, че ДОУСС са задължени да сключват договори за съдържание по начин, който не е предвиден в Директивата, излагайки на риск основни свободи в европейското право. За да се избегне тази опасност, молим Законопроектът да бъде изменен по три основни начина. <u>4. Първо, Законопроектът трябва да не изисква ДОУСС да започват преговори с правоносителите.</u> В член 22б, алинея 19 от Законопроекта се посочва, че ДОУСС е положил дължимата грижа, ако <i>"е започнал преговори"</i> с правоносителите. Това може да се разбира в смисъл, че ДОУСС следва активно да търсят да получат разрешение от носителите на права, включително организациите за колективно управление на права (наричани по-нататък "ОКУП"). Ако действително се влага такъв смисъл, ДОУСС няма как да знаят кои правоносители може да желаят или да не желаят да разрешават тяхното съдържание и не разполагат с ефективни механизми за осъществяване на връзка с тях. Всъщност правоносителите не са длъжни да дават разрешение за съдържанието си на ДОУСС, както става ясно от съображение 61 от Директивата (а и от самия Законопроект). Освен това ДОУСС нямат възможност да		III.4. Не се приема	III.4. Както законопроектът, така и въвежданата Директива, предвиждат задължение на доставчика на услугата да получи разрешение от правоносителите за предлагане на електронен достъп до обектите, качени от потребителите на предлаганата от него услуга. Ето защо, не могат да бъдат подкрепени изложените съображения в насока, че доставчикът би се освободил от това задължение при липса на активни действия от страна на правоносителите във връзка с предоставяне на такова разрешение. Предложеният текст съответства на насоките, дадени в Ръководството по чл.
--	---	--	----------------------------	---

		установят точно какво съдържание може или не може да бъде публикувано на техните платформи от потребителите, който има право да управлява правата върху това съдържание или дали тези качвания са били изцяло разрешени (например в рамките на споразумение за лицензиране извън платформата) или са качени от самите правонослители. Като се имат предвид тези практически пречки, в Законопроекта трябва да се поясни, че правонослители трябва да се представят пред ДОУСС, ако желаят да разрешат съдържанието си, вместо да се налага неизпълнимо проактивно задължение на ДОУСС.		17 от Директивата на Европейската комисия, като е в интерес на правната сигурност и следва изцяло заложените в Директивата принципи и правила. При формулирането на текста на ал.19 са взети предвид Насоките във връзка с член 17 от Директива 2019/790 относно авторското право в цифровия единен пазар, приети на 04.06.2021 г.: - За да демонстрират, че са положили всички възможни усилия, доставчиците на услуги следва като минимум да си взаимодействат активно с правонослители, които могат да бъдат лесно идентифицирани и открити, по-специално с онези от тях, които представляват широк каталог от произведения или други обекти. По-специално активното търсене на контакт с организациите за колективно управление на авторски права (ОКУП), които извършват дейност в съответствие с Директива 2014/26/ЕС, с цел получаване на разрешение следва да се счита за минимално изискване за всички доставчици на онлайн услуги за споделяне на съдържание. - Въпреки това, съгласно принципа на пропорционалност, при преценката дали са били положени всички възможни усилия за получаването на разрешение следва да се вземат предвид количеството и видът на съдържанието, включително дали то е преобладаващо или не на уебсайта на доставчика на услуги. В
--	--	--	--	--

				определени случаи правоносителите могат например да разрешат използването на тяхното съдържание в рамките на определени услуги в замяна на данни или рекламни дейности. Разрешение може да бъде предоставено и безплатно съгласно лиценз Creative Commons или да бъде дадено, когато правоносителите качват или споделят своето собствено съдържание в рамките на онлайн услуги за споделяне на съдържание. - Законното използване, което не нарушава авторското право или сродните му права, може да включва: а) използване в рамките на ограниченията и изключенията; б) използване от лица, които държат или са уредили правата, свързани със съдържанието, което качват, или използване, което е обхванато от разрешението по член 17, параграф 2; както и в) използване на съдържание, което не е предмет на авторско право или сродните му права, по-специално произведения, които са обществено достояние, или например съдържание, при което не е спазен прагът на оригиналност или което и да било друго изискване, свързано с прага на защита. Предвид гореизложеното, предложението за отпадане на алинея 19 от чл. 22б не се приема.
		5. Второ, в Законопроекта следва ясно да се посочи, че и	II.5. Не се	II.5.Предложеният текст е достатъчен, за

	<u>двете страни — и правоносителите, и ДОУСС — не са длъжни да приемат предложения за разрешение, които са в противоречие с най-добрите взаимни интереси на страните.</u> В съображение 61 от Директивата се посочва, че лицензионните споразумения между правоносителите и ДОУСС следва да бъдат справедливи и да поддържат разумен баланс между <i>двете</i> страни. Оценяваме факта, че в член 22б, алинея 19 от Проектозакона се посочва, че при започване на преговори платформите следва да <i>"отчитат [вида] и [обема] на съдържанието, което преобладава в услугата на съответния доставчик"</i>. Въпреки това, ако трябва да се поддържа "разумен" баланс между двете страни, ДОУСС и правоносителите трябва да могат свободно да определят какви условия са подходящи за разрешаване на съдържание и трябва да имат право да отхвърлят оферти, които не са в най-добрия интерес на някоя от страните. Без тази възможност Директивата изобщо не би създала "пазар", а по-скоро би засегнала по сериозен начин основните права. Дори по-лошо — може да има лица, които да се опитат да злоупотребят с този дисбаланс, за да завишат размера на лицензионните претенции, например като насърчават качването на съдържание в дадена услуга или искат разрешение за съдържание, което ДОУСС не желае да има в своята услуга. <u>6. Трето, Законопроектът следва да избягва всякакви намени, че разрешението може да бъде получено само чрез традиционни, индивидуални преговори за лицензиране.</u> Законопроектът следва изрично да предвиди, че съвременните методи за разрешаване на защитено с авторски или сродни права съдържание могат да бъдат осъществени чрез различни варианти, включително използване на (а) системи за	приема II.6. Не се приема	да се обезпечи балансът на интересите между доставчика на услугата и правоносителите. Текстът на ал. 19 указва ясно, че е достатъчно преговори да бъдат започнати и не е нужно те да приключат, ако страните не могат да достигнат до разумен за всяка една от тях компромис. Общото правило на чл. 12 ЗЗД пък указва, че преговорите трябва да се водят добросъвестно от всяка една от страните, като предвижда и задължение за заплащане на обезщетение при нарушение на този принцип, т.е. и при евентуална злоупотреба с право. Съгласно Ръководството по чл. 17 от Директивата на Европейската комисия, доставчиците на услуги не следва да бъдат задължени да приемат оферти за сключването на договори, които не осигуряват справедливи условия и които не поддържат баланс между страните. Въпросът какво представляват справедливите условия и разумният баланс между страните ще се определя според конкретния случай и не е нужно да се регламентира със закона. II.6. Предложеният законопроект не указва конкретен начин за разрешаване на използването, поради което следва да се приеме, че допуска и различни от традиционния лицензионен договор форми за това.
--	--	---	--

		широкомасшабно разрешаване; (б) договори за разрешаване в замяна на непарични блага; и/или (в) традиционни лицензионни договори, когато е уместно. Законопроектът следва да насърчи тези съвременни форми на разрешаване и да избягва всякакви формулировки, които биха могли да се тълкуват в смисъл, че са допустими само традиционните, индивидуални модели на лицензиране в замяна на парично възнаграждение. Европейската комисия също подчертава този аспект в своите Насоки и изрично посочва, че <i>"[в] определени случаи правоносителите могат например да разрешат използването на тяхното съдържание в рамките на определени услуги в замяна на данни или рекламни дейности"</i>. Самата Директива няма за цел да ограничи или да постави изисквания за това каква форма на разрешение е необходима, за да се изпълни изискването за разрешение по член 17 от Директивата. Например в съображение 69 от Директивата се посочва: <i>"[к]огато доставчиците на онлайн услуги за споделяне на съдържание получават разрешения, включително посредством лицензионни споразумения [...]"</i>, като се подчертава, че лицензионните споразумения са една от възможните форми, но не и единствената форма на разрешение. Всъщност традиционните лицензионни подходи — при които представители на две страни се срещат в продължение на седмици или месеци и договарят дълги, строго специфични договори — не могат да създадат широкия "пазар за авторски права", предвиден в Директивата, с оглед на високите транзакционни разходи при този подход и самия брой на страните. Ето защо Законопроектът следва изрично да допуска други механизми за разрешаване на съдържание, които могат да работят в голям мащаб и да предлагат на правоносителите различни видове блага, които да отговарят на техните бизнес нужди. В същото време тези други механизми биха отразили по-точно обхвата на Директивата, в която се говори за "разрешение", а		
--	--	--	--	--

	не само за "монетизиране". Една такава система за управление на съдържанието, която позволява разрешаването да се извършва в голям мащаб, е системата „Rights Manager“ („Управление на права“) на Facebook . 7. Предложение от Законопроекта да отпадне член 22б, алинея 19 и да се уточни, че свободите на договаряне, предоставени съгласно европейското право, следва да бъдат запазени. <u>Мотиви:</u> През последните няколко години Фейсбук разработи „Rights Manager“ („Управление на права“) — система, достъпна за носителите на права, която осигурява пълен контрол върху тяхното съдържание, включително за преустановяване на достъпа до тяхното съдържание при подходящи обстоятелства. Правноносителите от всякакъв мащаб използват „Rights Manager“ („Управление на права“) и, за да разрешават качвания на съдържание от потребителите в замяна на различни форми на стойност/блага, предлагани в нашия инструмент, като например монетизация, когато е уместно, данни, статистики/анализи и възможности за реклама. Ако даден правноносител реши, че друго благо съответства в по-голяма степен на неговите бизнес стратегии, или ако стойността/благо, предлагано чрез „Rights Manager“ („Управление на права“), вече не отговаря на неговите нужди, той може едностранно да промени настройките си без продължително предоговаряне на изключително сложни договори. Разрешаването може да се извърши бързо, безпроблемно и правноносителят може по всяко време да промени начина, по който иска да управлява своето съдържание. Вярваме, че системата „Rights Manager“ („Управление на права“) може да послужи като модел за това как може да функционира и да се разшири мащаба на модерното разрешаване на съдържание онлайн в полза на	II. 7. Не се приема	II.7. Предложеният текст съответства на насоките, дадени в Ръководството по чл. 17 от Директивата на Европейската комисия, като е в интерес на правната сигурност и следва изцяло заложените в Директивата принципи и правила. При формулирането на текста на ал.19 са взети предвид Насоките във връзка с член 17 от Директива 2019/790 относно авторското право в цифровия единен пазар, приети на 04.06.2021 г.: - За да демонстрират, че са положили всички възможни усилия, доставчиците на услуги следва като минимум да си взаимодействат активно с правноносителите, които могат да бъдат лесно идентифицирани и открити, по-специално с онези от тях, които представляват широк каталог от произведения или други обекти. По-специално активното търсене на контакт с организациите за колективно управление на авторски права (ОКУП), които извършват дейност в съответствие с Директива 2014/26/ЕС, с цел получаване на разрешение следва да се счита за минимално изискване за всички доставчици на онлайн услуги за споделяне на съдържание.
--	---	----------------------------	--

		цялата екосистема. Препоръка: Поради тези причини с уважение молим от Законопроекта да отпадне член 22б, алинея 19 и да се уточни, че свободите на договаряне, предоставени съгласно европейското право, следва да бъдат запазени. Освен това в Законопроекта следва изрично да се отчетат съвременните, широкомащабни системи за разрешаване, които могат да предложат на широк кръг правонослители разнообразни методи и блага в замяна на предоставянето на разрешение.		- Въпреки това, съгласно принципа на пропорционалност, при преценката дали са били положени всички възможни усилия за получаването на разрешение следва да се вземат предвид количеството и видът на съдържанието, включително дали то е преобладаващо или не на уебсайта на доставчика на услуги. В определени случаи правонослители могат например да разрешат използването на тяхното съдържание в рамките на определени услуги в замяна на данни или рекламни дейности. Разрешение може да бъде предоставено и безплатно съгласно лиценз Creative Commons или да бъде дадено, когато правонослители качват или споделят своето собствено съдържание в рамките на онлайн услуги за споделяне на съдържание. - Законното използване, което не нарушава авторското право или сродните му права, може да включва: а) използване в рамките на ограниченията и изключенията; б) използване от лица, които държат или са уредили правата, свързани със съдържанието, което качват, или използване, което е обхванато от разрешението по член 17, параграф 2; както и в) използване на съдържание, което не е предмет на авторско право или сродните му права, по-специално произведения, които са обществено достояние, или например съдържание, при което не е спазен прагът на оригиналност или което и да било друго изискване,
--	--	---	--	---

		8. Предложение законопроектът да поясни, че механизмите за медиация по член 22б, алинеи 14 и 15 са доброволни и да се гарантира, че ДОУСС могат свободно да откажат да участват в тези производства. В член 17, параграф 9 от Директивата се посочва: <i>"Държавите членки гарантират също така, че са налице механизми за извънсъдебно решаване на спорове"</i>. С член 22б, алинеи 14 и 15 от Законопроекта се въвежда механизъм за медиация за разрешаване на спорове, в случай че съдържанието на даден потребител е блокирано въз основа на твърдение за нарушение, в допълнение към използването на механизмите за медиация във връзка с разрешаването. Смятаме, че Законопроектът следва да съдържа допълнителни разяснения относно особеностите на тези процедури по медиация и да поясни, че тези процедури са изцяло доброволни. Съгласно настоящия Законопроект изглежда, че някоя страна — правноносител, потребител или ДОУСС — може да не знае дали може да откаже да участва в такова производство, ако то бъде започнато от друга страна. По-специално не е ясно дали участието е задължително или тези механизми за медиация са	свързано с прага на защита. - От друга страна, доставчиците на услуги не следва да бъдат задължени да приемат оферти за сключването на договори, които не осигуряват справедливи условия и които не поддържат баланс между страните. Въпросът какво представляват справедливите условия и разумният баланс между страните ще се определя според конкретния случай. Предвид гореизложеното, предложението за отпадане на алинея 19 от чл. 22б не се приема.	II. 8. Приема се частично	II.8. Добавка не е необходима, а предложеният текст отговаря на целта и смисъла на заложеното в Директивата. Доколкото терминът „медиация“ сам по себе си се дефинира като способ за доброволно разрешаване на спорове, изрично пояснение, че предложените механизми за медиация са доброволни, не е необходимо. Законопроектът изрично предвижда, че провеждането на процедурата по медиация не е пречка пред страната да отнесе спора до компетентния съд (ал. 14 на чл. 22б, ал. 4 на чл. 94я). За избягване на всяко съмнение, в текста ще бъде посочено, че всяка от страните може да отнесе спора до компетентния съд.
--	--	---	---	----------------------------------	--

	доброволни по своя характер. Според нас тези спорове са между носители на права, които твърдят, че правата им са нарушени, и потребители, които претендират за наличие на законно право да използват съдържание. Въпреки че ДОУСС предлагат механизмите за решаване на тези спорове, ДОУСС не са запознати с обхвата на авторското право или съответните лицензионни споразумения с потребителя, нито с други обстоятелства, които имат отношение към това кога съдържанието нарушава нечии права. С оглед на това ДОУСС биха могли да предоставят ограничена релевантна информация в такива производства на съответните органи по медиация, извън тази, предоставена от носителите на права и потребителите. Освен това, както е описано подробно по-горе, Законопроектът следва да запази свободата на договаряне, предоставена от европейското право, а всякакви задължителни механизми за медиация биха били в противоречие с тази свобода. Препоръка: С оглед на това с уважение молим да бъдат въведени допълнителни разяснения и необходимите изменения в член 22б, алинеи 14 и 15 от Законопроекта, за да се поясни, че тези механизми за медиация са доброволни, и да се гарантира, че ДОУСС могат свободно да откажат да участват в тези производства. <u>9. Предложение законопроектът изрично да транспонира пълния текст на член 17, параграф 7 от Директивата в член 22б, алинея 10 от Законопроекта, включително пълен списък на изключенията и ограниченията на авторското право, обхванати от Директивата.</u> <u>Мотиви:</u> Гарантирането на правата и свободите на хората, които използват услугите на Facebook, е една от нашите първостепенни грижи. Съгласно член 17, параграф 7 от Директивата "Сътрудничеството между доставчиците на			
		9. Не се приема	9. Предложеният текст на ал. 10 отговаря на целта и смисъла на Директивата, като не е необходимо изрично изброяване на всички допустими форми на свободно използване, уредени от закона – последното би могло да доведе до противоречия и проблеми в правоприлагането.	Използването с цел карикатура, пародия

		онлайн услуги за споделяне на съдържание и правоносителите не води до предотвратяване на наличието на произведения или други обекти, качвани от ползватели, които не нарушават авторското право и сродните му права, включително когато тези произведения или други обекти са обхванати от изключение или ограничение". В член 17, параграф 7 се посочват и конкретните изключения и ограничения, обхванати от разпоредбата, които включват цитиране, критика, обзор, използване с цел карикатура, пародия или пастиш. Въпреки че тези изключения и ограничения са обхванати в мотивите към Законопроекта, член 22б, алинея 10 от Законопроекта също следва да включва тези елементи. Цитираната по-горе разпоредба е от решаващо значение за точното прилагане на Директивата. Разпоредбата обяснява "сътрудничеството" между платформите и правоносителите, което е в основата на преследваната от Директивата цел — не се предвижда никоя една страна да поема пълна отговорност за защитата на правата върху интелектуалната собственост. Освен това разпоредбата на Директивата гарантира, че платформите могат да разработят своите системи за защита на интелектуалната собственост по начин, който отчита защитата на свободите на потребителите. Освен това изглежда, че със Законопроекта не са транспонирани всички елементи или примери на изключения и ограничения, обхванати от член 17, параграф 7 от Директивата, в член 22б, алинея 10 от Законопроекта. Въпреки че член 22б, алинея 10 от Законопроекта препраща към глава пета от Закона за авторското право и сродните му права, в която са посочени хипотезите на свободно използване на произведения съгласно българското законодателство, няма изрична разпоредба, която да транспонира в член 22б, алинея 10 изключението по буква б) от член 17, параграф 7 от Директивата, което включва използване с цел карикатура, пародия или пастиш. Както е		или пастиш е транспонирано в нова т.2а в чл.24, ал.1.
--	--	--	--	--

		посочено в неотдавнашното заключение на генералния адвокат на Съда на Европейския съюз (дело C-401/19), от изключително значение е тези изключения да бъдат включени в законопроектите за транспониране на член 17 от Директивата. Препоръка: Ето защо считаме, че е важно Законопроектът да въведе пълния текст на член 17, параграф 7 от Директивата в член 22б, алинея 10 от Законопроекта, включително пълен списък на изключенията и ограниченията на авторското право, обхванати от Директивата.			
--	--	---	--	--	--